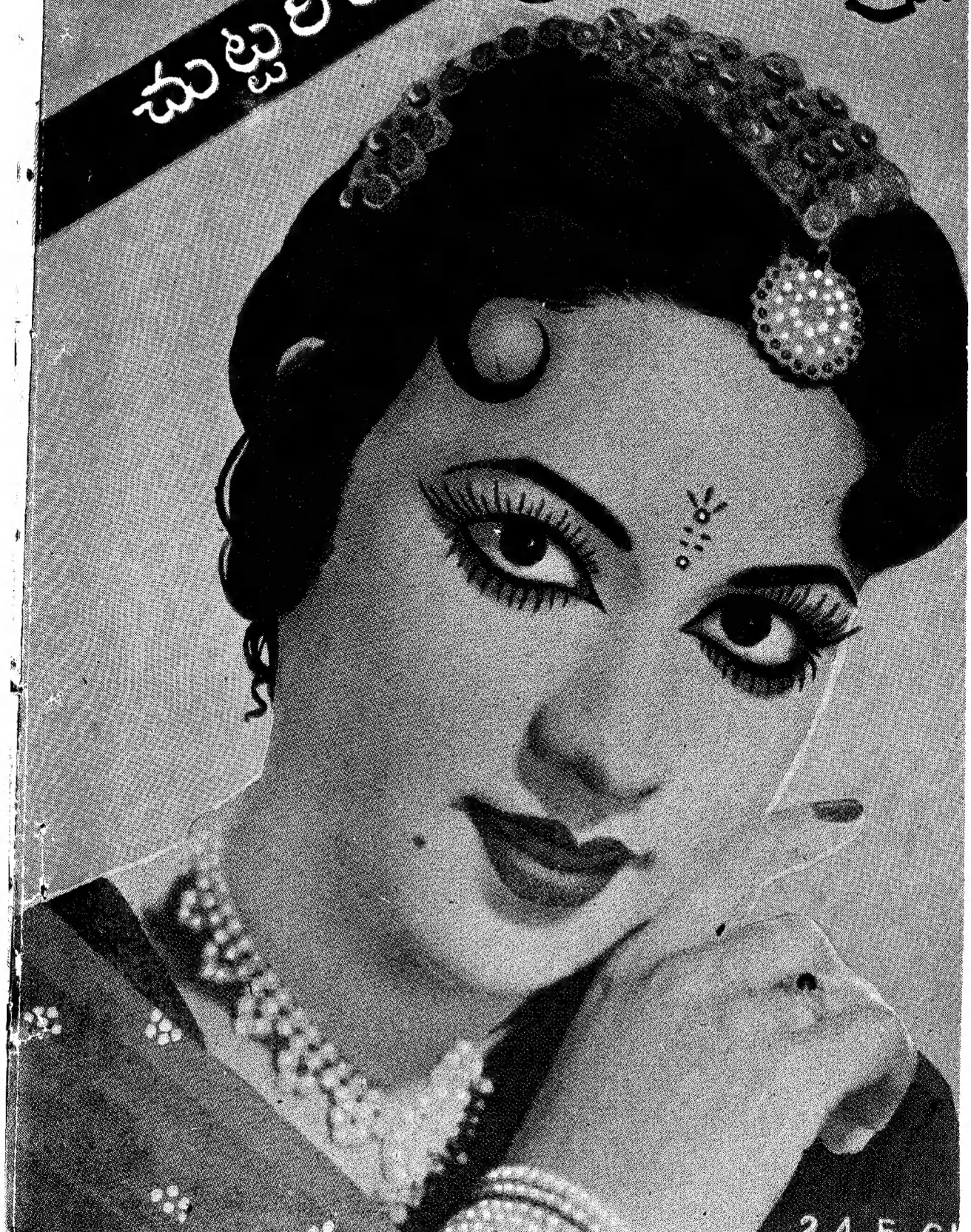

ఆంధ్ర చిత్రాల ప్రవర్పత్రిక

శ్రీనగర్ సరస్సు దృశ్యం
ఫోటో—శ్రీచాద వెంకన్న (ఇర్లపూర్)

వస్తున్నది

శ్రీ గాయత్రీ ఫిలిమ్స్ వారి

శ్రీ కృష్ణకుమారేల

నిర్మాత - దర్శకుడు
చిత్రపు వారాయణమూర్తి B.A.

వాహినీ విడుదల

AKTHA

రేపు...?

రాని క్షణాననే రేపుకుంటున్నాడేదో యివ్వరే చేయండి - చిట్టి
'రేపు' అంటే రేపుకొన్నాడు.

అలాంటి అయిదు క్షణాల్ని, పైగా జీవిత విశేషాల్ని, కొనసాగి
అలాంటి అయిదు రోజులు, అప్పు గురించి చూడకుండా మీరు కొక
తగ్గుతు - కొనసాగండి యివ్వకూడదు. మీ దూరదృష్టికి, మీ కుటుంబ
తాపశ్చక్తి మీరు వదిలివేయకుండా జీవిత విశేషాల్ని పాక్ష్యము.
త్వరలో కొంటేనే దిద్దుకొంటున్నా అది చాక.

జీ.వి.త బే.మా.ద్వారా భావన బద్ధపరచండి

EP/LIC/U/241

అమర కవితాపీఠము

అమర కవి రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ (వాసిన వ్యాసము ఎంతో హృదయరంజకంగా ఉన్నది వ్యాస రచయిత పి గణపతికాశ్రిగారికి మా అభినందనలు తెలువగోరుచున్నాను

(శ్రీమతి వి. వి. హెచ్. రెడ్డి (కదిరి)

* * *

రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ పి. గణపతికాశ్రిగారు తాలా వాగుగా వ్రాసినారు. వారికి వా ధన్యవాదాలు. వి. నరసింహారావు (వికాఖపట్టణము)

* * *

కథానికథ

కథానికథగా వ్రాయబడిన "కృష్ణతూతావారం" చాలా వాపుంది అది తలచుకొన్నప్పుడంటా కడుపుబ్బ నవ్వులేక చిన్నప్పాం.

హెచ్. ఉమారెడ్డి (బెంగుళూరు)

* * *

అంధ్ర వ్రతక నిర్వహిస్తున్న పోటీలు బహు మతులు మున్నంటే ఒక వ్రక్క నంటోషము మది ఒకనైపు దుశిము కలుగుతున్నాయి. కథగానికథకు వారం తప్పింది వారం ముప్పులు రూపాయలు ధార పోస్తున్నాయి వా బట్టి పోతున్నట్లు వాదనలు తున్నాను.

డి సోమనాథ్ (అనకాపల్లి)

* * *

విదూతలు

(శ్రీ పి గణపతికాశ్రిగారు "విదూతలు: మన నమానం" అను వ్యాసముతో వరాహస్మృతి తోది ఒక క్షణమును ఉదాహరించి, వివాహ విషయ కమన్సు (వర్తమానం) వర్ణించకపోయినా ఆ క్షణ ము వరక్షంగా అంగీకరిస్తున్నట్లున్నదన్నారు.

ఈవిధంగా వరక్షంగా అంగీకరించడం అంతకు పూర్వపు వ్యాయాస ములతో ఉన్నట్లు, (శ్రీమతి తంతులరావుగారు "(Women In sacred Laws") అను గ్రంథములో వివరించి ఉన్నాడు.

గణము భర్త మూత్రములు :- ఈ గ్రంథము (శ్రీ పూ. 700 వాటిదని రచయిత వ్రాశారు. దీని ప్రకారం, భర్త అధ్యుర్యుడై, వరారీ అయితే, వాని భార్య అరు నంవత్సరములు ఎదురుచూసి, ఆ తర్వాత వివాహము చేసికొనవచ్చును.

కొద్దాయనని "గృహ్య మూత్రములు" :- దీనిలో వివాహవిషేషణ కారణములు కొంచెం కొత్తగా కనుగొనియి. దీని ప్రకారం భర్త - గ్రాహకు భార్యను 10 సంవత్సరములలోను, పుత్రకలనే వ్రనవింతు భార్యను 12 వ సంవత్సరములోను, పుట్టిన పిల్లలందరు చనిపోయిన భార్యను 15 సంవత్సరములలోను, గయ్యాల్గినవ అను భార్యను తక్షణమే - విడువవచ్చును.

అవస్తంబుని "కృష్ణ మూత్రములు" (శ్రీ పూ. 800) ఈ మూత్రములలో చెప్పినట్లు, తనవంతు శైలిక కన్యకాంక్షను నిర్మూలించలేని భార్యను, పుత్రు

ఉత్తరాలు

అను ఉత్పత్తి చేయని భార్యను - భర్త వివర్జింప వచ్చును. అట్లుకానిచో, పురుషుడు రెండవ వివాహము చేసికొనకూడదు.

వరక్షంగా ఒక వరాహస్మృతీకావ వారధ, దేవల స్మృతులు వివాహాలను నమర్చించినట్లు రచయిత తెల్పియున్నాడు.

అమరాపురం వెంకటరావు (మద్రాసు-18.)

* * *

దేవిక బొమ్మలు

దేవికగారి బొమ్మలు వాల అందముగానూ, విపులంగానూ ఉన్నవి నీవిమా తార దేవిక ఈ బొమ్మలు వేయుచున్న దేవిక ఒకరేనా?

నిలారి వీరభువనరావ్ (గోవన్నపాలెం) కాదు.

* * *

బాల సాహితీ

'యుక్తి' అనే కథలో తిమ్మరుసు కృష్ణ దేవ రాయలను చెప్పిలో కొట్టివట్టా వ్రాశారు. అది వాల అనభ్యంగా, వుంది.

ఎన్. రామచంద్రయ్య (కొత్తపేట)

* * *

"వీరవీరంగ" కథ వాలా వాగున్నది. వీర వీరంగ వసులు పిల్లలకు వాలావీరంగా ఉన్నాయి రచయిత శ్రీ వచ్చు వాల్చిగారికి వా అభినందనములు.

ఎ. గిరినాథ్ (నంద్యాల)

* * *

కథలు

(శ్రీ పెద్దికోట్ల మల్లారామయ్యగారు వ్రాసిన "భక్తయోగి" కథ వాగానే ఉంది. కాని వాకు ఒక్క నందేహం. మా భూగోళంలో (10 వ తరగతి) "నర్మ ల్లి మండలము ఉత్తరమున కానవచ్చును" అని ఉంది. కాని రామయ్యగారు తూర్పున అని వ్రాశారు దీని భావమేమి?

వెంగ్లం నిలకాపు (కొత్తగూడెము)

* * *

వ్రతకలోని కథలు అద్భుతంగా ఉంటున్నాయి. ముఖ్యంగా "వ్రణయానేకం" కథ వాలా వాగుంది. విషాదాంతముపుత్రులందా అన్నట్లు, వ్రాసి ఒక్క నిముషంలో సుఖాంతము చేశారు రచయిత. వారికి వ్రతక ద్వారా వా అభినందనలు తెలియ చేస్తున్నాను.

నిలద్రాది కృష్ణమూర్తి (కర్నూలు)

* * *

"వ్రణయానేకం" కథ వాల వాగుంది. కొం టరు వ్యక్తులు ఎదుటివారు మాట్లాడే మాటల అద్దాబ్బి తెలుసుకోలేక వారిని అధిర్భం చేసుకొని తమ మువ్వలో వాధ పెట్టుకొనటమే కాకుండా ఇతరులను కూడా వాధ పెట్టారనే భావాన్ని రచ

యిత ఈ కథ ద్వారా తెలియజేశారు. వారికి వా అభినందనలు.

పి.కె. నరేంద్రనాథయ్య (కర్నూలు)

* * *

"వ్రణయానేకం" కథ వాగవూరు అంధ్ర మహాజనులకొక దివ్య కానుక పుష్పిగల్గిన కథా మన్ది పురో వాగవూరు పరిసర ప్రాంతాలను నమోదంగా చిత్రించి వాగవూరేతాంధ్రుల శంకించినందులకు కథా రచయిత శ్రీ రంగధాం గారికి వ్రతక ద్వారా నమస్కృతులు.

చేవెండ్ల రామకృష్ణరావు (వాగవూరు-2)

* * *

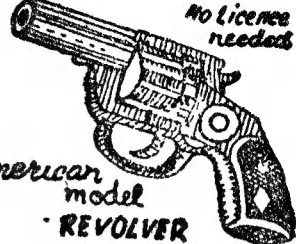
"చూరపు కొండలు" కథ 'వల్లూర్లో పెద్ద చదువులు చదివి, వల్లెలకుపోయి నంపుసేన చెడ్డా మని ఉలాలావడే నేటి నవీన యువకుల కల్ప తెరి పించేదిగావుంది. ఆకయాలు పేరిట నేటి యువ కులు పెట్టే అరు పులు, వ్యర్థములు. వల్లెవాలావరణం మి క్కీ తి ప్రమాదకరమని రచయిత చక్కగా బోధపరిచాడు.

బోలరాజు రాధాకృష్ణమూర్తి (గుంటూరు)

* * *

"చూరపు కొండలు" కథలో వల్లెనట్టు వాలా వరణం యథాతథంగా చిత్రించి శ్రీ "సింగరాజు రామచంద్రరావుగారు" కథారచనలో సిద్ధపాస్తులని మరొకసారి నిరూపించుకొన్నాడు. వీరు వ్రాసే ప్రతి కథ హృదయానికి హతుకొనేదిగా ఉంటుంది

కె. హృదీశరావు (బందరు)★

American model REVOLVER

దొంగలనుండి, ప్రారముగముల నుండి మిమ్మురక్షించుకొండి. వనభోజనములు, యాత్రలు, వాటకములకు వాలావీరయోగ మైనది ఆటోమేటిక్ అరు తూటాలు గలది, లేరికనది. దీని పెద్ద కల్పము, ప్రకౌశమైననుంటు మిమ్ము ఆపదలనుండి రక్షించును.

నం. 333 444 555
ర. 6 8 13

25 తూటాలు ఉచితం: ఆపెనప్రతి 100 తూటాలు రు. 3. రెదరుకేసు రు. 4. పోస్టేజరు. 2. రె సెన్సు అనవసరం. ఒకే ప్యాకింగులో రెండు రివాల్వర్లు రెక్కించుకున్న పోస్టేజీ, ప్యాకింగు ఉచితం.

AMERICAN TRADING COMPANY,
(WAP), JULLUNDUR CITY.

జొన్సన్ బేబీ పౌడరు

— ప్రపంచములో
ఉనికి నమ్మకొన్న
తల్లులు వేనకు వేలు

చనిపిల్లలు రోజంతా పొఖ్యముగా ఉండుటకు వాడవలసిన
అత్యంత శ్రేష్ఠమైన మరియు మెత్తనైన జేబీ పౌడరు

పిల్లలకు దీర్ఘ బోనివ తరువాత మరలయు ప్రసాది
తారిబిట్టలను మార్చునప్పుడు జొన్సన్ బేబీ పౌడరు
జల్లి పిల్లలు ముద్దుగా ఉండేలా మరియు వారికి చల్ల
దనము, పొఖ్యము కలిగేలా చూడండి. ఈ పౌడరు
పిల్లల నుకుమారమైన చర్మమునకు రక్షణనిచ్చేలా
తయారుచేయబడినది. చర్మము పొరలు కట్టుటను

ఆపుటకు యిది ఎంతో తాగుగా ఉనిచేస్తుంది.
ఇంగ్లీషు లేక హిందీ భాషలలో లభించు జేబీ శేర్
ఫుస్తకము కావాలంటే 25 పయా పైసల తపాలా
దిక్కులు పంపుకూ మీ పేరు, ఎడ్రసు యీ ఎడ్రసుకు
వ్రాయండి: సి. ఓ. థాక్స్ 1976, డిపార్ట్ మెంట్
నెం. 47, బొంబాయి.

విల్లల సంపూర్ణ రక్షణకు జొన్సన్ తయారులు

PWT-7 1959

ఆంధ్రసాహిత్య వారపత్రిక

★

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు

స్థాపితము
1908

★

ముఖ్య సంపాదకుడు:
శివలెంక శంభుప్రసాద్

★

సంపాదకుడు :
కె. రాధా కృష్ణ

★

సంపుటము 55
సంచిక 37

24-5-81

ఋధవారం

ప్రవసం॥ అధిక జ్యేష్ఠ శుద్ధ నవమి

★

విడివ్రతి వెల 25 న. పై.
సంవత్సర చందా 18-0-0

★

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, రంజుపట్టణి,
మదరాసు-1.

విషయసూక్తమణి

ముద్రాణము :

శ్రీ శ్రీ గణేశాయ నమః

“మదనమంజరి”లో సరిశోధించారు

కథలు :

క్రియకాంక్ష	—	8
అడవకుడు కట్నం	—	16
యాద్యచ్చికం	—	24
మేనరికం	—	32

వ్యాసాలు :

కుట్టరికాలు	—	19
అడవాయ-అంగభూ	—	21
మోలీలాల్ సుఖూ	—	23
కేబులూ-గుండీలూ	—	25

శీర్షికలు :

ఉత్తరాలు	—	3
ఉమెన్ కాథూన్	—	6
మ్యాఫీల్లీ లేఖ	—	7
మనమూ-మన జేహఫీ	—	15
కాశీఫలాలు	—	30
వనితావాణి	—	47
సినిమా	—	48
గళ్యనుడికట్టు	—	63

సీరియల్ కథ :

80 రోజుల్లో భూతదక్షిణం	—	36
------------------------	---	----

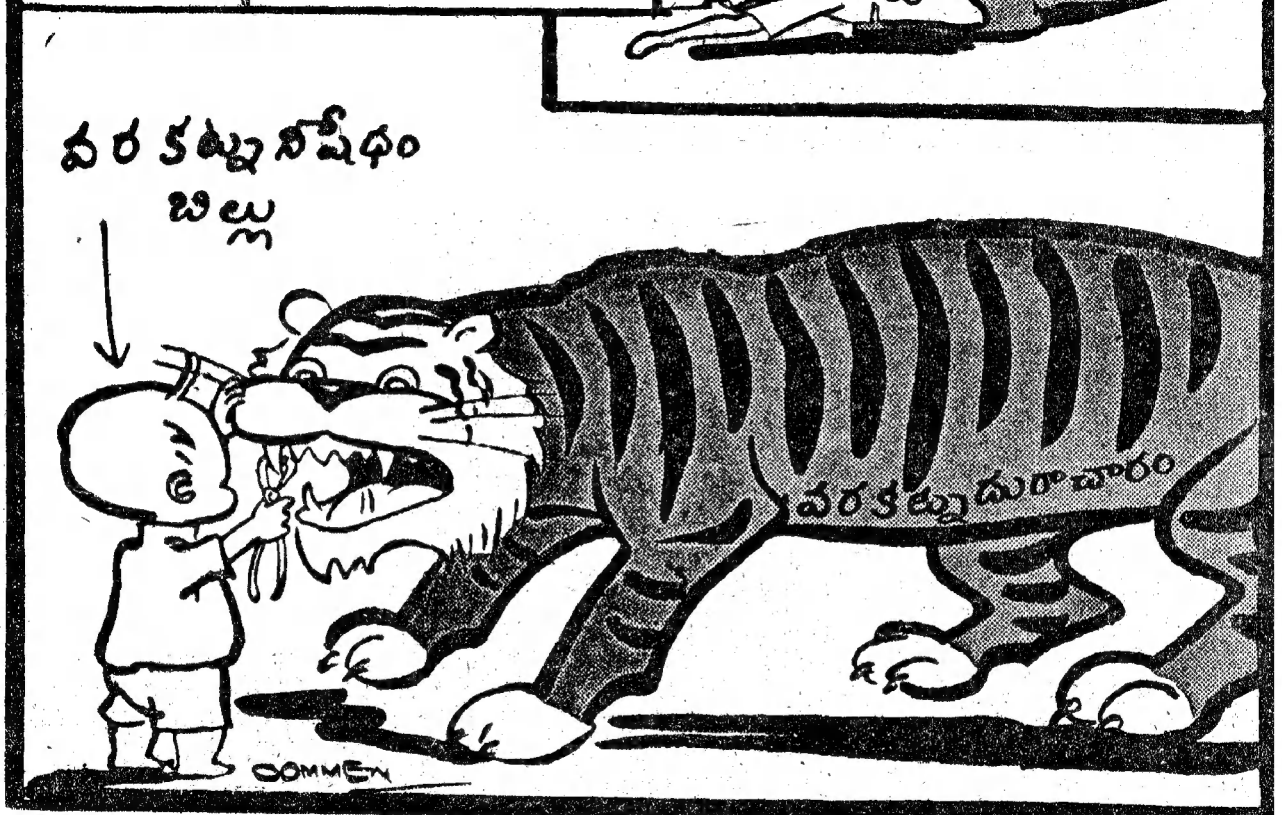
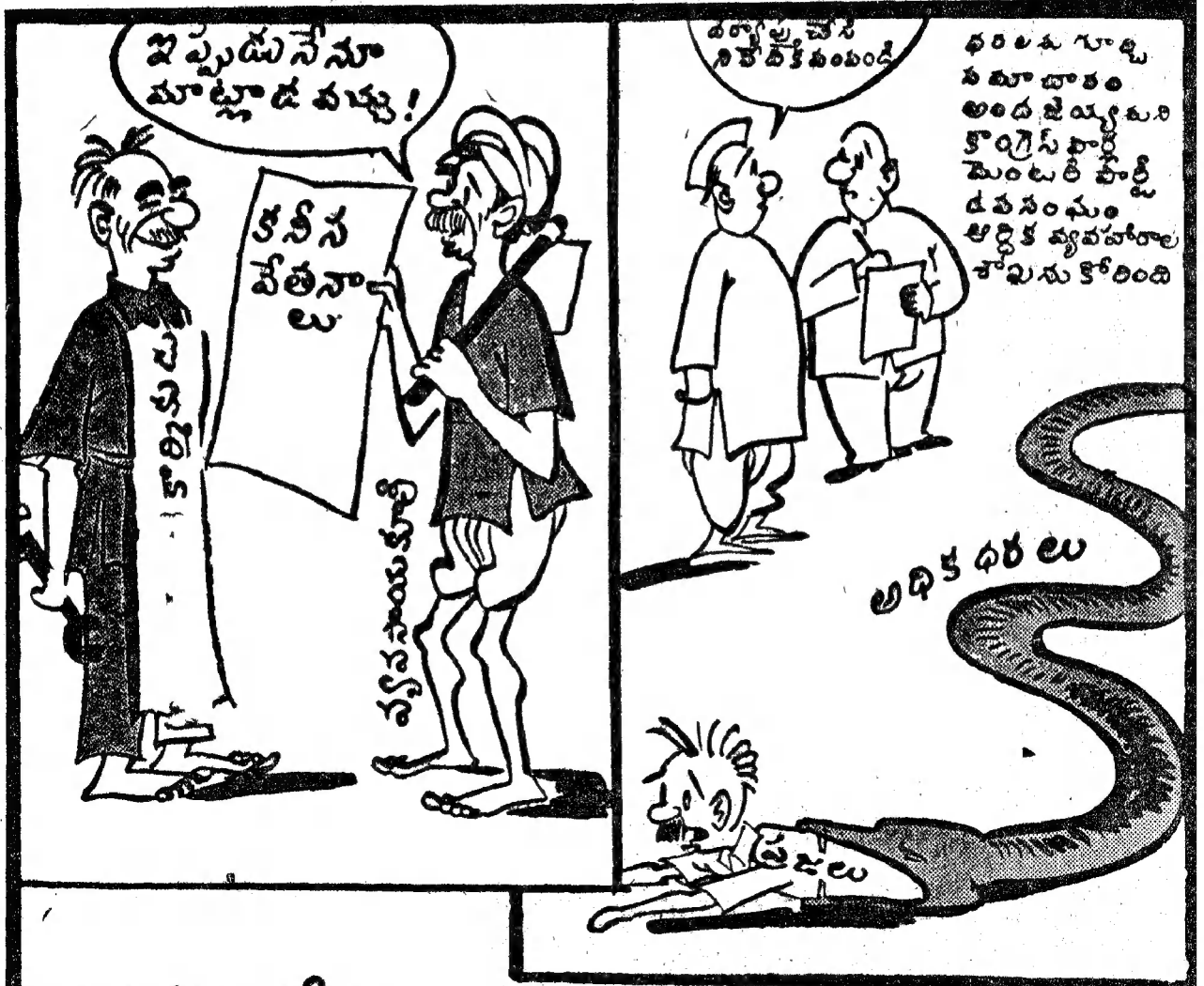
పాలసాహితీ :

వీరన్న-వంకన్న	—	40
---------------	---	----

గేయాలు :

విద్యాధికి సూక్తులు	—	41
విరహాని - విరహాని	—	43

“హరివంశం”, “విష్ణుదా - ఇంతే కాథూను” నకాలంలో
చేరకపోయినందువల్ల ఈ కారం ప్రచురించలేకపోయాము.

ఇటీవల టిల్లి రోషనార క్లబ్ లో డేవిడ్ కవర్ తూర్పుమండలం టెన్నిస్ ఫైనల్ పోటీకి బ్రా టికారు.
ఎడమనుంచి : శ్రీ ఆర్. కృష్ణన్, సర్దార్ మర్రికసింగ్, శ్రీమతి సింగ్, మొదలైనవారు.

స్వాస్థ్య శ్రేణి

శ్రీకృష్ణ

కాంగ్రెసు 'మొత్త' ప్రజా స్వామ్యంలో టికెటింగు! ఉపనాయకుని ఎన్నిక బాంబుదాడి ప్రాశ్నం

క్రాంతి గ్రామీణ ఉపనాయకుని ఎన్నికపై పార్టీ రోగిన అభిప్రాయకేదం, ఈ వారం మ్యాజిక్ ప్రజల ఉలుముచేతులు చూచి నిధనమైంది. అంతేగాదు. కాంగ్రెసు 'మొత్త'లో ఉన్న ప్రజా స్వామ్యం టికెటింగు వ్యవహారంపై వివిధంగా మంచలముతానాన్ని తెలిపింది.

విజయవాడ ఒకటి నింజావరోజున చేర్చాం. స్వర్గీయ వందేత వంత్ రోగడ కాంగ్రెసు వర్తనానికి ఉపనాయకులుగా ఉండేవారు. చైన దుర్వి పాకంవల్ల వారు మరణించినట్లే ఇంకా కొన్నాళ్లు ఉపనాయకుడుగా ఉండేవారు. బద్దెట్టు సమావేశం అధికారయ్యే రోజుల్లో కాంగ్రెసు పార్టీ మొట్టటి కార్యనిర్వాహకవర్గం ఎన్నికలు జరపటం ఒక రివాజంగా ఉండేది. గత సంవత్సరం రెళ్లణ మంత్రి శ్రీ కృష్ణమీనన్ తా. రావ్ సుభాగ్ సింగ్ తో బలాబలాలు తేల్చుకోటంతో ఒక చిట్ట 'చాటరూ' యుద్ధం లాంటి ప్రమాదం సంభవించింది. శ్రీ మీనన్ తన అభ్యర్థి ఎన్నుకొనటంలో తోపాటండటమే దీనికి కారణం. ఆయన ముఖానాయకుడు తా. రావ్ సుభాగ్ సింగ్ తో పోటీకి నిలబెట్టారు. అయితే తా. రావ్ సుభాగ్ సింగ్ తు

ఉన్న కార్యదీక్షబద్ధతలు మద్దతును సంపాదించి పెట్టాయి. అందువల్ల ఆయనది శ్రేయస్సు అయింది.

ఈ సంవత్సరం మళ్లీ శ్రీ కృష్ణమీనన్ తా. రావ్ చేరారు. 1960 మొట్టటి రోజుల్లో శ్రీ జగదీశ్వరాచార్యులతో మన రెళ్లణ మంత్రికి మహా దోష్ట వ్యూహం కల్పించింది. శ్రీ జగదీశ్వరాచార్యుల రాష్ట్రపతి తామూ రాజేంద్రప్రసాద్ జలం కూడా ఉంది.

నిజానికి ఈ జగదీశ్వరాచార్యుల రాష్ట్రపతి భవనంనుంచే పుట్టుకొచ్చింది. ఆ వెంటనే రెళ్లణ మంత్రి, జగదీశ్వరాచార్యుల వద్ద ఒకటి, రెండు నిమిషాలు చేసుకున్నారు. రాజకీయబాదుల బోర్డులు దేశభక్తి పూరిత ఆకాంక్షలు నిదర్శనాలుగా (ప్రభుత్వం) ఉండాలన్న భావంతో జరిగిఉండొచ్చు.

ఇక ప్రతికర్త మొరార్జీవారు. ఆయన కూడా తన అవకాశంను వరిగ్గా వినియోగించుకోలేదు. ఎప్పుడో ఆరుడుగా ఆయన తమ నియోజకవర్గాలను వెనుకనుకున్నాడు. తాచిలో గాని, మధ్య హార్వో గాని కనబడేవారు. మరి స్వర్గీయులు సర్దార్ వటేల్ వందేత వంతులు తమ నియోజకవర్గాలను

వెనుకనుకున్నారా అని మీ కడగిద్దు. అలా తా చాయేవేరని వా జమాతానం. ప్రధాన మంత్రి కూడా ఈ తలపాచారే రెండి. కానీ, బహిరంగంగా పోటీ జరిగినట్లుంటే మొరార్జీకి ఇంత యిబ్బంది ఉండేదికాదు. ఉత్తరప్రదేశ్ పీఠ్య కూడా చీలి ఎక్కువభాగం మొరార్జీకే కట్టాయి. అలాంటి పైద్యుల్ను మలాంబారి పీఠ్యలో కూడా జీవనం 40% మొరార్జీకే అనుకూలంగా వర్తాయని పరిశీలనవల్ల తెలుస్తోంది.

పురిట్టే వందేకొట్టిన ఈ ఎన్నికలు ఇంత కన్న తారుణాపూతం ఒకటి జరిగింది. రామదో పెద్దవాళ్ల మవుదామనుకున్న మొరార్జీ, జగదీశ్వరాచార్యుల వ్యక్తిగత విషయాల పునాదుల్లో ఉన్న బలహీనతను ప్రదర్శించుకోటమే ఈ అపూతం.

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, పిల్లదర్జరు ఒక ర్నాకరు మంగుతున్నారు. ఇద్దర్నీ శ్రీ నెహ్రూ మింగేకారు.

ఈమాల మీకు అర్థంకాక వివరణ అవసరం కావచ్చు. మోటుగా చెప్పుకోవాలంటే తనకు కత్తి (62-వ వేజీ చూడండి)

ప్ర
య
భవం
ధర్మ

శుభాంతకం
అభావం

త్రింగుటంగున గంట (మోగానే చెంగు
చెంగున మాకుకూ కుర్రాళ్ళ బయటికి వెళ్ళి
పోయారు. మొదటి రెండు వీరియడ్లా మూడ
వాయన తరగతులకు పోకం చెప్పడంవల్ల, నత్త
మూర్తి నామక పదచగ్గుక పోయింది. తల్లితో
నతో నత్తమూర్తి కాపుర ముంటున్న యిల్లు
పోకాంటు కూతవేయడారంతోనే ఉంది కత్తి
కాతరలా మిడిపివడుతున్న ఉడయకాలపు రెండో
మెళ్ళగా కాళ్ళిడ్చుకుంటూ నల్లి 'కాసిన్ని మందిని
గిట్టా, అమ్మా' అంటూ మూడంకకలాం
పూరింటి అరుగుపై న కూలబడిపోయాడు నత్త
మూర్తి.

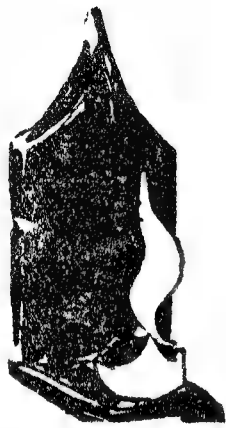
తరిలలో గ్లాసు మునుగుతున్న నత్తకైతే
వినిపించింది నత్తమూర్తికి. పి క్షణాని కా క్షణం
మునులాదిత ఈవరికి రాకప్పుడనే అనుకుంటూ
నాడు నత్తమూర్తి. అతలా వేదిభుండగానే
ఒకటి, రెండు నిమిషాలు గడిచిపోయాయి
నిక్కయంతో వెనుదిరిగి ద్వారంకై వై పూచాడు
నత్తమూర్తి.
మూచిన క్షణంతో గంట జల్లుమనగా కూర్చున్న
వాడు కూర్చున్నట్టుగానే కొయ్యబారిపోయాడు
నత్తమూర్తి.
అ కృత్యం అలాంటిది!
శృంగారభావాన్ని పెల్లుబోయింది పిగ్గుతా,

అతలమూలన అణిమ
ణిగివున్న పుష్పగుచ్చంతో
తాను మోతంబాపుకు
అనకుండా లోపలిబిచ్చి,
పిళ్ళ గ్లాసుకు ఈవరి
కందిస్తూ పులమమ్మాయి
ఏ వ రో నత్తమూర్తికి
తెలుసు.

అమెపేరు వంకజం!
ఎక్క డో కొం డ
కొండులో వికసిస్తుంది
వంకజం! అది అందాలకు
వెం నే అనందాలకు
మందరమే! కానీ ఒక్కడ
కాలు మోసగానే బుడుం
గున లోపలికి అహరించి
వేపేవూది నంగుమెట్టి?
ఒకవేర వూదిని ఉత్త
రించి వా కబంధపాస్త్రాలు
తాకుకున్న నామమాటే
మిటి? పిలిరంగు పిరా
లాంటి చిక్కని పిటిలో
మొనక్కరిగడం లేదన్న
నమ్మక మేమిటి?—
అందుకే ధైర్యుని శివం
వదికిరా వసుకుంటాడు
నత్తమూర్తి!

వంకజమంటే సత్యమూర్తికి భయం !
కానీ ఆ భయంతో ఒక మైమరుపు లేక పోలేదు

వంకజమయొక్క ఆకర్షణ అలాంటిది. అది పృథ్వీయాన్ని విహ్వలంచేసిపరమేస్తుంది. కొండ కొమ్ముతోనుంచీ కొలనుతో దూకి వంకజాన్ని కోసుకోకపోతే ఉసిరి నిలిచిపోతుం దనిపిస్తుంది ఎప్పటికప్పుడు ఇదిగో దూకబోతున్నావు దూకే మున్నావు—అంటూ తన మనసు తనను వేగరించుచున్నది పదిమందికో మూర్తిభవించిన వైలా గ్యంతా మనయకోవడం సుఖభావే ! కానీ మనసు రోపలి ఈ ఆకర్షణను అధిగమించడం దుస్సరం ఎందుకు అధిగమించాలి—అంటూ మనసు రోపలి మనసు సత్యమూర్తికి ఎదురుతిరగడం కూడా కద్దు

అందు కొక “రెడీమేట్” సమాధానం ఉండవే ఉంది—వనికీరాడు వనికీరాడు ఒక్కేరుగని శివం వనికీరాడు

సత్యమూర్తి ఆలోచనలు సత్యమూర్తివి కానీ రోపలి ఎంతసేపని విగ్రహంతా నిత్యగలుగుతుంది వంకజం ! నిల్చున్న తిరుతో కదలిక కలిగిందేమో, అమె చేతిలోని గజాలు కూడా కదిలాయి.

ఆ కదిలిన గజాలు—కొంటూ అర్చకుడా ! అందు కోవయ్యా గ్లాసు—అంటూ తనను ఎగతాళి వట్టిస్తున్నట్లున్నాయి

సత్యమూర్తి గ్లాసు చేతికితీసుకున్నాడు. రెండు గుక్కల్లో గ్లాసును ఖాళీ చేసేశాడు వక్కెర దివి చేదవగూడదు చందమామను చూచి కళ్ళు మూసుకో గూడదు.

అందుకే, ఎంతగా తన కిష్టం లేకపోయినా ‘నీళ్ళు చాలా తియ్యగా ఉన్నాయి’ అంటూ సత్య మూర్తి ఓ కాంప్లెమెంటు సమర్పించుకున్నాడు ఇంట్లో రైల్వే స్టాండ్ కావచ్చిందేమో, ఎవరో కుర్రాడు అయ్యవారూ లేకపోవడం చూచి ఎడతగ కుండా గంట మోగించేస్తున్నాడు

ఆ మంటారావం సత్యమూర్తికి తనపైన గెలుపుపొందించిన ఏదో ఒక మహాత్మర శక్తి యొక్క విజయగర్వానికి సంతోషంతో వినిపిస్తోంది సత్యమూర్తి పైకి లేచాడు నాలు గడుగులు ముందుకు వేశాడు అయిదో అడుగు వేయ బోతూ ద్వారంపైపు చూచాడు

అనందం రావ్యమారుతున్న ఏనిం రోజునాలో, మంచుతో తడిసి నీరెండలో నిగ్గులు దిద్దు కుంటున్న గులాబీ పువ్వులాంటి ముఖ మండంతో, ముద్ద మందారలాంటి పెదవిపైన విద్యుద్దీపం లాంటి లేవగవుతో క్షణంలో నగంపేపు మాత్రమే కనిపించింది వంకజం ఆ తరువాత ముఖ్యురో కూయమై పోతున్న మెరపుతీగలా తలుపుచాటుకు జారిపోయింది.

‘భగవంతుడా ! ఏమిటి వరీక్ష ?’ అనుకుంటూ సత్యమూర్తి గాబరా వడిపోయాడు.

అడివిపాలేం వచ్చి ఉద్యోగజీవితం ప్రారంభించిన కొర్రలో ఒకానొక శుక్రవారంనాటి ఉదయం సత్యమూర్తి మొదటిసారిగా వంకజాన్ని చూచాడు ఎందుకోగానీ ఆరోజు పాతకాలకు నెలపు అరుగుపైన వదుతుని సత్యమూర్తి ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటున్నాడు పృథ్వీయాన్ని స్పృశించే మధురమైన భావం ఎదురై నప్పుడల్లా పుస్తకం మూసేపెట్టి ఆకాశంపైపు చూడడం సత్య మూర్తి అలవాటు తన అలవాటు ప్రకారం అత డొకసారి ఆకాశంకోకి చూచాడో లేదో చూచా త్తుగా ప్రత్యక్షమైంది వంకజం

ఎట్టెదుట రెండంతస్తుల మేడ మేడపైన డాటా డాటాపైన పట్టుగోడ కాసుకొని శిరో జాల చిక్కు విడదీసుకుంటూ ఉంది వంకజం.

అవి చలికాలపు రోజులు. పైగా ఆనాడు నల్లటి మబ్బులు గుడారం వేసుకుని రోజాన్ని రేపి జరేటరుగా చేసేపెట్టాయి ఎంతసేపటికీ కురులు ఆరలేదేమో, చక్కా డాటాపైకి వచ్చింది వంకజం మబ్బుల వెనుక జాము ప్రాద్దెక్కినా అడవిలో యింకా ఈడరగాలి వివసిపోతున్నాడోంది. వంకజం గాలి తెదురుగా నిల్చుంది దుందుడుకుతనం పిల్ల తమ్మెరం పొత్తు అవి అవకాశం దొరకగానే వంక జంతో నరాగాలు ప్రారంభించేశాయి !

కళ్ళ మూసుకున్నాడు సత్యమూర్తి మూసిన కళ్ళ తెరవకుండా తటాలున పైకి లేచి, గజా లున యింటిలోపలికి వెళ్లి తలుపుమూసే గడియ వేసుకున్నాడు.

“ఇదేమిటా సత్యం ! పాగ జయటికే పోతుండా తలుపు మూసేస్తున్నా వెండుకూ ?” విస్తుపోతూ అడిగింది పార్వతమ్మ

“నీకు తెలియదులేనే అమ్మా ! ఊరుకో, ఊరుకో” అన్నారు సత్యమూర్తి

తనేమో ఉద్యోగిగా ఈ పూరికి వచ్చాడు. వచ్చినవాడు ఎలాగైతే వచ్చాడో అలాగే తిరిగి వెళ్లి పోవడం శ్రేయస్కరం ఉడుముకు పూర్ణో పెత్త నాలు క్షేమాన్ని చేకూర్చుపు అదీగక నూరేళ్ళ ప్రణాళికగా తాను రూపొందించుకుంటున్న ఆదర్శ జీవితంతో తుచ్చమైననలోలు సత్యాలకు తావులేదు అంతవరకు బాగానే ఉంది ! కానీ డాటాపైన కనిపించినట్టే కనిపించి, అలాగే కదిలివచ్చి కను పొసగలేనే కాపురం పెట్టుకున్న ఆ ప్రతిబింబాన్ని ఎలా చెరిపివేయగలడు సత్యమూర్తి ?

నాలుగు రోజుల తర్వాత ఓ రోజు మధ్యాహ్నం బడి విడిచిపెట్టి యింటికి తిరిగివచ్చాడు సత్య మూర్తి పెద్దెలో ఉండవలసిన తన పుస్తకాలు బయటపడి ఉన్నాయి దీగుడుతో ఉంచిన పుస్త

కాలు పెద్దెలోకి వచ్చేశాయి. “ఇదేమిటమ్మా ఈ గల్లెంతు” అంటూ తల్లిపైపు చూచాడు సత్య మూర్తి

“ఆ అమ్మాయిరా సత్యం ! నీ పుస్తకాలన్నీ గాలించింది. మళ్ళీ తీసుకోసానని చెప్పి నాలు గైదు పుస్తకాలు తానే తీసుకెళ్ళింది.”

పుస్తకాలమాల దేవు డెరుగు ! — మనసును కలవినేయకపోతే తనకంత చాలు ననుకున్నాడు సత్యమూర్తి

మళ్ళీ నాలుగు రోజులు గడిచిపోయాయి. మధ్యాహ్నం భోజనానికి కూర్చున్నాడు సత్యమూర్తి. తాళింపు అన్న సేరుతో ఎంచినట్టుగా నాలుగు చిక్కుడుకాయలు వడ్డించింది పార్వతమ్మ

నారసింహ లేహ్యం

ంగాడుతో చేరినది. మేనామ, విక్రమ, వివేకుల వద్దగా హరించి అయి రక్తపాతకం చేసు. 20 తూ. దక్షిణ. 3-8-0. పోస్టాఫీసు. 1-1-అ. పి. పి. పి. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద వహుణం, తెలంగాణ (PO) వెల్లూరుపల్లి.

వివేక చందనం

జీవిత రహస్యములు - మిథ్యాపరమార్థములను అనేక కామ సూత్రాలు - 3-5 రోజులలో - స్వీయ గురించి అనేక. ఈ తూ. పా. వి. వేదములు - 3-5 సం. తా. నము - గర్భనిరోధానికి 60 నవీన సులభ మార్గాలు - 3-5 రోజులలో - వి. వేదములను చదివితే పరిపక్వమవుతుంది. వి. వే. జ్యోతిషము మిథ్యాపరమార్థములను

దేశ సేవ ప్రచురణలు, ఏలూరు, (ఆంధ్ర)

వి. వే. పి.

నారసింహ లేహ్యం

"ఇదేమిటమ్మా, యింత కొంచెం గాన చేయడం?" అన్నాడు నర్మమూర్తి.

"నేనేమా గిన్నె నిండుకూ చేకూసునా నర్మం! బాగున్నాయని చెప్పి ఆ అమ్మాయి గిన్నె ముందు పెట్టుకుని కూర్చుంది. అప్పటికే నయం! దేవుడి ప్రసాదంతో నీకు నాలుగు కాదులు మిగిలించింది" నిండుగా, నిర్మలంగా నవ్వుతూ పార్వతమ్మ.

"నవ్వుంది చాళీసే అమ్మా! కానరానీ తారించు మాత్రమే గాదు. కూర, చూర, అన్నం అంతా కలిపి కొట్టిపెనా నా కళ్ళంతరం లేదు అమ్మాత్రం ఇక్కడ అవిడ మనస్సు పదిలిపెడితే చాలు" అన్నాడు నర్మమూర్తి.

పార్వతమ్మకు అర్థం కావడంలేదు. ఈ కర్ణం కావచ్చుదానా, బహుశా అమ్మ కొడుకు పుస్తకాల్లో వేర్వేరుకున్నమాటలేమానని పూరుకోడం పార్వతమ్మ స్వభావం!

పుస్తకాలకు భద్రం లేదు. తారించు ఈ దాకా రాదు! అయినా పరపాలేడు లేమ్మను కున్నాడు నర్మమూర్తి. ఏం కరపాలేడు!! అవిడ యింకా యింకా ఈ జీవితంలోకి వచ్చుకుని వచ్చేస్తుంది.

వచ్చేసింది సూర్య! తలుపు రాముడు తెల్లపాతూ అవిడ వచ్చిన వచ్చేక్కంటే చాలు - అది వెయ్యి ప్రణయగీతకం పెట్టు!

నర్మమూర్తి కుర్చీతో కూర్చున్నాడు. కుర్రాళ్ళు తెళ్ళాల్లో, కూచిపూడితో విమగ్నమై పోయారు. నర్మమూర్తి బుర్రలో మాత్రం అశోచనలు హారతి పోతున్నాయి.

కామరామా తనదంతా అవిరుద్ధాది కథగా పరిణమిస్తోంది. వంశజమే ఉన్నాకన్న. వెంకటాద్రి గాత్ర బాదానుకుడు!

వెంకటాద్రిగారు! పొట్టి క్రాపింగుతో, మిలుగుకుపుర్రులంతా దిన్న కళ్ళతో, నల్లటి బొడ్డు మీసాలతో ఎటువీ ముడిపైకి కూర్చున్నాడు వెంకటాద్రిగారు రంజిత నర్మమూర్తికి గుండెల్లో క్షురం. మహామూర్ఖుడు! తనాడును చేసిన అనకాక మేమీ లేదు. అయినా తనాడే అంతకన్న మెండుతో ఈ కర్ణంకాతేడు. అంతా పూర్వో పాతకాలమ్మా ఒకటి బయటం అయితే కన్నం లేదన్న విషయం యిక్కడికి వచ్చాకానీ తనకు తెలియదు. పాతకాల ప్రాంతంపై నవ్వుల నుంచి పదిమందికి తప్పుకొని గాతుల వంతుళ్ళు కామా వచ్చారు. పామా పోయారు. అయితే టీకల్లైతే దీనివలె కుండుకున్న గ్రామానికి వెళ్ళిస్తానని చెప్పి వెళ్ళినవాడు, వంతులైతే నా తిరిగి రాతేడు .....

కారణం లేక కార్యం లేదు! నర్మమూర్తి వాడు చేకూడు. తిరుగు కదిపితేమా, వంతుల కదిలింది.

వెంకటాద్రిగారి తాతగారు తుపాకి మేలో పిట్టపెట్టారు. ఆ పూసలం మూలంగా అయితే కాకాటి తల్లి కళ్ళకుని చేప్పి వారగారో వరి వయం పలికింది. ఆ పరివయం యిక్కడ కలిసి వచ్చి ఈ తాతగారు కోకల్లో పరివయ వచ్చుతూ

మోదాల్లో బద్దనాగా పరిణతి చెందింది. ఉద్యోగ నిరసన తర్వాత స్వదేశానికి వెళ్ళిపో దలచు కున్న చేప్పి వారగారు భారతదేశంలోని తమ మిత్రునికో ఉపకారం చేసేపట్టులనుకున్నారు. ఆ పదాధ్యయనం లేదు గుట్టల నడుమ ప్రమాదాన్ని చింతలేరు కడ్డంగా పి చెరువు రూపం దింది. చెరువుక్రింద చిట్టడివిలో నూరేకలా సుక్షేత్రం తయారైంది. పాతాళం నైఋతి మూలగా వెంకటాద్రిగారి తాతగారు తమ కీ నివాసగృహం నిర్మించుకున్నారు. కానీ మారేకలా సాగుచేడి ఒక రిద్దరితో బరిగె తలగం కాదు. అందుకోసం పది పదిపాను కుటుంబాలే అడవి లోకి తరలి వచ్చేకాలు

ఇది అడవిపాతం తాలూకు స్థలం పురాణం పాగా నిర్వహిస్తామని నిర్మాణించడానికి ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన ప్రయత్నాల్లో 'రెండు వందలా యాభైవంది కోక పోకాల్' అన్న నిర్ణయం మూడేళ్ళ బాటిది. పెదదాటుగారి అనుమతి కోసం మడిగట్టుకుని కూచోకుండా అడవి పాతెంతోని ఎల్లయ్యలూ, పుల్లయ్యలే ముందుబడి ప్రభుత్వ సహాయానికి స్వీకరణ పలికి పలుకూటాచి కోక పూరికొట్టం చేయించారు.

అడవిపాతెంతో బడి ప్రారంభమైంది.

బడి ప్రారంభమైతే అనతికాలానికే వెంకటాద్రిగారి తిండుకు విముఖులన్న వదలి కాల్చి తులూ వ్యాపించింది. ఆ విముఖుల్యానికి వెనుక నున్న కారణం మాత్రం నిగూఢంగానే ఉండి పోయింది.

విద్యావేకాలు లేనిపాని కుశంకంకు దారితీయ గలవచ్చుది వెంకటాద్రిగారి అనుమానం!

లోకం ఏమైనా మనకేమిని హాయిగా అడవి పట్టణంగా కాలం వెళ్ళదీస్తే నున్న తమ అక్రమం చదువులమూలంగా కొత్త కొత్త మానసిక రుగ్మతలకు గురికావచ్చు వచ్చుది వెంకటాద్రిగారి వందేహం!

ఉత్తరువు వేలికి తిమకుని అడవిపాతెం చెరుకో గానే నర్మమూర్తి వెంకటాద్రిగారిని దర్శించాడు. తా విక్కడి పాతకాలకు టీచరుగా నియమించబడి నట్టు తెలుపుకున్నాడు. వెంకటాద్రిగారు నర్మమూర్తి నోకపాని ఎగాదిగా కూచి యింకా నున్న వెళ్ళిపోవచ్చు నట్టుగా తలవంకించారు. నర్మమూర్తి విన్నయంలో వెలువరికి వచ్చేకాడు.

తీరా బడినీ, బడి పరివయం కుట్రం చేయించి తర్వాతగానీ నర్మమూర్తికి పర్చివరు నంగలి రికార్డు అవిషయమూ స్మరణకు రాతేడు. అది వెంకటాద్రిగారి అధీనంలో ఉన్నట్టు ఎవరో తెలియబరచారు. అయితే వెంకటాద్రిగారు మాత్రం 'నీ పునరు కూచాడు, నీ పామాళ్ళ నెడకు కూచాడు' అన్నట్టుగా కళ్ళైతేనే నర్మమూర్తి నైపు కురమర కూచాడు. మరి పోయినంత వచ్చింది. నర్మమూర్తికి! పర్చివరు గానీ, రికార్డులుగానీ ఈ కంట కింతవరకూ కాత్రాతేడు అతడు నైపానికి తెలుపుకున్నాడు. తెలుపుకున్న వదికోకా కోకాటి ఉడయం పి నత్ యిన్ పుట్టరు నలుగురు పోలిమంతో నూ అడివిపాతెంతో ప్రత్యక్ష మయ్యాడు. అతడు వర్చివరుకునానీ వెంకటాద్రిగా రింట్లో లేడు.

కారు బారువేసి, బూసలు లాగి చివరకు వెంకటాద్రిగారి మేడలో మేడమెట్లు క్రిందలి చీకటి గదిలోనుంచి పాతకాటవకరణాను బయటికి తీయించాడు యిక్కేక్కరు. వాటిని సత్యమూర్తికి అప్పగించి, ముట్టనట్లుగా పైచీమెంట్లు వ్రాసుకుని అతడెలా వచ్చాడో అలాగే మాయమై పోయాడు.

ఈ సంఘటన అగ్నిలో ఆజ్యాన్ని పోసింది. వాటినుంచి నేటివరకూ వెంకటాద్రిగారి కంట వడకుండా ముఖం వాలు చేసుకుని తిరుగు తున్నాడు సత్యమూర్తి ....

సత్యమూర్తి స్వల్పవివరణతో పూర్వగాధ వదుగు తిరుతుండగానే బడివేళ పూర్తయింది. కుర్రాళ్ళను యిక్కట తోలి నడకబూర్తి గూడా యింటిదారి నట్టాడు.

"ఏమిటా సత్యం! మంచినిక్క, తియ్యగా ఉన్నాయని చెప్పినట్లుగా!" నిరసనభ్రష్ట అడిగింది పార్వతమ్మ.

"వనితో వనిగా నికూ ఒకమాట చెప్పిందమ్మా! ఆ అమ్మాయి మాటి మాటికీ మన యింటికీ కావడం మంచిదిగాను" అన్నాడు సత్యమూర్తి.

"ఎందుకూ సత్యం! భూమిలో పుట్టే సిల్క గాదురా వెంకటం! వచ్చిందంటే వచ్చేకవని చేయనివ్వదు. కూచోవట్టి అన్ని నమలూ తోలే చేసుకోతుంది మనుషులంటే ఆ అమ్మాయికి ఎంత ఆసక్తి నుకున్నావు ...."

"నువ్వొట్టి వెలి మాలోకానివే అమ్మా! నీకు ప్రపంచమంటే ఏమిటో తెలియదు" అంటూ విసుక్కున్నాడు సత్యమూర్తి.

* * *

అకోజాత్రాని ఏడు గంటలప్పుడు వెంకటాద్రిగారి రమ్మంటున్నా రంటూ సత్యమూర్తికి పిలుపు వచ్చింది.

పిలువెందుకున్న సత్యమూర్తి తనకోసం కామ కుని కూచోకుండా ముతలాదిదను రోజువంటే తిరుకోమని చెప్పి వెంకటాద్రిగారి మేడపై పు బయల్దేరాడు.

బిల్లమిడియన విడో లోకా. ఎటు కూచిరా కోసరో చీకటి నడయాడుతోంది. అపొటికీ అడిమిలేం పూరిగిడిసెట్లో ప్రవేశ లాదిపోయాను బోయన ఏమిన్న గాలిలో పూవనం వచ్చినట్లుగా కదలాడిపోతున్న పేమలాగవెట్లు మధ్య, చిక్కని నీక టిని హాంగ్లోయతేక తల్లకోతున్న దీపం కాంతితో వెంకటాద్రిగారి మేడ యదార్థ దృశ్యంతా గాకుండా ఏటికో నిదలా కనిపిస్తోంది. తెల్లటి ముల్లుల నడుమ దారిదీప్త బాలుసారులకు మళ్ళీ తిక్కు తిక్కు మంటున్న నక్షత్రాల తేలి మాస్తా వదిరాలో న్తంబాని కానుకోని నిల్చున్నాడు సత్య మూర్తి. రావడమైతే వచ్చాడు గానీ, వచ్చిన తర్వాత వెంకటాద్రిగారికి తన రాక నెలా తెలుపు కోవారో సత్యమూర్తికి లోపడం లేదు. అత ణోకటి, రెండు పొత్తు డగ్గ మాటాడు. రెండు మాటలు పొత్తు గొంతుక నవరింతుకోవ్వాడు. పింతగా ప్రయత్నించినా తన రాక గుర్తించబడిన మానవలు లేవు.

గంట ఎనిమిదైంది. ఎనిమిదిన్నర కూడా

కావట్లేంది. నిల్చునే పీచీక నాందినీగా నత్త మూర్తి వదిరాలో మే ఉంచిన బెంచీపైక కూర్చున్నాడు కూర్చున్నతరువాత వది వది హేను నిమిషాంతు నిలారుగా కూర్చునే పీచీక పైతం తోక కిటికీ కమ్ములపైకి వ్రాలిపోయాడు. కాస్తపు వదిరాలో మినుకు మినుకు మంటున్న గుడ్డిదీపంతే మూతాడు. అఖరుకు కళ్ళ మూస కుని అతోవనలో నడిపోయాడు....

ఉన్నట్టుండి వెంకటాద్రిగారు తన కిలా కులుకు పెట్టడంతోని అంతర్యం ఏమై ఉంటుంది? తెలిసి తమేమి అవరాధం చేయలేదు. ఒకవేళ సిల్క కథలో గొర్రెసిల్కలా తెలియక వేరేకేమో! అలా తనతోకూ తుకు అడగడ మెందుకు?

కిర్రుమట్టు కట్టుంలో తలుపు తెలుతుంటుంది. వెంకటాద్రిగారు వెలుపలికి రాకమునుపే సత్యమూర్తి లేచి నిల్చున్నాడు. తేలికేళ్ళ నులుతుకుంటూ "ఎందుకో రమ్మన్నాడట ...." అంటూ పిళ్ళ నమిలాడు.

తను వెంటనే రమ్మన్నట్లు పైగనీలి వెంకటాద్రిగారు మేడమెట్లెక్కపొగాడు.

మేడపైక హోట్ల వాలు కుట్టిలో నిక్ర మెంపాకు, వెంకటాద్రిగారు. లాంటూ వర్షణం పూర్తయ్యాక పొగట్టు ముట్టించి నింపిడిగా పొగ వడల్పా "అది కాదయ్యా నంతులూ! నాకు తెలియక అడుగుతున్నాను. గవర్నెంటువారు వివాయకుడి గుడి అవతలి పైపున ఉన్న కాగాను గూడా నీ స్కూలుకు దళం వదివేలా రేమిటి?" అంటూ నూటిగా ప్రశ్నను నంధించారు.

సత్యమూర్తి డిగ్గలు వడిపోయాడు. "అబ్బే! అదేమిటంటే! ఆ కాగా ఎవరికో నాకు తెలియదు. దీనిగా వడివుండటంవల్ల అటం కోన మని కుర్రాళ్ళ నక్కడికి తీసుకెళ్ళాడు ...."

కట్టుంగా వ్యాపిస్తూన్నపొగ ముల్లుల వెంకట అరమోదన్న కళ్ళలో నడుతున్న వెంకటాద్రిగారు యిండు మింతు నిట్టరీతున్నట్లుగా కనుపిస్తూ వ్వాడు.

తను నిమిషం తర్వాత గాని సత్యమూర్తి తన నంబాయిపీచీ క్లమానలో కలిసి పూర్తి చేయ లేకపోయాడు. "పొరలాటే జరిగింది. నీకు వర్షంటే మానేస్తాడు ...."

పొగమ్ము అరిపోయిందేమో, వెంకటాద్రిగారు చివాయిక పైకి లేచి గదిలోవలికి వెళ్ళారు. అయిన తిరిగి వచ్చేసరికి ఎంత తేజస్వా వని నిమిషాంతు గడిచిపోయాను. మళ్ళీ వాలు కూర్చితో వడలో తోకూ, యిదివర కెప్పుడూ కూచి యింకాని వారిలా "ఇంకా యిక్కడే ఉన్నావా! వెళ్ళు" అన్నాడు.

ప్రతుకుపోవుడా అనుకుంటూ సత్యమూర్తి గుంకూ మెట్టు దిగేశాడు. ఒక్క నడకతో గేటును పేదరించాడు. ఒక్క పూపుతో తలుపును ముందుకు ప్రోకాడు.

అంతే అడుగు వెనక్కు వేసేశాడు.

తలుపులు తెరచివెళ్ళి. వాటి కళ్ళంగా తగిలించిన విలుతుపైక వానికి నంబంధించిన లాళం చెలి కొక్క తానికి తప్పి మిగిలిన పొత్తూ అద్దించికి అలేద్య పైక లాళం ఒకటి—అకాళంతో కలిసి వానితో

అబల సుధ

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతులకు గాఢకంబు
వడరము, ముతకూత, అకా
లహాపు, అమృతము, గుండె
వడ, వరుము పొవ్వలు మొ
నారింది బలము నిచ్చును.
రక. రు 3

ఇండియన్ మెడిసిన్ సొసైటీ

విజయవాడ - 2

RATNAM'S N-OIL

అంగనరములు బలహీనత నెంచి, చిన్న
తనలో తిరిగి యథార్థతకరం అంత
తొర్లి సాఖ్య మనశ్శయించుటకు 50 సం
వత్సరం కంటే 1 నీసా యా. 10 అ
ని. టి. 1-4-0 కేవలసినకాకు ముందుగా
1-4-0 వంటిది. ఇందులో స్పెషల్ రకం
అర్ధంటునుగమనకు యా. 25-0-0 అ.

కాక్టర్. రత్నం నన్ను, (Kstd 1904)
తులక పేటద్రింగ్స్, అజంతాకాకా రిట్
తల్లి, కాకాకాడ - 24 (అంధ్రప్రదేశ్)

కొర్రుగు మనస్సు జ్ఞకు

అమృతమైన సునానెలు

అగ్నిమయి-జుని
అ.యన్.బ్రాండ్
పాయపప
సునానె

అగ్నిమయి-జుని
మౌన్ట్ బ్రాండ్
సంవృత
సునానె

*మమనసుపెత్తబడనీయిస్తూ,
*బలాహింసని నిర్మూలుస్తూ,
*చాలాకాలము నానవ యింతును.
*నీడనుగమనింపుడు

MRS. అంబలినబి స్కా. 57, సామరకొట

5/140 (W-2) 2nd W-2-1.

నత్యమూర్తి మూడు పై నూరుపాటలు, మిన్నె
నకోటిల మాయం చేసేవాడు. వంశం మనులా
వల్లగానూ, తిరుగానూ ఉన్న మంచిటితో
కడుపుతో యింకా మిగిలవున్న భారీని భర్తీ చేసే
వాడు.

సరిగ్గా ఆ సమయానికి రోకంపైకి నవం
తాలు జల్లుతూ పూర్వార్థికి వంశం దుడ
యించాడు.

నత్యమూర్తి కాళ్ళను కించిస్తేకి చాపేవాడు.
తేలును క్రిందికి దిగివేసేవాడు. వెన్నెల్లోకి
జూస్తూ వెళ్ళితా వదుకున్నాడు.

చందమామ గూడా ఒక మానవుడే అయితే
అతడి మనస్ వెళ్ళింది. యుగాలనుంచి పెరుగు
టలో గాని, తరుగుటలో అపీయతతో వెళ్ళింది.
లోకాన్ని కావించుకుంటుంది. మేడ ఎదుట మేడ
చెట్టు క్రిందలి వెలుగు చీకట్లు ముగ్గులకి
జూస్తున్నాడు నత్యమూర్తి. వెలుగులో చీకటి.
చీకటిలో వెలుగు. ఇంతకన్నా విడమరితే వెళ్ళి
దానికి పిల్లనిది నృప్తి రహస్యం! ఎక్కడి మోడం
ఎక్కడి భేదం? మోడంలో భేదం. భేదంలో
మోడం

నత్యమూర్తి తాళి కోడి తో మేలుకున్నాడు.
అపటి కప్పుడో గేటు తెరుచుకుంది. వెరలో
మంచి విడివడిన కొన్ని క్షణాలకే నత్యమూర్తి
యింటిముఖం చూచాడు. అర్ధరాత్రి వరకు
కుమారుడి రాక కోసం ఎదురుతెచ్చులు చూచి
ఆ తరువాత కలతపడే పాత్ర అప్పుడే మేలు
కున్న మనలాదిద “అదేమిటా నత్యం! పాయింట్
మనగా వెళ్ళినాడివి, యిప్పుడా తిరిగి రావడం!”
అంటూ లేచి కూర్చుంది.

“ఏమి చేయమంటావమ్మా! పెదబాబుగారు
భాగవతం చదవమని వింటూ కూర్చున్నాడు.
తుప్పిగా భోజనం చేసి కూచున్నామేమో, అల్ల
రాతిరాకా తెమిలింది కాదు. అవేళప్పుడు యింటి
కొక్కడ రాగలనని అక్కడే వదుకోమన్నాడు ....”
అంటూ అప్పటికప్పుడు నత్యమూర్తి తల్లి
కోసం ఓ సంక్రమితకరమైన సమాధానం తయారు
చేసేవాడు.

“అలాగ్రా నత్యం! పెదబాబుగారినిగురించి
కీట్టనివాళ్ళు ఎన్నెన్ని రకాలుగా చెబుతా రకు
కున్నానీ! పోనీలే. వాళ్ళ పాపిన వాళ్ళే పోతారు
గానీ అలాగైతే పెదబాబుగారు భాగవతం చదవ
మన్నారన్నమాట! పాపం చేసుకున్నదాన్ని, వాకు
వినే ప్రాప్తం లేకపోయింది. ఏ కథ నడివాపురా
నత్యం?”

నత్యమూర్తి తల్లివైపు జాలిగా చూచాడు.
ఈమె పాటికి తెల్లనిపన్ను పాటు. అనద్దం చెప్పి
ఈమెను నమ్మించడం సులభం. అనద్దం చెప్పక
తను మరేం చేయగలడు? వెంకటాద్రిగారు తన
నల్లు కినుక వహించారని తెలిస్తే ఈవిడ
కొంతేలు వదిలియి విద్రావారాలు మానివేయడం
భాయం! ఇది వాస్తవం తెలిస్తే రానున్న చిక్కు.
తెలియకపోతే మరింత గొప్ప చిక్క ఎదురు
గావచ్చు అరమరికలు లేకుండా ఈమె ఎప్పటి
లాగే వంకజాన్ని దగ్గరకు చేరదీస్తుంది. తన నేం
చేసినా, చేయకపోయినా వంకజం మునలాదిదతో

పొన్నిపాత్యాన్ని మాత్రం వదులుకునేట్లు తోచడు.
పిల్లల్ని అనుబంధం చివరి కెక్కడికి తాని తీస్తుంది?
అతేచిన్నా అరుగుపైనే చలికిం వద్దాడు
నత్యమూర్తి.

* * *
నేలపాన్ని మధ్యలో తుడ ముట్టించడానికి
నయల్పించడం ఎంతటి అక్రమమో, కథకు
మధ్యలో అపేయదానికి పూనుకోవడం గూడా
అంతటి అక్రమం. జీవితంలోగా కథ గూడా ఓ
ప్రవాహం లాంటిది. నిరు సర్గాలను తెలుసు
కుంటూ ప్రవహించి కడకు కదలి కడుపుతో తీవ్ర
పై నల్లుగా కథ కూడా నడిపితుంటుంది. అప్పుడి
మధ్య తన దారిని తాను చూసు కుంటూ తీవ్ర
రకు గమ్యం చేరుకుంటుంది. తూములు గానీ,
మరచలు గానీ లేకుండా ప్రవాహానికి అనక్క
నిర్విస్తే ఏమవుతుంది? ఎప్పుడో ఒప్పుకు
ను

బ్రహ్మాండమైన నా ట క
ప్రదర్శనం జరుగుతున్నది.
ప్రేక్షకులు నిశ్శబ్దంగా కూర్చుని
చూస్తున్నారు. నా ట క లో
హీరో తనకొడుకును ఎత్తుకుని,
ముద్దు పెట్టుకుంటున్న దృశ్యం
జరుగుతున్నది. నా ట క లో
హీరో అనలు భార్య ప్రేమ
ఎక్కి ఇలా అంది. “మన పిల్ల
లకు ఎప్పుడూ ముద్దు పెట్టు
కోరు. వరాయిపిల్లల్ని ఎత్తు
కుంటారు. మీదగ్గరున్న జబ్బే
అది.” ప్రేక్షకులంతా నవ్వుకున్నారు.
అలా వాగవ్యకరావు(హైదరాబాద్)

కట్టను సమూలంగా పెట్టగించుకుని ఉరకలు
పెడుతూ ప్రవాహం ముందుకు వెళ్ళిపోతుంది.
ఈ రహస్యం నత్యమూర్తికి తెలియదు. అందువల్లనే
అతడు ప్రారంభమైన కథను మధ్యలో అపేయ
దలచుకున్నాడు. అందుకు పునాదిగా తల్లిని
స్వగ్రామానికి పంపించేవాడు.

అదవిపాతెం నిక్క అంటికి పట్టక మున
లావిడకు జబ్బు చేసేమంటా నిజమే! అప్పు
డప్పుడూ రాత్రుల్లో ఒక్క వెళ్ళిపోతూ తుండేది
గూడా! ఆ మాత్రానికే లేచిపోని భయాలను ప్రది
చేసి, స్వగ్రామంలో ఉన్న నాలుగైదుగుడి అవు
షధం తప్పి మరొకరి మందు ఈ జబ్బుపైనే
పనిచేయదని నమ్మించి, మునలావిడను స్నేహముకు
తీసుకువెళ్ళి రై తక్కించేవాడు నత్యమూర్తి.

“ఎప్పుడూ పాయి్య ముఖం చూచి వాడివి!
ఏమి వంటేమి చేత నవుతుందిరా నత్యం” అంటూ

కైల్లో కూర్చున్న తల్లితో గూడా వాపోయింది
పార్వతమ్మ.
“అదేం బ్రహ్మావిద్య కాదులేనే అమ్మా!
నీకెందుకూ, నా అవన్న లేవో నేను వడలాడు
గానీ నువ్వు ఏ జబ్బు నంగిది చూడు” అన్నాడు
నత్యమూర్తి.

బ్రహ్మావిద్య కాదు ఒక్క మాటతో కొట్టి
పారేవాడు గానీ నిజానికి పాయి్య దగ్గర కూర్చునే
తెలువ నత్యమూర్తికి లేదు. ప్రతిపూటా
తింటున్న తిండికోసం మానవు రెండుకింతగా ముఖం
వానిపోయిపట్టుగా కనిపిస్తూ నత్యమూర్తి కర్ణం
కాతేడు. తిండిపైనే తీసి మినిపట్టుగా అతడొక్క
లోకంలో ప్రవాహారంతోనే కాకం గడిపేవాడు.
మధ్యాహ్నం మళ్ళీగ (రాగాడు. రాత్రికూడా ఓ
అరవడి పాటు వుచ్చుకున్నాడు. ఉదయం నిశ్చ
లేవేసరికి అతని శరీరం అతనిది గాదు! తేలి
నిత్యమంటుంది ముమ్మ. వచ్చుతే, కానీ పిలోగి
ఉండనివచ్చు—అంటుంది శరీరం!

నీరెండో స్కూలువైపు నడుస్తుండగా నత్య
మూర్తికి తన పాదాలు భూమిపైనే అనుకున్నట్లు
లేదు. ఎవరో మెడలట్టి తోయడంవల్ల అంత
రృద్యంతో గిరికిలు కొట్టిపట్టుంది. తారితో
ఒకటి రెండు పార్లు తూలి క్రింద వదిలిపోయి
అత డంతలో నిలవరించుకున్నాడు.

పై కప్పు ఎగిరిపోయేట్లుగా పిల్లలు కొంత
సేపు ప్రకాశవచనం చేశారు. ఆ తరువాత పాతం
ప్రాద్ధామనుకుని రాగరానికి కట్టు మేనట్లుగా
వంకపై న జలవంతో నడివదులు చేశారు. తన
వంతరం యిది మని గాడమకుని ఒకరి నోటకు
గిల్లి కట్టాలకు రాదీసుకుని, మొటికలు మేనుకుని,
గొంతులు చింకుకుని, బూరగమేళాలు తీసి యింత
పొంగమా జరిగినా నత్యమూర్తిలో వంకం తీసి
సేవబోయేసరికి అతడు అయ్యవారికి అదోగ్యం
బాగున్నట్లు లేచి నిర్దరించుకున్నాడు.

ఇప్పుడు నత్యమూర్తి కలవర మంటా తిండి
పైనే! మధ్యాహ్నం ఇంటికి వెళ్ళగానే అతడు
పొయ్యను పూడదీసేవాడు. చొక్కాను తీసి వంకీ
తగిలించాడు. మాసిపోయిన వండలో, భుజంపైనే
తుండుగుడ్డతో వలలిది మేం ధరించాడు. మే
పైలే వచ్చగా అనురింది కానీ పిర్నను తొలిగా
రాడేడు నత్యమూర్తికి! వాలుకు కట్టుపుల్లలు
తీసుకొచ్చి అతడు పాయితో వడేవాడు. ఇంత
మట్టిమాన పోసి అగ్గిపుల్ల గీసి అగ్గిదట్టారకుడి
అవాహన చేశాడు. పాయి రాతేయడమైంది.
అప్పుడు పెరట్లోకి వెళ్ళి పాత్రను కడిగి తీసు
కొచ్చాడు. ఇప్పుడు పాయి్య మండలులేడు.
దట్టుంగా పొగమాత్రం పైకి లేచింది. నత్య
మూర్తి చేతిలోని పాత్రను అలాగే క్రిందికి
వదిలేశాడు. మోకాళ్ళతో నేలపైకి వంగి తలను
తీసుకెళ్ళి పొగతో ఉంచి రెండు నిమిషాలసేపు
కొలిమితిల్లిలా పాయితోపలికి గాలి నవరూప చేశాడు.
పొగతో పూసిరావడం లేదు. తల జరుకెక్కి
కళ్ళకు అంధత్వం వం (ప్రాప్తిం చి కట్టు తోతి
కణతల్లి వట్టుకుని ఈ బ్రతుకు వచ్చురా బాబూ
అనుకుంటూ బయలుకు వచ్చేవాడు.

కానీ మానవుల్ని జీవితం అంచుల వరకూ

4 పులుగుండమువారి వీధి,
గుంటూరు 1.

టెలిగ్రాఫీసులుగను, సిగ్నల్సులుగను,
 అసిస్టెంట్ సీనియర్ మున్సిరంగుగను, వై.కె.ఆర్.
 ఆఫ్ టెలిగ్రాఫీసు, టెలిఫోన్ ఆఫ్ టెలిగ్రాఫీసు
 టెక్నికల్ బోంబుటరు, విజ్ఞాపక, విజ్ఞాపక
 ముఖ్య కార్యదర్శులు. పూర్వ విభాగములలో
 ౬౦ న. పే. పంపకలయ్యును.

**A. T. & W. T. College,
Pothurivarithota, Guntur-1.**

పావ్యం కోకోర సువరివిజయై వాదే.
 విందుకలై, ప్రతి పావ్యంరే పేకోను
 అందే యా కోకోర లాం ప్లయ తన
 త్తేహతులం యండ్లై, క్కెద్దు లలో
 మురియి న్రయోమలలో కాలక్షేపము
 అయేలా రాత్తన్నాది. ప్రతి పావ్యం
 పేకో మేయరకన్ కోట్టలనుండి, ముక్కల
 కారేలానున్నది వివిధమరియు ఆకర్షణీయ
 మైన దీక్షె సులలో తయారు చేయబడినది.

పాపములకు పాపములకు పాపములకు
 పాపములకు పాపములకు పాపములకు
 పాపములకు పాపములకు పాపములకు
 పాపములకు పాపములకు పాపములకు

పెళ్లుంటేవుందే! క్రూరజంతువు అతని! దాని వారి
వారికి గురికాకుండా, దాని ఎదుట పట్టుదలను
నడలించుకోకుండా వుండడం ఎవడితరం? నత్తు
మూర్తికి ఒక సరిక్రొత్త ఉపాయం స్ఫూర్తిందింది
బుద్ధిలో నూనె అయిపోయింది. గావీ, దీగుడుతో
నిరుపయోగమైన పాతపుస్తకాలు కొన్ని
ఉన్నాయి. నత్తుమూర్తి ఒక పుస్తకం పైకి
తీశాడు దాని పాతంతో మళ్ళీ మంటను కర్ణ
జాతాడు ఒక్కొక్క కాగితంగా పుస్తకం పూర్తయ్యే
సరికి కట్టలు కూడా మందుకున్నాయి. ఇంతగా
తనను నిద్రపించుకుని తిప్పు తర్వాత యింక
వియ్యంబు కడుగడం కూడా ఎందు కనుకుని
ముది వియ్యంబు అలాగే పాత్రతో పోసి అత్త
నకు పెట్టేశాడు. ఎంత లేదన్నా ఈ వియ్యం
భాద్యపదార్థంగా మారడానికి ఆ అరగంట
పెట్టేతా వదుతుంది. అందుకా పొయ్యి దగ్గర
వదిగాపులు వదిత మెందుకుని నిరసెర్నిపోయిన
శరీరాన్ని ముందంపైకి వేరవేశాడు.

సత్యమూర్తి కలిసి పెద్ద పట్టణమున నమయించాడు. శరీరంతోబాటు మనము గూడా కోస్తాపై పోయిన అవస్థలో గాలి తగ్గిపోయిన తోలుబొమ్మలా అతడు మంచంపై నడచుచుండిపోయాడు. నడిపుండగా పోతలోని నిర్యం వివిధ వరిజాతులకు తోడ్చి దివరకు వివిధపోయి నిపుత్తుంలో ఏకతృప్తి నిరూపించడాని కష్టమై ఒకే ముద్రగా మారిపోయింది.

ప్రొద్దు పడమటికి తిరిగి అవేసేందుకు కూర్చుని, చాచి (నల్ల)బాటు పెట్టుకో దలచుకో లేదు. నక్కమూర్తి. ఎలాగూ మనిగతో ఉప్పు తావున్నాయి గడక, పుల్లగా ముగ్గ గిట్ట వారి కివ్ చాలు ననుకున్నాడు. వెంటు చేతికి తీసుకుని తలుపు వేరగని వేసుకుని నిత్యులు (గమ్మతున్న ఎండలో) పూలిపై న పడడు.

అతిగా వ్యవసరికి సభ్యమూర్తికి నాలుగు కాటా
పాటు మనోహరం కై న స్వీరంగా నిలిచిపోయి
భృత్యం ఒకటి కలిపించింది. అతటివార మాత్ర
మే కిక్కడికి మాత్రం వదిలివేళం కాదు. అది
ఎవరినినానాను అట్లం వేవనానుకూ ఉన్న వార !
మమమమ రెవ్వరూ వేదించడం వేదించి, అయి
వేదించి కి ఉవకరాం గుప్తానవేళం వేదించి.
కళ్ళకు నిండుగా వేదించి అట్లం కలిపించి
వేదించి, ముఖాన్ని పాత్రలోకి చూపుంది. అత
భృత్యంవంతు వేదించులో వేదించి కలిపించి
వేదించి కలిపించి వేదించారు. కానీ వేదించి
కలిపించి గొంతుకు వేదించి దిగవారవేదించం ఎంతటి
అతభృత్యం ? అతక్క. వేదించులో అదే అది
గొంది. వాని అత పాత్రమూర్తిలో దిగవార
వేదించి.

2. కృష్ణానది కేవలం ఉగ్రుడై పోయాడు నట్య
 మూర్ఖు అనిపించుకొని కలిసికట్టు తీసుకుని
 మర్కట పుట్టైతర తోను బెట్టు లంటింబాడు.
 నిద్రది, నిమగ్నూ తెలియక, యిల్లులందూ వదిలు
 విరిగి విరిగి తొంగి నడుచుచుకొని అక్కడో
 కామగిట్టు మోదలకు పి కట్టుకుని మర్క
 టపుంటు మోదగట్టుచి. పిల్లల వూరక కన్న
 తెరియక, మోదగదికి పుట్టక ఎందు చుట్టుచు
 దొరుకూ ఆ మోద ముందుకు వచ్చి ముందు

పోరాటానికి యోగవంతమైన వ్యాధిని
 పోయంగా ఉంది. కోరిక నటానందం పోరా
 నకుముక్తి క్షణంలో నిప్పుడు పోయారు. నీవితం
 ఎంతటి దుర్బలమో, మరెంతగా దుస్సహమో
 తెలియజేయడానికి నీ భగవంతుడి కుక్క నిక్క
 డికీ పంపాడేమో! మరికొంతనీ పిల్లాగే చిత్రహింస
 కొనసాగితే వినివలె దుష్టుకుని కుక్క పరలోకానికీ
 నయనం గడుతుందేమో!

వరుగుల్మీ బాగుంగంట్లో కుక్కను సమీపించాడు, నవ్వుమూర్చి. ఒక చేతిలో కుక్కను తోసి వట్టుకుని, మరొక చేతిలో పాత్రను పూడలాగేకాదు. చావు దప్ప కన్ను తొట్టు బోయినట్టుగా లవోదీపోమని అరుస్తూ కుక్క అదే వరుగుగా పారిపోతోంది.

కడుగుడుతున్న కుక్కపైపు కూస్తున్నాడు
 నల్లమూర్తి. కూస్తుండగా వెంటబ్రాద్రాగరి మేడకు
 వెనుకపైపున ప్రాణాని కేవల ప్రహరీ తలుపు
 దగ్గర నిల్చుని తనపైపే కూస్తున్న పంకజం
 కనిపించి దళనికి ! ఆ క్షణాన నల్లమూర్తితో
 వెలరేగిన బావోద్వేగుల వర్షనాదం ! పంకజం
 గమక చేరికి దొరికితే అతడీ వెనకూ, ఆ వెనకూ
 వాలి గంటించా అనుకున్నాడు. ఈమెగారి
 పుణ్యమా అని తాను తల్లిని ప్రియమూనికి పంపి,
 అలాంటి దురదస్థుడు తోనయ్యాడు. మరైతే
 ఈచేదేమో ఎరుగూ లోజనంచేసి, వర్షపు నీడతో
 నిల్చుని ఎవరి కళ్ళ కెవరిది పూని అప్పట్టు ఏవో
 దాన్ని తిలకిస్తోంది.

“తాతా ! నీం మనుషులు !”—అనుకున్నాడు
 నత్తుమూర్తి. అనుకుంటూ జరచరా ఇంటి
 తోవకి వెళ్ళి అంకపానువు వేసిన రాజాగారి
 చిన్నదార్యూ మంచంపై న ముడుచుకున్నాడు.
 తోవం బదబాగ్గిలాంటి ఆకలి. బయట
 ప్రకాంతపాగరం లాంటి నిశ్శబ్దం. ఒకటి రెండు
 గడియాలపై అలాగే గడిచిపోయింది.

ఆ తరువాత మెల్లగా తలుపు తెరుచున్నట్లు,
ఎవరిదో వదల్చుకుంటే తలుపు వచ్చినట్లు, ఎవరో
మంచంపైకి వదిలి 'బాబుగారూ!' అని నీలు
వచ్చున్నట్లు సభ్యమూర్తికి స్పష్టమవ్వకం గా వాటి
చింది

అందుకని ప్రయత్నం చేశామీదట అలా
కనురెప్పలు కొంచెం విప్పుకున్నాము.

“భోజనం చేయకు గానీ తేవండి బాబూ”
 నల్లమూర్తి చివరికి తేదీ కూర్చున్నాడు.
 విజయ్ కలగాడు. తండ్రి వెంటబూడిగా తింట్టు
 పై తలగట్టు. కార్యదర్శి భోజనం బట్టలో
 తీసుకొచ్చింది.

ఎవరు వంపిరు ? ఎందుకు వంపిరు ?—
ముప్పుగు తొప్పదంటు (వళ్ళలు పక్కమూర్తి
మదిలో మెదలడం లేదు. ఎవరు వంపితే నేమి ?
ఎందుకు వంపితే నేమి ? ఇది భోజనం ! మట్ట
తొమ్మలాంటి మానవుడికి మహారాష్ట్రవాన్ని నమి
కూర్చే భోజనం యిది మారు మాట లేకుండా
తక్కమూర్తి భోజనంపై న కలియబడ్డాడు
తిండి తినగా కార్యుర్రో యింకా భోజనం
మిగిలిపోయింది. అలాగైతే యీ కార్యుర్రో
భోజనం తనకు లేండు పూటలకు పరిహారం
జప్పేమాట ! (వతిరోజా యితాగే ఎవరైతా
భోజనం వంపితే వాగుండు నమికున్నాడు నత్త
మాత్రం .

(58-వ పేజీ చూడండి)

మూతులు: స్వరవిద్యాసము

గృహ వ్యాసంతో తరింగుతో (శబ్ద పేటిక) వుండే శబ్ద రజ్జువులు స్పందించి శబ్ద త్రుత్తి జరగడానికి, క్వానకోకానికిపున్న సంబంధం తెలుసుకున్నాము. కేవలం శబ్ద త్రుత్తికి మాత్రమే విరుద్ధత అంగముతో ఉపాంగముతో వివిధపు. తరింగుతో కేవలం కంఠస్వరం పుట్టడానికే క్వానకోకం సహకారం కావాలి. శబ్ద పేటిక క్వానకోకంతో ఒక భాగం, క్వాన అనే ప్రధాన దేహకార్యక్రమానికి కంఠ స్వరం ఉపసరితము. కంఠంతో ఉత్పత్తి అయిన స్వరం, అనేక శబ్ద స్వరూపములు పొందడానికి పేరింగు, వాలుక, అంగిలి కడకలు, పెడవులు ఇలా ఎన్నో ఉపాంగములు సహకరించాలి. ఏటప్పటికీ వేరేవేరే విధాలున్నవి. రైలు యంత్రముతో అవిరి, కూత కూసే యంత్రములతో రైలు కూస్తున్నది. కాని రైలు యంత్రముతో అవిరి, రైలు కూయడానికి విరుద్ధమేకాదు. రైలు కడకడానికి అవిరి కావాలి. అ అవిరియే కూయడానికి వినియోగించబడు తున్నది. అయితే రైలు కడకమాత్రం కూత కూడా కూయగలదు. మువ్వకొల్ల అట్లాకాదు. అలోగ్గ స్థితిలో కొన్ని వస్తువులు జరుగుతున్నప్పుడు మాట్లాడటం సాధ్యంకాదు. (మింగుతూ మాట్లాడలేము. అఖరికి కంఠంతో స్వరం ఉత్పత్తి అవడానికి విరుద్ధ శబ్ద రజ్జులతో కూడా, మనిషి బయట యెత్తుతున్నప్పుడు, క్వానకోకంతో ఉండవలసిన ప్రెషరు (Pressure) ఉండడానికి మూనుకుని క్వానధ్వారమునే మూసివుంచవలసి వస్తుంది అంటే, మాటలాడడానికై, కొన్ని ఉపాంగములు, అవి పొధించవలసిన యితర కార్యములను తొక్కి పెట్టవలసి వస్తుంది. శాశ్వతంగా మాట్లాడడానికి, యితర వస్తువులతో పోటీ పోవలసివస్తుంది. అ పోటీలో మాట్లాడ్డం అనే పని వస్తువయ్యింది. ఇంచేకాదు. తమ స్పందనతో స్వర త్రుత్తి చేయడమేకాక, శబ్ద రజ్జువులు, క్వానకోకంలోకి వరాలు వస్తువులు (foreignbodies) పోయిందా కాపాడవలసిన కార్యకర్త కూడా కలిగివుంటుంది. అందుకే మనం మింగుతున్నప్పుడు మాట్లాడలేము. అట్లా వేళ్ళి పోయినా దగ్గు వస్తుంది. అలాగే దగ్గు వస్తువులు తుమ్మివస్తువులు, అవలించివస్తువులు ఎక్కిళ్ళతో వాత శిశ్యువులు విట్టార్చివస్తువులు దోకివస్తువులు తొక్కు తున్నప్పుడు మాట్లాడలేము. అవలం తిమ్మకోకం, గాలి పేల్చడం, ప్రాణికి మాట్లాడడంకంటే విక్రమ అవసరమైన విధులు. అవిధులు, అ యా అవయవములు విరుద్ధానుభూతువులు మాట్లాడ్డం వలననే కదుతోంది. కాని అభివేగ వాగిరక క్షిప్రం మానవ సంబంధమున్న మాటలనుకే అధారము తున్నది. ఒక మనసవధలో తీవ్రంగా ఉండేకాలో ఉపన్యసించే వక్త, అ ఉద్వేగంతో దాహం వంటి అలలి వంటి మరచిపోవచ్చు. అలలి తిరులందా కోయిల కూయడు. మనిషి, నిస్త్రిణతో వాటికూ కూడా గంటలంతరండి ఉపన్యసిస్తాడు. కంఠస్వరం ఉత్పత్తి కారణభావములను శబ్ద రజ్జువులతో

అందుకు సహకరించే వ్యవస్థలన్నీ, తయారైనప్పుడు కాండంలో ఉండే కండరములు, నాసికారంధ్రములు, ఇతర కార్యక్రమంతో కూడా ప్రధాన పాత్ర విర్వహిస్తూ వుంటుంది.

ఇటువంటి అటంకములు, పోటీలు లేకుండా శబ్ద రజ్జువులు తమ స్పందనతో కంఠస్వరం ఉత్పత్తి చేసినప్పుడు అన్యరం అలాగే బయటికి పోదు. అలాగే బయటికి పోవాలంటే వాలుకలుగ్గులు, పెడవులు మొదలయిన శబ్ద సహకారక ఉపాంగములు కూడా ఒకే స్థితిలో వుండాలి. కాని ఇలా పాట కన్నేరిలో జరగవచ్చు. కొన్ని శబ్దముల

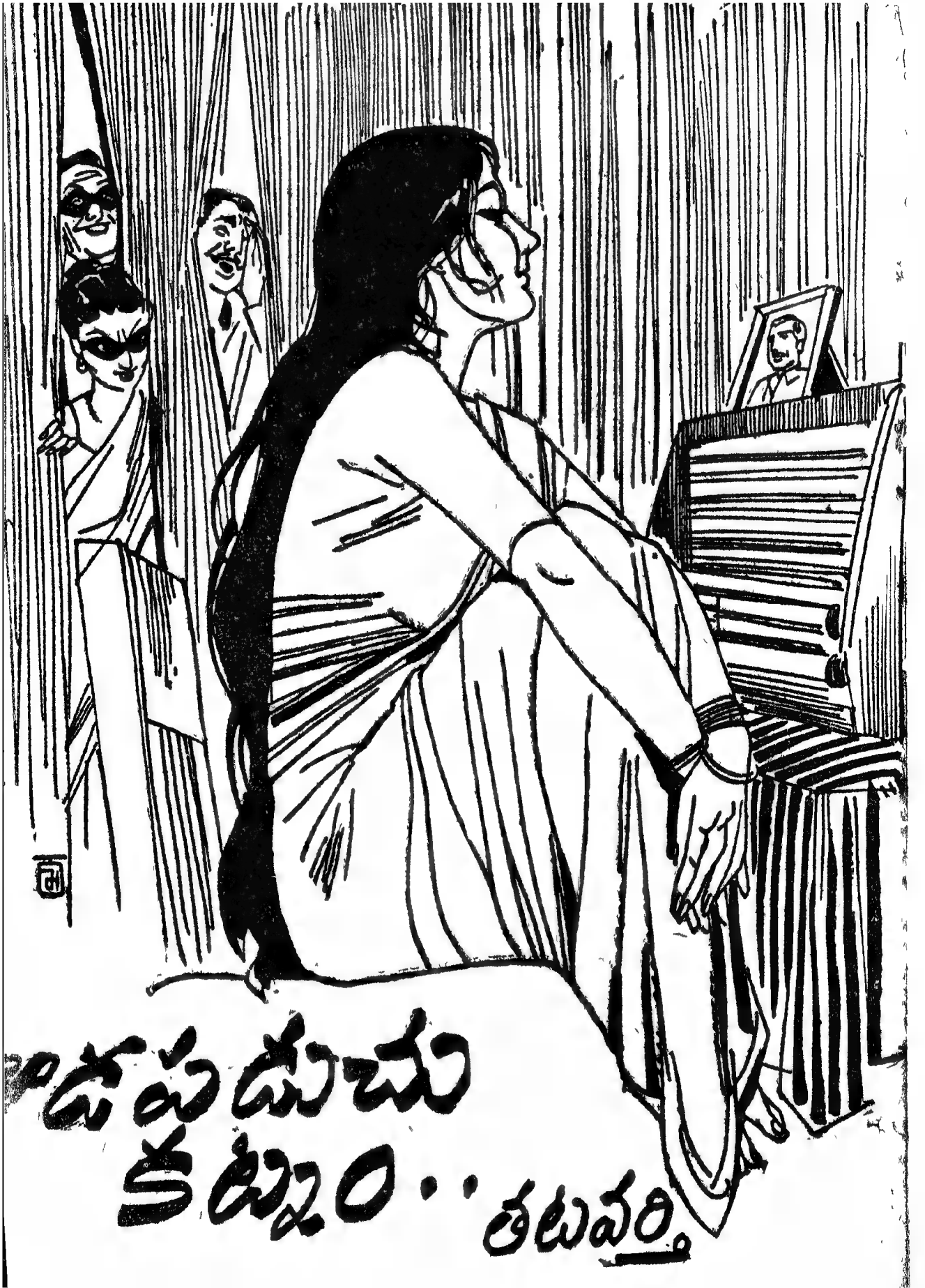

ఉత్పత్తిలో జరగవచ్చు కాని మాట్లాడ్డం ఏక శబ్ద మాత్రమే నమికాదు. అనేక శబ్దముల సమయం మాట. అనేక మాటలు కూటమి వాక్యము. ఉత్పరించబడిన శబ్దము వివక్షానికి మాత్రమే సాధ్యమైనది. దానిని మాడలేము. దానిని మాడాలంటే అ శబ్దమును మాడబడిన ఒక స్వరూపం యివ్వాలి. శ్రవ్యములయిన శబ్దములకు భృత్యములయిన స్వరూపముతో అక్షరములు, క్షరములు కానిది అక్షరము. అంటే వాచకం లేనిది. అక్షరం నిజంగా అక్షరంగా వుండాలంటే అది కిందికిగానీ పదార్థం మీద భృష్టికి అందేవిధంగా కిందివలసింది. ఎంతో కొంతకానికి కిందికిగానీ వేరేకాదు. కాని అది

లో టి అ కు లా, భూర్జ క త్ర ము లా, జంతుచర్మములు, లో పా కి లా ఫలకములు ఇటువంటివాటిమీద అక్షరములు, గంటలతో వ్రాయడమో కుంచెతో చిత్రించడమో, కాబట్టి వెక్కిరిస్తూ జరిగేది. కానిమీద వెక్కిరించిన కొత్తవేల్పింది. అందుకే అలి కొత్తవేల్పిన దానిని "లిలాక్షర స్థిరములు" అన్నాడు. దృశ్యమయిన అక్షరమునుమాని, శ్రవణేంద్రియంతో దానిని విన్న ఒక శబ్దమునుకూడా యిది లిలికమైన స్వరూపమని గ్రహించడానికి మేధావక్త, తత్త్వనితములను క్షాంతకక్షి కావాలి. ఇంతకాదు. మాటలు వికార్యరూపాలుగా వివిధాక్షరాలయినా "వాటి అక్షరము యిది" అని గ్రహించి, తదనుగుణంగా తిరిగి మాట్లాడ్డమో, అలో చించడమో కొన్ని వస్తువుల చేయడమో జరగనివాలు అక్షరములతో అవసరమూలేదు, వాటికి అక్షరమూ వుండదు.

ఈ అక్షరములు వ్రాయడానికి చేతులు కావాలి కాని వేళ్ళలోనూ అక్షరములు నేపించి వ్రాయవచ్చును. కాని అక్షరములు చేతిలో ఏదో సాధనంతో వ్రాస్తాము. ఓ క మా లు బూడిదతో చేతితో వ్రాస్తాము. ఒకప్పుడు దిద్దే వాళ్ళుము. ఇందుకు చేతిలోపున్న ఇచ్చాసములయిన కండరములూ, వాటిని కావలసిన రీతిగా మనం ఉపయోగించడానికి పెన్నె, మోట్లాకు వరములు కావాలి. అ యా కార్యములు నిర్వర్తించవలసివచ్చినా కేంద్ర పరాశయంతో నిర్వక భాగములుండాలి. అవన్నీ అలోగ్గ స్థితిలో వుండాలి. అవి కలిసి పని చెయ్యాలి. భగవదేచ్ఛవల్లనో లేక ప్రకృతి ప్రభావంవల్లనో ఇంత సంక్లిష్టమయిన కార్యక్రమం మనము ప్రయత్నించకుండానే చేస్తుంటాము. కాని కొందరిలో యీ వేర్వేరుకడం జరగదు. ఎందుకు జరగదో తెలుసుకోవాలంటే ఎక్కువ తోపము వున్నదే గ్రహించాలి. మాటలు పరిగ రాకపోవడానికి ఎన్ని కారణములున్నా అన్ని కారణములనూ, వాటికి నివారణములనూ, నిర్జ్వలం యంత్రా పొధించలేదు. కాని యీమధ్య మాటలతో తోపం వలసినదానికి వివరీతమైన కృషి జరిగింది. వాగ్గేగ నిర్జ్వలం ఒక ప్రత్యేక భాగంగా పేరపొందుతోంది.

కంఠస్వరం అంగిలికానూ, వోటికానూ పెడవుల వద్ద పొందిన మార్పుతో విరుద్ధత శబ్దములయినవి. వాటి దృశ్యరీతిక స్వరూపము, భాషగా తయారయింది. ప్రపంచంలో అనేక ప్రాంతములలో, వరివాడు మాత్రానుసారంగా వికాసుకరీరయినా ఎనిమిదవంటి క్రిములనుకలి ఉత్తమశ్రేణి అంటువులు తయారై వది. కంఠస్వరం అంటు వరివాడుతో ఒక స్థితిలో విరుద్ధమయింది. వోటి రూపము, వరివాడుము, వాలుక తీరు, కండరముల తీరు, పెడి ముల తీరు, పీటినిఅట్టి, కంఠస్వరం మార్పులు పొందుతూ వుంటుంది. ఈ మార్పులు అధికమైన కొద్దీ అధిక నిష్కృశ్యములూ, తద్వ స్వరూపములూ విరుద్ధతవి. గుర్రము, ఏనుగుంటే అంటువులు మాటలాడలేకపోయినా, వాటిని కంఠకేంద్రముగా కొన్ని వస్తువుల చేయడంకంటే చేయడం మనం మాట్లాడతాము. ఈ శబ్దానికి యీ అర్థం అని అంటువులు గ్రహించి, అశబ్దానికి అనుగుణములయిన వస్తువుల చేస్తే, అంటే మాటలాడడం వల్ల వచ్చి (61) క లేక చూడండి

ఉదయం ఎనిమిది గంటలైంది.

శుక్రవారంకదా అని తలకు పోసుకొని కురులూర బెట్టుకుంటోంది శశికళ పాడుగైన శిరోజాలు పంకిలోంటిగా కనువిందైన కృష్ణవేణి రూపును ధరించాయి శివధనురాకారంలోపున్న ఆమె కను బొమల మధ్యగా అరుణకుంకుమ భుజధళ మెరు స్తొంది పాలపిట్టరంగు ఖటావ్ వాయిలుచిర, గులాబి రంగు జాకెట్టు ఆమె నిండైన శరీరాని కలికి వింత సొబగు నిస్తున్నాయి

రేడియోలో సినిమాపాట యమునాతరంగిణి రూపివేగంతో ఉర్రూత లూగిస్తోంది రేడియో బల్లముందు కుర్చీలో కూర్చుని శిరోజాలను భుజాల మీదుగా ఉరోజాలను కప్పేలా వేసుకొని చెక్కుబద్దా లకు చేతులుచేర్చి ఆ పాట వింటోంది శశికళ

పాట అయిపోగానే ఆమె దృష్టి రేడియోకి ప్రక్కాపున్న ఫోటోస్టాండులోని రామం చిత్రంపై పడింది చిరునవ్వులు చిందే ఆ ముఖం తనను పిలుస్తున్నట్లే అనిపించిందామెకు పలువరుసపై మధురహాసం వెల్లివిసింది

సినిమామూల గుర్తుకువచ్చి ఖండిత దృక్పథంతో ఫోటోపైకి నయనాస్త్రాలు కొల్లలుగా గుప్పించింది. రామం క్రితంలోజా ఎవరో స్నేహితులతో— సినిమాకు వెళ్ళానని, పదకొండుగంట లకి వచ్చి చెప్పాడు ఎంటర్ టైనింగ్ గా వుందంటే తన వెండుకు తీసుకువెళ్ళలేదని “కలహంతరిత” కాబోయింది తను కాని స్నేహితుల బలవంతంపై వెళ్ళానని మళ్ళీ తనను తీసుకువెడతానని చెప్పి తెల్ల వారు రూపామనే అసీను వనిమీద క్యాంపు వెళ్ళి పోయాడు అంతగా చూడాలనివుంటే యీవేళ రాత్రి తనను చూసిరమ్మన్నాడు రామానికి తనని నొప్పించటం యిష్టముండదు

ఈ ఆలోచనలలోంచి గత సంవత్సరంలోకి వెళ్ళిందామె మనస్సు తాను ఎన్.సి, రెండవ సంవత్సరం చదువుతుండగానే రామంతో పెళ్ళి యింది రామం తమ పెళ్ళయిన రెండు నెలలకే ఎల్ ఐ సి ఎగ్జిమినేషన్ కివెళ్ళి ప్యాసవటం, సెల క్షనువచ్చి ఉద్యోగం దొరకటం—తానత్తారింట్లో అడుగుపెట్టిన వేళావిశేషమన్నారు పెద్ద లు. తానందు కెంతో ఉప్పొంగిపోయింది రామాని కుద్యో గం దొరికిననాటినుండి అతని కూడా వెళ్ళిపోవా లని ఉబలాటపడింది అతన్ని విడిచి క్షణం ఉండలేనేమోననుకుంది కాని తను కూడా బిఎస్. సి, పరీక్షలు వ్రాస్తేకాని తీసుకువెళ్ళనన్నాడు పెళ్ళి య్యాక యింకా చదువెందుకుని తాను నిర్లక్ష్యం చేయబోయినా రామం ఆ అవకాశ మివ్వకుండా బుజ్జ గించి చెప్పాడు. తా నతనిమూట తీసేయలేక తలపాకచోట, తనువోకచోట అయినా కష్టపడి ఐదని పరీక్షలు వ్రాసింది. వెంటనే రామంతో తల్లిదండ్రులకు చెప్పింది అతని నెంబు వచ్చేసింది. ఈ పూర్ణో తా మిద్ద రూ కలిసి కాపురం పెట్టి నెలా పదిహేనురోజు లయింది. అనందంగా క్షణాల్లా గడిచాయి యిన్నాళ్ళూ.

రామం ఒకటి రెండుసార్లు క్యాంపు వెళ్ళటం మూలాన తానిప్పు డలవాటుపడిపోయిందాని లేక పోతే, అతన్ని విడచి ఒక్క రాత్రి కూడా గడవ

“వేం! బొమ్మలా నిలబడిపోయావ్?” అని... ఆమె చెక్కిలి నతడు తాకేవరకు తేరుకోలేదు.

లేకపోయేది వక్కింటి ఇందం, శ్యామలలతో బాగా స్నేహం కలవబట్టి రామం లేనప్పుడు ఏదో కాల క్షేపం అయిపోతోంది ఆనాడు అలకపాస్సుమీద రామం తన తండ్రివద్ద రేడియో నంపాదించినా రామంపై తా నలిగనప్పు డేదో ఉపయోగపడుతోంది. ఆ భావం తట్టేసరికి చిన్నగా తనలో నవ్వుకుంది శశికళ

“ఏముండీ!” అని గుమ్మించద్ద ఎవరిదో పిలుపు వినవడేసరికి ఆలోచనలలోంచి తేరుకొని తల ప్రక్కకుతిప్పింది ఆమె శశికళకంటే రెండు మూడేళ్ళు పెద్దది జార్జెట్ పీరమడతల్లో గులాబి పువ్వులావుంది చేతిలో వెల్వెట్ పేండ్ బ్యాగు, ఎడమ చేతికి రిన్ను వాచి, కాళ్ళకు స్ట్రీప్సర్సు, మెడలో మంగళసూత్రం చిన్న జీగి గొలుసు, బర్మాముడిలో యిమి డిన శిరోజాలు—ఇట్టే ఆకర్షించే అరుణాధరా

ఉపాధ్యాయుడు — సింహం
బొమ్మవె య్యండిరా పిల్లలూ.
ఒక విద్యార్థి-సింహం అంటే
చచ్చేత భయంసారో.
రాకూర్ శ్యామసుందర్ సింగ్
(అశ్వారావుపేట)

లపై చిరునవ్వు—రెండు క్షణాల్లో యివన్నీ పరి శీలించింది శశికళ,

మందహాసంతోనే, “తోపలికిరండి” అని ఆమె నావ్వినించింది శశికళ

ఆమె వచ్చి యింకో కుర్చీలో కూర్చుంది. రెండు నిమిషాల సేపు ఆ గదినంతా పరిశీలించటం తోనే ఆమె గడిపింది ఆధునికత్వం, నాగరికత, హైందవత్వం, ప్రతిబింబించి మనస్సు నాకట్టు కువే నేలా వుండాగది. అట్లా అలంకరించినందు కామె కళ్ళతోనే శశికళ కభినందనలు తెల్పుటం, చిరు నవ్వుతో శశికళ కృతజ్ఞత తెల్పుటం జరిగిపోయాయి “మీ పేరు?” అని అడిగింది శశికళ.

“అరుణ” అంది ఆమె. శశికళ తన పేరు అడగ గానే చెప్పింది

ఆమె నభ్యంతమాసి, “ఎందుకు వచ్చారు?” అని అడగలేకపోయింది శశికళ పచ్చినామె వచ్చిన పని చెప్పకుండా వెళ్ళుకుండా అని సరిపెట్టుకుంది.

“ఈ యింట్లో రెండో ఫోర్స్ బాలిక ఉందిట కదండీ!” అంది ఆమె

శశికళ కెక్కడలేని ఉత్సాహం ఉలికి వచ్చిం దామెమూట వినేసరికి— ఆ డాబలో తాను ప్రవే

శించిన పది రోజులకే బదిలీఅయి రెండో వాటా లోని ఉద్యోగి నతినమేతంగా వెళ్ళిపోయాడు. ఇంటాయిన సుందర రామయ్య తన తండ్రి సుబ్బా రావుకు పరివరుస్తున్న అందువల్లనే యింత పెద్ద పట్టణంలో నర్త సౌకర్యాలతో వున్న యీ యిల్లా సులభసాధ్యమైంది కావరానికి సుందర రామయ్య ఎక్కడో రెండు మైళ్ళ దూరాన తన సొంతమేడలో వుంటున్నాడు. ఎవరై నా యిల్లా కావాలంటే సరియైన రేటు తనస్థానే రెండవ ఫోర్స్ ని అడ్డెక్కు కుడర్పవచ్చని అనుమతి యిచ్చే సాడు రామానికి. అందుకనే ‘బుర్రెట్’ బోర్డు బయట కట్టేసాడు రామం ఆ ఫోర్స్ లోకి ఎవ రైనావస్తే మరింత అసరాగా వుంటుందని శశికళ భావన. ఎవరైనా యిల్లా కావాలంటూవస్తే బాగుండునని ఆమె నెల రోజులనుంచి తనస్సు చేస్తోంది—ఇప్పుడు అరుణ ఆ మాట అనేసరి కామె ఎగిరి గంతేసినట్లయింది

“అయినా ఉత్సాహాన్ని బయటకు కన్నడసియక “అవునండీ. మీకు కావాలా?” అని అడిగింది శశికళ.

“అందుకే కదండీ వచ్చాను అద్దెంత?” అని అడిగింది శశికళ.

“మా యింటాయన సుందర రామయ్యగారు ముప్పయ్యేడు రూపాయలకయితే ఒప్పుకో మన్నారు. ముందు యిల్లా చూసుకోండి”

ఎవరూ లేరుకదా అని అప్పుడప్పుడూ ఆ ఫోర్స్ కూడా వాడేస్తున్నారు శశికళా రామంటు. మూడు గడులున్న ఆ ఫోర్స్ మాసి ఫర్వాలేదన్నట్లు తలపంకించింది అరుణ

“ఎలక్ట్రిక్ అండ్ వాటర్ చార్జెస్ మనమే భరించాలి...” అంది శశికళ నవ్వుతూ

“ఇంట్లో ఉండవల్సింది మనం కదా! వోసరో పీరణ్ణక్క వరాలను తీర్చక తప్పదుగా!” అంది అరుణ.

“అయిన యింటి యజమాని వరాలుగా ఎందుకు భావిస్తాడు, నిబంధనలు పెడతాడు కాని..”

“పోనీ ముప్పయి రూపాయల కొప్పుకొంటా రేమో!..”

అనలు పాతిక ముప్పయి రూపాయల కంటే ఒప్పుకోమని సుందర రామయ్య రామంతో చెప్పాడు. ఆ విషయం శశికళకు తెలుసు అడ్డెక్కు వచ్చేవారు ఎట్లాగా బేరం ఆడక మానరని ఆమె భావన ఇంటా యనకు లాభం చేకూర్చి మెప్పు పొందుదామనే ఉద్దేశ్యంతో ఐదు రూపాయలు పెంచి చెప్పింది శశికళ. అనుకున్నట్లుగా అరుణ అడిగేసరికి తోపల నవ్వు కుంది

“ఒప్పించవచ్చురెండీ. మీరు మొదటినెల అడ్డె ఎడ్వాన్సుగా యివ్వాలి. అలాగయితేనే యింటా యన ఒప్పుకోమన్నాడు” అంత్యనిష్కారంకన్న అది నిష్కారమే మేలన్నట్లు భావించింది శశికళ.

“అది పట్టణంలో ప్రతి యింటి విషయం తోను మామూలేగా!” అంది అరుణ చిరునవ్వుతో.

అవసరంగా పెదనరంగా మాట్లాడనేమాని బాధ పడింది శశికళ. ఇంట్లో గదులన్నీ చూసించింది. రామం వివరాలు అడిగి తెలుసుకుంది అరుణ. ఎద్దామిది మువ్వయి రూపాయలు శశికళచేతుల్లో పెట్టుబోయింది అరుణ. ముందెంత నిష్కర్షగా ప్రవర్తించాలనుకుందో అంతనేరైపోయింది శశికళ.

“ముందే యివ్వటం మెండుకులెండి! మీరెప్పుడు వచ్చి చేరతారు? మీ వివరాలు చెప్పిరేకాదు” అంది శశికళ.

“మా వారి కి వూరు బదిలీ అయింది. నిన్న రాత్రి యిక్కడకు చేరుకొని హోటల్లో గది తీసుకున్నాం. వారి మిత్రుడైన యిక్కడ తప్పకుండా పోర్ట్ దొరకవచ్చని చెప్పారు. ఈ వేళే ఆయన అఫీసులో జాయిను కావాలి. అందుకని వివరాలు కనుక్కుంటూ నేనే యిక్కడికి వచ్చేసాను. ఇప్పుడు వెళ్ళి ఆయనవస్తే తీసుకువస్తాను ఎప్పుడయినా యిచ్చేదేగా!” అంటూ శశికళ చేతుల్లో మూడు పదిరూపాయల నోట్లు బలవంతంగా పెట్టింది అరుణ. ఆ చనువుకి శశికళ అరుణతో ఏన్నాళ్ళ నుంచో పరిచయముండి, నన్నిపాతురాల్చే నట్లు ఫీలయింది.

“త్వరగా వచ్చేయండి” అంది శశికళ.

“తప్పకుండా! ఏదైనా బదిలీ రావటమంటే నాకెంతో బాధ. మీలాగే ఎవరో ఒకరు అత్యంత నన్నిపాతురైపోతారు. వాళ్ళను వదిలి వెళ్ళాలంటే వచ్చేటంత బాధ. ఇంత త్వరలో మీలాంటి ఆస్తియులతో అనుబంధం కుదురుతుందని నేనే పూర్వో అడుగు పెట్టి నవ్వుడునుకోలేదు. మరి నేను వెళ్ళిరానా?” అంది అరుణ చిరునవ్వుతోనే.

ఆరగంటకాలేదు యిద్దర్నీ పరిచయం కల్గి. అయితే, ఎన్నాళ్ళనుంచో పరిచయమై నట్లు అనుభూతిపెందారు. అరుణ వెళ్ళిపోయాకాని రేడియో ఇంకా పాడుతూనే ఉందని శశికళకు తెలియలేదు. చిన్నగా నవ్వుకుని రేడియో కట్టిన ఆకాపాట కూనిరాగం తీస్తూ వంటపనిలోకి దిగింది. శశికళ, అరుణతో పరిచయాన్నే తల్చుకుంటూ.

గంటపురలో వంట పూర్తిచేసింది శశికళ. అపని కానిమ్మానే జడ చేసుకుంది. వస్త్రాన్న వ్యక్తి వ్యవధిలోపుగా రాకపోతే మనస్సులో ఆనందమే, అనే దన పేరుకుపోతాయి. అరుణ యింకా రాలేదేమిటా అని వదే అనుకోసిగింది శశికళ. ఈ రోపుగా ఉబలాటం ఆగక పక్కంటి క్యామలకు, ఇందిరకు అరుణ తమ రెండో పోర్ట్లో ప్రవేశించడానికి వచ్చిన విషయం చెప్పింది.

ఉదయమే పూంవాడు మల్లెపూలుయిచ్చి వెళ్ళాడు. అవి దండగా గ్రుచ్చింది శశి. అరుణ వస్తుందికదా అని రెండు ముక్కలుగాచేసి ఒకటి తన తలలో తురుముకుంది. రెండోది రేడియోబల్బుపై పెట్టింది. అమె యిల్లంతా కాలూగిలినల్లిలా తిరగసిగింది. రెండోహార్వన్లోని తమ సామాను లన్నీ తీసివేసి కుళం చేసింది.....ఇన్ని పనులు చేసినా అవి యాంత్రికంగా జరిగిపోయినట్లుయింది. తర్వాత వాలుకుర్చీలో పడుకొని వార పత్రిక తిరగ వేస్తూ, క్షణక్షణమూ వీధిగుమ్మంపైపు తల త్రిప్పుతూ, వీధిలోంచి వెళ్ళే ప్రతి రిక్సా వస్తు డుకూ బయటకువచ్చి చూసి నిరుత్సాహపడుతూ,

అడవిపడ. మ రద్దుం

తన ఆరాటము తానే నవ్వుకుంది.

సరిగ్గా పడకొండా పడకొండునిమిషాలకు అరుణ రిక్సాలో వచ్చింది. అమె కూడా ఒక సూట్ కేసు మాత్రం ఉంది. చిరునవ్వుతో శశి ఎదురైంది. “ఇంత ఆలస్యమైందే?” అంటూ.

“ఏదీ, ఆయన తిరిగి వస్తేగా! చూసి చూసి నేనే బయలుదేరి వచ్చేసాను. ఎక్కడైనా పరిచయ స్థలు కనుపిస్తే వాలు కబుర్లు పెట్టుకు కూర్చుంటారు. ఇకా ఇక్కడో వెళ్ళామనే ప్రాణి పడిగావులు పడివుంటుందని జ్ఞాపకముండదు మీవారి విషయం నాకు తెలియదుకాని యీ మొగళ్ళంతా ఇంతేనా అనిపిస్తుంది నామట్టుకు నాకు.....”

“నేనంటే మా వారికి భయంలేండి” అంది శశి నవ్వుతూ.

“—ఏమిటి? అలకపాస్తు ఎక్కువారనా? అన్నట్లు మీది క్రాంతకాపురంకదా! అది సహజ మేలేండి.... హోటలు వాడితో ఆయనవస్తే యీ

మామూలు—“దండం దశ గుణం భవేత్” అన్నారూ పెద్దలు.

శిష్యుడు—అవుతే కమండల మండి—

రామనాయుడు (రావికమతం)

యింటికి రమ్మని చెప్పమని ఎడ్రుమ యిచ్చి వచ్చే సాను. సామాను మేము రైలులో వచ్చేముందు పేకచేయించి వచ్చాము. అవి వచ్చేవుంటాయి. ఈయనవస్తేగాని విడిపించుకోటానికి వీలుండదు..”

“పోసిరెడ్డురూ! ఈవేళరాకపోతే, రేపు తెచ్చుకో వచ్చు. ముందు మీరు భోజనానికి లేపండి”

“నేను హోటల్ తినివచ్చానండి. మీ కిప్పు కి శ్రమ ఎందుకు?”

“ఇదేనా మీరనే అత్యయత? వెంటనే వస్తారని పడిగావులుపడి కూర్చున్నాను. హోటల్లో భోజనం ఎందుకు చేసారు? భోజన విక్రయదే చేద్దురుగాని అవి ముందే చెప్పే తీసివే వస్తారని నంకోంచి మాట్లాడతారుకున్నాను. అఖరికి చెప్పక పోవటంతో యిట్లా చేసారన్నమాట! అయినా మీరు నాతో భోజనంచేసి తీరవల్సిందే! ఈవేళ మా వారు లేకపోవటంతో అనలు భోజనంమీదకే దృష్టిపెట్టండి....” అంది శశికళ గోముగా.

“అయితే భోజనం చేయకుండా వాకోసం నిరీక్షిస్తూ కూర్చున్నారన్నమాట!”

“అవును. మరి త్వరగా లేపండి” శశికళ బలవంతం చేయటంతో అరుణ మూట తీసివేయలేకపోయింది. ఇద్దరూ ఏవేవో కబుర్లు

చెప్పుకుంటూ భోజనాలు ముగించారు. తర్వాత రేడియోతో కొంతసేపు కాలక్షేపం అయింది. ఇంతలో వక్కంటి ఇందిర, క్యామల వచ్చారు. పరిచయాయ్యాక మహిళామండలి కార్యక్రమాలపై కబుర్లు సాగాయి.

రెండుగంటల కొక రిక్సా ఆ యింటి ముందాగింది. ఆ రిక్సాలోంచి దిగుతున్న వ్యక్తినిచూసి “ఆయనే మావారు” అంది అరుణ. ఇందిర, క్యామల అతని రాకతో వెళ్ళిపోయారు. అరుణతోపాటు నిలబడింది శశికళ. ఒక్కసారి మాత్రం అతన్ని పరీక్షగా చూసింది. తానిదివరకతన్నెక్కడో చూసినట్లు జ్ఞాపకం.....కాని గుర్తు రాలేదు ఎంత ఆలోచించినా.

అతను చిరునవ్వుతోనే “గుడ్లొక్క! ఆడవాళ్ళదే పైచేయి అయ్యింది. మనం తీసుకున్న పోర్టును చూపించండి అరుణాదేవీ!” అన్నాడు. ముగ్గురూ నవ్వుకున్నారు.

ఇల్లంతా పరీక్షించాక “నలా బావుంది.....ఆ! అన్నట్లు మీవారేరండి?” అని అడిగి శశికళ వివరాలు తెలుసుకున్నాడతను. ఆ దంపతులకు కాఫీ యిచ్చి తాను త్రాగింది శశికళ.

“అరుణా! ముఖం చూస్తుంటేనే తెలుస్తోందిలే—కందాకొట్టేసావని. అందుకనే, చద్దవుం తిన్నమ్మ మొగుడాక లెరుగదన్నారు మన పెద్దలు” అన్నాడతడు నవ్వుతూ.

“అహో! అది పెద్దల కాలంలో తద్యము సుమతీ—అనుకోవచ్చు. ఇప్పట్లో బయటకు వెళ్ళిన పతి దేవులు హోటల్లో చొరబడకుండా పతివ్రతలుగా తిరిగి రావని మాకు తెలుసు కనుక నిరభ్యంతరంగా మూడు పూటలా భోజనం చేసేస్తాం....” అంది అరుణ.

“చిన్న ఎమెండ్ మెంట్! మేముకాదు పతివ్రతలం మీరు కాని మేము పతివ్రతలం కొండొకచో.”

“అబ్బ! పోదురూ!” అంది అరుణ. ముగ్గురూ వకవక నవ్వుకున్నారు.

“నే నాఫీసులో జాయినింగ్ రిపోర్టుయిచ్చి యిట్లా వస్తున్నాను. ప్రొద్దున్న నాకు తగిలిన మిత్రుడెవరో తెలుసా? కేషగిరి. వాళ్ళ కంపెనీలో కాంపిటేషన్ ఒకటి వుందిట. మంచి పోటీ ఒకటి కావాలని పీకమీద కూర్చున్నాడు.

“అంటే.....కొంపదీసి నా ఫోటో యిస్తానని చెప్పివచ్చారేమిటి?” అంది అరుణ.

“అహో! అందుకనే కీసం వెతుక్కుని యిప్పుడే వచ్చాను.”

“లేకపోతే ఏ రాత్రి రావకాల్సా అయ్యాక వచ్చే వారుకదా!.....అది సరే, నవ్వుడుకుండా నాఫోటో యిస్తానని ఎందుకు మాటిచ్చారు?”

“ఏమండీ! ఏదో తప్పు చేసినట్లు నామీద పైత యిపోతోంది చూసారా! ఇందులో మనకు వచ్చిన నష్టంలేదుకదా! అందాల పోటీకి వెడదామని ఉర్రూతలూగే పనిత లేందరులేరు?” అన్నాడతడు శశికళతో. అమె నవ్వి పూరుకుంది భార్య భర్తల వాదన వింటూ

“ఒకరు పాగా లనుకునే అందం నాక్కర్లేదే (44) పేజీ చూడండి)

చుట్టరికాలు

“అవసరం గడువుకొనడానికే మట్టిరికంగాని అవసరం తీర్చడానికి మట్టిరికంగాదు”

“అన్నయ్యా! ఇవి చేతులుకావు కాళ్ళనుకో, ఇప్పుడు నీవు తప్పితే మాకు దిక్కెవరు చెప్పు? చేతులమీదుగా ఈ పెళ్ళి జరగాలి. నీకు తెలుసుగా! అమ్మాయి మేనమామ సంగతి. (మా నాన్నగారి కనలు తెలియదు), పెళ్ళని పుత్రులం వ్రాస్తే ఇంతవరకు రాలేదు సరిగదా, జవాబన్నా వ్రాయలేదు. పెండ్లి ఎల్లంటేగా! అయినా ఇంకా వ్రాస్తానన్నాడనే నమ్మకం నాకు లేదు. మట్టిలా, పిల్లేళ్ళూ కూడా నీవే తీసుకురావాలి అన్నయ్యా!” అంది “పైటవెంతుతో కళ్ళూ, ముక్కు తుడుచుకుంటూ మా దూరపుబంధువ్వాడి వరుసకు మా నాన్నగార్ని చెల్లెలు అవుతుంది. అంటే మాకు దూరపు మేనత్తన్నమాట.

ఈ మా అత్తమ్మ అనబడే ఆవిడ (మాకు దూరపు బంధువని ముందే చెప్పినా!) విధవ. ఆమెకు ఒక కూతురు. ఉద్యోగంచేసి ఇద్దరు కొడుకులు పున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరమే కూతురుకు, పెద్ద కొడుకుకు రెండురోజుల తేడాగా పెండ్లి చేసింది. ఆమెకు స్వంత అన్నయ్య ఒకడు దగ్గరకిరెంలే పున్నాడు. పెండ్లిని ఉత్తరంవ్రాస్తే, నాకు ఖార్చీలు వగైరాలు సంపుతేనే నేను పెండ్లికొస్తానని వ్రాశాడట ఆ మహామభావుడు. అలాంటివాడు మట్టిలు పిల్లేళ్ళూ మేనకోడికి ఏమీ వట్టుకొస్తాడు? మా అత్తమ్మమాత్రం ఏం తక్కువ? డబ్బుపిల్లలకుందా పెండ్లి చేయాలనేతత్వం ఆవిడది. అలాంటప్పుడు ఆమె తన అన్నయ్యకు డబ్బుమీ సంపన్నుంది? మరి మేనమామరాకపోతే మట్టిలు పిల్లేళ్ళు నంగతేగాను?

ఆవిడది మాంఛి పుట్టి బుర్రలెండి! ఈ ప్రశ్న అన్నింటికీ సమాధానంగా ఆవిడకు మా నాన్నగారు దొరికారు. మా నాన్నగారు అమ్మాయికి (దూరపు) మామగారి వరుసగా! అందుకని ఆమె మా నాన్నగారి చేతులు వట్టుకొని కాళ్ళనుకొనమని గొంతు బొంగురపోయేట విడుస్తూ బ్రతిమాలేసరికి, అనలే ఒకరి కష్టం అను కూడలేని నాన్నగారు, ఈవిడ మాటలకు కరిగిపోయి, మేనమామ స్థానంలో తమిందే అమ్మాయిపెండ్లి జరిపేభారం వాదని మాటలు వచ్చారు. అంతటితో ఆవిడగారి ముఖం వికసించింది ఆ సంతోషంతో చెప్పినవాళ్ళకే చెప్తూ మమ్మల్నందర్ని తప్పకుండా పెండ్లికి రమ్మని అప్పావించింది

అన్నవ్రకారం మా నాన్నగారు దెచ్చే ఖర్చుచేసి పెండ్లికూతురుకు బీర, జాకెట్టు గుడ్డలు, మట్టిలు, పిల్లేళ్ళూ, వండ్లు వగైరాలు తెచ్చారు. పెండ్లివారింటల్లో మాదేగదా పెత్తనం అనుకొని మా అక్కచెల్లెళ్ళు అందరం ఒక పేద్ద పెట్టింది బట్టలు సర్దుకొని, పెండ్లి మేమున్న పూర్తి

అయినప్పటికీ పెండ్లివారింటల్లో రెండు మూడు రోజులన్నా పుండాలివస్తుందన్న తలంపుతో (అంటే పెత్తనమంతా మా నాన్నగారే అందిగా! ఆవిడ) అమ్మ, నాన్నగారు, మేము ఇల్లు తాళంపెట్టి పెండ్లివారింటకి తరలి వెళ్ళాం.

మేము వెళ్ళడంతోనే మా అత్తమ్మ మా కెదురు వచ్చి తోవలికి తీసుకువెళ్ళి కాఫీ, టిఫిన్ ఇచ్చి బాగా మర్యాద చేసింది. ఉదయం 11 గం. లగ్నం జరుగుతూవుంది. మేనమామగారు మా నాన్నగారు చేయవలసినన్నీ చేశారు. (తర్వాత ఇంకో 20 రూపాయలు కట్టించాడటా చదివించారటండి!) ఇంతలో అనలు మేనమామ పూడివచ్చాడు. ఈయన పెండ్లికూతురికి ఏమీ లేకపోయినప్పటికీ ఆ యింటల్లో పెత్తనం మాత్రం చేయడం మొదలుపెట్టాడు. పెండ్లి వారింటల్లో మధ్యాహ్నం భోజనాలయ్యాయి. మాకు జరుగవలసిన మర్యాదలు జరగలేదు సరిగదా, పెండ్లి

ఆయనకు కావల్సిన బంధువులు ఆపూళ్ళో నల్లరున్నారు. బజార్లో ఆ నలుగురూ ఒకరి తర్వాత ఒకరు తలపెట్టపడియిలా అన్నారు: “ఏరోయ్ ఇదేనారావడం? మన వాళ్ళందరూ బాగున్నారా? పూటకి ఉంటావుగా? వస్తా అలా బజార్లో పనుంది” ఎవరింట్లో వుండలో బోధపడక దిగినబస్సే ఎక్కడా వ్యక్తి. శై. సరసింహమూర్తి (సిర్పూరు)

కూతురుతల్లి మేనమామ కలిసి గమ్మత్తుగా మాట్లాడడం మొదలుపెట్టారు.

వాళ్ళకోరికే విన్న మాకు అక్కడ వుండాలని పించలా. అందుకని మా నాన్నగారు టాక్సీ పిలిపించి ఇంటికి ప్రయాణమవమన్నారు. (మా నాన్నగార్ని అనుగ్రహించోపాలు ఆ గ్రహంకూడ త్వరగా వస్తుంది) మా పెళ్ళి బేడా టాక్సీలో పెట్టింది ఆవిడతో మేం వెళ్తున్నామని చెప్తూ “అప్పుడే వెళ్ళడమేంటి, రెండురోజులంది వెళ్ళరుగాని” అంటుండేమో అనుకున్నాను నేను కానీ “అని ఇవీ, ఎలాగూ మిగిలినయ్యా మీకోసం వేరే వంట వెయ్యనవసరం లేదు. రాత్రికి భోంచేసి వెళ్ళరుగాని” అంది

ఈ మాటలు విన్న మేము కోపాన్ని దిగ్గమింగి భోజనానికేలే, అంటూ టాక్సీ ఎక్కి యింటికి చేరుకున్నాం మా అమ్మ స్నానంచేసి వంట మొదలు పెట్టింది రాత్రికి. మారు రూపాయలు వాళ్ళకోసం ఖర్చుపెట్టిన మేము వాళ్ళింటల్లో అందరూ తినగా

మిగిలినవి తింటానికి నీయంత్రందాకా వుండాలట అవసరం గడిచినతర్వాత ఆవిడ మా కంత లక్షణంగా మర్యాదచేసింది.

మా పెద్దనాన్నగారి అబ్బాయి అరకు రోయతో వుంటున్నాడు (ఒక ఆఫీసరు). శలవుల్లో అరకు రోయసొందర్యం చూద్దామని నేను అన్నయ్య దగ్గరికి వెళ్ళాను.

“నమస్తే డాక్టరుగారూ! నేను మీకు దగ్గరి బంధువునులెండి! మీ తాతయ్యగారి పినతండ్రి మన వడును” అంటూ ఒక కుబోదయం మా అన్నయ్య దగ్గరకు ఒకాయన వచ్చాడు. నేననుకున్నానూ, ఈయనకు బంధువులంటే ఎంత అభిమానం, ఇంత దూరంలో వున్నప్పటికీ అన్నయ్యను వెదుక్కుంటూ ఇక్కడకు వచ్చాడు బంధు ప్రేమంటే ఇదే గాబోలు! అందుకని నేను వెంటనే రోవలికెళ్ళి ప్యూన్ తో నీళ్ళు పంపించాను ఆయనకు కాళ్ళు కడుక్కోడానికి.

ఆయన కాళ్ళు కడుక్కున్నాడు. అది కాఫీనేత వడం మూలాన నేను రోవలికెళ్ళి వదినతోచెప్పి కాఫీ టిఫిను పంపమన్నాను. ప్యూన్ కాఫీ టిఫిను లేగా ఆ బంధువు వాటిని అరగిస్తూ, అనలు తను వచ్చిన కారణం చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

ఆయనకు ఒక బావ మరిది వున్నాడట. ఇంటిలో పాపాయి భాగిగా ఉన్నాడట. అందుకని అన్నయ్యని వీడన్నా ఉద్యోగం ఇప్పించమని. ఈ మాటలువిన్న అన్నయ్య వెంటనే జవాబు చెప్పలేక, అప్పటికి ఏమీ భాళి లేకపోవడంతో తర్వాత భాళి వచ్చినప్పుడు చూస్తామనితెలిసి చెప్పి ఆ పెద్దమనిషిని సాగ సంపాద

తర్వాత నెల రోజులకు అన్నయ్యను అరకుమండి, మరొక పూరికి ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. నెల రోజుల క్రిందట మీ తాతయ్యగారి పినతండ్రి మనవడ నంటూ తన బావమరిది పుద్యోగంకోసరం వచ్చినాయన ఆ పూరిలోనే వుంటున్నాడన్న విషయం మాకు గుర్తొచ్చింది. అక్కడ ఇళ్ళు దొరకడం కష్టంగదా, అతను వాళ్ళిల్లా చాలా పెద్దదన్నాడు ఎలాగూ అతను మన కుట్టుమేగదా వాళ్ళింటల్లో రెండు రోజులుండి ఇల్లు మానుకోవచ్చును అని అన్నయ్యా, వదినా, నేను అనుకున్నాము ఈ సంగతే అన్నయ్య ముందు బోల్చిలి తెల్లి జాయిన్ అయినప్పుడు ఆయనతో చెప్పగా అతను సరే నన్నాడు

అనుకున్నవ్రకారం మేము అరకుమండి మా తాతయ్యగారి పినతండ్రి మనవడిగారింటల్లో రాత్రి తొమ్మిదికి దిగాం. ఆ రాత్రి భోజనం, మర్యాద కాఫీ, టిఫిన్ వగైరాలు మాకు వాళ్ళు పెట్టారు

సోనా! మా వదిన అమాయకురాలు. మర్యాద కోసం ఆ యింటాయన భార్యతో అందికదా “మీకు వాత శ్రమ యిస్తున్నాము, మాకోసం మీరు చాలా కష్టపడ్తున్నారు” (మాకోసం ఆవిడం కష్టపడలేదు లెండి!) అని.

వెంటనే ఆ మహా ఇల్లాలు నవ్వుతున్నట్లుగాబోలు ముఖంపెట్టి (మేము వాళ్ళింటల్లో దిగినప్పటినుండి ఆవిడ ముఖం మాడ్చుకునే వుంది) “మీరు వంట ఆ వనితారో చేసుకుంటారనుకున్నాను. మీ సామానులో కుంపటి బొగ్గులు కూడా వున్నాయా వంట చేసుకో

వచ్చు" అంది వదిలా నేను తెల్లబోయి అవిడవై పు
కూస్తూ పుండిపోయాం ఏమీ తోచక

ఇంకొంచెంసేపటికే అన్నయ్య రాగా జరిగిన
వంగరి చెప్పేము మా మాటలువిన్న అన్నయ్య
అప్పటికప్పుడు టి. బి. కి మా జన మార్చే ఏర్పాటు
చేశాడు. మర్నాడు ఊరంతా గాలించగా ఒక మంచి
జాబా దొరికింది. ఇప్పుడుకూడా మా దూరపు
బంధువు వారానికి రెండు రోజులన్నా మా యింట్లో

చ. ట్ట రి కా లు

ఓందులు ఆరగిస్తాడు. కాని మేమున్న ఒక్క శూట
తను ఇంట్లో పుండకుండాపోయాడు. తెయ్యవలసిన
మర్యాదంతా భార్య చేసింది.

కొందరు పెద్దననుష్యులు మట్టరికం తిరగి
ఇవతలివారితో ఎటువంటి వసులనైవా చేయించు

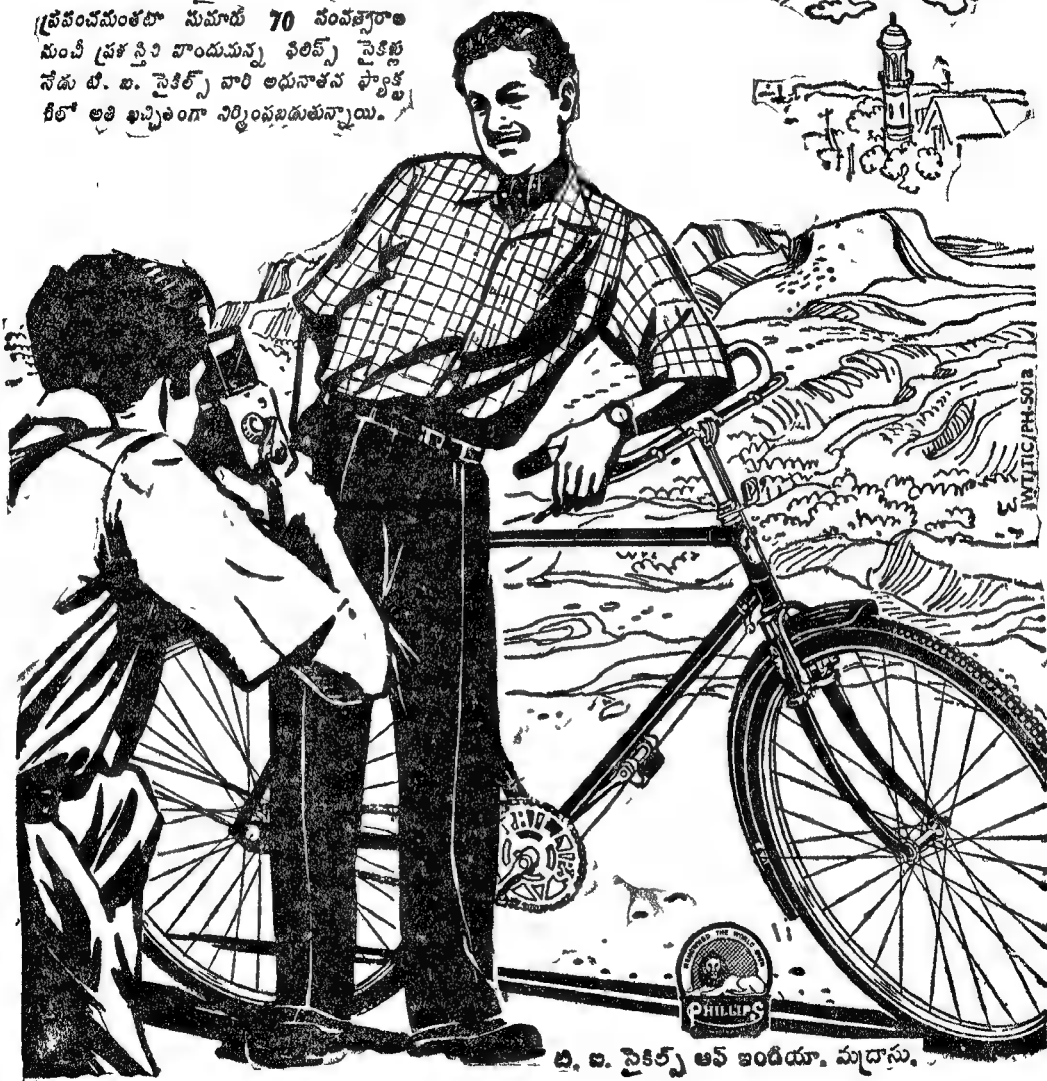
కుంటారు. కాని తిరిగి వాళ్ళకి ఒక్క శూట కూడ
నరిగా మర్యాదలు చేయరు ఇట్లాంటి చుట్టాలంటే
మనకు చుట్టరికంనంగలి గుర్తున్నా లేకపోయినా
దేవుం మాత్రం వుంటుంది. అందుకని ఈ చుట్ట
రికం తిరగి పనులు చేయించుకోడానికే బంధు
ప్రేమ చూపించక, అవతలివాళ్ళ అవసరాలను
కూడ గమనించినప్పుడే ఒకరియందు మరియొక
రికి ఆభిమానం వుంటుంది. ★

PHILLIPS ఫిలిప్స్ సైకిల్

స్పృగంగా కోరించే ఫిలిప్స్ సైకిల్ నేటి ఉత్సాహవంతులైన యువకుల అవశ్యకతలకు అనుగుణ్యంగా
నిర్మించబడినది. ఫిలిప్స్ సైకిల్స్ అచ్చమైన బెంపరు ఉక్కుతో మిత్ర చెడదొక్కినా తట్టుకోనేటట్లు
తయారైనాయి.

ఫిలిప్స్ సైకిల్ తొక్కటం
మంత్రజాలపు తివాసీ మీద
కూర్చోడంవంటిది

ప్రపంచమంతటా సుమారు 70 సంవత్సరాల
నుంచి ప్రకాశిస్తో వాండుమన్న ఫిలిప్స్ సైకిల్స్
నేడు టి. బి. సైకిల్స్ వారి అధునాతన ఫ్యాక్టరీ
లో అతి ఖచ్చితంగా నిర్మింపబడుతున్నాయి.

టి. బి. సైకిల్స్ ఆఫ్ ఇండియా, మద్రాసు.

ఆడవారూ - అంగళ్లూ

బ్రెపుటి నాగరిక సభ్య ప్రపంచంలో స్త్రీలు మోషేలోఉండి తమ స్వేచ్ఛాస్వాతంత్యాలను చంపుకో వసనరంలేదు. యశోచ్చగా పురుషులకు మాదిరిగా అంగళ్ళకుపోయి బేరసారాలుచేసి చలనన నరకుకు తెచ్చుకోవచ్చు. అలా వెచ్చిన ఆడవాళ్ళని తప్పట్టుకొనేవారుంటే వారి సంఖ్య బహు స్వల్పం. “మాకాలంపాడు నట్టనడిబజార్లలో నడి చెరుగుడుమా” అని బుగ్గలు నొక్కుకొనే అబలలు కూడా అక్కడక్కడ తారనవడతారనుకొండి.

నిజానికి స్త్రీలు అంగళ్ళకు పోవడం ఏమంత మహాపరాధంకాదు కాని అంగళ్ళకుపోయే స్త్రీలు సభ్యతాసభ్యతలు పాటించకుండా అతిగా ప్రవర్తిస్తే అక్కడ నవ్వులపాలవుతారు. ఐతే అంగళ్ళకు పోయే స్త్రీలలో చాలా తరహాలవారున్నారు. చాలామంది కేవలం వారికిగాని, పిల్లలకుగాని తీసే బట్టలకోసం మాత్రమే వెళ్లేవారు. లేదా ఏదైనా తాము పెట్టుకోవలసిన బంగారం వస్తువులు కొనే సందర్భంలోనే వెళ్లేవారు. ఇలా వారికి వంబం దించిన నరుకులు చూడండుకు పురుషులతోపాటుగాని, లేదా తామే ఏ పొరుగింటి అవిడ సాయంతోనో షిపులకువెళ్ళి కావలసిన నరుకులను కొనుక్కుంటారు.

తమ కవనరంలేని పనికిరాని నరుకులుకొనే తరహా స్త్రీలున్నారు. ఇటీవల నేనొక స్నేహితి షిపులో ఎంబ్రాయిడరీ దారాలు కొనడానికి వెళ్ళాను.

ఇంతలో వాలోపాటు ఒక నడివయస్సులోఉన్న అమె షిపులోకి ప్రవేశించింది. హింద్ బాగ్ లోంచి ఒక లిమ్పు తీసింది. షిపువాళ్ళు ఏంకావాలమ్మా అని అడిగేసరికల్లా రక్తున ఒక భారత్ షేడ్స్ పాకెట్టు ఒక షే వింగ్ స్ట్రీక్సు, షే వింగ్ బ్రష్, డార్క్ టేన్ చెక్రి షాన్ టేమ్స్సు, ఏప్రేటే, రెండు డజను కోటు బొత్తాలు—ఇంకా ఎన్నో అన్నీ మగ నరకులే. ఒక్కటి అమెకు పనికివచ్చే నరకు లడగలేదు, కొనలేదు. నేను చాలా ఆశ్చర్యపోయాను. కాని చూడగా ఈవాటి వారీలోకంలో ఇదొక స్థానమగా మారినట్టుంది. బట్టల షిపుల్లో తమ చీరలు, జాకెట్టు గుడ్డలే కాకుండా మగవారికి కావలసిన పేంట్సు, షర్టులకు నడే బట్టలను వారే స్వయంగా ఎన్నిక చేసికొనడం జరుగుతోంది ఇలా పురుషుల కలిగా సాయపడే స్త్రీలు ప్రతినిత్యం మనకగుడుతున్నారు. కాని ఆ పద్ధతి అంతమంచిది కాదేమో అని అనిపిస్తుంది. ఎవరి అభిరుచులకు తగినట్లు వారే తమ అవసరాలను తీర్చుకుంటేనే బాగుంటుందేమో. భార్య తెచ్చిన బట్టలు భర్తకు సప్తక పోవడంవల్ల, అలాగే భర్త తెచ్చిన చీరలు భార్య ఏవగించుకొని గిరవాలు వేయడంవల్ల ప్రయోజనం తీరవు. చివరకు మిగిలేది అసంతృప్తి.

అవాలు మొదలుకొని అలారం టైంపినుదాక హారతి కర్పూరం మొదలు కొని హార్మిక్సు దాకా కురగాయలు మొదలుకొని కూటికూరా టూల్స్ దాకా—సర్వం మేమే తేగలమని గర్వింపే స్త్రీలున్నా అది కొన్ని సందర్భాలలో అనుచితమనిపించకపోదు. ఎవరికి కావలసిన నరుకులు వారే తెచ్చుకొంటేనే అది శోభిస్తుంది కానివక్షంలో బొత్తిగా మగ రాయళ్ళు పోమరిపోతులై, ఇవాళ మువ్వు బజారు

తెల్లాపు గాజోలు వో రెండు బెర్క్లీ సిగరెట్టు పేకట్టు కూడా తీసుకురా’ అనే పరిస్థితికి దిగజారుతారేమోనన్న భయం కూడా కలగకమానదు. అట్టి విషమ పరిస్థితి ఎదురయ్యేలా మన మహిళలు ప్రవర్తించకూడదు స్త్రీలు అంగళ్ళకు పోరాదని పోగూడదని ఎంత మాత్రం ఈ వ్యాసం ఉద్దేశంకాదు పోయినా ఎవరి హద్దుల్లో వారు వుండి తమ అవసరాలు తాము తీర్చుకొని నలుగురిలో నవ్వులపాలు గాకుండాఉంటే అదేవాలం. అంగళ్ళకువచ్చే స్త్రీలవల్ల మాకు ముఠలు పోతున్నాయే అని షిపులవాళ్ళు చేసే అపవాదు పోగట్టుకొనేందుకు నేడు మనం ప్రయత్నించాలి అంతే మనకి కావలసింది

మరొక విసరీత తరహా పనితలున్నారు కాళ ప్రభావం వారి వైజాన్ని ఏమి మార్చలేకపోతోంది. వారికి కావలసిన సమస్తవై న వస్తువులకు కేవలం పురుషులమీదనే ఆధారపడేవారు. చివరకు గాజాలు కొలయిచ్చి వాటికోసం భర్తలను బజారులకువంపే వారున్నారు. కాలి చెప్పులు కావాలంటే కాగితం మీద కాలిపైజా గీసి యిచ్చే కాంతామణులు అక్కడక్కడ కనిపిస్తారు. కాని ఈ విసరీత ధోరణి అంత మంచిదికాదు చివరకు మగవారు తెచ్చినది సచ్చకో, సరివడకో తిరిగి చాలాసార్లు షిపులకు వంపే వారిని బాధపెట్టేకంటే తామే చక్కగా వాళ్ళతోవెళ్ళి నరుకులేవో కొనుక్కునివస్తే ఉచితంగా ఉంటుంది. భార్యలను వెంటేసుకొని బజార్లకు వెళ్ళడం వామోషిగా భావించే మగవారుఉంటే అది సాధ్యంకాదనుకోండి. ఆకారణంచేత స్త్రీ పురుషులు ఉభయుల దృక్పథాల్లోను ఎంతోనా మార్పు రావడం అవసరం నేడు.

మీకు ఉబ్బసం వల్ల బాధపడుతుంటే

ఎఫజోన్ బిళ్లలు మరల భారతదేశంలో దొరుకుచున్నవి. ఉబ్బసం, రొమ్ముపడికెం, గుండె సంజ, గుండెలో కఫం, హెజ్వరం, తత్సంబంధమైన వ్యాధుల వల్ల బాధపడు వారికి ఎఫజోన్ గుణకారి. ఎఫజోన్ సేవించుటకు ములభమైనది. సురక్షితమైనది, రూడిగా గుణమిచ్చునది శీఘ్రవివారణ గలిగించునది.

ఎఫజోన్ సూత్రమందలి వైద్య శాస్త్రీయమైన ఔషధ పదార్థముల గుణములు దిగువ వివరింపబడినవి :—

1. ఎఫజోన్ క్వాసనాళములయొక్క కండరముల ఈడుపును పోగొట్టే కత్తివంతమైన గుణమును గలిగియున్నది.
2. ఎఫజోన్ క్వాసనాళముల మరియు గొంతులోగల గట్టి శ్లేష్మమును పలుచన పరచును. అందువల్ల అది మలభంగా దగ్గు మూలకంగా తొలగింపబడగలదు.
3. ఎఫజోన్ ఊపిరితిత్తులందలి రక్తనాళములలో అధికకూడికయైన ఒత్తిడిని నివారించును.
4. ఎఫజోన్ గుండెలోని అత్యాహావకారక

ఒత్తిడిని తగ్గించివచ్చేసేకత్తిని హెచ్చించును. ఎఫజోన్ నరములను శమనపరచే గుణమును గలిగియున్నది. ఇందు మూలకంగా ముమ్మరమైన ఉబ్బసంయొక్క ముఖ్యగుణమైన దడతో గూడిన ఒగర్పును తొలగించును మరియు రొమ్ము పడిసెపు బాదైన ఎడతెగని దగ్గును తగ్గించును.

ఉబ్బసం వేగముగా తాకి విజృంభించును. కాని అది తాకిన స్వల్పమాత్రపు చిహ్నం కనిపించగానే ఒక ఎఫజోన్ బిళ్లను మ్రింగినయడల మీకు రూడియైన శీఘ్రవివారణకలుగును.

ఎఫజోన్ యొక్క యోగ్యమైన ప్రశంసనియ గుణములు, దానిని వాడినట్టి అనేక వ్యాధిపీడితుల వల్లను, దానిని నిర్ణయించిన అనేక మంది డాక్టర్ల వల్లను, ఋజువు పరచబడినవి ఎఫజోన్ లో ఆంవాటు కాగల ఓషధులు లేవు. ఇది 15, 45, 100 మాత్రలుగల ప్యాకెట్లలో కెమిస్టులందరి వద్దను. మందుల షాపులన్నిటిలోను దొరుకుచున్నది.

EPHAZONE

ఎ ఫ జోన్ నిర్మాతలు మరియు పంపిణీ దారులు:

జె.ఎల్. మారిసన్, సన్ అండ్ జోన్స్,

ఇండియా లిమిటెడ్

బొంబాయి కలకత్తా మద్రాస్ ఢిల్లీ

‘ఆత్మగౌరవం ఉన్నా అహంకారంలేని మహానాయకుడు మోతీలాల్’

దేశస్వాతంత్ర్యంకోసం తమ సర్వస్వం ధారపోసి, నిర్విరామ కృషి జరిపిన వెనుకటితరం మహానాయకులలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ ప్రముఖులు. సంపన్నుల కుటుంబంలో పుట్టిపెరిగి, న్యాయవాదిగా విశేష ధనార్జనచేసి, ఎన్నోసంఖ్యలకు అలవాటుపడినా, వాటిని తృణప్రాయంగా త్యజించి, కష్టాలను కోరితెచ్చుకొన్న త్యాగమూర్తి. వారి శతవార్షిక జయంత్యుత్సవాలు ఈ రోజు తేదీన దేశవ్యాప్తంగా జరిగాయి.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ 1861 మే 6న తేదీన ఆగ్రాలో జన్మించారు. అంతకు మూడుమాసాల క్రితమే వారి తండ్రిగారు మరణించారు. అప్పగారు సందలాల్ ఆగ్రాలో న్యాయవాదిగా ఉండేవారు. వారి అజ్ఞాయుషిలోనే మోతీలాల్ గారి విద్యా వ్యాసంగం సాగింది. చదువులో వారి బుద్ధి వైభవం వ్యక్తమైనా, కాలేజీలో రౌడీ నాయకుడుగా పేరు పొందారు. బి. ఏ. పరీక్షలో మొదటి పేరు పొదు చేశామనుకొని మిగతా పరీక్షలకు వెళ్ళలేదు. తరువాత వకేలు పరీక్షకు కట్టి ప్రథముడుగా ఉత్తీర్ణుడై, బంగారు పతకం సంపాదించారు.

మోతీలాల్ గారు మొట్టమొదట కామ్యూర్ జిల్లా కోర్టులో న్యాయవాది వృత్తిని ప్రారంభించి, ఆ తరువాత కొంత కాలానికి అలహాబాదుకు మారారు. అనతికాలంలోనే మంచి పేరు ప్రతిష్ఠలు రావడంతో పాటు సంపాదన కూడా బాగా పెరిగింది. అప్పటి కింకారూ రాజకీయాలలో ప్రవేశించలేదు. రాజకీయాలలో దిగితే తమ వృత్తి, సంపాదన ఏమవుతాయోనన్న ఆందోళనే ఇందుకు కారణం. అందువల్లనే దీక్షతో తమ వృత్తిని అంటి పెట్టుకొని ఉన్నారు.

1900 సంవత్సరంలో మోతీలాల్ యూరస్ వెళ్లారు. తిరిగి వచ్చిన తరువాత ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకొనడానికి నిరాకరించారు. ఇది కొందరు కాశ్మీరీ బ్రాహ్మణుల ఆగ్రహానికి కారణమైంది. అయినా ఆయన లెక్క చేయలేదు. క్రమేణా పురాతన భావాలకు వారితో చోటు లేకుండా పోయింది. దేశ రాజకీయాలు వారి దృష్టిని ఆకర్షించసాగాయి. తమ భావాలకు తగినట్లుగా మితవాదులతో చేరారు. అతివాదులలో బెంగాల్, మహారాష్ట్రలకు చెందిన కొద్దిమంది మినహా, మిగతా వారంతా యువకులు. వీరి విపరీత ధోరణి ఆయనకు నిరాకరించేది. స్వదేశీ, బహిష్కర ఉద్యమాల నచ్చేవి కావు. ఈ విధమైన జాతీయవాదం కూడా ఒక మతమని ఆయన భావించేవారు. వివిధ రంగాలలో పాశ్చాత్యులు సాధించిన అభివృద్ధిని చూచి, మనదేశం కూడా ఆ విధంగానే పురోగమించాలనీ, అందుకు బ్రిటన్ తో కలుపుగొలుగా ఉండక తప్పదనీ వాదించేవారు కానీ కాలక్రమణ ఆయన భావాలు మార్పుకు గురిఅయ్యాయి. మితవాదులను నుంచి దూరమవుతూ వచ్చారు మన ఆశయాలు, ఆశలను నిర్లక్ష్యం చేసి, అవమానించే అధికార వర్గానికి ఎల్లకాలం తోంగిఉండటం భావ్యంగా తోచలేదు.

1919 లో గాంధీజీ నాయకత్వన దేశ వ్యాప్తంగా సత్యాగ్రహార్యమం ప్రారంభమైంది. రౌలట్ చట్టాన్ని ప్రతిఘటించడానికి కార్యకర్తలు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ

ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. కానీ ఈ ఉద్యమం మోతీలాల్ గారికి నచ్చలేదు కొందరు వ్యక్తులు జైల్లుకు వెళ్ళినంత మాత్రాన ప్రయోజనమేమీ లేదనీ, ఆ విధంగా ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి తీసుకొని రాలేమనీ ఆయన వాదించాడు.

బ్లో మోరాలు జరిగాయి. ఈ మోరాలకు తగిన సమాధానం చెప్పాలని అమృతసర్ కాంగ్రెసు సమావేశంలో ఆయన మితవాదులను కోరారు. వారు విసలేదు దీనితో స్వరాజ్య సార్వీని స్థాపించారు. కానీ పార్టీలో కొన్ని విచ్ఛిన్నకర శక్తులు కూడా ప్రవేశించాయి ఎన్నికలలో ఈ శక్తులు పైకివచ్చాయి.

కలకత్తా కాంగ్రెసుకు మోతీలాల్ గారు అధ్యక్షత వహించవలసి వచ్చింది. అఖిల పక్ష సమావేశానికి నివేదిక తయారు చేశారు. దీనిని కాంగ్రెసు చేత ఆమోదించవలసివచ్చింది. ఏడాదిలోగా అందులో పేర్కొన్న రాజ్యాంగాన్ని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఏర్పరచకపోతే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యంకోసం పరమేషుడ, నివేదికను కాంగ్రెసు ఆమోదించింది. దీనివల్ల 1930 వరకు అన్ని వర్గాల ఎకోస్థులుగా నిలిచాయి అది జూన్ 30 న తేదీన ప్రభుత్వం మోతీలాల్ గారిని అరెస్టుచేసి ఆరు నెలలశిక్ష విధించింది ఆయన అరోగ్యం దెబ్బతిన్నది.

మోతీలాల్ గారు 1931 జనవరి 12 న తేదీన నైనితోఉన్న తమ కుమారుణ్ణి చూచేందుకు వెళ్ళారు. అప్పటికి ఆయన అరోగ్యం పూర్తిగా పాడై పోయింది. ఫిబ్రవరి 4 న తేదీ ఉదయం కాస్త బాగానే కనిపించారు. ఈ పరిస్థితిలో వారిని అక్కోకు తీసుకువెళ్ళి చికిత్స చేయించే ఏర్పాట్లు జరిగాయి గాంధీజీ ప్రభుత్వం కూడా వారి వెంట వెళ్ళారు 6 వ తేదీ ఉదయం మోతీలాల్ గారి పరిస్థితి విషమించింది క్రమంగా ఆయన ముఖంలో నిశ్చలత, ప్రశాంతత కనిపించాయి. చూచేవారికి నిద్రపోతున్నట్లు కనిపించారు. కానీ అది మామూలు నిద్ర కాదు శాశ్వత నిద్ర.

నాయకుల శ్రద్ధాంజలి

పండిత మోతీలాల్ తమ త్యాగ నిరతితోను, సంకల్పబలంతోను దేశప్రజలను మేల్కొల్పారనీ, కేంద్ర శాసన సభలో స్వరాజ్యసార్వీ నాయకుడుగా వారు మహత్తరమైన సేవచేశారనీ, రాష్ట్రపతి డా. రాజేంద్రప్రసాద్ ఢిల్లీలో ఏర్పాటైన శతవార్షి జయంత్యుత్సవ సభకు అధ్యక్షత వహిస్తూ చెప్పారు. ఉప రాష్ట్రపతి డా. ఎస్. రాధాకృష్ణన్ ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, ఆచార్య కృపలానీ, డా. వయ్యద్ మహమ్మద్, డా. హెచ్. ఎన్. కుంజా, డా. పి. నుబ్యరాయన్, శ్రీవిన్. సి. చుట్టి మొదలైన ప్రముఖులు ఈ సభకు హాజరయ్యారు.

వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యం, సాంఘిక పునర్నిర్మాణం, జాతి సమైక్యత అనే అదర్శాలకోసం కృషి చేయటమే మోతీలాల్ గారికి మనం సమర్పించవలసిన శ్రద్ధాంజలి అనీ, ఆ అదర్శాల సాధనకే ఆయన తమ జీవితం ధారపోశారనీ, డా. రాధాకృష్ణన్ అన్నారు. ఆచార్య కృపలానీ ప్రసంగిస్తూ, ప్రజలలో సమైక్యతాభావాన్ని అభివృద్ధి పరిచేందుకే పండిత మోతీలాల్ జీవితం అంకితం అయిందని తెల్పారు.

“మోతీలాల్ గొప్ప వ్యక్తి; ఉత్తముడు. ఆయనకు ఆత్మగౌరవం ఉన్నా, అహంకారం, సోత్కర్ష లేవు అవాటి ప్రభుత్వంతో సక్రమంగా వ్యవహరించడానికి ఆత్మగౌరవం ఎంతైనా అవసరమైంది. మళ్ళీ అలాంటి వాయకులను పొందటం తేలికకాదు” అని స్వతంత్రపార్టీ నాయకుడు శ్రీ సి రాజగోపాలాచారి మద్రాసులో జరిగిన సభకు అధ్యక్షత వహిస్తూ చెప్పిన మాటలలో అతిశయోక్తి ఏమాత్రం

క్షణం తండ్రి కొడుకులు ఒకరొకరు అలాగే రెప్పవాల్చుకుండా చూసుకున్నారు. ఇద్దరి మనసులు ఆర్పిమైనాయి.

విశ్వాధం వ్రాసిన ఉత్తరం చాలా కఠినమైంది రమణను !

మామూలుగా వచ్చే ఉత్తరాల్లా గాకుండా, యింతవరకు తన జీవితాన్ని, కొన్ని పందర్బారల్లా, తన ప్రవర్తనను, మళ్ళీ పునరాలోచించుకోమని, ఆ అవసరాన్ని పరోక్షంగా సూచిస్తున్నట్లు అనిపించింది

అంతదాకా ఎందుకు, క్షణం స్తబ్ధింకృతుడై అయినా ఆ తర్వాత, తన ఆసీను, సహ ఉద్యోగులు, యివన్నీ మదిలో మెదిలి, తేరుకుని ఉత్తరం చదవడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడు

“ యిదంతా ఎందుకు వ్రాస్తున్నానంటే,

కవీసం వీ చర్మవల్ల కలిగే ఫలితం యిన్నాళ్లకు యింత దారుణంగా పరిణమిస్తుందని అనాడు నువ్వు అనుకోని ఉండవు ఆ య నై తే రిచ్చెర్చు పోలిను సూపర్వైంటెంట్ లోకానికి నిజానికీ, ఆయనతో యిదివరకటి పులుపు చావలా ! గంభీరంగా చూస్తూ, నిండుగా ఉన్న తెల్లని మీసాలు అలా తమాషాగా, మోగ్గా మెలితిప్పుకుంటూ, మీ యింటి వరండాలో ఆయన సచార్యు చేస్తుంటే ఆదర్శం, రీతి, అడుగులు వెయ్యటం యివన్నీ ఆయన ఒకనాటి, వృత్తికి నిదర్శనాలు అయినా అవే జ్ఞాపకాలు గూడ !” ఒక్కసారి రమణ కళ్ళముందు తన తండ్రి

రూపం మెదిలింది అజానుబాహునైన ■ మనిషి కళ్లల్లోకి నూటిగా చూస్తే, సూర్య కిరణాంత వేడి, వాడి ఉండేవి మనిషి మాటూ, డినా అలాగే ఉంటుంది బాగా ఆలోచించి, నిదానించి, మరి మాట్లాడుతాడు ఆయన ఒక నిర్ణయాని కొచ్చి, ఆ నిర్ణయం వెలిబుచ్చి తరవాత దానికి తిరుగంటూ ఉండకూడదు ఉంటే సహించదు అది ఆయన మనస్తత్వం ! దాన్ని వృత్తిలో చాలా జాగ్రత్తగా కాపాడుకున్నాడు ‘చండ ప్రచండడు’ అని పడుగురుచేత అనిపించుకున్నాడు రమణ కీనాటికీ ఒక్క సందేహం అలాగే మిగిలివుంది

ఆయనకున్న గుణాల్లో ఒక్కటైనా తనకు సంక్రమించిందా ? అని

“ అయినకూ, నీకూ పోలికే లేదు ఏ షెయంలోనూ, ఒక్క దానిలో తప్ప ! ఆయన జీవితంలో యింతవరకూ ఏ మనిలోనూ—వృత్తిలో

గాని, ప్రస్తుతిలో గానీ—అవజయం విరుగదు. అలా అందరికీ రోజులు గడుస్తయ్యి అన్నది అనుమానమే కానీ ఆయనకు అలానే గడిచింది, ఒక్కనీ విషయంలో తప్ప!”

తను ఏం చేశాడు ?

రవణ చిన్నప్పటినుంచీ ప్రేమగానే పెంచబడ్డాడు అందుకు కారణమూ ఉంది

తల్లి లేదు రవణకు, మూడేళ్లప్పుడు—రవణ తల్లి అక్కసాత్తుగా చనిపోయింది

అందుకు బాధపడ్డది వెంకటరత్నంగారు మాత్రమే! దానికి కారణమూ ఉంది

వెంకటరత్నంగారు, తనతోపాటు చదివే, ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్నారు. అందుకు వెంకటరత్నంగారి తండ్రి, తల్లి అంగీకరించక వేరైపోయారు

వెంకటరత్నంగారు యిలాంటి అవాంతరాలన్నీ వూహించుకునే, జాగ్రత్తపడ్డాడు నా అన్నవాళ్ళు లేని జానకిని తీసుకు వేరే కాపురం పెట్టారు చదువు మధ్యలో ఆగిపోయింది కొన్నాళ్ళు అలాగే గడిస్తే ఎలా ఉండేదో గానీ, అలా గడవాల!

వెంకటరత్నంగారు, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగా సెలెక్ట్ అయ్యారు దాంతో ఆయన ధైర్యంతో పుంజుకుని, జీవితనాను మరింత వెగంగా, శ్రద్ధగా, మెళకువగా నడువ ప్రారంభించారు

అలా ఎంతకాలం గడవాల!

జానకి, చనిపోయింది! అప్పటికే రమణకు మూడేళ్ళ!

అన్నిటికీ దూరమై, జీవిత సంగ్రామంలో ముందుకు పోతున్న వెంకటరత్నంగారికి జానకి లేని లోటు తెలిసి ఆయన అంతర్గతంగా జీవచ్ఛవమై పోయారు

ఆయనకు మిగిలిన దేమిటి ?

ఒక్క మూడేళ్ల రమణ!

వాడి కీహ అన్నిటికీ లానేసన్న పూహ కలిగి ఏదో ఆర్థత ఆయన్ను ఆవహించింది కర్కశముగా ప్రవర్తించాల్సిన ఆయన పుత్రిధర్మానికి రమణ పెంచకం ఆటంకమే అయినా, ఆయన బాధ పడాల!

పైకి ఎంత గంభీరంగా, దయారహితంగా ఉన్నా, మనస్సుని మాత్రం ప్రేమ, వాత్సల్యం, ఆశ్రియతతో నింపుకున్నాడు ఆయన!

రమణ తల్లి లేనివాడు అని ఆయన కనిపిపిస్తూ ఉండేది, రమణను చూస్తుంటే!

ఆయన ఆ భావం కొడుక్కి కలక్పాడదు అన్న పూహతో రల్లి, తండ్రి అన్న తానే అయి రమణను పెంచాడు

అందుకే, ఒకానొక సమయంలో యిద్దరూ తమ తమ పంతాలు నెగ్గించుకోవాలని పట్టు పట్టారు

ఇన్నాళ్ళూ తను పెంచిన లీరును, చూపిన ప్రేమను పూతంగా తీసుకుని తన తెలివితేటలు, ఎదురులేని తన మాటను ప్రయోగించి, తన మాట నెగ్గించుకోవాలని వెంకటరత్నంగారు!

ఒక్కగానొక్క కొడుకుగా ఆయన చూపిన ఆప్యాయత, ప్రేమ ఆధారంగా, తనమాట

నెగ్గించుకోవాలని రమణ ప్రయత్నించాడు.

“అదీ అంత వివరీతంగా పరిణమించేది కూడా కాదు ఇద్దరిలో ఎవరైనా మెలకువ చూపినట్లయితే! కానీ యిద్దరికీ అదే కొరవడింది ఈమధ్య ఒకసారి ఆయనతో మాట్లాడుతుంటే ఆయనే అన్నాడు మాటల సందర్భంలో,

విశ్వవాధం! మావాడు నిజంగా, దయలేని వాడయ్యా! కాకపోతే, ఇన్నాళ్లయింది, ఒక్కసారి రన్నా నా యోగక్షేమాలు, ఎలా ఉన్నాను ఏమన్నా ఆలోచించాడా! తండ్రన్నమాటే వాడికి జ్ఞాపకం లేకుండా పోయింది

బొటబొటా కళ్ళ నీళ్ళ జారినయ్యే

“అప్పుడు ఆయనను బాగా పరీక్షించా! నిజంగా ఆయన హృదయం, మారిందా, అందులో నిజాయితీ ఉన్నదా అని!

మీరైనా వెళ్ళవస్తే బాగుండేది! ఎంతైనా కొడుకు గదూ?

నేనా ?

ఒకతను వారపత్రికకు

వ్యాసం వ్రాస్తూ “నేను యెం

దుకు జీవించాలి?” అని పేరు

పెట్టి పంపాడు. వెంటనే తిరుగు

జవాబు యిలా వచ్చింది.

“మిత్రమా! నీవు జీవించాలి.

కారణం ఏమంటే నీవు

వ్యాసం పోష్టు ద్వారా

పంపావుకనుక.”

న. చ. సత్యనారాయణాచార్యులు

(తిరువూరు)

ఏం ? మీరే! మీరు పోతే వాడు మటుకు మారడంబారా ? నేను ప్రశ్నించా.

నమ్మక మేమిటి ?

“ఆ ప్రశ్నకు నే నిజంగా ఆశ్చర్యపోయినాను ఇన్నాళ్ళనించీ ఆయనకు నీమీద గల అభిప్రాయంలో నిన్ను నమ్మటానికి సంకయిస్తున్నాడంటే ఆశ్చర్య పడక చేసేదేముంది!

ఏం ? ఎందుకు మారడు ? వాడికి మాత్రం తండ్రిని, తన పున్నతికి కారణభూతుడనీ, తెలియదా ? వాడికి మాత్రం మీమీద ప్రేమ లేకుండా ఉంటుందా! ఏదో ఆవేశంతో అలా వెళ్ళిపోయాడే గానీ!

అంతేనంటావా ?

అక్షరాలా పెద్దవాళ్ళు, మీరే చొరవ తీసుకుని ఏమి జరగనట్లు అన్నీ మర్చిపోవాలి గానీ, వాడితో మీకు వంత మేమిటండీ!

అంటే! అంటే! .. అయితే రేపు వెళ్తాను! ఏమంటావు ? తండ్రి కొడుకుల మధ్య తగూ లేమిటి ?

తప్పకుండా వెళ్లండి

అలాగే వెళ్తాను. రోసే పోతాను .... నువ్వు గూడా రారాదూ!

“ఎలాగైనా మీ యిద్దరి మధ్య ఈ సమయం లోనైనా సయోధ్య కూర్చాలని, ఇదే అదను అని నిశ్చయించుకుని, అలాగే! వాణ్ణి చూసి గూడ చాలాలోజలైంది ఎలాగైనా చూసినట్లువుతుంది! అని అన్నాను

అయితే యింకేం, రేపు ఏడింటికల్లా రా! ఎనిమిది గంటల బండికి వెడదాం! నేనీ లోపల అక్కడికి లీసుకెళ్లాల్సిన సామాన్లు అన్నీ సిద్ధం చేయిస్తాను

అలా మీ యిద్దరి మధ్య సన్నిహితత్వం కలుపు దామని ఆశించాను

కానీ సాధ్యపడాల!

నే రాను విశ్వనాథం! అన్నాడు మీ నాన్న మర్యాద, నే వెళ్లేసరికి ప్రయాణమై!

ఏం ? ఎందుకు రారు ? ఏం జరిగింది ? ఆత్రంగా అడిగాను

ఏముంది జరగటానికి ? యింఛివరకూ జరిగింది చాలదూ! యింకా ఏం జరగాలి ? నన్ను, నా మాటను కాదని, ఎగిర్చించి వెళ్ళాడే! అట్లాంటివాడి దగ్గరకు ఏ ముహూం పెట్టుకు వెళ్ళేది ? నేను మటుకు మనిషినిగానూ! నాకు మటుకు మానాభిమానాలు రేపూ ? వస్తే ఏనాటి కైనా వాడే రావాలి! అంతే! నే మాత్రం పోవేది లేదు

“ఇలా అన్నాడు మీ నాన్న! కానీ, ఒక్కటి, ఎంత దామరీవా అనుకున్నా, ఆయనలో, మమలకు, అభిమానానికి మధ్య త్రివేణి సంఘర్షణ చెలరేగుతున్నది

విశ్వనాథం! రాత్రంతా నిద్రపోలా! ఏమిటో ఆలోచిస్తూ, గొణుక్కుంటూనే లీరుగుతున్నాను. రాత్రి సరిగ్గా భోజనం గూడ చెయ్యాల!

ఆయనలు వెళ్ళింతరువాత ఎరనమ్మ వచ్చి చెప్పింది సంగతి ప్రస్తుతం సరసమై ఆయనకు వండి, యిల్లు చక్కదిద్దుతున్నది

నర్సమ్మ!

రమణ ఆమెను పిన్నమ్మా అని పిలుస్తాడు. అలా అని ఆమెకు, రమణకూ బంధుత్వ మేం లేదు అనుబంధం తప్ప! చిన్నప్పుడు రమణను ఆమె పెంచింది ఆమె ఎవరో, ఏమిటో రహస్యికి రమణకు తెలియదు తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించనూ లేదు ఇష్టమైనప్పుడు ఉంటుంది కానప్పుడు అంతల్దాన పాపుతుంది ఉన్నప్పుడు మాత్రం ఆ ఇంటికి ఆమె సర్వాధికారిణి

ఆయనలో జరుగుతున్న అంతరి సంఘర్షణ దాసురాను లీవ్ర ముపుతున్నది ఎప్పుడన్నా పిట చేసుకుని ఆయన దగ్గరకు వెళ్తానా! ఒక్కోసారి ఉన్న స్త్రీలిలో మరోసారి ఉండటంలా! ఆమెమధ్య ఒకసారి వెళ్తే యింట్లో లేదు నర్సమ్మే ఉంది.

ఎక్కడి కెళ్లాడని అడిగా.

గుళ్ళోకి

నిజమా!

ఇలారా! అని వెంట లీసుకుపోయింది.

“మేమిది గదికొక వెళ్తాం అక్కడ మీ అమ్మ పెద్ద ఫోటో ఉంది గదూ! ఆ పటాన్ని

సిద్ధమకరధ్వజము.

**సోరములకు పటుశ్వము,
కంఠపుష్టి, బలము తలుగ్ శేయును.**

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము

ఆలమురు పోస్టు   చింతలూరు   పూర్వగోదావరి జిల్లా

ఏ తె న్ని :- 2, ర త న్ బ జా రు, మ ద్రాసు-8.

**మీ శిరోజాలు
అంత మనో
హరంగావుండ
వలెనని మీ కోరిక!**

కేశి

మీ కేశ పోషణ పథకము
చేడే ప్రారంభించండి
సోర ఏకెంట్లై
ప్రెస్. ఎమ్. అంబల్ వాలా
అహమదాబాద్
ఏకెంట్లై
ప్రె. వరదేశ్ అండ్ కో.
బొంబాయి-2

మద్రాసు ఏకెంట్లు : మెసరస్ బలభాయ్ & కంపెనీ, మద్రాసు.
ఏగుమతి వివరాల కన్నిటికీ మెసరస్ ఎం. ఎం. ఖంభట్ వాలా అహమదాబాద్
కారిని సంప్రదించండి. స్టాకిస్టులు శ్రీకృష్ణ మెడికల్ & జనరల్ స్టోర్స్, పాలచెట్టు
రోడ్, శ్రీకాకుళం. మెసరస్ : గుండుఅక్కిరాజు & సన్స్, భీమవరం.

యా దృచ్చి కం

బాగువేయించి చుట్టూతా చిన్న చిన్న ఎలక్ట్రిక్ లైట్లు పెట్టి ఉన్నాయి ఓ పూలమాల, పటం ముందు అగరుబత్తి వెలిగించినది ఉన్నాయి. ఇంకా కుంకుమ, పసుపు యివన్నీ గూడా ఉన్నాయి.

“నాకేమీ అర్థంకాలా!”

“క్రింద వంటగది, ప్రక్కనున్న గదిలో ఇన పైట్టె ఉన్నదాంటే, పూజామందిరం ఏర్పాటైంది అందంగా ఉన్న ఓ కొయ్య మందిరం, అందులో సీతారామలక్ష్మణ అంజనేయ సహిత విగ్రహాలూ, ఇంకా లక్ష్మీదేవి, వెంకటేశ్వర స్వామి, బ్రహ్మాంగారి పటమూ యివన్నీ ఉన్నాయ్! పైన దణ్ణముకు పట్టుబట్టు ఆరేసి ఉంది. క్రింద యివతలాగా ఓ చిన్న పీటమీద భగవద్గీత, తావళాలు తదితరపూజాసామగ్రిలు ఉన్నయ్.

“అప్పుడు అర్థం చేసుకున్నా పరిస్థితంతా!

నెలబట్టి, ఈ పూజా పునస్కారాలు, చప్పికల్ల స్నానము, నేలమీద గుడ్డ పరుచుకునే నిద్ర పోతుంటూ, భగవద్గీత పారాయణ... ఏమిటో అంతా అగమ్యంగా ఉంది. ఇన్నీ చేసి, నాచేతి కూడు. ఎవరయినా మంచి వంట బ్రాహ్మణ్ణి మాట్లాడతానంటే ‘ఏమీ వద్దు, సువ్వు చాలు నాకు’ అని అన్నారు!” అనంది వర్సమ్మ.

“ఇంతకీ సువ్వేకులం నర్సమ్మా!” అమాటడిగేసరికి, అక్కడనుంచి వెళ్లిపోయింది.

“కాసేపుండి, నే బయటి కెళ్తుంటే మీ నాన్నగారే ఎదురొచ్చారు. మొహాన అంజనేయ స్వామి సింధూరం, చెవుల్లో పూలు, మెళ్లొరుద్దాకూ, మనిషి బాగా చిక్కిపోయి ఉన్నారు చేతిలో బాలకృష్ణుని బొమ్మ చూపించి “ఎలా వుంది?” అనడిగారు.

బాగానే ఉంది.

చూడు! ఈ బొమ్మే యింత అందంగా, బావుండే ముద్దొస్తూ! నిజంగా ఆ బాలకృష్ణుడు యింకెంత బావుండేవాడో? అలాగే ఆలోచిస్తూ, ఎటో చూస్తూ నిలబడ్డారు ఆయన!

“ఆయన్ను ప్రస్తుతం సువ్వు చూస్తే విస్తుపోతావ్! చాలా చిక్కిపోయావు. బుగ్గలవ్వి పిక్కుపోయాయి. కళ్ళల్లో, మాటల్లో యిదివరకున్న గాంభీర్యం, వాడితనం, అన్నీ అదృశ్యమైనాయి. ఇంతగా ఆయన ఎందుకు మార్పుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడో అర్థంకాలేదు.

ఇదో చూడు విశ్వనాథం! మంచి ఉయ్యాల వొకటి కావాలాయ్! నీకు తెలిసినవంట ప్రయత్నించు ఏం! మర్చిపోతావా?

ఎందుకు?

ఎందు కేమిటయ్యా! ఈ బాలకృష్ణుణ్ణి రోజూ జోలపాడి నిద్రపువ్వద్దా! లేకపోతే మా చిన్నతండ్రి మారాము చెయ్యదు! అని ఆ బొమ్మను ముద్దుబెట్టుకున్నారా ఆస్వాదంగా.

మీ రమణకు కొడుకు పుట్టాడు! తెలుసా?

నిజంగానా! ఒక్కసారి ఆయన కళ్ళల్లో విద్యుత్తు వెలిగింది. ఒళ్లంతా, ఎందుకో ఉడి

కింది ! అంతా క్షణం.

ఎప్పుడు పుట్టాడు ! నాకు చెప్పలేదేం. ఇప్పుళ్ళ బట్టి. ఎలా ఉంటాడు ఏమిటో పోదా మంటే మీరు చిక్కంటూ ఈసారైనా పోయి రావాలి. కొడుకుతో పగ గాని, మనమడితో నాకేం ఉంది ! ఏమంటావు ?

నిజం, మనమడిని తెచ్చుకోండి.

పూరుకుంటావా ఏమిటి ? వాణ్ణి నా యిష్టం వచ్చినట్లు పెంచుతాను, ఏమంటావా ! ఏడు ఎలాగూ. నా మాటలు విన్నారేమిట ! వాణ్ణి నా జాగ్రత్తగా పెంచాలి ! అయినా విశ్వసారం ! ఇంత బంగారాలో నేనూ నర్సమ్మేనా ఉండాలింది ! కొడుకు, కొడలా, పిల్లలూ అంతా కళకళలాడుతూ ఉండాలింది పోయి. ఏమిటి నిశ్చలం ! పిడిరాళ్ళలా యిద్దరం ! రమణకు ముటుకు యింత అస్తి ఉండి, వెధవ అకాకానీ ఉద్యోగం చెయ్యాల్సిన అగత్య మేమిటి ? నామాట విన్నారేమిట గాని, ఏ కలెక్టర్స్, డైరెక్టర్స్ చెయ్యకపోయ్యావా ? జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. యిహవైనా అంతా ఒకచోట ఉండండి !

నాకూ అలానే అనిపిస్తుంది విశ్వం ! నాకు ముటుకు కొడుకు, కొడలా వోయిగా తిరుగుతుంటే చూడాలని లేదా ! అది పోతూ, పోతూ నాచేత ఒట్టు కూడా వేయించుకుంది, "వాడికి ఏ కష్టం రాకుండా పెంచుతారు గదా ! .... యిహ అన్నీ మీరే ! ... మరో భార్యని మీరు తెచ్చుకున్నా వాడిని మాత్రం కష్టపెట్టుకండి. అదే కావాలింది నాకు. నామాట కాదనండి ! ఎన్ని జన్మ తెల్లనా, ఏ తోకాన ఉన్నా, మీ సొన్ని హిత్వాన్ని మీతో గడిపిన రోజుల్ని మర్చిపోలేను. అని అంది విశ్వం ! కానీ యిచ్చిన మాట దక్కిం బుకోలేకపోయినా ! కనీసం వాడు మాత్రం నా సంగతి తెలుసుగా, తెలిసీ తొందరపడట మెందుకు చెప్పా !

ఇదంతా ఎందుకు వ్రాస్తున్నానంటే, నీకు యీ విషయా లన్నీ తెలియవు. ఎంతగా ఆయన దుర్మయం క్షోభపడి నలిగిపోతున్నదో తెలియ చెప్పటానికి ! ఆయన చేసే పూజలు, స్థానాలు, ప్రతివర్స, నీ నుంచి ఆశించిన ఛిత్తానికి కలిగిన విరాళాను కప్పిపుచ్చుకోవాలి కే ! నీ ఆ చర్మవల్ల తనకేం నష్టంలేదని, తెలియజేయాలని రోకా నికీ, మనసులో మందే ఆశను విరాళాను ఈవిధంగా దాచుకుంటున్నాడు. కానీ ఆ ముసలి గుండెతో నీకేసం ప్రతిభాగం తప్పించిపోతున్నది. ఇలాగే కొన్ని రోజులు గడిస్తే పరిస్థితు లెంత విషమంగా మారుతాయో వూహించలేను

ఇదే విశ్వం ఉత్తరం

ఉత్తరంలోని విషయాలు, జీవితంలోని సంఘట నలు అన్నీ ఒక్కసారి పర్యాలోకనం చేసుకుంటే, చాలా ఆశ్చర్యకరంగా అవుపడ్డ రమణకు చాలా చిన్నవిషయాలమీద తండ్రి, కొడు కులు, అనుబంధాలు, అత్యయత తెంపుతుని వేరై పోవటం ఆశ్చర్యమే. కానీ ఆ సత్కృతాపం మూడు సంవత్సరాలక్లానీ అనుభవంలోకి రాలేదు

అప్పుడు అఫీసుకి వెళ్ళు ప్రాసీ, భార్య యామి నిని, కొడుకును తీసుకు బయలుదేరాడు తండ్రి

దగ్గరకు.

దారిలో కూడా అలోచిస్తూనే ఉన్నాడు రమణ, తమ యిద్దరిమధ్యగల వైరుధ్యానికి గల కారణాలు

యామిని రమణ ప్రేమించాడు. యిది తోకా నికీ తెలిసిన యథార్థం !

యామిని తండ్రి జాదరి, త్రాగుబోతూ, పైగా దొంగ కూడా ! పేరు వీరరాజు.

వీరరాజు, వెంకటరత్నం గారలు దూరపు బంధువులు, అంతకుమించి స్నేహితులు.

కానీ ఆ స్నేహం, ఆ బంధుత్వం, ఒకసోక సందర్భంలో అక్కరకూ రాలా !

వీరరాజు భార్య, భర్త దరలవాట్లకు, చెడు నడతకు బాధపడ్డది. సహించినట్లున్నా, సహించి పూరుకుంది.

జీవనం సాఫీగా జరగటమే కష్టంగా ఉన్న గడ్డురోజుల్లో భర్త దుబారా అవటానికి ఆమె ప్రథమ యత్నంగా వెంకటరత్నంగారి సహాయాన్ని అర్పించింది

వెంకటరత్నంగారు మిత్రుణ్ణి హితుడిగా, స్నేహి తుడిగా చెప్పి చూశారు. ఫలితం వాస్తవిక. ఆఖరి యత్నంగా అధికారపు హోదాతో వీరరాజుగారిని జాదరిగా పట్టుకున్నారు.

"మానం, అభిమానం ఉన్నవాడికి యింతకన్నా అప్రతిష్ట లేదు రాజా ! మనిషి, మర్యాదగా, మంచిగా బ్రతికితేనే మానవజన్మ సార్థకం. చూడు, ఈ వెధవ మమలవల్ల లోకంమూపులో చులకన గావటం, అప్పు ఫలిత మేముంటుంది ? ఇప్పటి కైనా సక్రమంగా నడుస్తానంటే విడుదల చేయి స్తాను లేదా, వా బాధ్యత విషయంలో బంధుత్వానికి ! స్నేహానికి విలువ వుండదు "

అని వెంకటరత్నంగారు హితబోధ చేశా రు. వీరరాజు ఏమి మాట్లాడలేదు. నిశ్చలంగా నిల బిడ్డాడు. మోనాన్ని అంగీకారంగా యెంచి వీరరా జాను విడుదలచేయటం జరిగింది.

కానీ నిజంగా వీరరాజు వృద్ధయం, పరివర్తన వశ్యకృతవృత్త చెందలేదు. అభిమానం ఆవేశం ప్రతికారవాంఛ చేలరేగినయే ! తనకున్న అవకా రాన్ని ఈ విధంగా తనమీద ప్రయోగిస్తున్నాడనే దురూహ కలగటం జరిగింది. ఫలితంగా, ఇంటికి వెళ్ళిందే తడవుగా, భార్యను చితకతన్నాడు. వెంట నుండిన ఆ మాతృమూర్తి, నిలుపునా కూలి ప్రాణాలు విడిచింది

ఆ దృశ్యం చూసి వెంకటరత్నం చలించాడు విండు గద్దనలి ఒక దుర్మార్గుడి దౌష్ట్యానికి బలై పోయింది. చిక్కి, శత్రువశిష్టమైన ఆమె మరణం చూస్తే దేహం కంపించిపోయింది, చూచిన జనా నికీ

ఇదంతా జరిగిన నెలరోజులకు వీరరాజు యావజ్జీవిత శైలి కావటం, యామిని బోర్డింగ్ స్కూల్లో జేరటం జరిగింది.

ఇదంతా యామిని చిన్నతనంలో జరిగింది. అప్పటికీ రమణకు పట్టేళ్ళు, చూచాయగా అప్పి జ్ఞాపకమే.

(39-వ పేజీ చూడుడు)

శ్రీబాలాంజనేయప్రశ్న

మీరు కోరిన 5 ప్రశ్నలకు వెంటనే ప్రాసీ పంపగలము. 2 రూ|| M. O. చేయండి. నెలలవారీగా 12 నెలలకు 1 సంవత్సరం జాతకము 2 రూ|| పూ రి చేరు, జాబు ప్రాసిన ప్రేము తెలిపిత చాలును. హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, 10వలై ను, అరండల్ పేట, గుంటూరు-2.

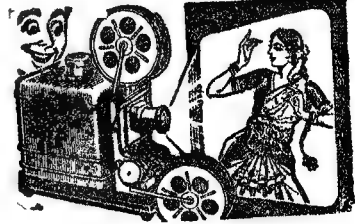
నిగ్రాహినికీ

గ్రోరియా అనేకాంతర్యపోషక ద్రవం, ముదిరూపును పోగొట్టి మీ ముఖానికి, చక్కని శేతదనాన్ని తెచ్చును మొటి మలు మచ్చలుముదతల్లులందరినీ వచ్చిననలుపును పోట్టి, ముఖాన్ని తెలుపుచేసి మీరిందాన్ని రోజు రోజుకీ ఎక్కువ చేయును మొదటి పూతలోనే కొంతలందము వచ్చును వాడిమనస్సే విడువరు అన్నిభాషలలోను దొరకును

జనితా ప్రాదక్ష్యునిలాడు, (అంద్ర)

దుదా ఛానెస్

హోమ్ సినిప్రాజెక్టర్ 15రు/లకే

అద్భుతమైన గృహవినిోద సాధనము, కల్పన, సాహసము, అద్భుతముగల సన్ని వేశము లెన్నో యీ ప్రాజెక్టరుతో మీ యింటియందే చూడండి. ఇది టూర్నియో లేక ఎస్/డిసి ఎలెక్ట్రిసిటీతో పనిచేయు ను. ఉపయోగించదగు ఫిల్మ్ 88 ఎం.ఎం. బొమ్మలు తెరపై సజీవముగా పరులంగు లలో నటించును. మీకు ఆశ్చర్యము కలు గును అనేకులు ఆకరింపబడుదురు. ధర రు 15/- 40 అ|| ఫీలిం 4' X 8' సైజు స్క్రీను. దాని పనిచేయించే విధము, ఫీలిములపట్టి ఉచితం. పోస్టేజీ రు 4-50 అదనం. డీలెక్స్ స్పెషల్ ప్రాజెక్టర్ ధర రు 25/- 60 అ|| ఫీలిం 5' X 8' సైజు స్క్రీను. దాని పనిచేయించే విధ ము, ఫీలిములపట్టి ఉచితం. పోస్టేజీ రు. 5 అదనం. అందరు కోరుచున్నార ! నేడే

ఆరరు పంపండి.
HOLLYWOOD CINEMA CORP. (Regd)
2194 Kalyanpura, Turkman Gata, (12)
DELHI - 6.

జేబులు

గుండెలు

క్రొవ్విడి లక్షణము

నిన్న గోపాలరావుగారింట్లో విస్తరి ఉగాది కదూ, సరదాగా కాలక్షేపంచేద్దాం రమ్మన్నాడు. నేను వెళ్లేసరికి అప్పుడే తలంటుపోసుకుని, కొత్త నూలు తొడుక్కుంటున్నాడు గోపాలరావు ఫ్యాషన్లకి పెట్టింది పేరు మాతో. నన్ను చూడగానే వో మందహాసం పోలేసి, స్వామిమీద కూచుని మేజోళ్ళ తొడుక్కుంటున్నవాడల్లా నిటారుగా నుంచుని, కాళ్ళ ఒక్కసారి రలామించి, ముని వేళ్ళతో సిల్కుషర్టు పంట్లాంకోకి సర్దుకుంటూ, “షర్టు బావుందా? జేబుల్లేవు మరి” అన్నాడు జేబులమయంగానన్న నా ఉడుపులు చూస్తూనూ.

“నిజం చెప్పాద్దా, జేబుల్లే కపోతే యేదో వెలి తిగ ఉంటుంది నాకు” అన్నాను. అక్కణ్ణించి జేబుల పుట్టువూర్వోతరాలు ఆరాతియ్యడం మొదలెట్టే “జేబుల చరిత్ర” అంటూ యెవ్వడూ రాసేడుకాదు కాని, వాటి సంకతి తరివి చూసినకొద్దీ జేబులు ఎంత ఎక్కువగాఉంటే దుస్తులు అంత నవనాగరికంగా ఉన్నయేమో ననిపిస్తుంది. అసలా మాటకొస్తే జేబులే లేకపోతే దుస్తుల్లో నాగరికత కొరతపడేదేమో! మఱి అన్ని జేబులు అనవసరం అనుకుంటారు కొందరు. కాని నిజం ఒప్పుకోవాల్సివస్తే అనవసరం అయిన వస్తువులు ఎన్ని ఉంటే అంత “మోడర్న్” అన్న మాట తట్టక మానదు. ఒక్క నిమగ్నం మీరే ఆలోచించండి. నాలుగుమూలలా వెలుతురు వెద జిమ్ముతూ ప్రకాశిస్తూన్న బల్బుకి చుట్టూ వో ‘డోము!’ అది లేకపోతే “ఏవిటో వెలుగు మరి ఎక్కువగా ఉంది! ■ ‘డోము’ బుర్రల తొడిగేస్తే బాలా బావుంది” అని మెచ్చుకుంటాం. అది అలా ఉండగా వెలుతురు చాలనట్టు లేదీలు లైటు కూడా ఉంటేనేగాని, బల్బుమీద హంగు పూర్తికాదు. ఈ పంపిణీలోదే సేవింగు ఫేసు ఉంటూ ఉండగా ‘లేదీలు ఫేసు! అనవసరప్రసక్తివచ్చి, ఏదో వట్టూ తప్పిపోయేనులాగుంది— జేబుల గురించీకదూ అంటున్నానా?”

మరేం. వా నూలు చూస్తే—వ్యారిస్ తో కుట్టించింది సుమంజీ, ఏవిటో అనుకునేరు!—వో డజను జేబులు కనిపిస్తాయి, కోటుకి అయిదూ, వేస్టు కోటుకి మూడూ, పంట్లానికి నాలుగునూ. ఏవిలియన్ నూటుకి అంతకన్నా ఎక్కువ జేబులు ఉండడానికి మరి అవకాశంలేదు మీలటరీవాళ్ళపంట్లాం కయితే పై తొడమీదుగా జేబులుంటాయి. కాని వాళ్ళవూసు మనకెందుకూ?

అయితే యీ జేబుల చరిత్రకో విచిత్రం ఏవిటి అంటే అవి అన్ని సాపం మొదట్లో ఎందుకో ఒకం

దుట ఉపయోగించాలని నిర్దేశంగా ఏర్పడ్డాయి పెయిలర్ల ధర్మనా అని. కాని మానవుడున్నాడే అది అవనికి ఉపయోగించకుండా ఎలా ఉండడమా అని ఆలోచిస్తూ ఉంటాడు. ఎప్పుడూను! మాట వెలుతున్నాను. ఎవడో పెయిలరు ఎంతో ఆలోచించి, విడిగాఉన్న పై జేబులో పెట్టుకుంటే ఎలవయినవస్తుత క్రిందపడిపోయి పొడయిపోతుంది కదా అని, ■ షర్టు పై జేబుకి వక్రమించే “వాచి సోక్స్” ఒక్కటి చమత్కారంగా సృష్టించేడు. కాని ఆ వాచి జేబు ఏ ముహూర్తాన సృష్టించాడో కాని, సాపం ■ శాచిలే వాడడం మానేసేరు ప్రజలు. రిన్నవాచి ఫేషనయిపోయింది. వాచి జేబు పూరితే ఉండిపోయింది. కాని, వాచి జేబులేనిదే బెంగలి కుదలా కళ్ళవదదు, యిప్పటికీనీ. వాచిజేబు గురించి ఏదో తమల్కరించేను అనుకుంటున్నారూ కాబోలు. అట్టేమీ కోటు పై సోక్స్ తీసుకోండి చూడండి. క్రిందటి శతాబ్దంలో కేవలం జేబు రుమాలుకోసం మే వుట్టింది అది. అందుకేకాదూ వస్తువపేరు కూడా ‘జేబురుమాలు’ అయిపోయింది! కాని ఉపయోగించే మానవుడి బుర్ర పని చేస్తూనే ఉంది. వెంటనే ఫేషను మారిపోయింది ఆ జేబు జేబులా ఉండిపోగా, రుమాలు మాత్రం కోటు చేతుల్లో స్థావరం అక్రమించుకుంది.

నిజం చెప్పారంటే, జేబులు పుట్టేసరికి వాట్నీ ఎలా నిరుపయోగంగా ఉండడంవా అన్న ఆలోచనే నాయో, మానవుడికి పంట్లాం జేబుల్లో చేతులు పెట్టుకుని అసీనరుముందు నుంచుంటే ఇంకేమయినావుంది? పంట్లాం జేబుల్లో చేతులు పెట్టుకోవడం ‘సభ్యత’ కాదని స్కూలు మాస్టర్లు చెప్పులు నులిమి చెబుతారు—డాక్టర్లయితే బొత్తిగానూ—గూని వస్తుందిట. అసలు పంట్లాం జేబులు అంత నిరుప

యోగం అయితే, అదిలో ఎందుకు పుట్టేయి? అందులోనూ రెండెందుకూ? ఇన్నీ అనుకున్నా జేబు ల్లేందే పంట్లాం అని మాత్రం అనిపించుకోదు.

పంట్లాం జేబుల మాట అలా ఉండవివ్వండి. కోటుకిఉన్న జేబులు కూడా నవ్వంగా వినియోగించుకుంటున్నావా అని నా సందేహం కాని యదార్థం ఆలోచిస్తే ముట్టుకు మొగిడికి కావలసిన నిత్యావసరాలు అన్నీ రెడిగా ఉంచుకోదానికే పుట్టేయి ఈ జేబులు—బస్సుస్టాండు దగ్గర కొనుక్కున్న పత్రిక, రైలు స్టేషనులో కొనుక్కున్న నోవెల్స్, నక్షత్ర ఫలితాల పుస్తకాలూ, సిగరెట్లు ప్యాకెట్లు అగ్గిపెట్టెలూ, కలం, పెన్సిల్లూ, తాళం గుత్తి, మనీవర్సూ యిత్యాదులు వోపారి తెచ్చివారుగూంనే ప్రయాణం చెయ్యవలసి వచ్చింది. కుంపటి అంటించి కాఫీ కాద్దాం అనుకుంటే మా అవిడకి అగ్గిపెట్టె దొరకలేదు యిల్లంతా గాలించినానూ. చెడ్డ విసుక్కుంది కాఫీ అందివ్వలేకపోయినాను కదా అని. ■ తరవాత నేను బట్టలు తోడు కుంటూంటే నూలు జేబుల్లోంచి బయట పడ్డాయి—మూడు పెట్టెలూ, వోల్టేటరున్నా!! కాని స్కూడెంటుగా ఉన్నంతకాలపూ మాత్రం పీటిని నవ్వంగా ఉపయోగించుకోలేకపోయేను. (జేబులు నునుండి అగ్గిపెట్టెలుకావు — అవి దొంగల నిత్యాగ్నిహోత్రానికి బాగానే తోడుపడేవి) ఆ రోజుల్లో అంటే స్కూడెంటుడక రోజుల్లో జేబుల్లో వస్తువులు పెట్టుకుంటే నూలు ఆకారం చెడిపోతుందని నమ్మకం. బంగారాదులను వేస్తే బస్ అకారం చెడిపోతుందా? కాని ఓవీబో ఆ రోజుల్లో అలా అనిపించేది—యిప్పటికీ స్కూడెంటుకు అలాగే అనిపిస్తుంది “ఆ నయాపై నలప్పి

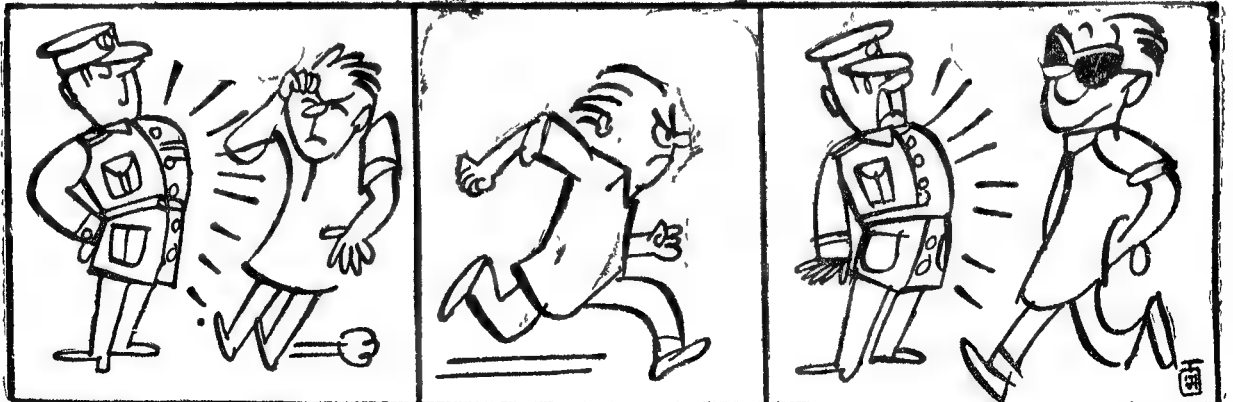

అక్కడ పాడేసి, రెండు రూపాయి నోట్లు పట్టితెచ్చు కూడదు కక్కా? చూడు, ఆ నోట్లు కోటు జేబు ఎలా సాగిపోతోందో కోతిదవడల్లాగ!!” అంటూ ను మా అన్నయ్య కొడుకు నావిగాడు. అంతెందుకూ మొన్నమొన్నటి ముచ్చట—హతాత్తుగా మీటింగుకి వెళుతూ చొక్కాజేబులో ఏవోవో దొంతి ఉత్తరాలూ, కోటులోపలిజేబులో పర్సూ, ప్యాసు బోర్డు ఆకావతు తతిమ్మ కాగితాలూ, సైజీ బుక్ రుమా లూ ఆ పీ యి పి యేవో పెట్టుకుని ఎయిర్ డ్రోముకి వెళ్లేసరికి—

అక్కడ ఎక్కుయిజా గుమాస్తా వాడంటే ఒక్కక్షణం పరీక్షగా చూసి—నమ్మ కాస్త మెడికల్ అప్పిసరికి వచ్చిజేప్పేసేడు మొగిడివో ఆడదాన్నో తెలికా! ఇంతకీ తెప్పిస్తేవిటంటే, జేబుల్లో వస్తువులు పెట్టుకుంటే నూలు పొడయిపోతుందనే మాత్రం నాకు అర్థంకాలేదు బట్టలు పెట్టుకుంటే నూలుకేసు తగులబడిపోతుందా?మినిటో వాదస్త్రపు కబుర్లు జేబులు ఒక్కటే యిలా అలంకరణార్థం మిగిలి పోయేయి అనుకునేరు! గుండీలు మరీనీ!! బుష్

షర్టుకి కాలరుకింద ఎందుకూ ఆ బొత్తాయీ? కానీ, అదే లేకపోతే “అబ్బీ పెయిలరేకుట్టేదా ఆ బుష్షర్టు? లేకపోతే చవకని ఏ గొడారివాడి చేతనయినా కుట్టించేసేవా?” అని పరామర్శిస్తారు మిత్రులు కోటుకయితే చేతులకింద చెరి నాలుగు బొత్తాయిలు ఉండవలసిందే అజాగ్రహ్నవాల్లాగ ‘స్పృర్టు’ కోటు అయితే ప్రతీ జేబుమీదా వో కొమ్ముగుండి ఉండలిదాలి. నడుంమీద పట్టికి యిరువక్కలాఉన్న రెండు కాళి అని పెట్టుకోవడం మాత్రం నిషేధం. డబుల్ బ్రెస్టు కోటుకయితే కాజాలయినా లేకుండా కనీసం రెండు బొత్తాయిలు అపెారిస్తాయి. తెంక వేస్తుకోటు చివర గుండి కాజా ఉన్నా పెట్టుకోవడం ఫ్యాషనుకాదు కాలక్రమేణా ఒక్కొక్కటి చొప్పున ఆ వేస్తు కోటు బొత్తాయిలు ఏపీ పెట్టుకోవడం ఫ్యాషను కాకుండా పోయినా, బొత్తాయిలు మాత్రం చిరస్థాయిగా నిలిచిపోతాయి అనడానికి సందేహం లేదు—సింగిల్ బ్రెస్టు కోటుగుండిల్లాగ హాఫ్ హెండు షర్టుపై గుండి గూడా యీ పంపిణీతోనే వస్తుంది. ఇహ మిలటరీ బ్రెస్టుల బొత్తాయిలయితే లెక్కావ్రతం లేదు. వాళ్ళ యూనిఫాంలకి ఆ బొత్తాయిలు వో అలంకారం అన్నీ యిత్రడి గుండీలూ అవీ అవడం మూలాన్ని, వాటిని పోలిష్ చేసి దర్జా వెలిగిస్తారు వాళ్ళ వాళ్ళ బొత్తాయిలు అలా వెలగనూ వెలుగుతాయి మెరిసిపోతూనూ. కాని మనవో? క్లరతోవో, కొమ్ముతోవో, స్టాన్డ్ కితోవో చేస్తారు—వెలాతెలాపోతూనూ. సైగా బట్టు తాలూకు రంగుతో యిమిడిపోయి మరీ యేడుస్తాయి. ఎవడి కంటయినా పడితే దిస్టి గొట్టి పోతుందేమోనన్నట్టు! అయినా నూటూ అనుకునేసరికి వెరలి యిరవై య్యోనిమిది బొత్తాయిలూ ఉండాల్సిందే మూడు మూర్తులకినీ. వాటిలో ఏ ఒక్కటే తక్కువయినా ఎంత వెలితి!★

సిరిహం :

* * *

• • •

* * *

* * *

ఆంధ్రసచ్చితవారపత్రిక

తుల :

(చిత్ర 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ
1, 2, 3 పాదాలు)

ఒక పని తలుచుకుంటే పూర్తి అయ్యేటంత వరకు ఆనందం పడుతూ ఉంటారు కొన్ని దందుగు ఖర్చులు తప్పకుండా పైన పెట్టుకున్న భారం కొంత తగ్గి సమయంలో మరొక బాధ్యత పైన పడుతూ ఉంటుంది. మధ్యస్థిత్వం వంటి కార్యక్రమాలు అధికంగా ఉంటున్న ఆదాయం పెరుగుతుంది. కానీ, అందుకు తగిన శాంతి, సుఖము అనుభవంతోకి రావు మీ సొమ్ము తిని మీమీద నింద మోపేవారు ఉంటారనే విషయం మరచిపోవద్దు ప్రయాణాలు సుఖంగా జరుగు తున్న పిల్లల ఆరోగ్యం మాత్రం సరిగా ఉండదు. పదిమందితో ఆడంబరంతో సంచరించ గలుగుతారు వారంతాలో నిరుత్సాహము, నరములయందు బలహీనత కనుపించవచ్చు 27, 28 లలో సంఘ గౌరవం, వస్త్ర అలంకార వస్తుప్రాప్తి, ధన యోగం.

* * *

వృత్తికం :

(విశాఖ 4 పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ)

ఈ వారం మీరు ఎంత తొందర పడినా ఫలితం నిదానంగా లభిస్తుంది. మధ్య మధ్య విరోధులవల్ల చిక్కులు రాగల అవకాశం లున్నవి ఇతరులవద్ద నుంచి రావలసిన డబ్బును నమ్ముకుని ముందుగా ఏ పని ప్రారంభించవద్దు ఇతరులకు సంబంధించిన వ్యవహారాలలో మీకు శ్రమ ఎక్కువ అవుతుంది చక్కని యోచన, కార్య నిర్ణయంలో సమర్థత చూపగలుగుతారు ఎదురుమాన్యు వార్తలు సకాలంలో అందుతవి అధికారులతో పోటీపేసే అభిప్రాయం పెట్టుకోవద్దు అవుతు కదా అనే భావంతో ఏ సమాచారము బయట పెట్టుకొనటం మంచిదికాదు. 25, 26 లలో గౌరవప్రాప్తి, లాభవార్తలు.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)

గౌరవము, ధనాదాయము బాగుంటుంది పునస్సు మాత్రం అనేక రకాలుగా పోతూఉంటుంది ఏ విషయాన్నీ పూర్తిగా నమ్మలేకపోతారు. తల పెట్టిన పనులు స్వశక్తితో నెరవేర్చుకో గలుగు తారు బంధువులవల్ల ఖర్చులు పెరుగుతవి. వృత్తి వ్యాపారాలలో మీ మాటను చెలామణి చేసు కుని లాభం పొందగలుగుతారు. కుటుంబంలో స్వల్ప కారణాలతో ఆరంభమైన చర్చలు ఆశం తికి దారితీయవచ్చు. ఇంతకుముందుకన్నా ఆరోగ్యం బాగుంటుంది అధికారము, గౌరవము గలవారితో పరిచయం లభిస్తుంది. స్నేహితులు మిమ్ములను అననసరంగా బాధిస్తూ ఉండటంవల్ల ఆసంతృప్తి ఏర్పడుతుంది. 26, 27 లలో వృత్తిలో అభి వృద్ధి, వ్యవహార రంగంలో అనుకూలత

* * *

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం
ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ఇంతకుముందు మీరు చాలా ఆసక్తి చూపిన వ్యవహారాలలో ప్రస్తుతం కొంత నిరుత్సాహం తోస్తుంది మీ నిత్యకృత్యాలలో చాలవరకు ఉత్సాహం, లభివృద్ధి కనిపిస్తవి ఈ సమయంలో అకస్మాత్గా జరిగే మార్పులు ముందు ముందు మీకు బాగా లాభిస్తవి తరచుగా దైవకార్యము లందు పాల్గొనగలుగుతారు వృత్తి వ్యాపారాలలో ఒక్కొక్క ప్రతిబంధకాలు కనుపిస్తున్నా మరొక మార్గంలో సహాయంచేసి మిమ్ములను ముందుకు నడిపించే మనుష్యులు లభిస్తారు పదిమందిలో మీ పెద్దరికం నిలుస్తుంది వారం రెండవ భాగంలో ఆదాయం బాగా పెరుగుతుంది ప్రయాణాలు చేయవలయు సమకొంటారు కానీ సాగవు. 27, 28, 29 తేదీలలో మనశ్శాంతి, వ్యవహార పరిష్కారాలు, ధనలాభం.

* * *

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం,
పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

ప్రస్తుతం ఆహార విహారాలలో జాగ్రత్తగా ఉండి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకొనటం అవసరం ఉన్న ప్రకోపం చేయగల సమయం. ఆదాయం బాగానే ఉంటుంది వృత్తి ఉద్యోగాలలో చిక్కులు కను పిస్తూ, అభివృద్ధికి మార్గం ఏర్పడుతుంది పై అధికారులు మీమీద కోపంగా ఉన్నట్లు కనుపించ వచ్చు కుటుంబంలో ప్రశాంతత లభిస్తుంది వినోద కార్యకలాపాలలో పాల్గొంటారు వ్యవహార విషయాలలో ఆసంతృప్తి, సప్త సూచనలు ఉంటవి. విశేషంగా డబ్బుఖర్చు అవుతుంది కానీ, చివరకు ఏ పని పూర్తికాదు అవకాశాన్నిబట్టి మనసుకొనటంవల్ల పదిమందిలో మర్యాద నిలుపుకో గలుగుతారు 29, 30 లలో శ్రమతో కార్య

ఈశ్వరము ధరలు

ఈ వారం రెండవ భాగం లో గాబంరుధర అకస్మాత్తుగా తగ్గి పెరగగల అవకాశంలున్నవి. వెండి ధర కొంచెం మందిలో నిలుస్తుంది. పసుపు ధర వారం ఆరంభంలో పెరిగి మరల తగ్గుతుంది వేరుశనగ పప్పు ధర పెరిగే అవకాశం లున్నవి. నూనె ధర మామూలుగానే ఉంటుంది. నూపుల ధర కొద్దిగా పెరుగు తుంది నూపులనూనె ధరలో పెద్ద మార్పులు కనుపించవు

మినుముల ధర గతవారంకన్నా పెరుగు తుంది కందుల ధరలో తాత్కాలికంగా మందీ ఆరంభం కాగల అవకాశం లున్నవి. గోధుమల ధరలో పెద్ద తేడా కనుపించదు

వస్త్ర ధరలో గిరాకీ కనుపిస్తుంది. నూలు ధరలో తాత్కాలికంగా మందీ వచ్చి వారాంతంలో క్రమంగా పెరుగుతుంది.

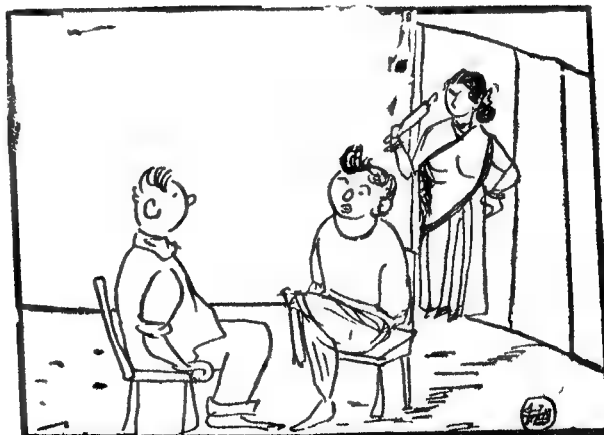
సాధన, వీచులతో కలహాలు.

* * *

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శ్రవణం)

ముఖ్యంగా బాహ్య విషయాలలో మీ స్థితి గతులు బాగుంటవి ఏ శాంతి మాత్రం ఉండదు. ఇతరుల వ్యవహారాలలో పెత్తనం చలాయించగలుగు తారు. యంత్రాలు కొనటం, అస్త్ర వృద్ధి ప్రయత్నాలు మొదలయినవి చాలా అనుకూలంగా జరుగు తవి కుటుంబంలోనివారితో మాట కలవక పోవచ్చు ఎప్పటికప్పుడు గత విషయాలను మరచి పోగలుగుతారు గమక మీ పనులు సులభంగా జరుగుతవి ఎదురుమాన్యు వార్తలు సకాలంలో అందుతవి అయితే ఉపయోగం తక్కువ క్రొత్త మనుష్యులతో ప్రసంగించవలసివస్తుంది. జాగ్రత్తగా ఉండవలసిన సమయం ప్రతి విషయము సమయంలో మరచిపోతూ ఉంటారు. వారాంతంలో దండగ ఖర్చులు. 25, 26 లలో ధన లాభం, శుభవార్తలు, వృత్తిలో గౌరవం ★

మా ఆవిడలాంటి పరమగయ్యాళి యిక పుట్టబోదనుకో.

చిత్రకారుడు—ఎం. వెంకటేశ్వరకృష్ణ (విజయపురి)

హాసరికం

శంగధామ

ప్రపంచంలో మానవుడికి అన్నిటికన్నా భక్తి మొదటి, క్షిప్తమొదటి ఏదీ?—అని ప్రశ్నిస్తే 'తనను తాను తెలుసుకోవడం' అంటారు వేదాంతాలు. ఎవరు ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా—ఆ మాట అక్షరాశీ నిజం! — అంటాడు శ్రీధర్. శ్రీధర్ వేదాంతి కాదు. కేవలం ఇంజనీరింగ్ డిగ్రీ పుచ్చుకున్న ఇరవై రెండేళ్ల యువకుడు. అయినా అతను, ఈ బ్రహ్మాండ సత్యాన్ని గుర్తించే దానికి కారణం ఏమిటంటే, అతను ఇప్పుడు ఎదుర్కొంటున్న జటిల సమస్య. అది—తాను 'శి' ■ పెద్దాడగలడా? లేదా? అనే విషయం గురించి అతి తీవ్రంగా ఆలోచించి, ఏ నిర్ణయానికి రాకపోవటం.

శ్రీధర్ తలిదండ్రులు, శ్రీధర్ మేనల్లుతూరు న 'శి' ఏ శ్రీధర్ పెళ్లి చేసుకోవాలని నట్టు బట్టారు, దగ్గర సంబంధం అమటువల్లా రెండు వైపుల వారికి పెద్ద పెద్ద అమ్మలుండి వాళ్లని బయటికి పోనియడం ఇష్టంలేక.

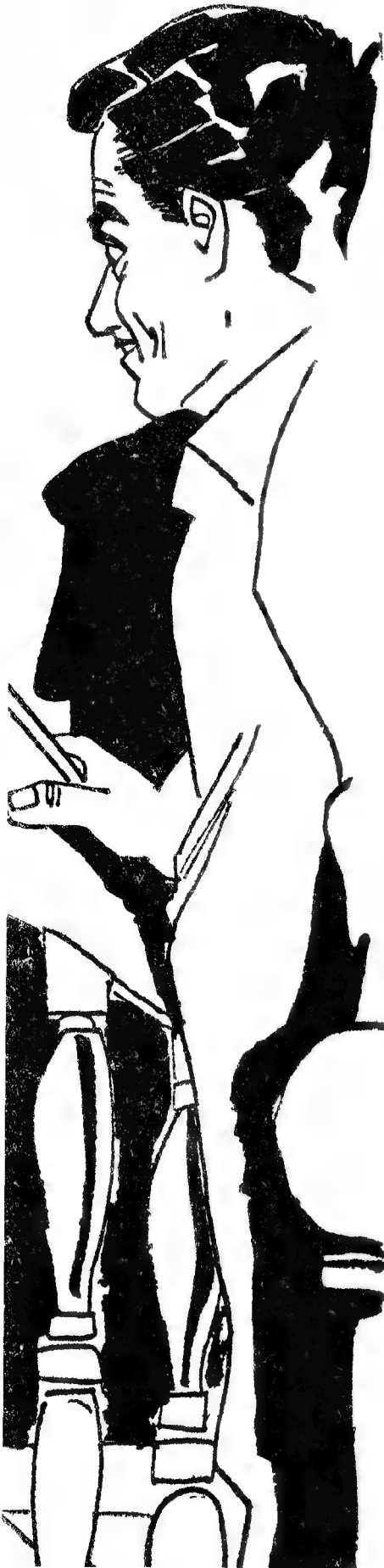
పెద్దవాళ్ళు, ఎంత నచ్చవచ్చినా శ్రీధర్ అంగీకరించలేదు. శి అంటే శ్రీధర్ కి ఇష్టమే. ఇద్దరూ చిన్నతనంనుంచి కలిసి మెలిసి ఆడుకునేవారు. ఒకరియం దొకరికి అప్యాయత, అభిమానం ఉన్నాయి.

కానీ, పెళ్లి చేసుకోవటమా!—అసంభవం అనుకున్నాడు శ్రీధర్. శియెడల తన తేనెబా అటువంటి భావం కలుగలేదు. అనలు శిని తన భార్యగా పూహించుకోవా అంటేనే, అదేదో చాలా చెడ్డసనితా మనస్సుకు తోస్తుంది తనకు.

చిన్నప్పటినుంచి కలిసి మెలిసి తిరిగిన శిని శ్రీధర్ చెల్లెలిగానో, స్నేహితురాలుగానో పూహించుకోగలడు కానీ—భార్యగా, ప్రేయసిగా—అబ్బే! ఎంతమాత్రం తాళం లేదనుకున్నాడు.

పెళ్లి చేసుకోవాలంటే, ఆ—చేసుకోవోమీ యువతిని చూడగానే, తనలో ప్రేమా, మోహం ప్రణయం అన్నీ ఉద్భవించాలి. రాగోదయం కావాలి. గుండె దడదడా కొట్టుకోవాలి. ఎంక్రిక్ షిక్ తిన్నంత వనవ్వాలి. 'ప్రేయసి, ప్రేయసి, ప్రేయసిదనే ప్రేయసి, నేను కన్నులతో నిన్ను వెదుకుచున్నానే' అని చెల్లి అమెతో చెప్పుకోబుద్ధవ్వాలి. అమె తన దృష్టిపథంనుంచి శాతి పోగానే—విరహం, నివ్వూర్పులూ, వెన్నెం వేడిగా ఉండడం, చంద్రుణ్ణి తిట్టటం, పాటలు పాడటం—ప్రారంభం కావాలి. అమె దర్శనంకోసం తన తనా లాడాలి. అమెకోసం ప్రాణాల్పాయివా లెక్కచెట్టుకుండా గొప్పగొప్ప సాహసాలు చేసి ప్రేమ

లేఖన రాసేయ్యాలనిపించాలి .....

ఇంత గొడవ జరిగినానైన విషయాన్ని, తన తలిదండ్రులు అతి తేలికగా “మధ్య శని పెళ్లాడెయ్య” అని ఒక్క ముక్కుతో నిర్ణయించడం, శ్రీధర్ ఎంతమాత్రమూ హరించలేదు.

కాని పెద్దవాళ్ళను ఎదిరించి, “నే నిప్పుడు పెళ్లాడను. నా పూహనుందరి నా కళ్ళెదుట సాక్షాత్తురించేదాకా అగుతాను. నాతోకూడా ఇంజను దగ్గర బ్రేకు వేస్తే తక్కిన పెళ్లెంన్నీ అగిపోయివట్టు మీరంతా అగాలి!” అని చెప్పి దైర్యం శ్రీధర్ కు లేదనలేము కాని, కలగలేదు. ఎందుచేతో!

శ్రీధర్ ఎటు తల్లి చెప్పలేకపోవడం చూసి, శ్రీధర్ తండ్రి ఎందుకైనా మంచిదని శ్రీధర్ ని ఒక్కసారి వాళ్ళ మేనత్తగారి పూర్వ శని చూసి అతని మనస్సులో ఉన్న విషయం వాళ్ళలోనైనా చెప్పి రమ్మన్నారు.

అందుకు శ్రీధర్ వెంటనే అంగీకరించాడు. ఎందుకంటే శని చూసి నాలుగేళ్ళయింది. తను ఇంటర్ పాస్ చేస్తున్నాడు వాళ్ళ పూర్వ శని. అంత వరకూ ప్రతి సంవత్సరం, మేంకి పెంజంటి మేనత్తగారింట కేళ్ళడం అతని కలవాయి. కాని, తను ఇంజనీరింగు చదువుకు ముగిసాడు వెళ్లిన దగ్గర్నుంచి వాళ్ళ పూర్వ శని రెళ్ళలేదు.

ఈ నాలుగేళ్ళలోనూ శని, బి. ఎస్.సి. పాస్ అయింది దని విన్నాడు. ఇంకా పై చదువు చదువుతానంటోందట. ఒకసారి ఆమెను చూస్తే తన మత స్వేదా మారుతుందో!—నిమో!

అవాళ సాయంకాలమే రైల్వే మేనత్తగారి పూర్వ విశాఖవట్టుం బయల్దేరాడు శ్రీధర్.

శ్రీధర్ కు రైల్వే మేనత్తగారి ఆలోచించుకోవడానికి కొంత అవకాశం లభించింది. బెజవాడ వరలిపెట్టి రైలు పరుగెత్తానంటే, శ్రీధర్ సామానులన్నీ సర్దుకొని కూచోని ఆలోచించడం మొదలెట్టాడు, శని ఎలా ఉంటుందా!—అని.

“ఒరేయ్, ముప్పుట్రా! ఎవరో అనుకున్నాను. ఎక్కడికి వెళ్తున్నా?” అన్న మాటలు విని నవించి తల ఎత్తి చూశాడు, తన ప్రక్కనే విశాఖవట్టు తన పాత స్నేహితుడు శ్రీధర్ ని.

“హే! శ్రీధర్ మా! బలేవాడివీరా! ఇంత సేపు ఎక్కడున్నా?”

“ఆ చివర బెంచీలో కూచున్నానులే. అక్కడ మా అమ్మా, మా చిన్న చెల్లెల్లా ఉన్నారు. మేమంతా విశాఖవట్టుం వెళ్తున్నాములే. సువ్య బెజవాడలో ఎక్కినట్లున్నావు ఏమీ రెళ్తున్నావు?”

శ్రీధర్ తను కూడా విశాఖవట్టుం వెళ్తున్నానని చెప్పాడు శ్రీధర్ తల్లి, చెల్లెలితో సహా తెనాలి నుంచి వస్తున్నాడు. శ్రీధర్, శ్రీధర్ బెజవాడ కాలేజీలో ఇంటరు చదువుతున్నప్పుడు నవోద్యా యులు శ్రీధర్ ఇంటర్ తరువాత బి. ఏ చదివి తరువాత బి. ఇకి సాసాయి విదాదిమంపి విశాఖ వట్టుంలో స్కూలు టీచరుగా పనిచేస్తున్నాడు.

వరసరం కుళం ప్రక్కలు మేనకోవడం జరిగాక శ్రీధర్ తన తల్లి దగ్గరికి టీసుకోని వెళ్లి “ఇతనే మమ్మ శ్రీధర్. బెజవాడలో నాకు ఎంతో పొయంచేసిన ముఖ్య స్నేహితుడు” అని ఒక వయసు ముగ్గున స్త్రీకి పరిచయం చేశాడు. శ్రీధర్ ఆమెకు వమన్మరించాడు.

అమె “అలాగా నాయనా! నీ గురించి మా అబ్బాయి ఎప్పుడూ చెప్తాంటాడు. తనకెంతో పొయం చేశావని. చాల నంకోషం” అని శ్రీధర్ పిం చేస్తున్నది, ఏం చెయ్యదల్చుకున్నది అన్నీ అడిగింది.

శ్రీధర్ తల్లి విధవ, అయినా అమె వచ్చని శరీరద్రావ్య, గంభీరమైన విగ్రహం, తొట్టు లేకపోయినా కళ్ళగా ఉన్న మొహం, చూసేవారితో ఒకవిధమైన గౌరవం కలిగిస్తాయి. కొద్ది నిమిషాల్లో శ్రీధర్ తన కుటుంబంలో ఒకవ్యక్తిగా పరిగణిస్తూ మాట్లాడసాగింది.

రైలు ప్రయాణంలో ఉన్న విశేష మేమంటే కొన్ని గంటల తరబడి, మనకు వచ్చినాతప్పినా వ్యక్తులతో మాట్లాడవచ్చు. ఎంత ముఖావంగా ఉండే వ్యక్తులునా, ప్రయాణంలో ఉన్న వినుగు దలని పోగొట్టుకోవడానికి, తప్పక మాట్లాడతాడు. మామూలు సమయంలో అంత తిరికా ఉండదు. అంత అవసరమూ ఉండదు.

శ్రీధర్, శ్రీధర్ చాలాసేపు కాలేజీ ముప్పట్లు మాట్లాడుకున్నారు. వాళ్ళ విడిపోయిం తరువాత ఎవరెవరు ఏం చేసింది చెప్పుకున్నారు. మధ్య మధ్యలో శ్రీధర్ తల్లి ప్రక్కలు వేస్తూ శ్రీధర్ తల్లిదండ్రు లెవరో అతనికి అన్నదమ్ములూ, అక్కచెల్లెల్లూ ఎంతమందో, అన్నమాత్రం ఉండో అన్న వివరాలు కనుక్కుంది.

శ్రీధర్ తల్లి మనస్సులో శ్రీధర్ తనకు అందు బాటులో లేదనుకుంది. శ్రీధర్ కి పెళ్లిడు చెల్లెలుంది. శ్రీధర్ తల్లికి శ్రీధర్ మ చూసిన దగ్గర్నుంచి కొంత ఆక కలిగింది గాని, అంత అస్తి పరుడూ, ఇంజనీరూ, కనీసం పదివేల కట్టుమైనా ఇవ్వందే లభిస్తా! అని నిరాశ చెందింది.

శ్రీధర్ శ్రీధర్ ని ఎం. ఏ. చదవలేకపోయానా? అని అడిగాడు. శ్రీధర్ తన తండ్రి పనిపోవటం వల్ల కుటుంబ బాధ్యతంతా తనమీద పడిందనీ, చెల్లెలు పెళ్లి చెయ్యవలసి ఉందనీ, అందువల్ల తన చదువు సాగలేదనీ, చెల్లెలికి బి. ఎస్ సి వరకూ చెప్పిందామని చెప్పాడు.

శ్రీధర్ అడక్కుండానే, శ్రీధర్ మిత్రుడి కష్టాలకి సానుభూతి చూపిస్తూంటే శ్రీధర్ మరీ కొన్ని వివరాలు చెప్పాడు వాళ్ళ తెనాలి, చెల్లెలి పెళ్లి విషయం వెళ్ళామనీ, అక్కడ వాళ్ళ మేన మామగారు రున్నారనీ, వాళ్ళల్నాయకి తన చెల్లెలి నివ్వాలనుంది అని చెప్పాడు.

పెళ్లి, మేనరికం—మాటలు విన్నానే శ్రీధర్ ఉలిక్కిపడ్డాడు స్నేహితుడు కనిపించాడుగదా ఏవో యితర గొడవలు మాట్లాడవచ్చు సనుకుంటే, ఇక్కడ కూడా పెళ్లిళ్ళ గొడవే వచ్చింది. పైగా స్నేహితుడు మేనరికం గురించి మాట్లాడేప్పటికి శ్రీధర్ కి ఒళ్ళ మండింది.

“ఒరేయ్, ఈ పెళ్లి అనేది లేకుండాఉంటే ఎంత బావుండుమరా!”

“నిజమేరా, బ్రదర్! ఇవి మన ప్రాణాలు తీసేస్తున్నాయిరా! అడవిల్లల పెళ్లి గురించి, వరువుగ్ర బతకడలచినవాళ్ళం, ఎంతో బెంగెట్టు కుని వస్తున్నాం అనుకో.”

“అది కాదురా! అడయితే నేం, మగయితేనేం. పెద్దవాళ్ళ అనవసరంగా కలుగజేసుకుని వాళ్ళ తీవ్రతలు వాకం చేస్తున్నాడు. పెళ్లి అనేది

ఉద్ధరి వ్యక్తులకు సంబంధించింది. ఆ యుద్ధరి వ్యక్తులకు ప్రాధాన్యత లేదు. ఇప్పటి పెళ్లిళ్లలో, పైవాళ్లంతా పెత్తనం మోచడమే. మనం ఏమైనా అంటే పెద్దవాళ్లను ధిక్కరించినవాళ్ల ముపుతున్నాం. వాళ్లు చేసే పనేమిటి—కట్నాలు జేరమాడ్డం, వాళ్లకు నచ్చిన సంబంధాలు అంట గట్టుడం, చివరికి పిల్లద్దరికి నుఖం లేకపోయినా ఆ విషయం పైకి రాకుండా చూడడం.”

శ్రీధర్ మాటలకు శీఖర్ అతని తల్లి కూడా వచ్చారు. ఒక్క నిమిషం ఎవరూ మాట్లాడ లేదు. రైలు మోత అందరికీ, ఆ నిశ్శబ్దంలో, వినిపిస్తూ అంతవరకు వాళ్ళింకా భావంతో మైమర చిన వాతావరణాన్ని జ్ఞాపకంచేసింది ఒక ముష్టి వాడు పాటలు పాడుకుంటూ, అందరిదగ్గర దబ్బులు వసూలుచేసున్నాడు—అడుక్కోడం వాడి పాక్కుగా భావించి!

శీఖర్ తన స్నేహితుడి వాదంలో మనసులో అంగీకరించినా, ఎదురుగా తన తల్లి ఉండడం వల్ల పూర్తిగా బయటపడడం ఇష్టంలేక “కట్నా అనేది మరి బాధిస్తున్నాయిరా!” అన్నాడు.

శ్రీధర్ ఏదో ఆలోచిస్తూ “ఇప్పుడం మానేస్తే ఖరీ” అన్నాడు.

శీఖర్, “ఇంకాపోతే పెళ్లిళ్లవడమే కష్టంగా ఉందిరా”

“అదే అవుతుంది. అనవసరంగా బెంగపె పెట్టు కోకురా.”

రైలు తునితో ఆగింది శ్రీధర్, శీఖర్ భోజనాలు చేసేవచ్చారు. శీఖర్ తల్లి పాలూ, పళ్ళూ పుచ్చుకుంది. శీఖర్ చిన్న చెల్లెలు పూరిలు తిని వూరుకుంది అనుకోకుండా రైలు ప్రయాణంలో ఒకరి కొకరు తటస్థపడడం మిత్రుల కెంతో అనందం కలిగించింది మధ్యమధ్యలో కుటుంబ విషయాలు మాట్లాడుకుంటూ విశ్రాంతి పుచ్చుకుంటూ వచ్చేదాకా కబుర్లతో కాలం గడిచేవారు.

శ్రీధర్ని, శీఖర్ తమ ఇంటికి రమ్మన్నాడు. అవశ ప్రయాణబడలికవల్ల రాజేననీ, మర్నాడు తప్పకుండా వస్తాననీ, శీఖర్ ఇంటి అడ్రసు తీసుకొని శీఖర్వద్దా, శీఖర్ తల్లివద్దా సెలవు తీసుకొని విశ్రాంతి పుచ్చుకుంటూ సైకిలు బయటికి వచ్చి రిక్వాలో పామాను పెట్టించాడు శ్రీధర్.

శ్రీధర్ రిక్వాను చెంగల్రావుపేట సోనిమ్మని, అక్కడ ఒక మేడముందు ఆసించాడు. తోవలికి వెళ్లగానే హాల్లో ఎవరితోనో ఒక సదీవయస్విమెతో, సోపాతో కూర్చుని మాట్లాడుతూవు శ్రీధర్ మేనత్త, శ్రీధర్ను చూసి “అరే! శ్రీధర్, ఎప్పుడొచ్చావు? అమ్మా, నాన్నా అంతా కులాసాయనా?” అని సంకోషంతో అడిగింది.

“ఇప్పుడే వచ్చా నత్తయ్యా. శిశి ఏదీ?”

“మేడమీద తన గదిలో ఉన్నట్లుంది. నువ్వు మేడమీదకు వెళ్ళి. నేను కానీ పంపిస్తా” అని శ్రీధర్ అత్తయ్య తన స్నేహితురాలిని సాగనంపి, ఇంటిలోపల వెళ్లింది. శ్రీధర్, రిక్వానాడికి దబ్బులిచ్చి పంపేసి, హాలు ప్రక్కగదిలో ఉన్న మేడమెట్టు ఎక్కుసాగాడు.

మేడమెట్టు ఎక్కుతూన్నాడే, పై గది

లోంచి రేడియో సంగీతం—మార్క్స్ రాగంలో రాధాకృష్ణుల ప్రేమగీతం వినిపిస్తోంది. ఆ మధుర ధ్వని తరంగాలు పీనుఘవిందుగా మనమోహన జనకంగా, హృదయాన్ని, మనస్సుని స్పృశిస్తూ బుద్ధికి పారవశ్యం కలిగిస్తూంటే శ్రీధర్లో ఒక మాత్రన ఉత్సాహం కలిగింది.

మేడ చివరి మెట్టుకి ప్రక్కగా ఉన్న గది ద్వారంలో నుల్లని గదిని కలయ చూశాడు. తోవలి అతన్నాకర్షించింది—చక్కని చారల సిల్కూచీర కట్టుకుని, నన్నని నడుమూ, పిరుదుల వంపులలో.. ఆకర్షణీయమైన విగ్రహం, పాడుగాటి జడా, తెల్లని మోడా కన్సిస్తూ—ఒక యువతి తన వెనుక భాగము గది ద్వారముపై పుండేట్లు నుల్లని, రేడియో దగ్గర పాట వింటూఉన్న దృశ్యము

శ్రీధర్ తన రాక ఆ యువతి గురించలేదని గ్రహించాడు. ఆ యువతి శిశి అయివుంటుందని భావించాడు. రేడియోలో పాట, కృష్ణుడు రాధను చిలిపిగా అడించడం వర్ధిల్లింది, శ్రీధర్కి చిన్న చిలిపి పూవా తట్టింది. మెల్లిగా తివానీమీద అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్లి ఆ యువతి కళ్ళు మూశాడు.

“అబ్బ .. శిశి .... నీ చేతు లింత గట్టిగా ఉన్నాయేమిటి?” అంటూ ఆ యువతి శ్రీధర్ చేతుల్ని తొలగించింది. శ్రీధర్ ఆ గొంతుకు విని, చేతులు లాగేసుకుని ... ఆ అమ్మాయి ఇటు తిరగ్గానే అమ్మాయి మొహం చూసి ఒక్క గంతే తాడు.

అమ్మాయి .... శ్రీధర్ .... ఇద్దరూ గాభరా పడ్డారు.

“సా—సా—సారి! మేడం .... ఎక్స్క్యూజ్ మీ.”

“మీరు ....”

“నేను మా శిశి అనుకున్నా. వెరిసారి—క్షమించండి.”

“నేనూ శిశి అనుకున్నా”

“ఎక్స్కూజ్! నేనూ అదే అనుకున్నా .... వెరి వెరి సారి ఎక్స్క్యూజ్ ..”

“సరవాలేదులేండి శిశి, వాళ్ల బావగా రాస్తారని ద్రెస్ చేసుకోడానికని క్రిందకు వెళ్లింది. ఇప్పుడే వస్తుంది కూచోండి”

“థాంక్యూ. మీరు చాలా మంచివారు.”

శ్రీధర్ ఆ యువతి కెదురుగా ఉన్న సోఫాలో కూచోన్నాడు. తను చేసిన పారపాలుసనికి దవడ వాయగడ్డం దనుకొన్న ఆ యువతీలతాను, తన యందు అంత దయ చూపించడంతో శ్రీధర్కి వణుకూ, ఖంగారూ తగ్గింది.

“మీరు నుల్లనే ఉన్నారు కూచోండి!”

అమె కూడా కూర్చుంది. ఇద్దరూ కాసేపు మానంగా ఉన్నారు. శ్రీధర్ తనపై చే మామూం డడం అమె గమనించి, కొంచెం సిగ్గుపడింది. శ్రీధర్ అమెపై చూస్తూ .... గోనెకెళ్ళి, సుసానోపావర్డ్ - మెరిలియన్ మన్, ఎలిజబెత్ టైలర్ అట్టే! వాళ్ళే వరూ ఈ అమ్మాయి కాలిగోట్లైసా పనికిరారని నిర్ణయించేశాడు.

ఏమి అందం! ఆహా .... కాలిదాను, శకుంతల ..

“ఏం శకుంతలా! మా బావకి, నీకు అప్పుడే పరిచయమైనట్లుండే? ఏం బావా! ఇంతసేపూ నీకోసం ఎదురుచూసి ఇప్పుడే క్రిందికి వెళ్లాను!” అంటూ ఒక వందొమ్మిదేళ్ల యువతి, చామన చాయగా ఉన్నా, చక్కని కనుముక్కు తీరుగల మొహం—అమెడి-వెనక్కాల నౌకరు ట్రైలో కాఫీ, టిఫిన్ తెస్తూండగా ప్రవేశించి శ్రీధర్కి శకుంతల అనే తన స్నేహితురాలికి ఒకరినొకరికి పరిచయం చేసింది

ఆమె, శిశి! శ్రీధర్, మేనత్త కూతురు.

శకుంతల శ్రీధర్ శిశి బావ అని తెలియగానే మరికొంచెం సిగ్గుపడింది. సహజంగా, ఎర్రగా ఉన్న ఆమె బుగ్గలు, మరింత ఎరుపెక్కాయి.

శ్రీధర్ ఒక్కసారి గుండెలు తడిమి చూసుకొన్నాడు—హృదయం తన దగ్గరే ఉందా, ఎక్కడికైనా షికారెల్లిందా—అని

శిశి, బావని ఏవేవో ప్రశ్నలు వేస్తోంది బావ గురించి తమాషా, తమాషా కబుర్లు చెప్తూ శకుంతలని నవ్విస్తోంది శ్రీధర్కి మాత్రం దృష్టంతా శకుంతలమీదే. అతని ధ్యాసంతా అమె చిరునవ్వుతో కూడిన సుందరపదనం మీదే

“మా బావకి పాటలంటే చాలా యిష్టం. నువ్వు బాగా పాడతావని తెలిస్తే ఒక్క నిమిషం పూరుకోడు శకుంతల ఎంత బాగా పాడుతుందనుకున్నా! బావా, అద్భుతం, లత గొంతుకలా ఉంటుందనుకో . ఏం, బావా!”

“అబ్బే .... ఏంలేదు . . ఒక్క పాట . . పాడి వినిపిస్తే రేమోనని .”

“నిజమే, శకుంతలా! మా బావ వింటాడు. ఒక్క పాట పాడు”

శకుంతలకు ఎంత నవనాగరిక యువతి అయినా ఒక్కసారిగా పరపురుషుడు తన కళ్ళ మూయటం అతనే యిన్నాళ్లనుంచీ శిశి తనతో వర్ధించి చెప్తున్న శ్రీధర్ కావటం, పైగా వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ అతను కళ్ళతో తన సౌందర్యాన్ని తాగే స్తున్నవాడిలా కన్పించడం, ఉక్కిరిబిక్కి రయనట్లుంది అసలు ఆ బావామరదళ్ళ మధ్య తనెందుకు? తను మర్యాదగా నిష్క్రమిస్తే మంచిది. కాని ... అతను . ఆతనితో ఏదో ఒక ఆకర్షణ వుంది; అది తనని కదలదీయటంలేదు.

“అబ్బ! ఇప్పుడేమిటి శిశి! మీ బావ ఎంతో ప్రయాణబడలికతో ఉంటే, ఇప్పుడేనా? మళ్ళీ ఇంకోసారి వస్తాగా.”

“అబ్బేబ్బే, నా కసలు బడలికే లేదు. నాకు పాటలంటే తగని పిచ్చి ఒక్క పాట పాడండి .. ప్లీజ్!”

శకుంతల మెత్తబడసాగింది. శిశి కూడా బలవంతం చేసింది ఇంతలో శ్రీధర్ అత్త కూడా మేడమీదికి వచ్చింది.

“అత్తయ్యా! మంచి సమయానికి వచ్చావ్. మిన్ శకుంతల పాడారు.”

“అవునురా ఆ అమ్మాయి చాలా బాగా పాడుంది ఏదమ్మా ఒక్క పాట.”

శకుంతల, ఇంతమంది చేరి తనని సాడమనటం

అందులో శ్రీధర్ ఉత్సాహంగా ఉండటం చూసి, తను పాడకపోతే బాగుండదని ఒక చిన్న పాట పాడింది పాట అయినానే శశి, శ్రీధర్ చప్పట్లు కొట్టి మెచ్చుకున్నారు

శకుంతల తను ఇంటికి వెళ్తానని లేచింది. శశి, శశి తల్లి ఆమెను భోజనానికి ఉండిపోమని బలవంతం చేసినా ఆమె ఉండలేదు వెళ్తూ, వెళ్తూ ఆమె శ్రీధర్ వైపు ఒకసారి చూసి 'ఒక పారి మా యింటికి రండి' అని చెప్పి వెళ్లింది

శకుంతల వెళ్లిన తరువాత శ్రీధర్ మొహం చూసి శశి "బావా! శకుంతల చాలా అందమైనది కదూ?" అని అడిగింది కొంటెగా.

శ్రీధర్ ఏదో ఆలోచిస్తున్నవాడలా "ఏమిటి?" అన్నాడు

శశి, "ఏంటేదు బావా! శకుంతలని చూసి కాలేజీలో అబ్బులయిలంతా పరధ్యానంలో పడిపో తూంటారులే ఎంతోతో తెలుసుకుందామని నిన్ను అడుగుతున్నాను"

శ్రీధర్ అత్తయ్య వంక చూశాడు. ఆమె కూడా కుతూహలంగా తమవైపు చూస్తూండడం గమనించి, శశి ముందర తను బైటపడిపోయా నని గ్రహించాడు

"చూశావా, అత్తయ్య శశి నన్ను వేళాకోళం చేస్తోంది ఆ అమ్మాయిని ఎక్కడో చూసి నట్లుగా ఉండనుకుంటూ ఆలోచిస్తుంటే."

"అవునులేరా అమ్మాయి చాలా మంచిది అందమైనది కూడాను ఎవడు చేసుకుంటాడో కానీ, చాలా అర్హున్నవంతుడు మేనరికం ఉండిట గానీ, ఆ అమ్మాయి కిష్టంలేదుట వాళ్లవాళ్లంతా బలవంతం చేస్తున్నారు"

"ఏం మేనరికాలు పోనిదా, అత్తయ్య! ఎవరిష్టం వచ్చినట్లు వాళ్లని పెళ్లి చేసుకో నివ్వాలి గానీ..."

"నువ్వు కూడా అలాగే అంటావా శ్రీధర్. శశి ఒక్కతై అనుకున్నాను. నేనూ, మా అన్నయ్య, శశి పుట్టిందగ్గర్నంది కొండంత ఆశ పెట్టు కున్నాం—మీ యిద్దరిమీదా. అదేమో, 'నాకు పెళ్లిగద్దూ, పై చదువు చదువుకుంటానూ' అనీ, నువ్వేమో 'నా యిష్టం వచ్చిన పిల్లని పెళ్లి చేసుకుంటా'ననీ, మీకు మేం చెప్పగలమా నాయనా!"

శ్రీధర్ ఆశ్చర్యంతో శశివైపు, అత్తయ్య వైపు చూశాడు గబుక్కున ముఖకవళిక మార్చే ణ్ణాడు, "శశి! నేను నిన్ను ఎంత ప్రేమించాను! నీకోసం ఎంత కష్టపడ్డాను! నా ప్రేమ యిలా తోసేస్తావా?" అన్నాడు సినిమాల్లో మీరొలాగా.

శశి చప్పట్లుకొట్టి "బలేగా ఉంది బావా. నువ్వు సినిమాల్లో బాగా రాణిస్తావు" అంది నవ్వుతూ. శ్రీధర్ అత్తయ్య కూడా నవ్వింది.

"ఏమిటా! మీ వేళాకోళాలు. ఒకమూల మేమేమో మీ యిద్దరి మనస్సు ఏమైనా మారు తుందేమోనని చూస్తూంటే, మీ యిద్దరూ ఇంత సులభంగా కొట్టిపారేస్తున్నారు. ఇలా మిమ్మల్ని వదలి లాభంలేదు. శ్రీధర్! ఉద్దేశ మేమిటో చెప్పురా?"

"ఏమిటత్తయ్య?"

"శశిని చేసుకోవడం నీ కిష్టమేనా? లేదా?"

"అమ్మా"

"నువ్వురాకో శశి! శ్రీధర్ నువ్వు చెప్పు!"

"అదికా దత్తయ్య. శశంట్ నాకు చాలా యిష్టం. కానీ, మాడూ—అత్తయ్య పెళ్లి చేసుకోవాలంటే ఎలాగో ఉంటుంది."

"అదే నేనూ అంటున్నాను బావా. నువ్వంటే నాకు చాలా యిష్టం. ఇద్దరం చాలా చనువుగా తిరిగిం. ఇప్పుడు నిన్ను భర్తగా..."

"అదే, అదే... కానీ, అత్తయ్య శశి నేనూ...."

"అమ్మా, బావా నేనూ....."

"ఎంతో స్నేహంగా...."

"ఎంతో ఇష్టంగా..."

"ఉంటాం"

"ఉంటాం"

శ్రీధర్, శశి ఇద్దరూ ఆవిడకి చెరోవైపు వేరి గబగబా ఈమాట అనేశారు. ఆవిడ, "సరే సరే, మీ యిష్టం. పదండి, వెళ్లి భోంచేద్దాం" అని క్రిందకు వాల్చిద్దరితోనూ వెళ్లింది.

శశికి, శ్రీధర్ కి కూడా పూర్వాయాలు తేలి కయ్యాయి. శశితో మంచిదని శ్రీధర్ అన్నాడు. బావది ఎంతో గొప్ప పూర్వయమని శశి మెచ్చు కుంగి

మర్నాడు సాయంకాలం శ్రీధర్ శీధర్ ఇంటికి వెళ్లాడు శీధర్ కు అవశ సేవవటంవల్ల ఇంటి వద్దనే ఉన్నాడు శీధర్, శ్రీధర్ ని ఆపూ రెండు కొచ్చింది, ఎవరింటి కొచ్చింది అన్నీ అడిగాడు

శ్రీధర్ శీధర్ తో జరిగినదంతా చెప్పాడు. తనూ తన మరదలు శశి, వరసరం వివాహం చేసుకో మని నిర్ణయాని కొచ్చామనీ, తను శకుంతల అనే అమ్మాయిని చూసిందగ్గర్నంది ఆ అమ్మాయిని ప్రేమించాననీ చెప్పాడు

అంతా వివి, కొంచెం ఆలోచించి శీధర్ "అయితే మరి ఆ శకుంతలని చేసుకోవడానికి మీ తలితండ్రులు ఒప్పుకోవద్దా."

"ఆ విషయం ఫరవాలేదు. శశిని చేసుకోవన్నట్లు అయితే నా వివాహవిషయంతో వారి జోక్య మేమీ ఉండుకోమని చెప్పారు"

"అనబీ శకుంతల ఎవరో?"

"మా శశి ఫెండురా. మా శశి నిన్నటి నుంచి నన్ను వేళాకోళం చేస్తోంది, అందుకని శశిని విశ్రాంతి అడగదల్చుకోలేదు."

"మరి ఆమెను గురించి ఎలా తెనుసు కుంటావు?"

"అందుకే, నిన్ను ఆమె విషయం కనుక్కో మని ప్రార్థిస్తున్నాను"

"బాబుదిరోయ్. ఎవరో అమ్మాయిలు, పేరు శకుంతలలు, ఆ అమ్మాయి విషయం నేను కనుకో క్కోవాలిట. వావ్లా కాదు."

"బ్రదర్. ఈ చిన్న సాయం చెయ్యలేవురా!"

"అబ్బే!"

"ఒరేయ్! నువ్వేమార్తం సాయం చెయ్యకపోతే నాకు గత్యంతరం లేదూ"

ఇంతలో లోపల్నించి "అన్నయ్య" అన్న పిలుపు విని శీధర్ లోపలికి వెళ్లిడు. అయిదు నిమిషాల్లో లోపల్నించి రెండు కప్పులతో కాఫీ వట్టుకొని శీధర్ వచ్చాడు. శ్రీధర్ కాఫీ కప్పిచ్చి తనకే కప్పు తీసుకున్నాడు.

"ఒరేయ్, శ్రీధర్! నువ్వంత గట్టిగా చెప్పు, వ్వావు కాబట్టి, ఆ శకుంతల గురించి అన్నీ కనుక్కుంటాను. వాళ్లు కట్నాలూ, కానుకలూ ఏమీ యివ్వలేమంటే..."

"ఏమీ అక్కరలేదురా, నేను అసలు దమ్మిడి కట్నం తీసుకోను ఆ ఇమ్మాయి ఒప్పుకుంటే ఖాలు"

"సరే అయితే నే నా విషయం కనుక్కొని, రెండు రోజుల్లో చెప్తాను."

"రెండు రోజులే!"

"మనం ఇలాంటి విషయాల్లో తొందర వడ కూడదు నీ కోరిక నెరవేర్చే పూచీ వాది."

"అయితే సరే. మరి వస్తా. ఎల్లండి మల్లా కలుస్తా"

"అలాగే"

"శ్రీధర్ మెల్లిగా, బరువుగా అడుగుతుంటే శీధర్ వీధిగుమ్మండాకా వచ్చి సాగవంపాడు. శ్రీధర్ నందు చివరడాకా వెళ్లడం చూసి, శీధర్ లోపలికి వెళ్లిపోయాడు

నందు మలుపు తిరుగుతూంటే శ్రీధర్ కు ముఖ్య విషయం జ్ఞాపకం వచ్చింది. శకుంతలకి మేనరికం ఉన్న సంగతి శీధర్ తో తను చెప్పలేదు. అందుకని మళ్లి వెనక్కి తిరిగి వచ్చాడు.

శ్రీధర్ మెల్లిగా శీధర్ ఇంటి మెట్లు ఎక్కి ద్వారకున్న కర్నెన్ తొలిగించి లోపల కెళ్లిట్టప్పటికి ఎదురుగా శీధర్ శకుంతలా కూర్చోని మాట్లాడుకుంటున్నారు. శ్రీధర్ ని చూచి ఇద్దరూ ఆశ్చర్యపోయారు. శ్రీధర్ కూడా ఆశ్చర్యపోయి శకుంతలను చూస్తూ నిల్చుని ఉండగా శీధర్ "అరే శ్రీధర్. భలేవాడివే. నన్నే తమాషి చేశావు. సరేలే ఇదిగో ఈమె నా పెద్దవల్లెలు. శకుంతల. చెల్లెలు యితను."

"నాకు తెలుసు శశి బావాగారు. వనుస్తే."

"మీరు శీధర్ సిస్టర్ అని నాకు తెలియలేదు."

"తెలియకపోవడమే మంచిదైంది. ఒరే శ్రీధర్! పాపం, నిన్ను నన్నెన్నులో పెట్టడం ఎందుకుగానీ, మా చెల్లెలు నిన్ను పెళ్లి చేసుకోవడానికి అంగీక రించిందిరా. ఏం చెల్లాయ్, నిజమే కదూ?"

"నువ్వు పో! అన్నయ్య" అంది శకుంతల కోపంగా.

"పోతాలే. మీ యిద్దరి మధ్య నే నెండుకు?" అని శీధర్ లోపలికి వెళ్లిపోబోయాడు. శ్రీధర్, శీధర్ ని జబ్బు వట్టుకుని "శీధర్, మీ అమ్మగారే?" అని అడిగాడు

"ఎందుకూ?"

"నమస్కరించడానికి" అన్నాడు శ్రీధర్, శకుం తల వైపు కొంటేగా చూస్తూ.

"అబ్బే! ఇంకా ముహూర్తానికి వారం రోజులు టైముంది. అప్పుడూ, అవన్నీ."

ముగ్గురూ నవ్వుకున్నారు.

జూల్స్ వెర్న్ నవల 80 రోజులలో భూప్రదక్షిణం

క్రిస్టెంబరు 5 వ తేదీ రాత్రి అంతా రైలు ఆగ్నే యంగా 50 మైళ్ళ వెళ్ళి అక్కడనుంచి పైకి-దాదాపు ఉత్తరానికి తిరిగి ప్రయాణంచేసి గ్రేట్ బిల్డ్ లేక్ వేపు పోసింది ఉదయం 9 గంటలవేళ పొస్టర్లు గాలి మేద్దామని ప్లాట్ ఫారం మీదికి పైరుకు వెళ్ళాడు గాలి బాగా చల్లగావుంది. ఆకాశం బూడిద రంగులోనే ఉంది. మంచు మాత్రం కురవడంలేదుకాని పొగమంచుమాత్రం దిగిపోలేదు ఆ మంచుతెర వెనక సూర్యబింబం బ్రహ్మాండమైన బంగారుముద్దలా కనబడింది అది పొందుపైర్లింగులో ఏపాటి విలవచేస్తుందోనని పొస్టర్లు శ్రద్ధగా దానిని తూచి చూసి తెళ్ళలు కడుతున్నాడు కాని అంతలో అక్కడొక చిత్రమైన వేషం తార సిల్లి, పొస్టర్లు చేస్తున్న 'విలవైన వని'కి అడ్డు తగిలింది.

ఆకాశి ఎత్కోన్నపేషన్ లో రైల్వేకింది. భారీ బిగహం. నల్లటి మీసం, నల్లటోపీ, నల్ల వెయిస్ట్ కోటు, నల్ల పంట్రాం, నల్ల స్టాంకింగులు, చేతులకు బల్లటి డాగ్ స్పిన్ గ్లోవ్ లు—గోధుమరంగు దేహం, మెడలో తెల్లటి కావేట్ (పూర్వకాలపు టై) మినహా బిలుపునా నల్లగావున్న ఆ ఆసామిని గబుక్కున చూస్తే పొదిరితా వున్నాడు ఆతను ఆ వివరనించి ఈ చివరకి వనిగట్టుకుపోతూ ఒక్కొక్క పెట్టెకి తలుపు దగ్గర వేపర్ జిగురుబిళ్ళలతో ఒక చీటి అంటిస్తున్నాడు

పొస్టర్లు తలుపు దగ్గరకు వెళ్ళి చూశాడు అది అచ్చనోటిను కాదు. దానినది విలియంహిచ్ (పెద్దాయన) 48 సంబరు రైలుమీద ప్రయాణం చేస్తున్న సందర్భం పురస్కరించుకొని 117 వ సంబరు పెట్టెలో ఉదయం 11 నుండి 12 గంటల వరకూ మోర్మనిజంపై ఉపన్యసించ సంక

ల్పించారనిపిస్తే, ఈ విధంగా “పిదప కాలపు గురు పులు” కాక ఉత్తరకాలపు సాధువులు ప్రతిష్ఠించిన మతం తాలూకు మహత్తర ధర్మ సూక్ష్మా లను తెలుసుకోగోరేవారు ఈ మహదవకాశాన్ని సద్వినియోగపరచుకోవచ్చుననిపిస్తే, ఆ చీటి తాత్పర్యం.

“ఎంతమాట. తప్పకుండా వెళ్ళాలి వెళ్తాను” అనుకున్నాడు పొస్టర్లు. అతనికి మోర్మనిజం గురించి ఇంకేం తెలిసినా మోనినా, ఆ మతానికి ప్రాతిపదిక బహుభార్యాత్వం అనేదిట అని ముటుకు విన్నాడు

రైలులో ప్రయాణికులు వంద మందితోను సుమారు 30 మంది ఆ పూట 11 గంటలకి 117 వ సంబరు పెట్టెలో పోగయ్యారు పొస్టర్లు ముందు వరసలో కూర్చున్నాడు వీరమోర్మన్ లో అతని యజమానిగాని, ఫిక్స్ గాని ఈ వేపుకు రాలేదు—పనికిమాలిన గోల అన్న భావంతో.

సరిగ్గా పదకొండు కొట్టగానే విలియంహిచ్ తంగున లేచి నిలబడి విసురుగా, కోపంగా, ఉద్రిక్త స్వరంలో తను చెప్పబోయేదాన్ని ముందే ఎవరో ఖండించినట్లు వారిని చితగొడుతున్నట్లు ఉపన్యాసం అరంభించాడు

“ఆ మీరేమన్నారే. జాస్తితు అమరజీవి. జా అన్న, దమ్ముడు హిరాం అమరజీవి. యున్నే పెడ్ ప్లేట్స్ ప్రభుత్వం ఈ ప్రవక్తలవల్ల అవలంబించే దమనవీరివరస చూడగా శ్రైంగాంయంగ్ కూడా ఖచ్చితంగా ఇంకో అమరజీవి అయి తీరతాడనిపిస్తోంది దీనినికాదనగలరా? ఎవరు? ఎవరా అనేది. ఎవరు కాదంటారు. ఆ?” అన్నాడు విసురుగా.

ఎవరూ కాదనలేదు. ఏమీ అనలేదు. వేషంవాలకం చూడగా సాత్వికుడులాఉన్న ఆ మనిషి భాష ఇంత

దూకుడుగా ధాటిగా వచ్చేసరికి అంతా విడ్డూరం చూస్తున్నారు ఇక్కడి పేక్షకులు మూటాడ కూరుకున్నంత మాత్రాన అతనికోసం అకారణమైనదనడానికి వీలులేదు. అతని మతాన్ని అమెరికన్ ప్రభుత్వం నిశితంగా ఖండించి, అనుయాయులను దండించి చర్యలు తీసుకుంటున్నమాట నిజమే. అప్పటికే ఈ మతపిచ్చవాళ్ళలో పిచ్చి దహన్ని పరిమార్చి మతాన్ని మార్చి మోర్మాన్ ల సంఖ్యను చాలవరకు తగ్గించడం జరిగింది ముందు యుటా రాష్ట్రాన్ని స్వాధీనపరచుకొని, ఆపైన మోర్మాన్ నాయకుడు శ్రైంగాంయంగ్ పై తిరుగు బాటు లేవదీస్తున్నాడని, బహుభార్యాత్వానికి ఒడి గట్టి, ప్రచారం చేస్తున్నాడని నేరాలలోపిలిచి అతని శ్రేణుల్లో వేసింది తరవాత ఆ రాష్ట్రం అంతటా యూనియన్ ప్రభుత్వపు శాసనాలు అమలు జరిపించి అదుపు చేసింది. ఆ దరిపిలూనా మోర్మన్ ప్రవక్త శిష్యులంతా ఏకమై ద్వ్యగుణోక్తులమైన పట్టుదలతో ఆవేశంతో అమెరికన్ ప్రభుత్వాన్ని—కార్యరూపంలో కాకపోయినా వాగ్రూపంలో ఎదిరించ సాగారు ఇప్పుడు ఎల్లర్ విలియంహిచ్ ఇలా రైళ్ళలో కూడా ఇంత ఉన్నతంగా ప్రచారం చేయడానికి కారణం అదే.

పై విధంగా నాంది ప్రస్తావించి, అక్కడనుంచి మరింత ధాటి అయిన మాటలతో ఉధృతంగా చేతులా తలా ఎగరేస్తూ శైబుల్ కాలంనుంచి నేటివరకూ మోర్మనిజం చరిత్ర నడచిన తీరు చెప్పుకుపోయాడు. ఇజ్రేలులో జోసెఫ్ వంశానికి చెందిన ఒక మోర్మన్ ప్రవక్త తొలిసారిగా ఈ కొత్త మతంగురించి ప్రచారంచేసి ధర్మాలను నిర్దేశిస్తూ గ్రంథం చేశాడని—దానిని తన కుమారుడు మోర్మన్ చేతుల్లో పెట్టిపోయాడని—

ఈజిప్టు యన్ లివో ఉట్టంకించిన ఆ అమూల్య గ్రంథంలోని విషయాలును తిరిగి కొన్ని శతాబ్దాల అనంతరం వెర్నాంట్ రాష్ట్రంలో జోసెఫ్ స్మిత్తు జూనియర్ అనే ఒక రైతు తరువూ చేయడం జరిగిందని, తాను ప్రవక్తనని 1825 లో ఉద్ఘాటన చేసిన మహాపురుషుడు ఆయనేనని— జ్యూజ్యూ మానంగా ప్రకాశిస్తున్నట్టి ఒకానొక అరణ్యంలో ఒకానొక రోజున ఒకానొక దేవదూత ఆయనకు సాక్షాత్కరించి, ఆయొక్క పవిత్ర గ్రంథాన్ని తరువూ నిమిత్తం భగవంతుడు పంపినట్లు చెప్పి ఈయనకు అందజేశాడని విలియం హిచ్ చెప్పు కొచ్చాడు.

మార్మిజం చరిత్రనూ, నేటి ఉపన్యాసం వరకు జరిగిన కథను విలాసపు ఉబలాటం పుష్కలంగాలేని ప్రేక్షకులు కొందరులేని వెల్లిపోయారు. వక్త మాత్రం ముందుకు సాగాడు—అవిధంగా గ్రంథం అందాక, స్మిత్ జూనియర్ తన తండ్రిని, అన్నదమ్ములిద్దరినీ, మరికొందరు శిష్యులను పోగేసి “ఏదవ కాలపు సాధువుల మతం” నెలకొల్పిన ప్రకారం—అమతం అమెరికాలో మాత్రమే కాదు, స్పాండినేనియా, ఇంగ్లాండ్, జర్మనీలలో కూడా జనాదరణ పొందింది కార్మికులు—కాయ కష్టంచేసేవారూ ఎక్కువగా ఇందులో చేరారు.—దరిమిలాను, ఈ మతస్థులంతా ఓ హి యో రాష్ట్రంలో వలస ఏర్పాటు చేసుకున్న ప్రకారము—రెండులక్షల దాలర్ల వ్యయంతో దీనికొక ఆలయం నిర్మించిన ప్రకారము, అటుపైన కర్క్ లాండ్ లో ఒక నగరం నిర్మించిన ప్రకారము, స్మిత్ బ్యాంకువ్యాపారముపెట్టి ధన మార్జించిన విధము, ఆ బ్రహ్మం, కొందరు ఈజిప్టు యన్ మహా పురుషులు వ్రాసిన ఒక శాసనపట్టము స్మిత్తుకు ప్రసాదించబడిన ప్రకారము—వివరించాడు

కథ ■ పుట్టాని కొచ్చేనరికి కథ వట్టునుబట్టి విలియం హిచ్ ఉత్సాహంకొద్దీ కాస్త విపులంగా చెప్పడం ఆరంభించాడు. అప్పటికే కథ తెగసాగడం వల్ల మరికొందరు శ్రోతలు తెగించిలేదేపోయారు. ఇక 20 మంది మిగిలారు. (శ్రీ విలియం హిచ్ ది ఎల్లర్ చిన్నబుచ్చుకోలేదు ఆనలు పట్టించుకోలేదు. కథ కొనసాగించాడు. ఆ తరువాతి పుట్టులలో జోస్మిత్ దివాళాతీసిన విధము—దెబ్బలిన్న బాంకు స్టాక్ హోల్డర్లంతా ఆయనను పరాభవించిన ప్రకారము కొద్ది సంవత్సరముల పిమ్మట మిస్సోరీలోని ఇండి పెండెన్స్ పట్టణంలో జోస్మిత్ పునస్సాక్షాత్కారము, పిమ్మట మతము మూడువేలమంది భక్తులతో బలపడి ఉచ్చదశకువచ్చిన ప్రకారము, మోర్మన్ శతరథూర్తుల విధ్వంసంవల్ల జోస్మిత్ పశ్చిమ తీరానికి వరారీ అయిన ప్రకారము—పూర్తి అయే వరకు, పదిమంది శ్రోతలు మిగిలారు. వారిలో చెవులు రిక్కుపొడుచుకు కూర్చున్న శ్రోత సాస్సా రూప్త—ఈ విధముగా ఎన్నో కడగండ్లు పడి పడి పిమ్మట స్మిత్ ఇలియాస్ లో తిరిగి అవతరించుట, 1839 లో మిసిసిపీ నదీతీరాన నేపూ అను మండర నగరాన్ని నెలకొల్పటం, దాని జనాభా అచిర కాలము లోనే 25 వేల ఆత్మలకు దేహాగమములు ప్రసా

దించుట, ఆ నగరమునకు స్మిత్ మేయరు, ప్రధాన న్యాయమూర్తి, సైనికాధిపతి పదవులను చేపట్టుట—1843 లో అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల అధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థిగా నిలుస్తున్నట్లు ప్రకటించుట, చివరకు కార్నేడ్ వద్ద కొందరు దుష్టులు చుట్టుముట్టి పట్టుకుని చెరసాలలో వేయుట, తరువాత ఒక ముసుగు మనుషుల ముఠా స్మిత్తును వధించడం చెప్పుకొచ్చాడు.

అప్పటికి శ్రోత ఒక్కడే మిగిలాడు—సాస్సారూ. వక్త, ఈ శ్రోత ముఖంలోకి నూటిగా తేరిపార చూశాడు. చూపుతో, తన ఆమోఘ వాగ్దానంతో అతడిని మంత్రముగ్ధుణ్ణిచేసేవాడు. గుర్తుకు తెచ్చుకో అన్నాడు అంటూనే స్మిత్ హత్యతరువాత రెండేళ్ళకి అతని వారసుడు, బ్రైగాంయంగ్ నవ ప్రవ

జరిగిన కథ

80 నోజులలో భూప్రదక్షిణం సాగ్యమని 20 కేల పాస్టు పంపించేసి సేవకుడు పాస్పార్టుతో బయలుదేరుతాడు ఫిలియాస్ ఫాగ్. బాంకు దొంగ ఫాగ్ దొరికాడని, అరెస్టుకు బొంబాయికి వారంటు పంపమనీ లండన్ కు లెలిగ్రామ్ పంపి, ఫాగ్ వెంట నూరుజానుంచి బొంబాయికి చేరతాడు డిటైల్డ్ ఫిక్స్. కాని వారంటు చేరలేదు. బొంబాయినుంచి కలకత్తాకు రైలుబండిలో ప్రయాణం ఆవుతాడు ఫాగ్. దారిలో అయూగాను రక్షించి ఆమెతో కలకత్తా చేరుకొంటాడు. అక్కడ వారిని నిలపడానికి ఫిక్స్ చేసిన యత్నం విఫలమైంది. ఫాగ్ ప్రభృతులు ‘రంగూన్’ ఓడలో పయనం ప్రారంభించారు. ఆ ఓడలో నే ఉన్నాడు ఫిక్స్. ఫాగ్ ను అరెస్టుచేయడానికి భోగట్టా సేకరించాలని పాస్పార్టును చేరదీశాడు. కాని అంతు చిక్తలేదు. లండన్ విడిచినతిగోజులకు హంకాంగ్ చేరుకొని, అయూదాతో యోకహామా ప్రయాణమవుతాడు. కాని ఆ ఓడ తిప్పిపోయింది. దానిని సాంగ్ హెలో అందుకు నేందుకు ఫాగ్ ఒక పవనమ కుదుర్చుకొని బయలుదేరాడు. పాస్పార్టు ‘క్యూటిక్’లో అంతకు మునుపేనికి యోకహామా వెడతాడు. ఫాగ్, అయూదా సురక్షితంగాయోకహామా చేరుతారు. అక్కడ వారికి పాస్పార్టు కనిపిస్తాడు. ముగ్గురు శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోకు బయలుదేరుతారు. ముగ్గురు శాన్ ఫ్రాన్సిస్కోకు వెడతాడు. అక్కడనుంచి వారు న్యూయార్కు హోటా, గేట్ స్ట్రీట్ కి ప్రాంతంలాని యూటా రాష్ట్రం ప్రవేశిస్తారు.

క్తగా అవతరించిన విధాన్ని గుర్తుకు తెప్పించాడు సాస్సారూ. (బ్రైగాంయంగ్, నేపూచుట్టుపట్టులు వదలిపెట్టి సాల్ట్ లేక్ దగ్గర సరవంతమైన సీమలకు వలసపోయేవారి దారిలో ఉన్న అనుక్షేత్రంలో కొత్త వలస నెలకొల్పటం మోర్మన్ మతానికి మూలధర్మమైన బహుభార్యత్వం ధర్మమాలి జనాభా తామరంతపరగా వర్ధిల్లిన ప్రకారము వివరంగా తెలియజెప్పాడు

“ఇదే. ఇదే ఆనలు కారణం, అంటూ పుంజుకున్నాడు వక్త. “కాంగ్రెసుకు మా పట్ల అనూయ కలగడానికి కారణం ఇదే. అమెరికన్ సైనికులు ఈ భూమికి దండెత్తవచ్చిన దిందుకే. న్యాయం ధర్మం లేకుండా మా కులపెద్ద బ్రైగాంయంగ్ ను బందీ చేసిన దిందుకే. అయితే ఈ దండనీతికి, భుజబలానికి మేము లొంగిపోతామా? లొంగం. ఎంతమాత్రం లొంగం వెర్నాంట్ నుంచి వెళ్లగొట్టారు. ఇలియాస్ నుంచి పొమ్మన్నారు. ఓహియో నుంచి తరిమేశారు. మిసోరీ నుంచి తోసేశారు. ఇక యూటా నుంచి వెళ్లగొడతారు. కొట్టినీ, పోతాం. పోయి వికార భూమిలో ఎక్కడో ఇంకో చోట స్వతంత్రమైన సీమ వెతుక్కుంటూం. అక్కడే వలస దిగుతాం. బిద్దా! నున్నూ మాతో వచ్చి మావతాకం నీడతో తలదాచుకుంటామా? ఆ?” అన్నాడు వక్త ఉదేకంగా సాస్సారూ. మొహంలో మొహంపెట్టి.

అంతవరకూ కళ్ళూ చెవులూ ఒప్పించి కదలకుండా కూర్చున్న సాస్సారూ, “ఊహ” అనేసి లేచి పరుగెత్తి వెల్లిపోయాడు.

ఈ ఉపన్యాసం జరుగుతున్నంతసేపూ తప్పించుకుంది కన్నట్టు జోరుగా పరుగుపెడుతున్న రైలు చాలాదూరం గడచిపోయింది. వచ్చేందువ్వుర కల్లా గ్రేట్ సాల్ట్ లేక్ వాయవ్య భాగానికి వచ్చింది. ఇక్కడినుంచి చుట్టూ తిరిగి వెళ్ళాలి దేశమధ్యంలో ఉన్న ఈ ఉప్పు చెరువు చాలా వికారమైనది. అందముగా ఉంటుంది దీన్నే ‘డెడ్ సీ’ అని కూడా అంటారు. అమెరికన్ జోర్డాన్ నది ఇందులో వచ్చి కలస్తుంది. వికారమైన తిన్నెలలా సైకి తన్నుకు వచ్చిన పెద్ద పెద్ద బండలు ఇందులో చాలా కనిపిస్తాయి. వాటిమీద తెల్లటి ఉప్పు పెచ్చుకట్టి ఉంటుంది. ఒకప్పుడు ఇది ఇంకా పెద్దదిగా ఉండేది కాని కాలక్రమేనీ గట్టు ఎత్తుకొనడంతో నైకొల్యం కొంత తగ్గి తోలు పెరిగింది 70 మైళ్ళ పొడుగు 35 మైళ్ళ వెడల్పావున్న ఈ చెరువు నముద్ర మట్టానికి 3800 అడుగుల ఎత్తున ఏర్పడింది. ఎత్తు అయినా, నముద్ర మట్టానికి 12 వందల అడుగులు దిగువుగావున్న అస్సోర్స్ లేకలా కాక ఈ చెరువునీటిలో ఉప్పు బాగా పడింది. ద్రవ్యంగా కొలిస్తే నీటి బరువులో నాలుగో వంతుదాకా ఉంటుంది ఉప్పు. దీని తారతమ్య సాంద్రత 1170. నీటిది 1000 ఇందులో చేపలు బతకవు. జోర్డాన్ వంటి నదులలో ఏరులలో కొట్టుకువచ్చే జీవాన్ని త్వరలోనే చనిపోతాయి. అయితే మనుషు లెవరేవా అందులోకి దూకాలని ముచ్చటపడతే అభ్యంతరపెట్టే పాటి సాంద్రత మాత్రం కాదు.

AGENTS FOR ANDHRA
ఆక్సి ప్రెస్ ఏజన్సీస్
P. B. No. 116
విజయవాడ - 1

80 రోజులలో భూప్రదక్షిణం

చెరువు మట్టువక్కల అంతా సాగు బాగా సాగు
తోంది. మోర్చన్లకి సాగుబడివద్దటలు బాగా
తెలుసు. ఇంకో అద్దెల్లాపోతే ఈ ప్రాంతం అంతా
పంటపొలాల్తో, వచ్చిక బీళ్ళతో, పూల మొక్క
లతో, ఫలవృక్షాలతో నిండుగా కళకళలాడుతూ
కనిపిస్తుంది. ప్రస్తుతానికి ఆ మనోహరదృశ్యం
మీద మంచుతెర వడిపుంది.

సుధ్యాహ్నం రెండుగంటలకి రైలు ఆగ్జెక్ట్
చేరింది. అక్కడ ఆరుగంటలపేపు ఆగుతుంది.
ఈలోగా ఆ సాధుగ్రామ్ చూసిరావచ్చునని శీలి
యాన్ ఫాగ్, అయూదా, పాపార్పు, ఫిక్స్లు బయలు
దేరి వెళ్ళారు. ముమ్మూర్లులు కత్తిలేని అమెరి
కన్ బస్టీ అది. మిగతా రాష్ట్రాలలో ఇళ్ళలా వాడబూ,
చౌకులూ అన్నీ చదరంగా అమర్చి ఉన్నాయి. విక్టర్
బ్యాగ్ మాటల్లో చెప్పాలంటే అవన్నీ దిగులు
వడేలా ఎటుచూచినా నమకొణలతో నిర్మిత రూపు
రేఖలతో కనిపించాయి. కుడి ఎడమలలో నమాన
రూపం పొంకం ఉండాలన్నది ఆంగ్లో శాస్త్రవేల వద్దతే
అయినా, మోర్చన్ ప్రవక్తకి ఇందులో మాత్రం
స్వంతవంధా కుదిరినట్లు లేదు. మొత్తంపేద
మనుషులూ బుద్ధులూ నమకొణలతో చదరా
లతో ఖచ్చితంగా సరళరేఖలలా మూటిగా కాక
పోయినా, భవంతులు వ్యవస్థలూ మటుకు ఆరూపు
రేఖలను నిలబెట్టుకున్నాయి ఊరు చుట్టూ బంక
మట్టి గులకరాళ్ళు కలిపి పోసిన మట్టు గోడ
ఉంది. ఊళ్ళో గుళ్ళూ గోపురాలూ లేవు. ఆ పేరిట
చెప్పుకోవలసినవి ప్రవక్తనివానం, కోర్టు భవనం,
ఆయుధశాలాను. సిద్ధుల్లో జనం కిటుకిలాడడం
లేదు. నిజానికి దాదాపు అన్నీ నిర్మానుష్యంగా
ఉన్నాయి. అలయందగ్గర మాత్రం మానవ
సంచారం అనేది కనబడింది. కనబడ్డ జనంలో స్త్రీ
జనం అధికం. మోర్చన్లది బహు భార్యత్వమతం
కాబట్టి ఇది సహజం అయితే, అంతమాత్రాన
మోర్చన్లు అందరికీ అనేక మంది భార్యలున్నారను
కోరాదు. కావాలంటే చేసుకోవచ్చు. చేసుకోమని
నెంటవడేందుకు కావలసినంత మంది ఆడవాళ్ళు
న్నారు. పెద్ద చేసుకోవాల్సి ఆరాటం అక్కడ
స్త్రీలకే ఎక్కువ. వివాహంకాని స్త్రీలకు స్వర్గంలో
ప్రవేశం ఉండదని వాళ్ళ మతగ్రంథం హెచ్చరిక.
ఇక్కడి స్త్రీలంతా విలువగలవలుతులు ధరించి
వగలుపోతూ విలాసంగా ఆనందంగా తిరుగాడటం
లేదు. అందరికీ ఆ వసతులున్నట్లు లేదు. ఉన్నకొం
దరూ మాత్రం నల్లటి నీల్లు గానులు మెడ
పట్టి బాగా దిగువకి ఉండేవి ధరించి పైబట్టా నేను

కున్నారు. మిగతావారంతా ఇండియన్ల ఫక్కితో
దుస్తులు అమర్చుకున్నారు

డజను మందో అర డజనుమందో కలిసి ఒక్కో
క్క పురుషుడికి ఇల్లాల్లా సుఖపెడతారని విన్నప్పటి
నుంచి, పాస్పార్తుకు ఇక్కడి స్త్రీ జనాభాఅంటే
కొంచెం బెరుగ్గానేవుంది. ఆపూరి పురుషులమీద
అతనికి కరుణ కలిగింది. ఇందరేసి ఆడవాళ్ళని
కట్టుకుని వీళ్ళని జీవితం పొడుగునా కష్ట
సుఖాల మధ్య ఈడ్చుకుపోతూ, అది అయిపోయాక
వాళ్ళని స్వర్గీయస్మిత అలంకరించిన మోర్చన్
స్వర్గ వానం తీసుకువెళ్ళి నివాసాలు నిర్మాలు చెయ్యాలి
ఒక్కొక్క పురుషుడూను. పాస్పార్తు గుండె దిగ
జారిపోయింది. దానికితోడు దారేపోయే స్త్రీలు
అతనికేసి అదోలా చూడడం గమనించేసరికి ప్రాణం
మరింత బేజారై పోయింది. రోజు బాపుండి, కొద్ది
నిమిషాలలోనే ఫాగ్ వెనక్కి తిరిగి స్టేషనుకు బయ
ల్దేరడం జరిగింది. నాలుగు గంటలవేళ నల
గురూ రైల్వేకి కూర్చున్నారు.

రైలు కూతకూసి కదలబోయింది. ఇంజను
చక్రాలు జరుగుతూ గిరునలిగి పట్టుచూసుకీ
బరువుగా బండిని కదిపాయి రైలు మెల్లిగా
ముందుకు సాగింది. అంతలో ఎవరో ప్రయా
ణికుడు “అవండి అవండి” అని గావుకేకలు
పెడుతూ రొప్పుతూ రోజుతూ పరుగున వచ్చాడు.
కదిలిన రైలును ఆవడం జరగదు. వస్తున్న
వాడెవరో మోర్చన్ అయివుండాలి. అదృష్ట
వశాత్తు స్టేషనుకు కంచెలూ, గేట్లూ లేనంద,
నల్లి అడ్డపడి పరుగెత్తి చిట్టా చివరపెట్టే అంద,
కుని ఒక్క డూకున లోపలపడి ఆయాసంతో
వోలూ మాటలేకుండా వడిపోయాడు

అతను ఎక్కగలడా లేదా అని అంతసేపూ
ఊపిరి బిగబట్టి చూస్తున్న పాస్పార్తు నిట్టూ
ర్నాడు లేచి అతని దగ్గరకు వెళ్ళాడు. ఒక్క నిమి
షంతో స్నేహం కలిసింది. అతను ఇంటితోనే పొరు
వడలేక ఇంతగా రొప్పుతూ పరుగెత్తి పారిపోయి
వచ్చి ఈ రైలులో వడ్డాడని వివగానే పాస్పార్తుకు
ఆ మోర్చన్మీద ఇంతింతసరని అపేక్ష జాలి కలి
గాయి.

అతను కొంచెం స్థిమితపడి ఊపిరితిసుకో
గానే, మృదువుగా అడిగాడు పాస్పార్తు—
“అయ్యో తమరి కేందరు భార్యలు?” అని. అతను
పరుగెత్తిన వేగం, ఆవేశం చూడగా హీనవక్తం
ఇరవై మందేనా ఉంటారని పాస్పార్తు అంచనా.
ఎంత మోర్చన్లయినా అంతకన్న ఎక్కువ ఉండడం
కష్టం

“ఎందరెక్కడ స్నేహి ఒక్కరై! చాలు బాబూ
తాయి. ప్రాణం చాలోచ్చింది. ఈ జన్మకడే కొల్లలు”
అన్నాడు మోర్చన్—స్వర్గ వాసి జోస్మితోవేపు కేలోచ్చి
నిన్నుహతో నమస్కరించి.

[ఇంకా ఉంది]

యామిని ప్రేమించి మనసిచ్చాడు రమణా
యామిని వాళ్ళ కుటుంబ మంటే ఒక విధ
మైన సానుభూతి ఉంది రవణకు. అది, జాలి
గాదూ, అభిమాన మంతకన్నా గాదు. తల్లి, తండ్రి
లేని అనాథ యామిని తల్లి దారుణంగా చూ
పోయింది. తండ్రి ఖైదులో ఉన్నాడు అందు
కనే రమణకు యామినిమీద సానుభూతి కలి
గింది

అక్కడ ప్రారంభమైంది తండ్రి కొడుకుల
మధ్య మనస్ఫర్మ.

అడ్డమైనవాడి కూతుర్ని ప్రేమించటమేనా ?
అదేం కుదరదు. నే చూసి నాకు నచ్చి చేసుకో
మన్న పిల్లని తప్ప, చేసుకోటానికి ఏల్లేదు.”
వెంకటరత్నంగారు గర్హించారు.

యామిని తప్ప మరొకరినీ ఈ జన్మలో
చేసుకోను.

అయితే నీ యిష్టం. ఆ పెళ్లితో నీకూ, నాకు
సంబంధమూ తెగిపోయిందని మాత్రం తెలుసుకో.

వెంకటరత్నంగారు అలాగని వెళ్లిపోయారు అక్కడ
నుండి. రమణ మాత్రం, ఆలోచనలో నడి
పొయ్యాడు

వెంకటరత్నంగారు కూడా ఆలోచించారు.
యామిని విరాజా కూతురు అవటం తప్ప తనకు
తెలిసినంతవరకు మంచి లక్షణాలు గలదే! వాడి
కిన్నమైన అమ్మాయిని కోడలుగా తేటటమే మంచి
దన్న నిర్ణయానికి వచ్చారు. అదేమూల కొడుక్కి
చెబుదామన్న భావమూ ఉంది ఆయనకు

తీరా ఆయన కొడుక్కొనం వెలికేసరికి రమణ
యింటోంచి వెళ్లిపోయాడు.

వెంకటరత్నంగారి అసాం దెబ్బతిన్నది. తన
మాట వినకుండా, తనను మంచి మార్గానికి
తేకుండా, అన్నీ వదులుకు వెళ్లాడన్న భావమూ,
మరుక్షణం “కానీ చూద్దాం. ఎంతవరకే వీడి
ఆవేశమూ” అన్న నిర్ణయానికి వచ్చారు.

అంతా విన్న విశ్వం “తొందరపడ్డావు రమణ!
నిదానించి ఆయన్ను ఒప్పించాల్సింది. అంతగా
కాదూ కూడదంటే ఈ పని అప్పుడే చెయ
ల్సింది” అని అన్నాడు.

“లాభంలేదు విశ్వం! ఆయన మాటలు తిరుగు
లేదు ఆయన తత్వం అంతే. ఆయన పెద్దరికా
భంగం కలిగితే సహించలేదు. ఆ ఉద్యోగమూ
ఇన్నాళ్ళ జీవితమూ ఆయన్నలా తయారు చేసి
నయ్యే” అన్నాడు రవణ.

“నానల్ల మీ రిద్దరు వేరవటం బాగాలేదండీ.
ఆయన అంగికారం తీసుకుంటే బాగుండేది” అన్న
యామిని మాట, దూరలేదు.

పెళ్లి దేవాలయంలో జరిగిపోయింది. విశ్వ
వాధం బరువు భారంనెత్తినవేసుకు జరిపిం
చాడు పెళ్లికి ముందు విశ్వవాధం వెంకటరత్నం
గారి దగ్గర కెళ్లాడు “జరిగింది మర్చిపోండి.
ఇప్పుడు మీరు వస్తే వాడు అన్నీ మర్చిపోతాడు.
అంతా సలక్షణంగా ఉంటుంది. రండి పోదాం”
అని ప్రతిపాదాడు.

“నువ్వెళ్ళి విశ్వం! కడుపున పుట్టిన బిడ్డకే
లేని అభిమానం ఏ కెందుకు వెళ్ళి! వాడిమీద
కోపమూ లేదు, అభిమానమూ లేదు, నాకు.

యా దృ చ్చి కం

(27-వ పేజీ తరువాయి)

కొడుకనే బంధాన్ని ఎప్పుడో తెంపుకున్నా!”
కళ్ళ తుడుమకున్నారు వెంకటరత్నంగారు.

“పెద్దవాడు. మీరు అలా అంటే ఎలా! ఎన్ని
జరిగినా వాడు మీ కొడుకు కాకపోతాడా?”

“అన్నీ మాత్రమే కొడుకు!”

విశ్వవాధం మారు మాట్లాడలేక పోయినాడు.
అలా గడిచిపోయింది, రమణ వివాహం.

వెంకటరత్నంగారి ప్రవర్తన గమనించిన రమణ
మరే అనుబంధమూ పెట్టుకోదలచుకోలా
తండ్రితో! ప్రయత్నించి, ఫలితం లేదని అతని
పూచా.

ఇదంతా కళ్ళముందు మెదిలింది, వెంకట
రమణకు

“లేదండీ, స్వేచ్ఛాచ్చింది. ఏమిటో అలో
చిస్తున్నాడు” యామిని మాటలకు ఉలిక్కిపడి
జిందీ దిగాడు

ముందు కలురు చెయ్యకపోవటంవల్ల స్వేచ్ఛనుకు
విశ్వవాధం రాలేదు

వెంకటరత్నంగారు పూజ ముగింపుకొని అన్నీ
సర్దుకుని గుళ్ళోకి పోయే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు.

“నర్సమ్మా నే నలా దేవాలయాని కెళ్తున్నా”
అని కేకపీ చోళ్ళ కొచ్చేసరికి ఎదురుగా రమణ,
యామిని ఉన్నారు.

ఓ ము న లా వి డ మొట్ట
మొదటిసారి విమానప్రయా
ణం చేయటం తలపెట్టించింది.
కామెక్కుచాలా గాబరాగాఉంది.
లోపలికి వెళ్లి కూర్చుని పదినిము
షాలయిన తరువాత కిటికీ
లోంచి చూచి తోటిప్రయాణి
కునితో “త్వరలోనే విమానం
ఎంతవైకి పోయిందండీ!
అప్పుడే క్రింద ఉన్న మను
ష్యులు చీమల్లాగా కనిపిస్తు
న్నారు కదూ!” అంది.

అతడు నవ్వుతూ “అవి
చీమలేనండి మనం ఇంకా
భూమిమీదే ఉన్నాము”
అన్నాడు.

ఆర్. సరస్వతి (హైదరాబాదు)

వెంకటరత్నంగారు మొదట శత్రుత్వపోయి
వారు. కల గాదుగా అన్న అనుమానమూ వచ్చింది.
దేదీప్యమానంగా వెలుగుతూన్న తైల్లు ముందు
కల అన్న అనుమానం కల్గగా అనిపించింది.

క్షణం తండ్రికొడుకులు ఒక్కొక్కరు అలాగే
రెప్పవెల్లుకుండా చూసుకున్నారు.

ఇద్దరి మనుషలు అర్థమైనాయి.

యామిని యిద్దర్నీ చూస్తూ నిలబడ్డది.

“అరేరే! యిదేనా రావటం రమణ! రారా!
అలానే నిలబడ్డావేం, వద మేడమీదికి .... మిమ్మల్నే.
అలా నిలబడ్డావేం, మనపట్ని అందుకోక” అని
వర్సమ్మ అనేదాకా అలానే ఉన్నా రథిలా.

యామిని మామగారికి పిల్లవాణ్ణి అందించి
మామగారి పొదలకు నమస్కరించి “మా తప్పు
లుంటే క్షమించండి” అనంది.

రమణ తలొంచుకు నిలబడ్డాడు.

వెంకటరత్నంగారు వీడో అనబోయ్యేసరికి
దంకతో మనవడు తనూచేగా ఉన్న మీసాలు కటి
క్కిన లాగావు.

“అమ్మా! .... ఉండరా బాబూ! ఆ మీసాల
పని అయిపోయింది. తీసిస్తారే!” అని గుండెల
కద్దుకున్నారు.

“అలాగే ఏం కుదరదు. తీరా మనవడు
వచ్చింతర్వాత అని తీసేయిస్తానంటే ఎలా?
వాడేంబెట్టి అడుకుంటాడు?” అన్న నర్సమ్మ
మాటలకు అంతా నవ్వుకున్నారు.

పునస్సమాగమం యింత శుభంగా జరిగి
నందుకు అంతా సంతోషించారు.

అమ్రోజా విశ్వవాధం షేపులో కూర్చో
మన్నాడు. రమణ కూడా ప్రక్కనే ఉన్నాడు.

“అయితే ఉద్యోగమునకు రాజీనామా యివ్వటం
ఖాయమేగా!”

“తప్పదుటో ఉంది. ఆయన యిక్కడే ఉండ
మంటున్నాడు! తెలుసుగా, ఆయనమూల కాదంటే
మళ్ళీ అదొక పేటి.

“అంతే!”

ఇంతలో షేపు కుర్రాడు విశ్వవాధానికి వో చీటీ
అందించాడు. అది చూడగానే “అరేయ్! ఆయ
నున్నాడేమో చూడు! నడ!” అని కుర్రాణ్ణి
పురమాయించి విశ్వం వీధిలో కొచ్చాడు. అటూ
యిటూ చూశాడు, వెతుకుతున్న మనిషి కను
పించలేదు.

“ఏమిటిరా! ఎవరోచ్చారు!” రమణ కూడా
బయటకొచ్చి అడిగాడు.

విశ్వం రమణ కళ్ళలోకి చూసి చీటీ చేతి
కిచ్చాడు.

“విశ్వవాధం గారికి!”

నేను ఎవరో మీకు తెలియకపోవచ్చు. యామిని
నా కూతురు. ఆదరించి నా పిల్లను కోడల్ని చేసు
కున్నారుట వెంకటరత్నంగారు. వారి దయకు
సర్వదా కృతజ్ఞుణ్ణి. దూరంగా ఉండి వాళ్ళను
చూసే వచ్చాను. అంతకు మించి అదృష్టం నాకు
లేదు. ఈ సంగతి వాళ్ళకు చెప్పండి. ముఖ్యంగా
మా అమ్మాయికి! ఇంకా వా కోసం వెతిక్కండి!

పి.రాజు. ★

వీరన్న వంశము — ఇల్లిపూర్వనాథుని

(గతనందిక తరువాయి)

3

అటువంటి ప్రాంతంలోని ఒక ఊరుమధ్యగా వెడుతున్నాడు ఈ యాత్రికుని లిద్దరూను. రామయ్యకి బాహు వేసింది. దారి ప్రక్కన ఎక్కడా నూయి వంటిది కనిపించలేదు. అందుకని వీరన్నని ముందుకు నడుస్తూ ఉండమని, దారికి దగ్గర

లోనే ఉన్న ఒక యింటివైపు నడిచాడు మంచినీళ్లు త్రాగివద్దామని. తలుపులు వేసి ఉండడంవల్ల చేతితో తట్టి “ఎవరండీ లోపల?” అని విలిచాడు. సమాధానం రాలేదు. మళ్లీ తట్టి “ఏమండీ! కొంచెం మంచి నీళ్ళిస్తారా దాహంగా ఉంది” అని విలిచాడు కొంచెం గట్టిగా. ఉంహుం! ఈసారి సమాధానం రాలేదు. రామయ్యకి ఆ శ్చర్య వేసింది. తలుపు యింకొంచెం గట్టిగా తట్టి పోయాడు. కాని ఆ రెండుతలు పులూ హారాత్తుగా విడిపడ్డాయి. అప్పుడు తెలుసుకొన్నాడు రామయ్య తలుపులు గడియవేసి

లేవు అని. అదే ఆశ్చర్యంతో లోపలికి నడిచాడు. మనుష్యులున్న అలికిడి లేకపోవడంతో ఆశ్చర్యం మరింత యెక్కువైంది. చివరికి ఒక గది గుమ్మం దగ్గరికి వచ్చేటప్పటికి ఏదో మూలుగు వినిపించి వైపుకి నడిచాడు. మూలుగు వినిపించే గది గుమ్మంలో అడుగుపెట్టేటప్పటికి అతని కళ్ళకి కనిపించినదృశ్యం అతణ్ణి దిగ్భ్రాంతుణ్ణి చేసింది. ఆ గదిలో ఒక గోడదగ్గరగా ఉన్న కుక్కి-మంచం మీద ఒక్కనడివయస్సురాలుసీరసంగా పడిఉంది. రెండోవైపు దగ్గర నేల మీద చిరికిచాపమీద ఇంకో అతను ముడుచుకుని పడుకున్నాడు. ఆ

గదిలో ఒకమూలక గాదెవంటిది ఉంది. దాని వెనకాలనుంచి వస్తోంది ఆమూలుగు. గాదెను దాటి వ్యాపించిన ఒక మంచం, దానిమీద చివరగా కనిపించే కాళ్లుమాస్తే దాని మీద పడుకున్నవారు కూడా రోగులనే తెలిసిపోతోంది. ఆగాదె సంగులోంచి ఒక అమ్మాయి తొంగి చూస్తోంది. ఒక చంటికుర్రాడు ఆ కుక్కిమంచం ఎక్కడానికి నీరసంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

ఈ దృశ్యం కంటపడేటప్పటికి రామయ్యకి తనగుండె ఎవరో పిండినంత బాధపడ్డాడు. గట్టిగా నిట్టూరుస్తూ, లోపలికి వచ్చి, తన భుజం మీద నున్న మూటదగ్గరలో ఉన్న పీటమీద పడేశాడు. ఆ శబ్దానికి అక్కడివారంతా కళ్ళు విప్పి చూశారు. “కొంచెం మంచి స్త్రీల్నిస్తారా?” అని అడిగాడు. దానికి సమాధానం ఆ మంచంమీద పడుకునిఉన్న ఆవిడ చెప్పింది. “ఎవరికీ ఓపికలేదు నాయనా! యివ్వడానికి. నాలుగురోజులనుంచి తిండితిప్పలు లేకుండా యిలా పడిఉన్నాం. నీకు ఓపికఉంటే దొడ్డిలో బావిఉంటుంది. వెళ్లి తోడితెచ్చుకో.” నీరసంతో ఆమెకి కొంచెం ఆయాసంకూడా వచ్చింది. రామయ్య జాలి ఉట్టిపడే స్వరంతో “అరరే! పాపం. అయితే ఉండండి.” అని అంటూ తనమూట విప్పి అందులోని కొన్ని తినుబండారాలు తీసి ఆమెకి అందించబోయాడు. అంత ఆకలితో ఉన్నా ఆమె వాటిని తినకుండా, కుర్రాడివైపు ఆమ్మాయివైపు చూపించింది. “వాళ్లకి పెడతాను. నువ్వు తీసుకో అమ్మా అని” అంటూ రామయ్య చేతిలోకొన్ని తిను బండారాలతో, ఆ అమ్మాయివైపు నడిచాడు. మొదట్లో తీసుకోడానికి ఆపి

నంశయించింది. “ఫరవా లేదమ్మా తీసుకోవచ్చు. తినిచూడు ఎంత బావుంటాయో” అని బుజ్జగించాడు. ఆప్పడు ఆపిల్లి ఆ వస్తువులని అందుకుని గాదెనందులోంచి బయటికి వచ్చి మంచం దగ్గర ఉన్న కుర్రాడివైపు వస్తోంది. ఆమెచేతిలోని తిను బండారాలనిచూసి కుర్రాడు కూడా ఆమెవైపు చకచకా ప్రాకి పోతున్నాడు. అదిచూసిన రామయ్య కళ్లలో నీళ్ళు నిలిచాయి. ఆ పదార్థాలు అయిపోగానే, సంచీలోంచి తీసి మళ్లీ యింకొంచెం పెట్టాడు. అవీ తినేశారు ఆ పిల్లలు. అంతలోనే రామయ్య దొడ్డిలోకి వెళ్ళి బావి దగ్గరఉన్న డొక్కిచేదతో నీళ్ళు తెచ్చి యిచ్చాడు. ఎంతో ఆప్యాయంగా త్రాగారు వారిద్దరు.

ఆప్పటికి నేలమీద పడుకున్న మనిషి కొంచెంలేచి, గోడకి జేరపడి కూర్చున్నాడు. అతనికి కూడా రెండు రొట్టెలు పెట్టి మంచి నీళ్ళిచ్చాడు, రామయ్య. మంచం మీద ఆవిడకూడా లేచి కూర్చుని, ఆ పదార్థాలు తిని, యిన్నిమంచి నీళ్ళుత్రాగి కొంచెం తేరుకుంది. “దేవుడిలా వచ్చావు నాయనా నువ్వు ఎవరివోకాని నువ్వు అడిగిన మంచినీళ్ళు యివ్వలేకపోగా, నీ పదార్థాలన్నీ తినేశాం. మా ప్రాణాలు నిలబెట్టావు. నీ కెంతైనా పుణ్యం ఉంటుంది. నీమేలు...” అని ఆమె యింకా యేదో అనబోతుంటే రామయ్య మధ్యలో ఆపి “దానికేం గాని, ఎందుకిలా జరిగింది? మీస్థితి యంత దారుణంగా ఉండడానికి కారణం యేమిటి?” అని అడిగాడు. దానికి ఆమొగతను సమాధానం చెప్పాడు. “ఏం చెప్పం బాబూ! మేము ఒకప్పుడు కొంచెం యిదిగా బ్రతికినవాళ్లమే. మాకు ఉన్న

విద్యార్థికి సూక్తులు

శ్రీమతి కమలాదేవి

స్నేహంలో అన్యాయం

మూఢులతో స్నేహం

విద్యార్థికి గర్వం

అనవసర విషయజోక్యం...

కూడదోయ్ కూడదు!

పరభాషా దాన్యం

ఋణిందా లాన్యం

గురువులపై హాన్యం

నిరాశకే వశ్యం.....

కూడదోయ్! కూడదు!

అసూయాంతరంగం

అల్లరితో వ్యాసంగం

అసందర్భప్రసంగం

అకారణ సమయభంగం...

కూడదోయ్! కూడదు!

ఆత్మాభిమానహీనం

అసంతుష్ట జీవనవిధానం

స్వోత్కర్షా ప్రచారగానం

అనర్థకపుదురభిమానం...

కూడదోయ్! కూడదు!

ఆహారనియమ రాహిత్యం

అల్పగుణులతో సాంగత్యం

హాస్యానికైనా అనత్యం

అహరహమూ

సినిమా పైత్యం

కూడదోయ్! కూడదు!

పొలం పండించుకుంటూ అయిన వారిలో అవుననిపించుకొనే బ్రతికాం. అయితేనే? వానలు కురవక వకయేడ్డా, అతిగా కురిసి ఒకయేడ్డా, వరసగా నీటిచుక్క అనేది లేక కొన్ని యేడ్డా జరగడం వల్లమా వ్యవసాయం అంతా పాడయి పోయింది. ఉన్న భూమి తాకట్టు పెడితేనే కాని జీవనోపాధి జరగలేదు. ■ తరువాత యింట్లో ఉండేవస్తువులు నాగలి, యెడ్లతో సహా పరాధీనం అయిపోయాయి. ఎంతచేసినా తిండి గడిచే మార్గమే దొరికేది కాదు.”

అతను ఆగిన తరువాత ఆ నడి వయస్కురాలు చెప్పడం మొదలు పెట్టింది. “ఆకలిబాధ చంపుకోలేక ప్రక్కయిళ్ల వాళ్లని యాచించడం మొదలు పెట్టాం బాబూ” ఆ గడ్డి ఈ గడ్డి తినడంవల్ల రోగాలు కూడా వట్టుకొన్నాయి. అందరం పడిన తరవాత దిక్కులేక ఆ ఎడపిల్లని పంపే దాన్ని గింజలు అడుక్కుని రమ్మని చిన్నదైనా ఆ పని చేసేందుకు అది ఎంత అభిమానంపడిందో? రెండు మూడు రోజులు వెళ్లి తరవాత ననేమిరా వెళ్ళనని కూర్చుంది. ఇంక మార్గంలేక కడుపుల్లో కాళ్లు పెట్టుకుని కూర్చున్నాం. ఇప్పుడు మీరు దేవుడికి మల్లే రాకపోతే యేమయి పోయే వాళ్ళ మో! ఒక కుటుంబాన్ని చావునుంచి తప్పించిన పుణ్యం మీకు ఎంతైనా ఉంటుంది. ■ భగవంతుడిమాట ఎలా ఉన్నా ప్రస్తుతానికి మీరే మాకు భగవంతునిలా ఉన్నారు.” అని రెండు

వీరిన్ను - వెలకన్న

చేతులూ ఎత్తి నమస్కారం చేసింది. ఎంతో సిగ్గుపడుతూ అక్కడనుంచి తప్పుకుని రామయ్య వచ్చి వీధిలో పడ్డాడు.

వాళ్ల పరిస్థితి చూచి, రామయ్య అక్కడ నుంచి కదిలి ముందుకు వెళ్ళి లేకపోయాడు. రెండు రోజుల పాటు తానే గంజికాచి పోశాడు. అప్పటికి ఆ నడివయస్కురాలు ఆ మొగతను తేరుకుని తమపనులు తాముచేసుకునే శక్తి మంతులయ్యారు. పనులన్నీ అయిపోయాక, రామయ్య దొడ్లో ఉండే పాకలో చేరేవాడు నిద్రకి. మూట తలక్రింద పెట్టుకుని వెళ్లకిలా పరుండి నక్షత్రాలతో నిండిన ఆ కాశం వైపు చూస్తూ ఆలోచిస్తూ ఉండేవాడు. ఈ పాటికి వీరయ్య “ఈపడు

కొండల సామిదగ్గరకి చేరుతూ ఉంటాడు. నేను మాత్రం ఇక్కడే ఉండి పోయాను. ఏం చేయను మరి? చూస్తు చూస్తూ వీళ్లని యిలా వదిలి ఎలా వెళ్ళగలను? వీళ్ళని ఒక దారిన పెట్టిన తరవాత యిక్కడనుంచి బయటపడవచ్చు. తన మొక్కు చెల్లించనందుకు ఏడు కొండలవాడికి కోపం వచ్చినా మాత్రం ఏం చేయగలను? అన్ని తెలిసిన ■ దేవుడు నన్ను మన్నించకుండా వుంటాడా?

ఒక్కొక్కప్పుడు “ఈగొడవంతా నా కెందుకు” అని వెళ్లి పోదామనుకునేవాడు రామయ్య. అప్పుడు తనని ఎవరో వెనక్కి లాగుతున్నట్టు అనిపించి వెనక్కి తిరిగేవాడు. వారి చంటి కుట్టాడు తన కాళ్ళు పట్టుకుని నవ్వుతూ ఉండేవాడు. రోజులు గడిచినకొద్దీ ఆ కుట్టాడు, ఎడపిల్ల అతనికి మాలిమి అయిపోయారు. వాళ్లు సంతోషంగా ఉండేటట్టు చేయడమే తన విధి అనుకుని ప్రయాణ ప్రయత్నం మానుకునే వాడు.

■ తరువాత, వివరాలు కనుక్కుని రామయ్య ఆయింటి అగ్గని పొలం తాకట్టులోంచి విడిపించాడు. నాగల్ని, ఎడ్డుల్ని కూడా విడిపించాడు. మళ్ళీ పంటలు వచ్చేవరకు సరిపోయేటంత జొన్నలు కొని యింటికి చేర్చాడు. అతను చేస్తున్న ఈ సహాయానికి ఆయింటిల్లి పాదీ అతనిని మనస్సుల్లో వేనోళ్ల పొగడుకునేవారు. వారి హృదయాల్లోని కృతజ్ఞతాభావం, వారు కన్నుల్లో కనిపించి వింతగా వెలిగేది. అతనిని చూడగానే వారి అందరి మొహాలు విప్ప

భార్య: (భర్తతో)
“ఏమండీ!” కాళిదాసు ఎంత గొప్ప కవిత్వం చెప్పాడండీ! నేను స్వర్గంలోకి వెళ్ళినప్పుడు, ఆ గ్రంథాలన్నీ ఆయనే వ్రాసేరో లేక ఇంకెవరైనా వ్రాసారో కనుక్కుంటాను.

భర్త: (తెలివి చూపిస్తున్న వాడిలాగ) మరి ఒక వేళ ఆయన సరకంలో ఉంటేనో.

భార్య: ఆయన సరకంలో వుంటే మీరు కనుక్కుందురు గాని” అని వూరుకుంది.

కె. వీరభద్రాచారి, (ఆశపర్తి)

శేవి. వారి పెదవులపై మెదిలే చిరు నవ్వులు అతనికి ఎంతో హాయినిచ్చేది. ఎండిమోడువారిపోయిన వారిజీవితక్షేత్రాలకి అతను అమృత ధార అయ్యాడు. విషయం వాళ్లు అతనిపట్ల చూపే ప్రతిపనిలోను వ్యక్తమయ్యేది.

కొద్దిరోజుల తరువాత, యింక ఆ యింటివారికి తను చేయవలసిన సహాయం యింకేం లేదనుకున్నాడు రామయ్య. ప్రస్తుతానికి కాక మళ్లీ పంటలు పచ్చేవరకు యేర్పాటుచేసి ఉంచాడు. అందుకని ఒకనాటి రాత్రి మామూలుగా పాకలో పడుకున్నట్టే కడుకుని, ఒకరాత్రివేళ ఎవరికి చెప్పకుండా తనమూట భుజానవేసుకుని రోడ్డుమీదకు వచ్చాడు. అప్పటికి ఖిన్నుకాగా మిగిలిన డబ్బు లెక్క చూసుకుంటే తనయాత్రకి సరిపోదని పించింది. అందుకని యేడుకొండల వాడి ఊరు ఉన్నవైపు తిరిగి, చేతులు జోడించి లెంపలువేసుకుని యింటి ముఖంపట్టాడు. “నా బదులు కూడా వీరన్నబావే మొక్కు చెల్లిష్టాడు పోనీ” అనుకున్నాడు.

ఇంటికి చేరినతరవాత, యింట్లో వాళ్ళువేసిన ప్రశ్నలకియేదో సమాధానం చెప్పాడు. తమ ముసలాడు తిరిగి వచ్చిందే చాలనుకున్నట్టు యింట్లో వాళ్లంతా ఎంతో ఆనందించారు. కొద్ది రోజుల్లోనే, అన్ని మరిచిపోయి మామూలుపనుల్లో లీనం అయిపోయాడు రామయ్య. మళ్లీ కోడిపెట్టలను జాగ్రత్తగా పెంచడం, తేనెటీగ కట్టలమీద శ్రద్ధ వహించడం రామయ్యకి మామూలై పోయింది.

(ఇంకావుంది)

వి ర హిణి - ప ర జాజి ఎన్. రంగారావు

వి ర హిణి

అందమయిన అంబరాన,
మందముగా చందమామ,
తొంగిచూచు నెందులకో—?
దొంగచూపు లెందుకో—?

వి ర జాజి

ఘల్లు, ఘల్లు రవళులతో,
వల్ల వించు పాటలతో,
అల్లనల్ల వనితనీవు,
మెల్లగ చనుదెంచినావు—
తొంగిచూచు చందమామ,
దొంగ చూపు లందులకే—!

వి ర హిణి

మినుకు, మినుకు మనుచుతార,
చినుకులల్లె చూపు వినర,
బెదరసాగె మనసెందుకో—?
అదరసాగె తనువెందుకో—?

వి ర జాజి

పరిమళించు ప్రకృతిలో,
పరిధవిల్లు ఆకృతితో,
నిరీక్షించు నీ చూపును,
పరీక్షించె నా తారక!
బెదిరెను నీ మననందుకే—!
అదిరెను నీ తనువందుకే!

వి ర హిణి

చల్లనైన పిల్లగాలి,
మల్లెపూల మత్తుగ్రోలి,
మదినితాకి కోయునేల?
యెదను చెదరగొట్టునేల?

వి ర జాజి

సఖునిరాక పిల్లగాలి,
సుఖశాంతులు మల్లెమత్తు,
తెలియచేయుగుర్తులుగా,
కలిసివచ్చె నువ్వెత్తుగ,
మదికయ్యవి కాదుకో!
ముగ మొసెగెడి చిగురూహా!

తెండి" అంది అరుణ కోపంగా.

"పోనీ, యీ ఒక్కసారికీ నామాట దక్కించు. సీఫోటో చిన్న దొకటి నా వర్కులో వుందిగా! అది చూసి నీది ఫోటో టెస్ట్ చేస్ అని తప్పకుండా ఫోటోలో ఫ్రైజా కొట్టవచ్చుది వాడు వేపించుకు తిన్నాడు....."

".....మీరు వేగిపోయి కరిగిపోయారు నిరు ద్దంగా. అంతేగా! డబ్బాక చూపాడా?"

"అట్లా అసర్వక చేసుకుంటే -నేనేమి చెప్పను? వాడు బాల్కనీట్రాడు—నోరు తెరిచి అడిగాడు కదా అని ఒప్పుకున్నాను. ఇంత నిలేస్తానని తెలిస్తే మాటిచేవాడిని కాదు" అని ముఖం చిన్నబుచ్చు కున్నాడతడు.

శశిక చిన్నగా నవ్వి "ఈ కాంపిటేషన్లో పోల్గొనేటందుకు మీరు సంకసించాలి కాని, ఇట్లా నిరుత్సాహపడతారా రెండుకు? అంతగా ఆయనటా అడుగుతుంటే మీరు బెట్టుచేస్తారేమిటి?" అని అరుణతో అని, ".....ఆమె తరఫున నేను మాటిస్తానన్నాను. ఫోటోకి ఎప్పుడు రావాలి?" అని అడిగింది అతన్ని

"సరిగ్గా నాల్గు గంటలకి ప్రభాత్ మూడి యోలో ఉండాలి. ఈ రాత్రి ఫోటో తయారయి పోవాలి. నే నిన్నుడు మళ్ళీ ఆఫీసుకు వెళ్ళాలి. నే నక్కడ కలుగుకుంటాను ఏమంటావ్ అరుణ!" అన్నాడతడు.

"తప్పదుగా! ఎప్పటికైనా మగవాళ్ళదే జయం" అంది అరుణ

"అది ప్రత్యక్షంగా అనిపిస్తుంది. కాని వరో క్షణంగా ఆడవాళ్ళదే అనలేన విజయం శశికళగారూ! మీరూ రండి. అరుణ! సాధ్యమై సంతవరకు నీ నగ లన్నీ పెట్టుకునిరా! అది ముఖ్యమని చెప్పాడు శీవ గిరి. ఇక నేను వెడతాను లేకపోతే, నాల్గు గంటల కల్లా మిమ్మల్ని స్టూడియోదగ్గర కలుసుకోలేను" అని బయటకు, నడిచా డతను. అరుణ యింకా వీదో చెప్పబోయింది. కాని అతను వినిపించుకో లేదు.

"ఎప్పుడూ యింతే—ఇట్లాంటి అనాంతర మేదో తెచ్చి గాలిలా వచ్చి గాలిలా వెళ్ళిపోతారు. ఈయనతో మావచెడ్డ చిక్కుగావుంది" అంటూ కుర్చీలో కూలబడింది అరుణ ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు

"అన్నట్లు నగలన్నీ పెట్టుకుని రమ్మన్నారు. కదూ!" అంది శశికళ. ఆ మాట అనే సరికి

అరుణ ఉలిక్కి పడ్డట్టుయింది. వుచాం! ఈయనే ఎప్పుడూ యింతే నగలన్నీ పెట్టుకురమ్మన్నారు కాని, హోటల్లోని పెద్ద పెట్టె తీసుకు రాలేదు అందుతో ఉన్నాయి అవన్నీ తాళం చెవులు తనదగ్గరే ఉంచుకున్నారు. ఆడవాళ్ళు— మనం ఆజాగ్రత్తలో ఉంటామంటు! ఇప్పుడాయన చేసిన పనేమిటో! ఇందాకనేకదా యావేళ "జేనకూర్" ఆఖరిఅట కదా అని వెడదామనుకున్నాం. పైగా మీరు చూడాలని ఉబలాటపడుతున్నార కూడా!" అంది అరుణ.

"అనుకున్నట్లుగా జరిగితే మనకు నమస్కరే ఉండ వుగా!" అంది శశి నిరుత్సాహంగానే

"ఏమైనానరే. మీ సినిమా ప్రాగం చెడ కొట్టదనికీ వీలేళ్ళదు. ఫోటో తీయించుకున్న వెంటనే

ఆడపడుచు కట్నం

(18-వ పేజీ తరువాయి)

ఆయన రాక పోయినావరే మనిద్దరం వెడదాం. ఇప్పుడి నగల గొడవ ఎట్లాగా అని ఆలోచిస్తున్నాను.

కలిగిఖర్మం లేకాదరిద్రం — అన్నట్లుగా వుంది మెడలో యీ జిగి నీ గొలుసు తప్పించి మరోటిలేదు నాకు వెయ్యి రూ పా య లు ఖరీదుచేసే చంద్రవారం, వె క్లే ను, పాపిడి పిందిరీలు మొదలైనవన్నీ ఉన్నా పట్నం కాపురం వచ్చాక ఎ బైట్లు గా వుంటుందని ఎప్పుడూ పెట్టెలోనే ఉంచటం అలవాటుయి పోయింది "

"పోనీ, నావి యిస్తాను. పెట్టుకోండి. ఫోటో అయిపోయాక తీసేసేవాటికేనం యింత అందోళన ఎందుకు?"

"స్వేషమతో కొచ్చిన సామాన్లు ఏదీ పించుకువచ్చి యింటికి చేరుటలేదు! ఆఖరికి రేపటినుంచయినా పంట్ల ప్రారంభించడానికి కావల్సిన సరకులు తెచ్చుకోవలసిందే ఇంట్లో యిటువంటివి చూడరాకాని ఎవరో మిత్రుడికి మాటిచ్చారట! నేను ఎంత కష్టంతోచినా ఆయనమీద చాటిలు ఎవరితోను వు ను. మీరు మనసెచ్చి మాట్లాడుతున్నారు. కనుక వృధయంతో ఉంచుకోలేక పోతున్నాను. ఆయ నకు, నాకు ఎప్పుడూ యిటువంటి చోటనే తగవులు వస్తాయి. ముందంటగెల్లి రచ్చ గెల్వ మనే సిద్ధాంతం వాది. అబ్బే! ఏ ఎండకా గొడుగు పట్టాంటలారాయన. మా మన స్తత్వాల మీకు ఎంతగా కనిపిస్తాయి కదూ!" అని వద్దంది అరుణ

"విడాకులవరకు వెళ్ళకుండా చూసుకుంటే భార్యభర్తలమధ్య పొర పొచ్చాలు, జీవితాను భవాలకు గీటురాళ్ళుగా ఉంటాయి—అని అంటూ వుంటారు మా వారు అనుభవిస్తున్నప్పుడు సుఖదుఃఖాల మధ్య పూగులాడినా జరిగినవి తల్చుకుంటే తర్వాత మనలే నవ్వువస్తుంటాయి."

"మీ దాంతవ్వ జీవితం స్వల్పమే అయినా అనుభ వాలు వంటపట్టాయున్నమాట!"

"అన్నమంతా చూడాలా—ఒక్క మెతుకు పట్టు కుంటే చాలదూ!" అని నవ్వి అతారం టైంవీస్ వైపు చూసింది శశి "అబ్బ! అప్పుడే మూడు దాటింది. అయితే, మీ రొక్కరే స్టూడియోకి వెళ్ళండి. నేను వంట పూర్తి చేసుకొని ధియేటర్కి వస్తాను. అక్కడ కలుగుకుందాము "

"మీకు చాల శ్రమ యిస్తున్నాము"

"అట్లా అంటే నాకు కోసం వస్తుంది స్నేహి తుల మధ్య శ్రమ అనే దానికి తావెక్కడుంది?"

"పోనీ మనమంతా హోటల్లోనే భోజనం చేద్దాము రెండి "

"ఎందుకు? వృధాగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టడం? అయినా వేసు స్టూడియోకివచ్చి చెయ్యవల్సిన పనేమిలేదుగా, చేతులు కట్టుకొని మంచోవటం తప్ప. సరిగ్గా విడువడకే ధియేటర్కి వచ్చేయ్యండి.

ఈరోవరే మీవని అయిపోతే యిక్కడికే వచ్చేయ్యండి"

"పెట్టెలోని రాళ్ళ నెక్లెసు, చంద్రవారం, మరో జిగిని గొలుసు తీసియిచ్చింది శశి తానే స్వయంగా అలంకరించింది అరుణ మెడలో.

"ఈ నెక్లెసుకుంటే నాదింకా పెద్దది. ఈ చంద్ర వారం మీద అదయితే యింకా బాగుండేది" అంది అరుణ.

"అటువంటిది మా పక్కంటి ఇందిరవద్ద వుంది. పోనీ, అది తెస్తాను."

"ఎందుకు తెస్తూరూ! ఇవి చాలు. గంగిరెద్దువేషం వేసుకున్నట్లుగా వుంటుంది...."

"ఫో అట్లాగంటారేమిటి? మీరివి వేసుకుంటే చాల బాగున్నారు. ముద్దు పెట్టుకోవాలనిపిస్తోంది" అంది శశి నవ్వుతూ.

"హతస్మి. మీకు కూడానా? అయితే మీరు యింటికి రాగానే దిష్టితీసే సరంజామా సిద్ధం చేసి ఉంచండినమా! నా కంత పట్టింపు లేక పోయినా మావారి తాపత్రయం అట్లా వుంటుంది. విచిత్రంగావుంది కదూ! అందరి ఎదుటకు తీసుకు వెళ్ళాలి; అట్లా చేస్తే దిష్టి తగులుతుంది. అవ్వా కావాలి బువ్వా కావాలి అన్నట్లుగా వుంది. సరే మూడున్నరయింది. మరినే వెడతాను. మీరు మా కోసం ఎదురు చూడకండి. ధియేటరుకివెళ్ళి అంతగా పిక్చర్ మొదలయితే హోల్లోకి వెళ్ళిపోండి. ఆయన రాకపోయినా నేను వస్తాను" అని హేండ్ బ్యాగు తీసుకుంది అరుణ.

"నగలు తీసేస్తారే?"

"ఇక్కడినుంచి ఎందుకు వేసుకెళ్ళటం? అందరి కళ్ళూ వీటిమీదే ఉంటాయి స్టూడియోకి వెళ్ళాక పెట్టుకోవచ్చు" అని నవ్వి వాటిని చేతి సరికితో పెట్టుకొని బయటకు నడిచింది అరుణ ఆమెను విధిగుమ్మందరకు సాగనంపింది శశికళ.

చకచకా గంటన్నరలో వంట పూర్తి చేసింది. ఆ దంపతులతో గడిపిన క్షణాలు వదే వదే గుర్తుకు వచ్చి రోవోపల నవ్వుకుంది శశికళ వాల్లెంతో సన్నిహితులయినట్లు అనుభూతి చెందింది.. . రామం రాత్రికికాని రానని చెప్పాడు. కనుక సిని మాకి వెళ్ళినా ఫర్వాలేదు అరుణతో అనుబంధం రామానికివెచ్చి ఆశ్చర్యంతో ముంచాలనుకుంది శశి. ఇట్లా ఏదేదో ఆలోచిస్తూనే అన్ని పనులు చక్క బెట్టుకుంది ఈ రోవల పనిమనిషివస్తే చేయించు కోవల్సిన పని పూర్తి చేసుకుంది.

గులాబి రంగు జాకెట్ పీర కట్టుకొని, నీతి రంగు వెల్వెట్ జాకెట్ తొడుక్కుంది వేరే రాళ్ళ నెక్లెస్ చిన్నదివుంటే వేసుకుంది. అది ఉద్యోగం దొరికిన క్రొత్తలో రామం కొన్నాడు సాధారణంగా బయటకు వెళ్ళినప్పుడల్లా అది ధరించటం ఆమె కలవాటయిపోయింది. వేసిటీదేగో చేత్తో పట్టుకొని యింటికి తాళంవేసి, బయలుదేరింది—ఆ రోవలే ఇందిర, శ్యామల ఒకసారివచ్చి వెళ్ళటం, సినిమా ప్రాగం విషయంచెప్తే తమకు తీరికలేదని చెప్పటం జరిగిపోయింది.

సరిగ్గా పావు తక్కువ అరు గంటలకి ధియే టర్కు రిక్లాతో చేరుకుంది శశి. ఆమె వాళ్ళంతా కళ్ళు చేసుకొని అరుణకోసం చుట్టూ చూసింది. ఆమె కనపడకపోవలంతో వాళ్ళింకా స్టూడియో

నుంచి రాలేదనుకుంది.

వది నిమిషాలసేపు హాలు బయటనే నిలబడి నిరీక్షించింది. వచ్చేపోయేవాళ్ళ దృష్టాలన్నీ తనపైనే పడడంతో ఆమెకు కొంచెం గర్భం కల్గిందనా ముళ్ళమిడ నుంచున్నట్లు విసిరింది. వాలోహస్తార్థకంపై తనమీదనే ఎక్కువ మంది దృష్టి పడటం జనావలీనం కుదిర్చాననీ, అసభ్యతకు తార్కాణమనుకుంది. మనసులో బాధపడినా, పైకి విమర్శించినా ఫలిత ముండదని ఆమెకు తెలుసు.

ఇంతలో టిక్కెట్లు యివ్వటం ఆమె దృష్టిలో పడింది. అంతగా అరుణవస్తే లోపలికి రాకపోవడమకుని బాల్కనీ టిక్కెట్టు తీసుకొని హోల్లోకి వెళ్ళింది శశికళ. అప్పటికే మ్యానురీలు రన్ అవుతోంది. అయినా, శశికళ చూపులు ద్వారం వద్దనే ఉన్నాయి. 'ఇంకా రాలేదేమిటి! ఇలా న్నడియోలో కని పూర్తి కాలేదేమో!' అని ఎన్నిసార్లునుకుందో ఆమెకే తెలియదు.

అంతలో సినిమా మొదలుపెట్టారు. పావుగంట సేపటివరకు ఆమె సినిమా కథలో లీనకాలేక పోయింది. ఇంటర్వో వరకూ అరుణ విషయం మర్చిపోయింది. ఒక్కసారి హోల్లో మెర్క్యురీ లైట్లు వెలిగేనరి కులిక్కిపడి వాస్తవికతలోకి వచ్చింది.

బాల్కనీ అంతా కలయజాసింది. ఆఖరిలో జామూలాన ఆట్టే జనం కూడ లేరు. అరుణకని, ఆమె భర్తకని కనిపించక పోవడంతో ఆమె గుండె లెండుకో దడదడ కొట్టుకున్నాయి. మనస్సు వరివరి విధాల పోయింది. అంతవరకు స్టూడియోలో కని పూర్తి కాలేదేమోనని సరిపెట్టుకోలేకపోయింది. హాలు బయటకువచ్చి చూసినా వాల్లెవరూ కని పించలేదు. ఈలోపుగా ఏదైనా అర్జంటు కని తగిలిందేమో—ఒకవేళ హాలువద్దకు వచ్చేసరికి బుకింగ్ కట్టేస్తే వెనక్కివెళ్ళిపోయాడేమో—ఇట్లా అనేక రకాలుగా అనుకుంది. సినిమా వదలి వెళ్ళి బుద్ధి కాలేదు. వది గంటల కింటికి చేరుకోకపోనని నరి పెట్టుకుంది. ఇంతలో పిక్చర్ బిగ్ అవడంతో హోల్లోకి వెళ్ళిపోయింది శశికళ.

తొమ్మిదిన్నరకి సినిమా అయిపోయింది. సినిమా ఖరదాగానేవున్నా, వెనుకటిలా ఆమె దృష్టి వాటి మీదకు పోలేదు. హాలు బయట అరుణకని వెడకినా పృథా అయింది. నిరుత్సాహంగానే రిక్వెస్ట్ యిల్లు చేరింది శశికళ.

తాళంలేని యింటర్ ప్రవేశించింది. అరుణ కాలేదు. బట్టలు కూడ మార్చుకోకుండా వాలు కుర్చీలో కూర్చుండిపోయింది ఆమె కేడుపోయినంత వనయింది. హాలు దగ్గరకి వస్తాననివెప్పి అరుణ రాకపోవడంతో ఆమెపై కోపం వచ్చేసింది కళ్ళల్లో నిల్చిన పిళ్ళు చేతిరుమాలుతో ఒత్తుకుని కళ్ళు మూసుకుంది. అభిమానం ముంచుకొచ్చి కన్నీళ్ళు కూసం దాల్చింది.

అప్పుడే ఆమెకు నగల విషయం గుర్తుకు వచ్చి గుండె జల్లుమంది అరుణపై అనుమానం కల్గింది. కాని వెంటనే యింటి అద్దె ఎద్దాన్నయిచ్చిన విషయం, వాళ్ళ నూటుకేసు ఆ యింటర్ వుండన్న విషయం గుర్తుకువచ్చి కొంచెం ధైర్యం తెచ్చుకుంది.

పిచ్చిపిచ్చి ఆలోచనలతో మస్తిష్కం వేడక్కింది.

కణతలు బొటన వ్రేళ్ళతో నొక్కుకుంది. ఇంది రతోకాని, శ్యామలతోకాని చెమటే ఏదైనా నలవో యిస్తారేమో అనుకుంది మొదట. కాని అప్పుడు రాత్రి పడకొండు గంటలు దాటిందన్న విషయం జ్ఞప్తికివచ్చి ఆ ప్రయత్నం విరమించుకుంది. అడిగాక, తనేదో తెలివితక్కువనని చేసినట్లు కించ పడుతూ ఆ విషయం ఇంకొకళ్ళ దగ్గర బయట పెట్టుకోవటం మరి చిన్నతనంగా పుంబుండను కుంది శశికళ.

క్షణంలో ఆళ, మరుక్షణంలో నిస్సృహ, మరొక నిమిషానికి జరగమన్నది జరక్కుపోదన్న నైరాగ్యం, ఇదే తెలివి తక్కువ తనంగా రాసుం భావిస్తాడేమోనన్న బాధ.....అట్లా అనేక విధాలుగా మెలి కలు తిరిగిపోయింది శశికళ.

కళ్ళపిళ్ళు తుడుచుకోవాలన్న దృఢ కూడా లేదా మెకు. ఆకలి వచ్చేసిపోయింది. తా నరుణచేత మోస గింపబడ్డదో, లేదో కూడా నిర్ణయించలేని అనిశ్చిత పరిస్థితిలో ఉండిపోయింది.....అట్లా వాలు కుర్చీలో ఆలోచనలతో నతమతమవుతూనే మగత విడ కొరిగింది. అద్దె నా రాత్రి ఒంటిగంటకు.

—విధితలుపు చప్పుడయ్యేసరికి నిద్ర ట్లోంచి ఉలిక్కి పడింది శశి. ఆమెలో విద్యుత్ప్రేగం ఉత్పన్నమైంది. అరుణవచ్చి పుంబుండమనుకని గబగబవెళ్ళి తలుపు తెరిచి ఎదురుగా నిలబడిన రామాన్నిచూసి కొయ్యబారి పోయింది.

అతడు లోపలికివెళ్ళి బట్టలు మార్చుకొని వచ్చినా శశికళ గుమ్మంవద్ద అట్లాగే నిలబడి పోయింది.

“ఏం! బొమ్మలా నిలబడిపోయావ్?” అని పెదవులతో ఆమె చెక్కిలి నతడు తాకేవరకు ఆమె లేరుకోలేదు. “పేలవం గా తెచ్చిపెట్టుకుంది చిరునవ్వును. నమాధానమే చెప్పిలో తోచలే దామెకు

“ఏమిటి? ఏకారుకాని, సినిమాకుగాని వెళ్లావా? ద్రుష్టు మార్చుకోకుండానే వడుకున్నావ్!” అన్నాడు రాసుం వాలు కుర్చీలో వెనక్కివాలతూ.

“సినిమాకు వెళ్ళాను.....” అంది క్లుప్తంగా. అరుణ ఆ యింటర్ అద్దెకు ప్రవేశించిన విషయం దాచటంవల్ల ప్రయోజనం లేదనిపించిందామెకు. నగ లిచ్చిన విషయం తప్పించి అరుణ ఉదయ మింటికి వచ్చినదానిగా జరిగినదంతా తెప్పించి శశికళ.

“.... ఇంతవరకు ఆమెకు, ఆమె భర్త కాని రాలేదు. వాకేమిటో అర్థం కావడంలేదు.”

“ఎక్కడికి వెడతారు? ఎద్దాన్ను కూడా యిచ్చా రంటున్నావుగా! వాళ్ళను గురించి నువ్వుంత అందో భవ పడటమెందుకు?...అంత సీరనంగా వున్నావు, అన్నం కూడా తినలేదా?” అని అడిగాడు రాసుం మామూలుగా.

“తిన బుద్ధి కాలేదు....అబ్బా! అప్పుడే ఐద యింది” తన చేతి వాచీ చూసుకుంటూ అందిఆమె.

ఆమె పీర మా ర్చు కో గృహకృత్యాలలోకి దిగిపోయింది. రాసుం అట్లా వాలుకుర్చీలోనే మాగమ్ముగా విడపోయాడు. ..ఉదయం ఎనిమిది గంటలవరకు నగల అరుణ కిచ్చిన విషయం రాసుంతో చెప్పదామా వద్దా అని మధనపడింది శశికళ. అరుణ రాకపోవటం ఆమెమీద మరింత

అనుమానం భృవపడేలా చేసింది..... ఇక మూడ బాధ భరించలేక రాసుంతో చెప్పేసింది

ఆమె కళ్ళల్లో పిళ్ళ నిలిచాయి రాసుం ఆ విషయం విని తెల్లబోయాడు. “నికు టోకరాయిచ్చి నగలు కాజేసారన్నమాట! అట్లా ఎట్లా మోస పోయావ్?” అన్నాడు రాసుం విసుగ్గా.

“వాళ్ళ ప్రవర్తనమబట్టి నాకు మోసగాళ్ళని అనిపించలేదు. ఆ సమయంలో మీరున్నా అట్లాగే చేసేవారు. ఇంతకీ నేను దురదృష్టవంతురాల్సి” అంది ఆమె కించపడుతూ. ఆమె నల్లని కళ్ళు పిళ్ళు నింపుకున్నాయి.

“అ నూటుకేసులో అనలేని లేవేమో!” అంటూ రాసుం వెళ్ళి దానిని పరీక్షించాడు. దాని తాళం, వెంటనే వూడినచ్చింది. లోపల రెండు వాయిలు చీరలు, రెండు పుస్తకాలు తప్ప మరేమీ లేవు. “.....శశి! ఏ లైవోలో నిన్ను పూర్తిగా మోస గించారు. నువ్వుంత గుడ్డిగా మోసగింపబడతావని నే నెప్పుడూ అనుకోలేదు. విన్నవరూ మోసగించ లేరని డంబాలు పలికేదానివి. ఇప్పుడేమైంది? అనుభవానికేవస్తేకాని తెలియదు” అన్నాడతడు విస్మయంగానే.

భర్త ఏమి మాట్లాడినా జరిగినదానిలో తనది కూడా కొంచెం తప్పున్నట్లు భావించున్న శశికళ ఏమీ నమాధానం చెప్పలేకపోయింది ఆమెకు దుఃఖం పెల్లుబికి వచ్చింది. గదిలోకివెళ్ళి మంచంపై బోర్లగిల పడుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

పావుగంట గడిచింది. ఇంతలో “శశి! మనింటికి చుట్టూలోచ్చారు. ముఖం తుడుచుకొనిరా!” అంటూ ఆమె దగ్గరగా వచ్చాడు రాసుం. గబుక్కున పైకి లేచి కళ్ళు తుడుచుకొని ఎవరన్నట్లు ప్రశ్నార్థకంగా చూసినతననివెళ్ళు. రాసుం మామూలుగా చిరునవ్వు ముఖంతో ఉండటం ఆమె కాళ్ళర్యమే కలిగించింది.

“బయటకు రా! ఎవరో చూద్దువుగాని” అన్నాడు రాసుం. ఆమె చేయి పట్టుకొని రేడియో వున్న పెద్ద గదిలోకి తీసుకువెళ్ళాడు. అక్కడ అరుణని, ఆమె భర్తని మాసి ఆశ్చర్యానందాలలో మునిగిపోయింది శశి. రాసుం మాట లామె కర్ణం కాలేదు. వారి ముఖాలలోని చిరునవ్వు ఆమెను నందిగ్గావస్తో సుంచించింది.

“నేనేం మోసపోలేదు! మాకారా?” అన్నట్లు రాసుం కళ్ళల్లోకి చూసింది శశి

“అదంతా వేరేకదలే!” అన్నట్లుగావుంది. అతని పెదవులపైన చిరునవ్వు

“మేము పిక్కరుకు రాలేదు సరికదా యింత వరకు అయివులేమని కోపంగా వుందా మీకు!” అంది అరుణ నవ్వుతూ. అవునని, లేదని చెప్పలేని నవ్వు వచ్చింది శశికళ

“శశి! ..” అని అరుణ భర్త పిలిచేసరికి శశి కళ ఉలిక్కిపడింది. “నిన్నుంక నన్నెన్నులో ఉంచటం వాకిష్టంలేదు. మీ నాన్న, పినతండ్రడి మనుమడు శ్యామసుందర్ మీలటరితోకి వెళ్ళిపోయాడని నీవు వినేవుంటావు”

“అవును. నా కెనివిదేళ్ళున్నప్పుడు చూసాను. మళ్ళీ అతని కబుర్లు తెలియవు కాని, రెండేళ్ళ వాడు కాబోలు అతనికి పెళ్ళయిందని, తల్లి

ఇంటిల్లిపాదికి ఆనందం చేకూర్చే

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

తప్పక చదవండి :

“హయ్యో! గబుక్కు నెవరైనా వస్తే
ఇవ్వచ్చని అట్టోపెట్టానండి ఆ
కి సాన్ స్క్వాష్ సీసా!”

ముందు క్లాగ్ కత్తి ఉన్న ఇల్లాళందూ, గబుక్కున ఇంటి
కెవరైనా అతిథులువస్తే ఇవ్వడానికిని ఎప్పుడూ అదనంగా
ఒక “కిసాన్ స్క్వాష్” సీసా వేరే అట్టోపెట్టి ఉంటారు.
తెట్టినముగ్గిన పళ్ల నుంచి తీసిన ఈ రసంలో బలవర్ధకాలైన
దిటమినులు పుష్కలంగా ఉంటాయి. ఏడాది బొడుగునా
సికాలమైనా ఈ పళ్లరసం ఇవ్వచ్చు. పుచ్చుకోమవచ్చు.
కురదిపోగలది : ఎప్పుడూ మీ యింట్లో రెండు మూడు
సీసాలు అట్టోపెట్టి ఉంచుకోండి. అరెంజీ, లెమన్ కాక
దురి అరురకాల పళ్లరసాలున్నాయి.

9 సాన్ ప్రాడక్ట్స్ లిమిటెడ్, బెంగళూరు

[NWT-KP 1915]

ఆడపడుచు కట్నం

దండ్రులను కూడా తీసుకుపోయాడని మా నాన్న
అమ్మతో చెప్తుంటే విన్నాను” అంది శశి

“వాడే నేను. ఆ పెళ్ళికూతురే యీ అరుణ.
నెలరోజులు నెలవుపెట్టి మన బంధువులందరినీ
చూద్దామని బయలుదేరాము. బాబయ్యను చూడ్డా
నికి వెడితే సీవు, మీ ఆయన యీపూర్లో ఉన్నా
రని చెప్పాడు. మా అక్కయ్య కూడా యీ
పూర్లోనే వుంటోంది. మొన్న రాత్రి ఇక్కడకు
వచ్చాము. మన్నాదే మీ ఆయన అఫీసుకు ఫోన్
చేసాను. అతడు, నేను కల్యాణ్ కి విషయాలు తెల్పు
కున్నాము. తాను క్యాంపు వెడుతున్నానన్నాడు...
అరుణ, నేను నిన్ను మోసగించడానికే ప్లాను వేశాము.
అందుకనే యింతవరకు రాలేదు. నువ్వు చాల బాధ
పడి వుంటావు. ఈ పని చేసింది మేమయినా
చేయించింది వేరొకరు?” అన్నాడు క్యామ నుండర్.

“ఎవరు?” అంది శశి సాశ్వర్యంగా.

“మీవారే! ఆపని చేయమని మాకు నలహా
య్యారు. మీ వదిల ప్రాప్తిపొందింది.”

“అంతాకల్పి నన్ను మోసగించారన్నమాట !”
అంది శశి బుంగమూతిపెట్టి.

“అవును. ఎవరి మోసంలోనూ వదలని డంబాలు
వలకవుగా యింక?” అన్నాడు రామం నవ్వుతూ.

“అయితే రాత్రి వండిన అన్నమల్లాగే వుంది.
ఆ చద్దన్నమే తినండి మీరంతా. అదే మీకు శిక్ష”
అంది శశికళ.

“బలేదానివి. క్యామనుండర్ నిన్నాడపడుచుగా
నత్కరిద్దామని వస్తే చద్దన్నం వెడదామనుకుంటు
న్నావా?” అన్నాడు రామం.

అరుణ తానే స్వయంగావెళ్ళి కుంకుమభరిణి
తెచ్చి పొట్టుపెట్టింది శశికళకు క్యామనుండర్
అందించిన కాశ్మీర్ సీల్కుపీర్ శశికళ చేతుల్లో
పెట్టింది అరుణ ఆమె కళ్ళలో ఆనందబాష్పాలు
తళుక్కుమన్నాయి.

“ఇప్పుడిదంతా ఎందుకువదినా?” అని అడిగింది శశికళ.

“నీ పెళ్ళికి మేము రాలేదుగామ్మా!” అన్నాడు
క్యామనుండర్.

“నీ పెళ్ళికివి బహుమతులు.....” అంటూ
శశికళనగలే ఆమె చేతుల్లో పెట్టింది అరుణ...
అంతా నవ్వుకున్నారు

“మిస్టర్ రామం! ఆ శుభవార్త కూడ చెప్పయ్య
వోయ్!” అన్నాడు క్యామనుండర్.

అరుణవైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూసి రామం
కళ్ళలోకి తూపులు విసిరింది శశి.

“అ! ఏముంది? రిజల్టుని పడ్డాయనేనా!
నా కెప్పుడో తెల్పు శశి ప్యసపుతుందని” అన్నాడు
రామం శశికళ చిన్నగా నవ్వి నిట్టూర్చింది

“మరి మీ అద్దె ఎద్దాన్ను డబ్బు .” అంది
శశికళ నవ్వుతూ.

“అది ఆడపడుచుకట్నం యిచ్చిందిలే మీ వదిన”
అన్నాడు క్యామనుండర్.

“కాదు. నిన్ను మోసం చేయటానికి ముందు
పెట్టుబడి పెట్టింది ..” అన్నాడు రామం
నవ్వుతూ కళ్ళలో నారిసారించి తూపులు విసిరి
అతన్ని మధురవేదనకు గురిచేసి మృదుమందహాసం
చేసింది శశికళ తేపురిల్లిన బొద్దయంతో..... ★

మనీ తా వాణి

మీవాళ్లం పెట్టారు

వనంతగారి "మీవాళ్లం పెట్టారు?" వ్యాసం పారెల విషయంతో విమర్శించేవారి మనస్తత్వాన్ని మార్చే ఒక విగ్నవ వనంతం. విజంగా మీవాళ్లం పెట్టారు అనే ప్రతిపాదన వాళ్ల వాళ్లం పెట్టారో ఒకసారి ఆలోచించాలి. తాపాకు ఉన్నా, లేకపోయినా, సంఘాచారాలకు, దర్బారాలకు లోనై, తమ బిడ్డల భావిజీవితాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని వారి సౌఖ్యము కోసమై ఎన్ని కుటుంబాలు చితికి పోతున్నాయో యోచించే దెవరు? ఎన్ని కష్టాల కైనా ఓర్చి లోకం కోసం యిచ్చేవారికి తెలుస్తుంది కాని దీనిలోని బాధ విమర్శించేవారి కేం తెలుస్తుంది. ఇలాంటి వ్యాసాన్ని పారకలోకాని కందించిన రచయితకు, పత్రికకు వా ధన్యవాదాలు.

మార్గ భానుమతి (నెల్లూరు)

* * *

వనంతగారి వ్యాసం చాలా బాగుంది. మా పక్కంటూమూయికి తల్లి లేదు. అమె పెళ్లికని తండ్రి ఉన్న అస్తి, ఇల్లు అమ్మి కాస్తా కూస్తా సార పెట్టి అత్తవారింటికి వస్తాడు. కాని వారం రోజులకే ఆ అమ్మాయి ఏడుస్తూ తిరిగిచ్చింది. కారణం పందిర వట్టెమంచం తేనెందుకు అత్తగారు వెళ్లగొట్టారట. ఇంక ఏం డబ్బుందని మంచం పెడతాడా తండ్రి? ముసలితనంలో ఎంతో బాధపడుతున్నాడాయన. తన గతికి కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తోందా అమ్మాయి. అమె జీవితం మూడు రోజుల ముప్పు బయిపోయింది. అత్తగారికి బుద్ధిలేక వెళ్లగొట్టే పోనీ చదువుకున్న భర్తగారికైనా బుద్ధుండొద్దూ! పోనీ వాళ్లం లేనివారా? కాదే ఇంకా ఎందుకో పరిస్థితులు తెలిసి కూడా ఇతర్ల సామ్ము వాంఛించడం? కోడళ్లని దుఖపెట్టే వాళ్ల కేమిస్తుందో? ఎదుటి మనిషిని బాధపెట్టడం వాళ్ల కెంత సరదా? వనంతగా రన్నట్టు ప్రతి అత్త తనుకూడా పూర్వం ఒకప్పుడు కొత్తకోడలన్నమాటగుర్తు పెట్టుకుంటే బాగుండును.

సీతామణి (ఖర్దారోడ్)

* * *

వనంతగారు వ్రాసిన "మీవాళ్లం పెట్టారు" వ్యాసం వాకు చాలా నచ్చింది. వారు వ్రాసిన నది ఈ రోజుల్లో జరుగుచున్నదే. అబ్బాయికి పెళ్లి చేశారంటే, అల్లుకాడ దగ్గర నుండి నమస్తము కోడలు తేవలసిందే. లేకపోతే అత్తగారు నరసింహవతారం ఎత్తుతుంది. డబ్బు, డబ్బు అనే వారికి ఏదైనా ఉపాయం ఉంటే చాలవరకు పరిస్థితులు మారవచ్చు. వనంతగారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. వారికి వా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు.

వారణాసి లక్ష్మీ శ్రీరామారావు (చిలకలూరిపేట)

* * *

వనంతగారు వ్రాసిన "మీవాళ్లం పెట్టారు" అనే వ్యాసము చాలా బాగుంది. ఉన్నది ఉన్నట్లుగా వ్రాసేరు. అమెకు వా అభివందనములు.

ప్రతి అత్తగారు తన కోడలు సార తేవాలని ఆశపడుతుంది. తన కూతురు కూడా ఒక రింటికి కోడలుగా వెళ్లినప్పుడు తను సార దండిగా పెట్టాలని తలంచడు. మన పిల్ల ఒకరి ఇంటికి కోడలుగా వెళ్తే ఎంతో, ఒకరి అమ్మాయి మన యింటికి వస్తే అంతే వన్న ఇంగితజ్ఞానము వాళ్ల కుండదు. కోడలు తీసుకువచ్చి మన ఇల్లు నింపాలి అని తలపొస్తారే తప్ప వాళ్ల అమ్మాయికి పెట్టబోయేవరికి మొండిచెయ్యి చూపుతారు. ఇటువంటి పరీక్షలు ప్రతియువతికి పెళ్లయిన కొత్తలో ఎదురవుతుంటాయనుకోండి. అత్తగారు కాగానే ఇవన్నీ మరచిపోయి, తనకి వచ్చే ఆ కొత్త కోడలిని అని తేలేదనీ, ఇని తేలేదనీ పాదిస్తుంది. ప్రతి స్త్రీ ఇటువంటి వ్యాసాలు చదివి ఇకమీదనైనా తమ తప్పులు తెలుసుకుని నిజం గుర్తించితే మంచిది.

బి ధనలక్ష్మి (బరంపురం)

* * *

మీవాళ్లం పెట్టారు అన్న వ్యాసం చాలా బాగుంది. వనంతగారు అత్తలకు, కోడళ్లకు నచ్చేలా వ్రాసారు. ఇయివా శానాటి అత్తలు అంత గయ్యారీలుగా లేరు కానీ, ఇరుగు పొరుగు అమ్మలక్కలు పోరు మాత్రం తప్పటంలేదు వనంతగారికి పత్రిక ద్వారా అభివందనములు తెలుపవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను.

పి. సుబ్బలక్ష్మి (కొవ్వూరు)

* * *

అనుభవించేవారు

నందూరి రాజ్యలక్ష్మిగారి "అనుభవించేవారు" అను వ్యాసం చాలా చక్కగా ఉంది. వారు చెప్పినట్లు మధ్యతరగతి కుటుంబీకులకు ఇలాంటి అతిథులనల్ల చాలా కష్టంగా ఉంది. ఈ వ్యాసం వల్లనైనా అతిథులు కొంచెం చదువు, సంస్కారం ఉన్నవారైతే ఇతరుల కష్టాల గుర్తించి కొంత మటుకు బంధువుల ఇళ్లకు పోకుండా ఉంటారని వా నమ్మకం.

ఎం. సత్యవాణి (విశాఖపట్నం)

* * *

నందూరి రాజ్యలక్ష్మిగారు వ్రాసిన "అనుభవించేవారు" అన్న వ్యాసం చాలా బాగుంది. ప్రతి కుటుంబములో ఎవరో ఒకరు ఆపరిచిత దూరపు బంధువులు తలస్తవడమవుతూ వారి చుట్టూ రికం ఏ వైపుదో, వారిని ఆనలు చూచేమా? లేదా? అని తెలియక తికమకాల పడేవారిలో నే నొకరిని. మా యింటికి ఓ దూరపు చుట్టం వచ్చాడు. మావారికి ఏదో దూరపు చుట్టరికాన్ని కలుపు కొన్నాడు. అనలు మావారు ఊరులో లేరు. మర్యాద చేయకపోతే ఏమైనా అనుకొంటారేమో నని ఘనంగా (మేము చేయకున్నా) ఆయనే చేయించుకొన్నాడు. మావారు క్యాంప్ నుంచి వచ్చాక అటువంటి బంధువు తనకు లేదని, చక్కవ నవ్వారు.

రచయిత్రి నందూరి రాజ్యలక్ష్మిగారికి నా అభివందనములు తెలియజేయుటకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను.

ఆర్. కె. అన్నపూర్ణాదేవి (ఎర్రగుంట్ల)

* * *

కొటుక పుల్లలు

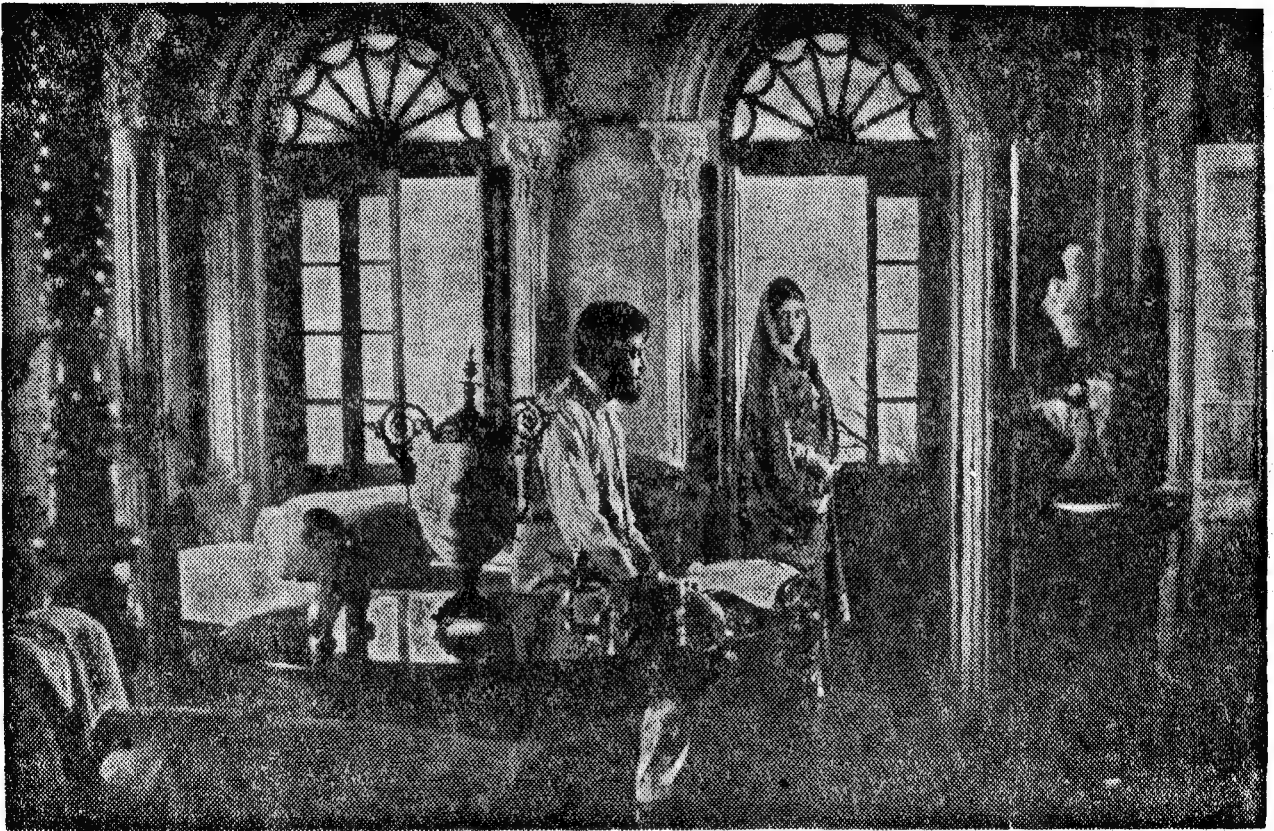
కొలుకపుల్లలు వ్యాసం చదివాము. శ్రీమతి రాధారావుగారు వ్రాసినట్లు చేసినాము. చాలా బాగా తయారయినాయి. రచయిత్రికి నా అభివందనలు పత్రిక ద్వారా అందజేస్తున్నాను.

కె. రత్నకుమారి (విశాఖపట్నం)

మహేంద్రావారి 'కృష్ణరేమ' లో జమున.

విశ్వకవి రచించిన కథ 'మణిపాళ' అధారంగా నవ్యకవి రాయ్ నిర్మించిన చిత్రంలో ఒక సన్నివేశం

చిత్రనమిద:

సత్యజిత్ రాయ్ అపూర్వ చిత్రస్వప్ని ముగ్గురు ముగ్ధకన్యకలు

క క న్

స్మృతినీడ్యలయిన రచయితల వనంతు, కథలు,

చాలుకాలు అధారంగా తీసుకుని నీవీమాను తియ్యడం మన కింకా జాగా తరిపిటి కాలేదు. ఇప్పుడు మన తేలంలో తయారయ్యే చిత్రాలన్నీ దర్శక నిర్మాతల ఉపాధికాంకులవి. ఉండినదీననే. నిజానికి నీవీమాను చిన్న జననీమాన్యంలో ప్రభావాలయిన తాత తాతలకు చుట్టూ కట్టుకొన్నవే. ఇందుచేత ఈ తోజంలో పాతాన్యంగా మనం ఏ నీవీమాను జూసివా అయీ పాతలకన్న వాటి తె రమరుగున ఉన్న స్వత్తులే కొట్టవచ్చినట్లు కట్టెలు పాతాల్కొరిస్తారు! ఇలాగ వీటి సుగుణజాలింకా ఎన్నో యితా వికరువుపెట్టవచ్చును!

అయితే ప్రపంచ ప్రభావ నీవీదర్శకుడు విశ్వకవిరాయ్ తొక్కిన దారి వేరు.

ఈమధ్యన ఈయన తీసిన 'తీన్ కన్యా' అన్న చిత్రం కూడాను. 'తీన్ కన్యా' అంటే ముగ్గురు కన్యకలు. వీరి మనస్తత్వ చిత్రణమే దీని లక్ష్యం. రాయ్ వీరిని బాగుార్ రచించిన మూడు గొప్ప కథానికంలో నుంచి ఎన్నుకొన్నాడు.

రచించిన ప్రసిద్ధకథ 'పోస్ట్ మాన్స్టర్' పాతకుల కందరికీ సుపరిచితమే.

కలకత్తా నివాసి పోస్ట్ మాన్స్టర్ని అమాంతంగా ఏదో మారుమూల కుగ్రామానికి బదిలీ చేస్తారు. అతగాడు ఒక్కడే అక్కడికి వెళ్లి కొత్తగా పోస్ట్ సీటు ఏర్పాటు చేస్తాడు. పాపం ఆ ఏకాకి మానవుడికి ఆ కుగ్రామంలో నా అన్నవాళ్లెవళ్ళు కనబడరు నిజాని కది ఒక చిట్టడివిలాంటి ఉండు. 'కలన్' అని కది పన్నెండేళ్ళ పసిబాలిక అతనికి పనికత్తైగా కుదురుకుంటుంది రతనకి తల్లిగాని, తండ్రిగాని, తదితర బంధువులుగాని లేరు. పోస్ట్ మాన్స్టర్ చెప్పిన చిన్న చిన్న పనులు చేస్తూ ఎంతో అసరాగా ఉంటుంది. తిరికనమయ్యాలో పోస్ట్ మాన్స్టరు ఆ పసిదానికి అక్షరాభ్యాసం ప్రారంభించి ప్రమోదముగా గుణితాలు వేర్చుతాంటాడు.

అనాటి కాలానికి ఆ వల్లెలూరి ఒంటరి ఉంది తంతో పోస్ట్ మాన్స్టర్ కి ప్రాణం విసిగిపోతుంది. ఆ కుగ్రామంలో అడుగుపెట్టవచ్చినింది అతనికి ఇంటిమీదే ధాన్! దానికి తోడు తోజతోజ అర్చ

కా తిరేక బిడ్డ అయ్యేను, సుఖసూరం కూడలు వికడంలో అలాగే నవవాళ్ళు ముగిసిపోయాయి. అక్కడినుంచి తప్పించుకుని పరిపాలన తిరిగి ప్రపంచంలో కడతం ఎలాగా అని అలోచిస్తాంటాడు. కాని రతనకి మాత్రం అతనిమీద ఎంతో అత్తయిత నిర్బంధం. పాపం ఆ పసిదాని కి ఏకాం ప్రపంచంలో అత్యుపయోగం తెలుస్తాను?

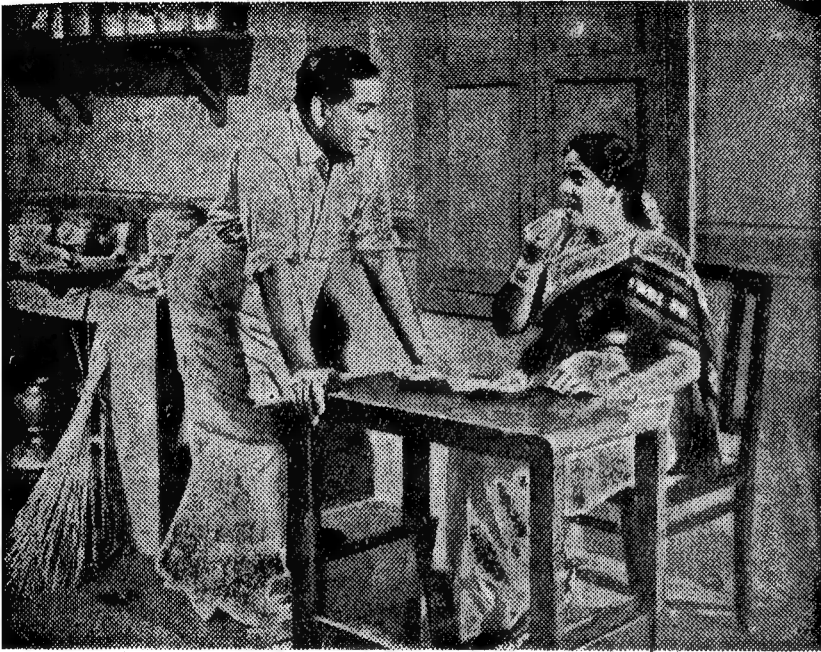
పదుపు ద్వితీయకాలాదాకా పొగుతుంది. అంత తోజే పోస్ట్ మాన్స్టర్ బదిలీకాసం చేసిన ప్రయత్నం ఫలించింది. అతగాడు పెట్టి జేత పట్టుకుని కొత్తగా వచ్చిన పోస్ట్ మాన్స్టర్ కి రాష్ట్ర అన్న జెప్పి ఇంటికి బయలుదేరతాడు. కొత్త పోస్ట్ మాన్స్టరుతో రతనవి జాగ్రత్తగా మాడమని చెబుతాడు. కొంత బహుమతి కూడా ఇవ్వబోతాడు కాని అది ఆమె తీసుకోదు. నిశ్చల దృష్టితో అతనివైసే మాస్తూ గుడ్ల నిరుగుక్కుకుని కుమిలి కుమిలి దుభిస్తుంది. బాగుారు ఆమె సీరవకోకం అగాధమయిన అమర వాణితో చిత్రించాడు. నిజాని కిందులో అంతగా చెప్పడగ్గ పెద్ద కథ ఏది లేదు. అయితే రాయ్ ఇదే గాథ అధారంతో తన చిత్రం నిర్మించాడు!

మణిపాళ

పరిభాషాన్ గొప్ప వ్యాపారి. ధనికుడు. వర్తక వ్యవహారాలలో అతడు చాలాకాలం కలకత్తా వంటి మహానగరాలలోనే తిరుగుతాంటాడు. అతని

అంత్రనచిత్రపాతపత్రిక

శాంతి కథావారి 'శాంత'లో రేలంగి, సూర్యకాంతం.

మౌన గృహిణి మణిమాలిక. ఫణిభూషణ్ ■
వల్లె ప్రాంతంలో నదీరీతన కట్టించిన ఒక పెద్ద
మేడలో అమె కొత్త కాచరం ప్రారంభమవుతుంది.
ఎవరో యిద్దరు ముగ్గురు పరిచయితులు తప్ప ఇరుగున
తిరుగున కాంక్షపాటికి ఎవ్వరు కనబడరు. సామాన్య
గ్రామ స్థులున్నా ఆ భవంతిలో వారి
కంతగా పరిచయం లేదు. భార్యభర్త లోగ
భాగ్యం కేమి తోలు లేదు. కాని వారిద్దరు
వివసింపే ప్రపంచాలు వేరు. భర్త కెప్పుడు భవార్జన
మీదే దృష్టి. ఆ ముగ్ధ పద్మవు తన సాచార్యం
కోసం, అప్యాయత కోసం అగ్రులు చాచుతూ
ఉంటుందని కూడా అతనికి తెలియదు.
ఎప్పుడైతే కుట్టుపు కూపుగా ఇంటికి వచ్చిందా
అంటే అంటున్నట్లుంటాడు. అన్నెక ఆ దంత
తుల కెంతకాలానికి సంతతి కూడా కలగదు. దావా
దీవా మణిమాలిక కా భవంతి ■ పెద్ద కారా
గారంతా తయారవుతుంది. భర్త ప్రేమ అంటే
ఏమో అమె ఎన్నడు చవిచూడలేదు. పోనీ అమె
కుంటే సిగ్గుపాన బయలుదేరలేదు. చివరికి అమె
గాఢాసురాగం బంగారునగల మీదికి తిరుగుతుంది.
ఫణిభూషణ్ అప్పుడప్పుడు విలవయిన ముత్యాల
బోరాలు, వజ్రాలు పొడిగిన వజ్రాలు
అపొకటికొకటి ఉంటాడు. కానీ ఏమీ భావం!
అమె ఒంటికి జీవితం అలాగే వట్టి ఎడారిలా
పోగోతూ ఉంటుంది.

అన్నెక ఫణిభూషణ్ క్షాపారం తెచ్చి
రింటుంది. అతడు ఒకవారు భార్యని నగలిమ్మని
అడుగుతాడు. అమె చివీ వివన్ను మాట్లాడ కూతు
కుంటుంది! జీవితంలో అమె గట్టిగా వట్టు
కొన్న ప్రేమావలంబితం కూడా చేయబడిపోయే
వెదిస్తోంది. భర్త కునరునలాడుతూ వెళ్లి
పోతాడు.

మణిమాలిక దూరబంధు వాడడు ఫణిభూషణ్
బ్లగర సుమాస్తా కా చవిచెప్పబడ్డడు.

మణిమాలిక కేమి పాలుపోక ఆ సమయంలో అతన్ని
సంపా అడుగుతుంది. ఫణిభూషణ్ ఏదోవిధంగా
దబ్బు నర్మదాలు చేసుకోగలడని చెప్పి జవా
పాలేతో పుట్టింటికి బయలుదేరమని అతడు సంపా
యిస్తాడు. అకస్మాత్తుగా వారిద్దరు ఒక నాన
మీద బయలుదేరతారు అంతకుమునుపే గాలి
వాన ప్రారంభమయింది. అయినా వారు లక్ష్య
పెట్టలేదు. వాన వట్టింటిలో మునిగిపోయింది.
కాని ఆ దుర్మార్గు మరీ కొన్నాళ్లదాకా ఎవరికి
తెలియదు. ఫణిభూషణ్ తన భవంతికి తిరిగివచ్చి
భార్య పుట్టింటికి వెళ్లిపోయినదని విని అగ్ర
హస్తాడు. చిట్టచివరికి ఉత్తరంముక్కు కూడా
వ్రాయుడు. అపోరాత్రాలు విధాపారాలు
కూడా విడిచిపెట్టి అమెకోసం నిరీక్షిస్తూం
టాడు. కలలో కలసరిస్తాడు. చిట్టచివరికి అమో
ఘరల్లాంటకారంలో తరలివచ్చి అమెకు కంకాళం
మాత్రమే అతని స్వప్నసమితి పొక్కుల్ని
రిస్తుంది!

సమాప్తి

ఇక మూడవ కథ 'సమాప్తి' వాయిక
మృణ్మయి. ఈమె వట్టి అకతాయి వల్లెటూరి
సిగ్గు. చిన్నప్పటినుంచి వెళ్లెక్కడం, తోటి
మొగిల్లెంతోను, అదేవిధంతోను కలిసి ఉండ
మ్మలు బలాదూరు తిరిగడం, ఒక ఉడతని
పెంచడం అమె కలవాట్లుగా తయారయ్యాయి
అపూర్వకృష్ణ పుట్టిన గ్రామం కూడా అదే.
అతగాడు కొత్తగా రియ్యే ప్రియై తన ఇంటికి
తిరిగి వస్తూ వారిలో ఏరుదాటి మోకాటితోతు
బురదలో కూరుకుపోతాడు. ఆ సమయంలో తోటి
సిగ్గులతో కలిసి తిరుగుతున్న మృణ్మయి అని
చూసి విరగబడి వచ్చితుంది. పోతం మన వట్టు
భద్రుడు ముఖం చిన్నబుచ్చుకుని ఆ బురదలో
కొట్టెట్టుకుంటూ ఇంటికి చేరుకుంటాడు. మరి
కొన్నాళ్లకి తల్లి పెళ్లి చేసుకోవడం బంధంతు

చేస్తుంది. ఏదో ■ సంబంధం చూస్తోంది
కాని మన రియ్యే కది నచ్చదు. మృణ్మయినే
తప్ప మరెవరిని పెళ్లి చేసుకోవని ఢిప్పించుకుని
కూర్చుంటాడు. అయితే అతని తల్లికి ఆ సంబం
ధం అంటే కీట్టదు. దానికి మృణ్మయి అక
తాయిలనమే కారణం. చిట్టచివరి కెలాగో అలాగ
పెళ్లి అవుతుంది. కాని అప్పటినుంచి మృణ్మయి
పెడమొహం పెట్టుకుని మూడంకే చేసుకుని
కూర్చుంటుంది. నిజానికి మృణ్మయికి భర్తమీద
ఇష్టం లేకపోలేదు. కాని అమె కింకా పూర్తిగా
పసికవం పోలేదు. అత్తవారింటికి వెళ్లినా అదే
వల్లెటూరిలో వెళ్లెమ్మలు, పుట్లమ్మలు తిరు
గుతూ ఉంటుంది. ఈ వింత భోరణిలో నవ
కృష్ణనికి బాగా గాభరా వట్టుకుంది. వగలంతా
మృణ్మయిని వెతికి వట్టుకోవటమే అతని కొక
రై నందిన కృత్యంగా తయారవుతుంది. ఒకసారి
అమె పుట్టింటికి కూడా పారిపోతుంది. మొత్తం
మీద ఎలాగయితే నేం మృణ్మయి కొంత దారికి
రావడంతో కథ సుఖాంతమై కంచెకి వెళ్లిపోతుంది.

రాయ్ ప్రతిభ

నత్యజీవీరాయ్ ఈ కథా చిత్రం తయారీలో
దేశంలో మప్రసిద్ధులయిన సినిమారం వెనరిని ఎన్ను
కోలేదు. ఈ చిత్రంలో నటులు అందరూ సామా
న్యలు. కానీ వారి నటనాకౌశలం అత్యంత సర
ళంగా, సహజంగా, అమాయకంగా పోగోయింది.
సోమనాథ్ కథా దుఃఖభరితమైన రతన్ సీరవ
నిశ్చల దృష్టి గాని, అకతాయిలనంతో నిందిన
మృణ్మయి ఆ మా యి క విక్షణంగాని
చూచిననా రెప్పటికీ మరిచిపోలేదు. వేదభాషలోగాని,
నేపథ్య నంగీతంలో గాని, పావ భావాలలో
గాని, సంభాషణలలో గాని, పరిసరాలలో గాని,
ఎక్కడ రవంతయినా అస్పృహవికత పొడకట్టదు.
పాటలో కూర్చున్నంతసేపు ఏదో పినిమా
కూస్తున్నామన్న స్ఫురణ కలగదు. వందేదేశం
వల్లెవట్టులలో గ్రామీణులతో కలిసి మెరిసి తిరుగు
తున్న ట్రోకవిధమయిన అమృతాని కలుగుతుంది.

ప్రకృతిదృశ్యం ఛాయాగ్రహణంతోను, ఆయా
చిత్రంలో అది సుస్థిరమయిన భావాంశ కదలికల
చిత్రణంతోను నత్యజీవీరాయ్ సిద్ధపాడ్డు. మణి
భారా కథాచిత్రం అన్నిటికన్నా వర్తమానంగా
ఉన్నదని మనశిత విమర్శకులు వా చిత్రం లోకరు
అన్నారు. కా మట్టుకు వాకు సోమనాథ్ కే
అన్నిటికన్నా కొప్పుగా ఉన్నదని అనిపించింది. నిజా
నికి పిటి తారతమ్య పరిశీలన చేసి విగ్న తల్పడం
చాలా కష్టం. మూడవది ప్రేక్షకుల హెంటాటివారి
నయినా ఉచ్చూత లాగించగలగాథ. జామినిరాయ్.
అమృత ప్రియైగే మొదలుగాగల మన చిత్రకారులు
కొందరు తమ జానపదచిత్రరూపుల రచనలలో
ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గడించుకొన్నారు. ప్రే నత్యజీవీ
రాయ్ ఆ మహాకల్పం కోసం తెందిన నీటి ధక్కు
కుడు. ఒకసారి చూచినవలెనాక అయిన చిత్రాలు
జీవితాంతం వరులు వెళుని మనోజ్ఞానులూరి
కూడంతో విరిచిపోతాయి!

డి. గణపతికృష్ణ

వార్తాభరణం

అంధ్ర రాజకీయ చరిత్రలో (పసిద్ధి కెక్కి, శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల కుడిభుజంగా నువ్వు చేసిన నవి వుండు, బహుముఖ ప్రజ్ఞాధురీణుడు తిమ్మరసు మహోజ్వల జీవిత గాథ చలన చిత్రంగా రూపొంది జోహోంది.

గాతమీ (ప్రాడక్షన్స్) అనే సంస్థ అప్పజీ (తిమ్మరసు) జీవిత చరిత్రను తెరమీద అద్భుత, కమలమీయ చారిత్రాత్మక కలాపంలాగా రూపొందించాలని ప్రయత్నాలు సాగిస్తోంది ఈ చిత్ర రాజానికి కథ, మాటలు, పాటలు : పింగళి శాగేంద్రరావు ఈ చిత్రంలో యన్. టి. రామారావు నటించగలరని తెలుస్తోంది. వచ్చే నెలలో సెట్టుకు తీసుకుపోవాలని శ్రీ పుండరీకాక్షయ్య ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

ఋషి శృంగ

గీతా పిక్చర్స్ నిర్మిస్తున్న ఋషిశృంగ నిర్మాణం పూర్తయిందని వినికిడి ఈ నెలారావుతోగా విడుదల జాగలదని కూడా తెలుస్తోంది.

హైదరాబాద్ లో మరోక చిత్రం

హైదరాబాద్ ఏకైక స్టూడియో "శిరశి"లో చిత్ర నిర్మాణం కొనసాగించడానికి రవీంద్ర అర్జున్ (ప్రాడక్షన్స్) అనే సంస్థ ప్రయత్నాలు కొనసాగిస్తోంది. ఈ చిత్రానికి పాటలు, మాటలు, కథ : నదానిబ్రహ్మం వచ్చేనెలలో మూటింగు ప్రారంభం జాబోయే ఈ చిత్రంలో జాలయ్య, దేవిక, హరబాస్ ప్రభువులు నటించగలరని తెలుస్తోంది.

* * *

కులీందయా (ఆదర్శంవారుకాదు) పిక్చర్స్ అనే కొత్త సంస్థ "మమకారం" అన్న చిత్రాన్ని నగానికిసైగా పూర్తి చేశారు. రామారావు, రేలంగి, అంజలి ప్రభువులు నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి బర్మకుడు : పి. యన్ రావు.

రంగ ప్రవేశానికి ఎదురు

చూస్తున్న చిత్రాలు

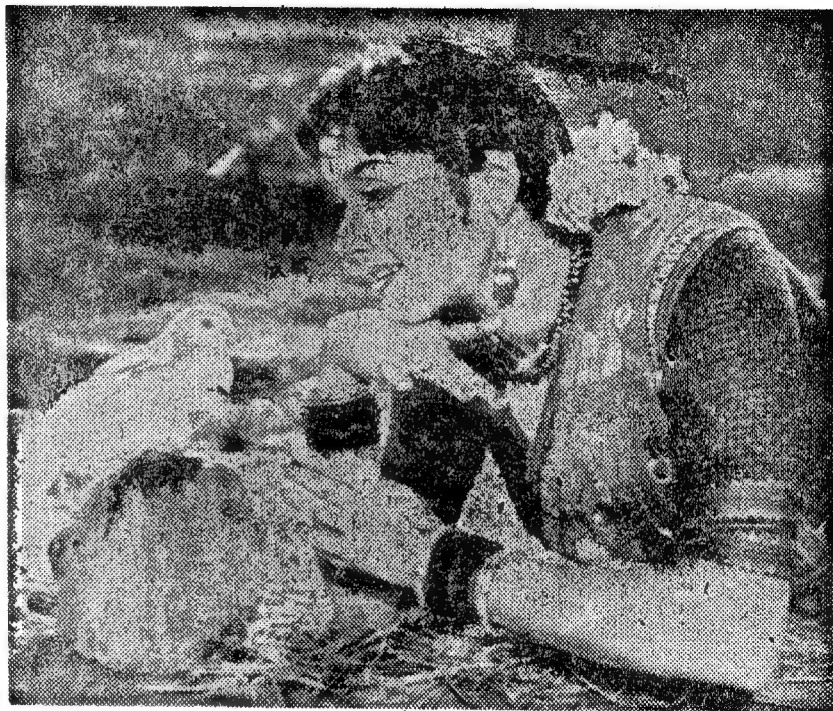
ఈనెల్లో అంధ్రావనీ చలన చిత్ర రంగంమీదకు వచ్చిన చిత్రాలుకాక ఇంకా కొన్ని చిత్రాలు ఎప్పుడూ తెరవాటునుంచి వద్దామా అని ఎదురు చూస్తున్నాయి. అఖిలాంధ్ర ప్రేక్షక తోకానికి నయం తోత్సవం కలిగించేందుకు ఈక్రింది చిత్రాలన్నీ కనిపించే, కొన్నెకా ఒక్క రోజునే విడుదలైతా కావచ్చు కాంతికావారి "కాంత" కి పి. అర్జున్ శారి "కన్న కొడుకు", భరణివారి "బాటపాటి" గాయత్రివారి "కృష్ణ కుచేల" విడుదల ఎప్పుడూని ఎదురు చూస్తున్నాయి. గమక ప్రేక్షక మహా శయులు జేబులు నడిలపరుచుకోవాల్సి వుంటుంది.

* * *

వివాహ మహోత్సవాలు

కర్నూల, నిర్మాత, రాజ రాజేశ్వరి సినిమా అధిపతి శ్రీ కలాలు నాగభూషణం తమ క్లబ్బు పుత్రిక వి. ఎ. పి. కృష్ణదేవి కి. జి. సత్యనారాయణ (వి. యి. ఇంజనీర్ పి. డబ్ల్యు. డి. అంధ్ర)కు

అం. తనచి. ర. వాత. మ. తిక

'కత్తిపట్టినరైతు'లో పద్మిని.

గీతాపిక్చర్స్ ఋషిశృంగలో హరనాథ్, రాజసులోచన.

ఇచ్చి శైలివంగా ఈనెల 7 వ తేదీన వివాహం జరిపారు ఈ సందర్భంలో పురాణ పారికథా, వృత్తాది కాలక్షేపాలు ఏర్పాటు చేశారు.

* * *
 చంప చిత్ర—వాటక రంగాల్లో (వముఖ నటుడు, కలహపాట) కె. రఘురామయ్య తమ కుమార్తె పి. ల.

శి. వెంకటనరస కృష్ణప్రసన్నకుమారిని, తోట పార్వతిశ్వరరావుకు ఇచ్చి ఈనెల 7 వ తేదీన శైలివో తీతంగా వివాహం జరిపారు

* * *
 తదిత్ర ప్రసిద్ధ, శరీరధకుడు మార్కోపోతో

వార్తా భరణం

భూగోళవర్తలున్నా గూర్చి చిత్రం తీయటానికి బ్రిటిష్ చిత్ర నిర్మాతలు ఉబలాట పడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

కుప్రసిద్ధ చలనచిత్ర నిర్మాత రాఫుల్ జె. లెవీ, ఈ కథను 'మార్కోపోతో' అన్న పేరుతో చిత్రం తీసేందుకు తన సంస్థతనను ప్రకటించాడు. సెన్సేటివరులో మూటింగు ప్రారంభ మవుతుంది తని కూడా తెలిసింది.

జె. మార్కోపోతో శైలి యాత్ర ఇందులో ఉండదు వెనిస్ ను వదలిన మార్కోపోతో టర్కీ, పాకిస్తాన్, ఇండియా, థాయ్ లాండ్, హాంగ్ కాంగ్ వర్తలునలు మూత్రం కథలో ఉంటాయట. ఈ చిత్రంతో ప్రధానపాత్ర నటించేందుకు తలియన్ డెలాన్ ను, మార్కోపోతో తండ్రిగా నటించేందుకు జీన్ మేరెన్ ను నిర్మాతలు ముక్ చేసి, కుబ్బాయి భావ పాత్ర నిర్వహించేందుకు యూర్ డ్రైనర్ తో బేరాలు పోగొట్టుకున్నట్లుగా కూడా వార్త.

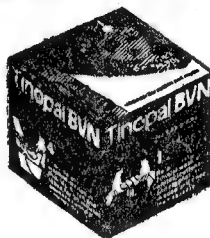
మూడండి, రహస్యము

మీమిటుంటే....

అందరూ టినోపాల్

చాడుతున్నారు!

మీ బిట్టల మాటేమిటి? మీ తెల్ల నూలు మరియు రేయాన్ బిట్టలకు టినోపాల్ పెడతాదా? తెల్ల బిట్టలను ఉరికే ఉరికే సరిపోదు. మీరు వాటిని ఉరికివలె వాడక కొంచెము టినోపాల్ కలిపిన పిల్లలో మంచి తీవ్ర ఎంక తదా వస్తుందో చూడండి! మీ దాకరితో కూడ దానిని వాడమని చెప్పండి! టినోపాల్ ఎంకో పొదుపుచేకూరుస్తుంది ఇంట్లో అందరి బిట్టలు ఉరికునవుడు కొంచెము వాడితే చాలును. దానిని నేడే కొనండి!

కొంచెము

టినోపాల్ జె. ఆర్. గెయిల్ ఎస్. ఎ. లెస్. పిల్లలకెంకో వారి రిజిస్టరుచేయబడిన ప్రతీతి మార్కు

టినోపాల్

అయోద్యోగవాది

మహ్మద్ గెయిల్ లిమిటెడ్

బాధి వారి బోర్డు

తెల్లని దుస్తులను అన్నిటికన్న తెల్లగా చేయును

ఏకైక దిట్టవాని:

మహ్మద్ గెయిల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పి. ఓ. బాక్స్ నెం. 965, బొంబాయి 1

SISTA-55G-127-TOL

(14 వ పేజీ తరువాయి)

✱   ✱   ✱

లేత విదదము అమృతంగా కలిగింది తన పేని
తన్ను మరుభూములను సారవంతం చేయడానికి
ఉద్యుక్త మున్నుతన్న పంకజం మననత్యాన్ని మరే
మని అర్థం చేసుకోగలకు సత్యమూర్తి! ప్రేమ
ప్రతిఫలం కోరదని చెబుతారు. ఈ నిర్వాగ్యుడిలో
నుంచి పంకజం అతిచగలిగిన ప్రతిఫలం ఏముంది
గనుక! ప్రేమ గ్రుడ్డి దంబారు. కాకపోతే తన
ప్రయోజకత్వం ఏపాటిదో పూహించుకోలేనంతటి
లోకజ్ఞానం లేనిదా పంకజం! కావచ్చు. ఇది
ప్రేమైతే కావచ్చు కాని ఈజలసౌనరము అధా
రంగా ఉంచుకుని తాను పంకజం కర్ణలో కారం
పల్లేడు! తన తాతా లేనిపో తనకు తెలుసు.
పంకజం తనకు మోక్షులైన మున్నె అని తెలుసు.
అమృతానందం తాగి తన్నులు కలిసింది

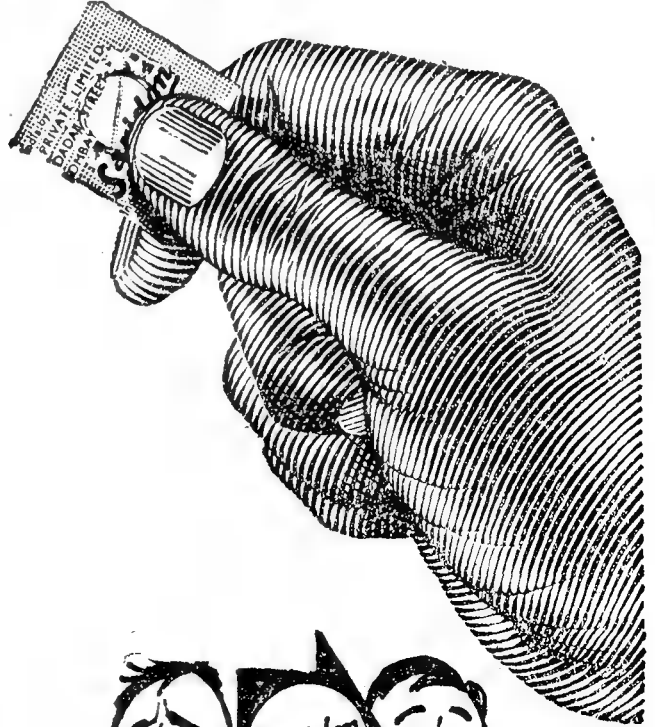
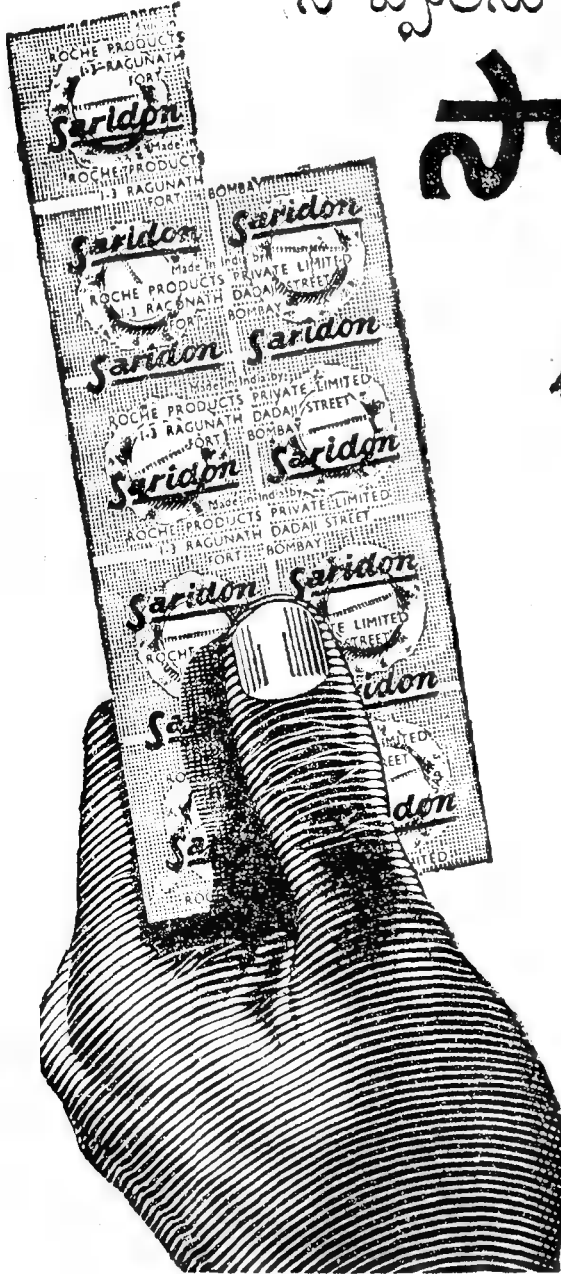
ప్రాంతీయ: గాంధీనగరం, తాలూకా అఫీసు ఎదుట. విజయవాడ-2.

గ్రామము, ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఏజెంట్లు :
 Grams: LAMP   **K. S. SHIVJI & CO.** (Estd 1903)
 Phone: 8617   బొంబాయి నెం. 5, 178-79 బ్రావేస్, మద్రాసు-1

మీరు **రీటా** ఉంచమైన కేశ సంపద వీటా కంపెనీ, మద్రాసు-1

నొప్పులను పోగొట్టుకొనుటకు

సారిడన్ వేసుకోండి

ఒకే బిల్ల చాలును

ఒక బిల్ల వెం 12 వయస్సు వరకు

సారిడన్ నొప్పులకు వెంటనే ఉపశమనము కలిగిస్తుంది. అది మూడు విధములుగా పని చేస్తుంది. నొప్పిని పోగొట్టుతుంది, నేదదేరుస్తుంది, నవోత్పాదము కలిగిస్తుంది. తలనొప్పి, ఒళ్లనొప్పి, పంటి నొప్పి, జ్వరముగా ఉండుట, మామూలు అన్వస్తతలు మొదలగు వాటికి సారిడన్ వేసుకోండి. అది త్వరితముగా, నిరపాయముగా మరియు నిశ్చయముగా ఉపశమనము ఇస్తుంది. పెద్దవారికి ఒక బిల్ల పూర్తి మోతాదు. పిల్లలకు $\frac{1}{2}$ నుండి $\frac{1}{4}$ బిల్ల చాలును.

'టాప్' కయిది.

ఏకైక రిస్టిట్యూటర్లు: వాల్టాస్ లిమిటెడ్

[TWT-VT, 2000]

ప్రేమ పాఠవి

భవ్యుడు, అర్ధించకపోయినా మేమూలు వర్ణాను దిమ్మరించినప్పుడు, ప్రాణీయవడకపోయినా వెయ్య రకాల పువ్వులు మధుర సారభాన్ని మోసి తెచ్చి మలయవనం మనసుకు ఉల్లాసం కలిగించి వస్తువు అమె పేరును కృతజ్ఞతాభరణం నన్ను రించుకో గలదు. కానీ తాను వంకజాన్ని ప్రేమించ లేడు.

జీవాన ప్రారంభం కాకూడదు గానీ, ప్రారంభ మైన తర్వాత దానికి సహానముఖాలు—తాను వంకజాన్ని ప్రేమించవలసినదం లేదనుకున్నాడు. మనసు వెయ్య అంతస్తుల మేడలాంటిదైతే అందు లోని ఒకానొక పై అంతస్తులో జరిగిన నిర్ణయం యిది. కానీ అట్లుదుగు అంతస్తులో ఏర్పడి ఉన్న నిర్ణయం మాటేమిటి! ఏడవతరం మరు క్షణం తన తంపులు ప్రవరించే దెరిసి పడికి? కళ్ళ మూసుకుంటే చాలు, తన మనోనిధిలో అనందం పెరియేర్చుకొని జీవితాన్ని విడుదల చేసింది? ఇటీవలి దినాల్లో తాను వంకజం పెట్టు లోని 'వంకజం' అని వ్రాసిన దెబ్బపాఠం? అంతెందుకు! తనకొక 'రాజు' క్రమ క్రమంగా పారించిపోతుండగా ఆ భారీ అంతటా వంకజమే నింది పోతోంది. మరి కొంతకాలానికి 'తాను' జీవితంగా మిగిలేదేమో! ముక్కోకాకూ నరికొన్నప్పుడే (లివిక్రమ స్వరూపంలా తన మానవజాతిమంతటా వంకజమే అంతుకుంటుందేమో! ప్రేమించలేదని అత్యవసరం వూసుకుంటున్నా దేమిటి? అయ్య తాను వంకజాన్ని ప్రేమించాడు.

కానీ ఏమూలు కామాట వెన్నుకోడం వ్యయం. సత్యమూర్తి నిర్దోషి. వగను గానీ, ప్రణయాన్ని గానీ కోరికరి అతడు తన జీవితంలోకి తెచ్చుకో లేడు. అతనిలో నిమిత్తం లేకుండా, వాటంతటనే అతని జీవితంలోకి దారి చేసుకున్నాయి.

రోజు సాయంత్రం వజ్రకుర్రాళ్ళ వెంట బెట్టుకుని దగ్గర్లోనే ఉన్న మామిడితోటలోకి వెళ్లి మల్లెపువ్వులు కోసి తెచ్చుకుంటూ ఉంది వంకజం. బడితోటకనం సాదులు తప్పిస్తున్న సత్యమూర్తి అమెజీ చూచాడు. ఎప్పుడూ లేంది, ఏదో దిగులు అమె ముఖంలో సారాడుతోంది. నుంచినట్ల చెరువులాంటి గుండెలో గురిల్లుమని కో గుండు వడిట్టుయి "అదేమిటి వంకజం! అదేరకంగా ఉన్నావు?" అన్నాడు సత్యమూర్తి. "ఎలా ఉన్నాను మేష్టరూ! ఎలా ఉండినా మీకే వస్తోంది?" అంటూ కుర్రాళ్ళ మాట కుండా వాలుగు మల్లెపువ్వులు అతడి దోసిల్లో పేసి మూసిపెట్టి పసిమి వస్త్రాలు వెదజల్లుతున్న మూర్ఖకాంతిలో బయటగా అడుగులు మేసుకుంటూ పడిపోయింది వంకజం.

కుర్రాళ్ళను యింటికివెళ్ళిపొమ్మని మూర్ఖ యైమించిన తరువాత గూడా కుర్చీలోనే కూర్చుండిపోయాడు సత్యమూర్తి. బయటి ఏకట్టు ప్లలోకాలు, అతని మనసులో అకోవనలు మునుకు కుంటున్నాయి. వంకజం తరువాత ఒక్క వంటివైన తనకే ఆ యింటల్లో అడవా క్లేవ్తూ లేడు. ఎందుకు లేడు? ఏమయ్యాడు? అక్కడ వేర్చుకుని, అంతరంగాన్ని బడిపెట్టి, అడ రించడాని క్లేవ్తూ లేని ఆ యింటల్లో వంకజాని

కెలా ప్రాద్దు పోతోంది? అమెకు పెళ్లి చేయా లన్న సదుద్దేశం వెంకటాద్రిగారి కింకా ఎందుకు కలుగలేదు?

అదోకా రాత్రి కార్యంకో తీసుకెళ్ళడాని కోసం వచ్చిన తండ్రిగమ్మ ద్వారా సత్యమూర్తి సందేశంకు సమాధానాలు లభించాయి. వంకజానికి చిను ప్పుడే తల్లి చనిపోయింది. వెంకటాద్రిగారు మళ్ళీ పెళ్లి చేసుకున్నారు. వంకజం పిన్నమ్మ వచ్చి రాక పోకల్ని బజార్లకూ, పనిమాలకూ నోచుకోలేని అడవిపోతే బ్రతుకు అమెను తనలో యిముద్దు కోలేక పోయింది. అమెకోసం వెంకటాద్రిగారు పట్టుబాంట్ ఒక కాపురం పెట్టక తప్పలేదు.. అమె పిల్లలకోడి! ఆ పిల్లలు మూసిన ముత్యాలు, పాసిన వగడాలు. ఏళ్ళ నెత్తికొస్తున్నకొద్దీ అతి గారాధం చేస్తూ వాళ్ళ కోరికనే కొండమీద కోతుల్ని పట్టి తెప్పించడం మిమ్మా, అమెకు మిగి లిన ప్రపంచం వంగలి కాబట్టుడు. కానీ వేసవిలో పూటికి వెళ్ళినట్టు, అడవిపోతానికి వచ్చి మకాం వేసేప్పుడల్లా అమె వంకజాన్ని అత్తగారితో అరడి పెట్టి, ఉత్తమ గృహిణిగా తరించే యిష్టదలుచు కోడంలో అంతర్భం లేకపోలేదు. అమెగారికో తమ్ము డున్నాడు. కారణం ఏదైతేనేమి మున్నె మూడేళ్ళ వయసావైనా అతడి కింకా పెళ్లి కాలేదు చిగుళ్ళ బాగా కనిపించేట్టు పైకి లేచిన పెద వుల మధ్య బంగారపు వన్నుతో ము అతడు పల్లికిలిస్తే, జడుమనుకుంటుంది వంకజం. ఈ భీత పారిణాన్ని తీసుకెళ్ళి ఆ కుమార రాజాకు కట్టబెట్టా లన్నది పిన్నమ్మగారి ప్రయత్నం.

"అదేనా దిడ్డ బ్రతికి బాగునడంబిగాడు బాబూ! చిన్నమ్మగారికి తల్లి మూలంగా వచ్చిన

పొలాల్లో ఉన్నాయి. తమ్ముడికి సిల్లనిస్తే, ఆ వున్నదే ఉమ్మడి సొత్తుగా ఉండిపోతుందని! అక్కడ అమ్మగారు తలపెట్టారేమో, ఇక్కడ అయ్యగారు కూడా అమ్మాయికి పెళ్లి చేసేయా లన్న కలవరంలో వద్దారు...."

రంగమ్మ వెళ్ళిపోయింది. సత్యమూర్తి కారోకా రాత్రి యిండుమిండు జాగరణగానే గడిచిపోయింది.

రోజులు గూడా గడిచిపోగాయి. ఉదయం వది వడకోండు గంటలప్పుడు కడవ వంకజ పెట్టుకుని రంగమ్మ మంచినీర్లకోసం బయల్దేరు తుంది. ఆ కడవలో కార్యుర్ ఉంటుందని ఎవరికి తెలుస్తుంది? సత్యమూర్తి రెండుపూటలా భోజనం చేస్తున్నాడు. ఇప్పు డతనికి భోజనం ఒక నమస్య గాదు. అసలు బ్రతుకే ఒక నమ స్యగా రూపొందగా, ఆ జటిల నమస్య ఎదుట చేష్టలు దక్కి నిల్చున్న కింకర్తవ్యతా విమూఢుడు సత్యమూర్తి! అతడికోసం కాలం ఎందుకు అగు తుంది?

ఓరోజు హటాత్తుగా ప్రశ్నించింది వంకజం— "అమ్మ నెప్పుడు తీసుకొస్తారు?" అని.

గొంతుకో వెంగళాయ పడిపట్టుయింది సత్యమూర్తికి! తల్లిని తీసుకరావలసినదం లేదు నీ గూ, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తను గూడా అడిచిపోలెం నుంచి సతాయన మంత్రం నశించవలసి రావచ్చు. ఉన్నట్టుండి తను మాయమైపోతే ఏమమ కుంటుంది వంకజం?

వేరొకసారి "నన్నొకసారి పూరికి తీసు క్లేవ్తూ మేష్టరూ" అంది వంకజం.

సత్యమూర్తి తలక్రిందులైపోయాడు. అయినా అంతలో తమాయించుకోని వంకజం తమాషి కడిగిందేమోనని నరిపెట్టుకుని తను గూడా తమాషి గానే బయలిచ్చాడు—

"దానికేం వంకజం! ఇప్పుడు బయల్దేరినా తీసుకెళ్ళడానికి సిద్ధమే!"

వంకజానికి నమ్మకంలేదు! 'బిజంగావా?' అని ప్రశ్నిస్తున్న చిరిసి కళ్ళతో అమె సత్యమూర్తి కేసి చూస్తోంది.

తన దౌర్భాగ్యాన్ని తలచుకుని కించపడిపోతూ తలవంచుకున్నావాడు సత్యమూర్తి.

ఎండకాలంలో ఏటి టుమక దిబ్బల మధ్య అగతేక, వేగంగా పోతేక మెల్లగా కడులుతున్న ఏటి పాయలా, కాలం మందగమనాన్ని సాధక చేస్తోంది.

ఇలా పుండగా ఆ రోజు రాత్రి వచ్చింది. ఆ రోజు అదే కథకో చివరి రోజు!

మామూలు మేరకు మధ్యాహ్నం బడివడలి పెట్టి యింటికి తిరిగి వచ్చాడు సత్యమూర్తి. నిర్దిష్టమైన రహస్య స్థలంలో కార్యుర్ కనిపించే లేదు. తనాటి క్లేవ్తో రావలసింది కార్యుడు. తనోకా అదిగ్గైరే పోవడం కావడానికి కారణమేమై పుంటుందో సత్యమూర్తికి భోదపడలేదు.

తల్లి స్వగ్రామానికి వెళ్ళిన రోజున సత్య మూర్తి ద్రవాహారమై పో పువ్వుకున్నాడు. ఈనా జడి లేదు. అకలి మాట దేవుడెదుగు, ఏదో అమంగళ కాన్ని కంకించాడు సత్యమూర్తి. వెం రోజు

"ఇల్లు గడపలంతన్న మీద నుకోచేస్తున్న దేమిటి?"

ప్రీల ఆరోగ్య సాభాగ్యములకు

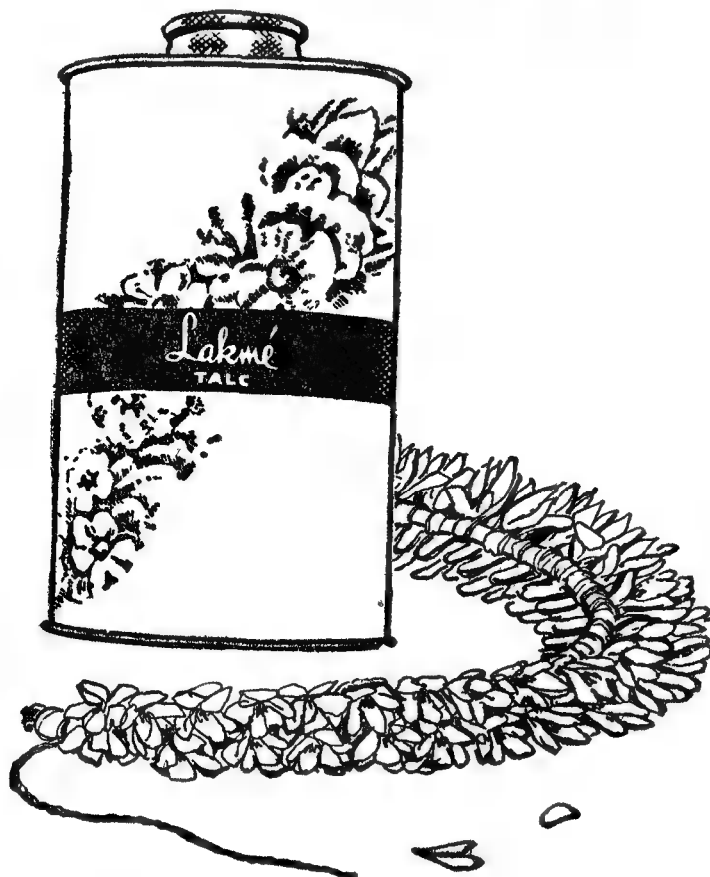

లోధ

కేసరి కుటీరం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
బొంబే, మద్రాసు

అంగ్లొ-ఇండియన్ షాంపూలు, సాబన్లు, షేవర్లు, టోయెట్లు, టుయెట్లు, టుయెట్లు, టుయెట్లు

నవ సుమ సమ పాండర్యం

కనంత వన తమమందులు మందయాన
అందానికి సుందర కానుక. ఏగ దురిమిన
మధుర నువానిక విరులు మరులు గొరిపే
మగున సొబగును యనుమడించవే!

వనంక నవసుమ సమ పరిమళం-హిమ
పూరిత మందవదనక విర్యం - లక్ష్మి
లారకమ పొడర అల దివదో మేనెల్లా
వర్యకోధికం! స్నానానంతరం లక్ష్మి
లారకమ పొడర శరీరమంతటా రాసు
కొని రోజల్లా చల్లగాను ఉత్సాహంతో
హాయిగాను ఉండగలదు.

పాండర్యకర హిమబిందువు

లక్ష్మి

లక్ష్మి ఒక టూటా ప్రోత్సాహకము
LAKME

ప్రియ భావన

రివాజకు విరుద్ధంగా ఈవాడు భోజనం రాలేదంటే
యిందుకు బలవత్తరమైన కారణం వుండకపోదు.
ఏమిటది? ఏమై వుంటుంది?

పరిసరి విధాలుగా అల్లుకపోతున్నాయి సత్య
మూర్తి పూహలు సాయంత్రమవుతున్నకొద్దీ
ఎండలు చల్లబడిపోయాయిగానీ వేడెక్కిపోయిన
సత్యమూర్తి బుర్ర మాత్రం అత్యధిక ఉష్ణ
మానాన్ని ప్రకటిస్తున్న జ్వరమాసకలా అలాగే
వుండేపోయింది తల నొప్పితో కణకలు బ్రదర్లై
పోతున్నాయి అంతరాంతరాల్లో అవ్యక్తంగా
వుంది ఒక్కమొదగా వెలికినప్పు మానవుణ్ణి చుట్టు
ముట్టే భయం ఎలాంటిది? అది ఆశ్రయంలేని
చోట కుంభిపాతంగా కురిసే జడివానలా మనిషికి
దిక్కులు దోచనివ్వదు. అది కిటికీలులేని యిరు
కై న గదిలో ముమ్మరంగా వ్యాపిస్తున్న ముంత
పాగలా వూపిరాడనివ్వదు

ప్రొద్దుపోయి చీకటి పడింది. గాలికి దీపం ఆరి
పోతుండో తలుపు దిగింది, ముసుగు దిగదన్నకుని
దీపజ్వాలలోకి దూకుతున్న శలభంకేసి చూస్తున్న
సత్యమూర్తి తలుపు నెవరో తడుతున్నట్టు తోచి
తృప్తిపడ్డాడు తలుపు తీస్తుండగా అరడి చేతులు
కంపించాయి.

కోరంగా తవన్ను చేసిన తర్వాతగానీ యివ్వు
దైవం ప్రత్యక్షంగాడు!

“ఏం జరిగింది వంకజం? ఇప్పుడోచ్చావేమిటి?
రంగమ్మ ఏమైంది?” ప్రశ్నలు కుంపించాడు
సత్యమూర్తి.

“తెలుతామగానీ మీరు మొదట భోజనం
చేయండి మేస్టిరూ” అంది వంకజం

“తెచ్చు వంకజం! నాకు మతి పోతోంది నా
ముట్టుకు నేనేమై నా నాకు చింతలేదు. నేను నిన్ను
గూడా పూచితోకి లాగుతున్నట్టున్నాను చెప్పవా
వంకజం! ఏం జరిగింది?”

“మీరు భోజనం చేయరా మేస్టిరూ?”

మంతునట్టు వడలుకున్న కుర్రవాడిలా సత్య
మూర్తి వంకజం మాటను పాటించాడు అవు
రాపురంటున్న అకలి యెదుట కారియర్ గిన్నెలు
ఖాళీ అయిపోతున్నాయి.

“రంగమ్మ వెళ్లిపోయింది మేస్టిరూ! పనితో
నుంచి పొక్కునేకారు వాస్తూరి మనసులో
ఏముందో తెలియదు. తెల్లవారగానే రమ్మన్నారు.
ఈరోజునుంచి వని చాలించుకోమన్నారు నన్ను
కన్నతల్లిలా చూచుకునేది మేస్టిరూ! అనిద గూడా
వెళ్లిపోయింది” సత్యమూర్తికి కన్నీళ్ళు కనిపించ
కుండా నేలపై పు చూస్తోంది వంకజం.

“అలాగైతే నువ్వప్పు డెందుకోచ్చావు వంకజం?
ఇలా జరుగుతోందని మీ వాస్తూరి పసిగట్టేకా
రేమో!” భయకంపిత స్వరం సత్యమూర్తిది

“మీరేమై నా ఋషిశ్వురలా మేస్టిరూ, మీకు
అకలి వేయదూ?”

ఆక్షణాన సత్యమూర్తికి కనిపించిందేమిటి?
వంకజం సజలనయనాల్లో తళతళలాడుతున్న
అమాయకత్వం. అదే ఏమిటి?

తెచ్చికోలు సంస్కారాను పుటుక్కున ప్రేమ సత్య
మూర్తికి ఒక్క నిమిషంపాటు అచ్చమైన మాన
వదానిని చూసింది. సత్యమూర్తికి లామ

భోజనం చేస్తున్న సంగతి గుర్తులోలేదు అతడు రెండు చేతులతోనూ వంకజాన్ని దగ్గరకు పీసు కుని "ఎలా సాధ్యమవుతుంది వంకజం? ఎలా నదులు కోగంతు నిన్ను! ఎవరిని నువ్వు! ఎన్ని పూర్వజన్మాల అనుబంధానినీ నువ్వు" అంటూ గాఢంగా గండెంతు పొత్తుకున్నాడు

అయిదునిమిషాలవరకూ సత్యమూర్తి ఒడిలో నుంచి లేచాలన్న స్వప్న సోలేదు వంకజానికి దూతాన ఎక్కడో ఓ గుడ్డగూట ప్రకాశం వాలావరణంపైన నివృణుమినీనట్టుగా సూతారం చేస్తోంది

తటాలున లేచిపొయ్యింది వంకజం "కాకెందుకో భయంగావుంది మేష్టెరూ! ఏం జరుగుతుందో చెప్పలేను అంతా అయోమయంగా వుంది. మీరు జాగ్రత్తగా వుంటారా మేష్టెరూ?" పావు రిన్నూ లేచి నిల్చుని రెండడుగులువేసి ద్వారం గుండా అవలికి చూచింది వంకజం చూస్తున్న వంకజం ముఖంలో ఓ భయపీచిక రివ్వన నుకల్చు తిరిగింది "చూచారా మేష్టెరూ! మేడపైన దీపం వెలుగుతోంది నేను వచ్చినప్పుడు దీపంలేదు వాస్తవంగా నిద్రపోయివుంటారనుకున్నాను జాగ్రత్తగా వుంటారాగదూ" చీకటిలో అదృశ్యమై పోయింది వంకజం.

తలుపు మూసి గడియ వేసుకుంటే అవదలు దరిజేరవన్న నమ్మకమేమీలేదు అయినా సత్యమూర్తి గడియ వేసుకున్నాడు వదుకున్నంత మాత్రాన నిద్ర వట్టదని సత్యమూర్తికి తెలుసు అయినా వడకున్నాడు ఉండి ఉండి వంకజం హెచ్చరిక అతడి చెవుల్లో ప్రతిధ్వనిస్తోంది అపాయం ఎలా వుంటుంది? వివిధంగా వస్తుంది? ఏం చేస్తుంది ప్రశ్నల సంఖ్య పరిమితమేగానీ జవాబులు మాత్రం అసంఖ్యాకంగా స్ఫురిస్తున్నాయి

కాళరాత్రి తంవిరబోసుకున్న జడల డయ్యలలా పుడమితల్లి గుండెలపైన కూర్చుంది ఊరవతలి నోడుగ చెట్ల దిబ్బల్లోనుంచి గుంట వక్కలరు న్నున్నాయి సత్యమూర్తి పొలిటికి వంకజం వెళ్ళి పోయిన తర్వాత కొన్ని యుగాలు గడచిపోయినట్లు వ్వాం. చూరాల సందుల్లోనుంచి చలి గాలి వీస్తోంది. అర్ధరాత్రి తరువాతగానీ చలిగాలి ప్రారంభంగాదు. ఐతే మూడో జాము జరుగుతోందన్నమాట!

విషణ్ణజంగాలు నందరించేవోట నడుస్తున్న మనిషికి ప్రతి ఎండుటాకుల కదిలికా కంపరం కలిగించడం సహజమే! సత్యమూర్తిలేచి కూర్చున్నాడు నవ్వుడి స్పష్టంగా వినిపిస్తోంది భ్రమనుకోడానికి వీల్లేదు వీరవనిశీధాన్ని చీల్చుకుంటూ పాదరక్షలు ఒక ఒకరాడిన చప్పుడు

చివరకు అనుకున్నంతా అయింది అపాయం తానే వచ్చింది తలుపు తట్టనే తట్టింది.

సత్యమూర్తి తలుపు తెరిచేశాడు

ఒకదానివెనుక ఒకటిగా రెండు మానవాకారాలు చీకటిలో రేఖామాత్రంగా కనిపిస్తున్నాయి.

పోల్చుకోడంలో ఒకటి రెండు క్షణాలు గడిచి పోయాయి

ఎప్పుడొకటి నిల్చున్న వ్యక్తి పెద్ద పాత్రలు నరికింపాలు అతడి వెనుక సొక్లాత్తుగా వెంకటాద్రిగాడు

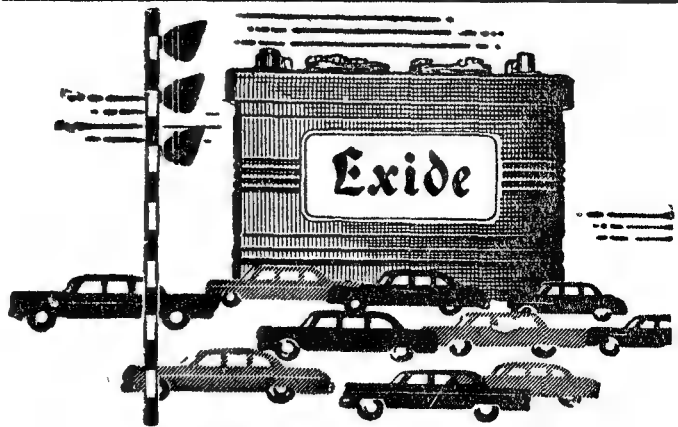
"మరుటికి తప్పుకా నరసింహూ!"

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నది, మీ సరియైన తరగతునుగరించిన్నీ మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పోసు కార్డుపైన మీకు యిచ్చమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు ప్రాయోగేతి, నీళ్ళ వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిగునామా యొక్క వెంటనే ప్రాసీ పంపండి.

శ్రీశ్రీశ్రీ శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము సుజించి, మీరు కార్డుప్రాసీన రేడిలగాయకు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, విద్యవహారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో నుంచి చెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, వరదేశగమనము, తీరయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీగుణము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాత్తదవ్యలాభము మొదలగు వానినిగరించి స్పష్టముగా మానకారీగా ప్రాసీ రు. 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేనయినా పుష్ప యొడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైనపంపబడును. మేము పంపిన భోగట్ట మీకు రప్పిగా నుండనియొడల పైకము వాపము చేయబడును. 15 సారి పరిక్షించి చూడుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.
Pt DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-18) Jullundur City

అతి త్వరగా

'స్టార్'

అగుటకు

ఎల్లప్పుడూ సిద్ధం

మీగ సెల్ ఫోన్లలో "మ యొన్ని మారు ఈ వ యోగించినా కూడా, మీగ నాడే సెల్వర్ ఎక్ సెడ్ రైల ప్లస్ బగువు వాసుతుంది. మీ సెల్వర్ ఎక్ సెడ్ రైల బ్యాటరీ యొక్క శక్తిం ఉపయోగించేటటుగా అధిక కాలము నునగల ప్రత్యేక మెక్రోఫోస్ ఫాస్ఫేట్ పోర్టిక్ సెలరేటర్లు, త్వరగా అంగని సీటి 98 అలాయ్ నేట్ల కలిసి తయారైంది

ఇకా విశేషమేమంటే—

కొగలకు నిలుగాని, అపూతల తిట్టుకోగల బలమైన తత్వర కం తెయినగుగలదు.

అదిగి తిసికోండి

సిల్వర్ ఎక్స్ ప్రెస్

మీగతని ఆగినా 48 గాసివోతూంటుంది.

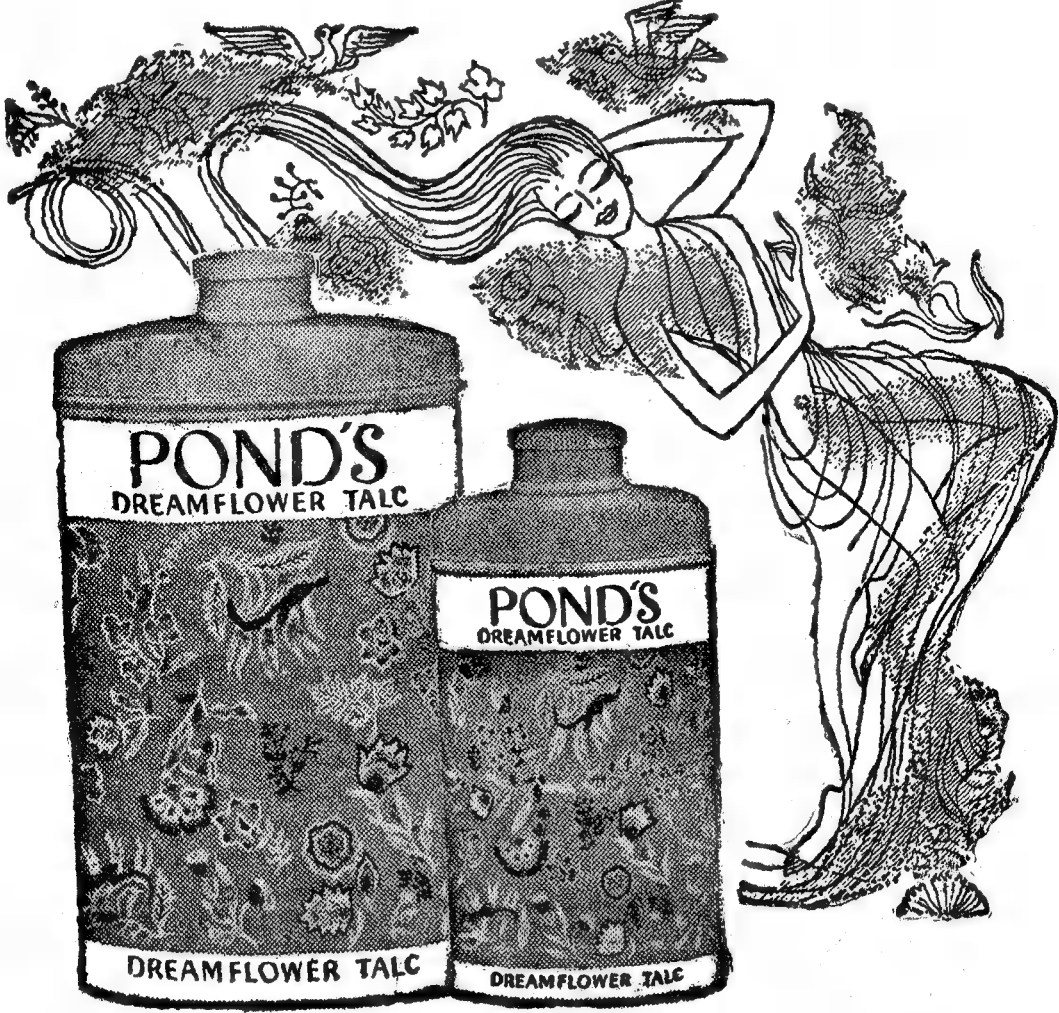

కొరెడ్ 2 ఎక్ సెడ్ బ్యాటరీ (ఎక్స్ ప్రెస్) ప్రత్యేక రిమిటెడ్
మద్రాసు, ఆంధ్ర, తేలీ. మెనూరు రాష్ట్రం లో ప్రధాన విజయం
జవరల్ ఎక్స్ ప్రెస్ కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, 55 దాసు-2,
ప్రాచీనం: కోణంబుకాగు తెంకునాగు, నీకింగగ జాగు

పాండ్స్ డ్రిమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్

వాడి స్నానానంతరపు తాజాదనము మరియు

సువాసనతో రోజంతా ఉండండి

జవాహర్లాలా ను చేకూర్చే మరియు సువాసనగల పాండ్స్ డ్రిమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్ తో
బాడరు రోపాణికార్తి ఎండవంటి ఎండగల రోజునైతే, చల్లదనమును,
మరియు తాజాదనమును రోజంతా యిస్తుంది. ఈ మెత్తని పొడదను
జుక్కల జల్లుకోండి. అది ఎంతో త్వరగా చెమటను పీల్చినట్లు చూస్తారు.
అది మిమ్మల్ని ప్రోద్బలించు ఉండే తాజాదనముతో మరియు సువాసనతో,
రోజంతా ఉంచుతుంది. దానిపేషి ఉండే తాజాదనమునకు ఎల్లప్పుడూ
పాండ్స్ డ్రిమ్ ఫ్లవర్ టాల్కం పొడరును వాడండి.

చీన్ ట్రో - పాండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్ (హరిమహతై బర్యతా య. ఎస్. ఎ. రో ఫౌండేషన్)

JWT-P-1573

ప్రియ బాంధవి

కర్మశాస్త్ర ఆజ్ఞను పరసీంహులు పునరుద్ఘాటించవలసిన అవసరం లేకపోయింది. నత్తమూర్తి మంత్రం అయిపోక వచ్చేకాదు.

"దీం చేసినా పాపం లేదండీ! దీం చేసినా ఈ అపరాధం అదిగోవాళ్ళులేరా. దీం చేద్దామంటావు పరసీంహులూ?"

"పిచ్చుకన్నా నీ బుద్ధి ప్రమాదామా?"

తెంకటాదిగాలు నిర్ణయానికి తాపదానికి తెండు నిమిషాలు తీసుకున్నారు. "బుద్ధుడు అయితే రికల్లెండుతుంటే గదా?"

"అంతకేంబావా! మళ్ళీ కోడి కూయడమూ, కైలు స్టేషనులోని తాపదమూ ఒక్కసారే!"

ప్రకారానికి తాయవ్వ తాగానప్పుడు నీకన్నా తూర్పు "పరసీంహులూ! అంటే నిక్కడికి తీసుకురా" అన్నాడు తెంకటాదిగాలు.

యజమాని యింగితాన్ని యిచ్చే అతని కుటుంబాన్ని పరసీంహులు. నిమిషాల్లో అందిన తీసుకోవ్వ వూరింటి యెదుట నిలిపాడు.

"పాపములులేవు అంటే వరేయి..."

మిడికారిలా తోవలికిరెచ్చి పాపములన్నీ నీకు తులనద్దాడు పరసీంహులు. పుష్పకాం కొయ్యనెచ్చే మున్నులున్న బ్రతుకు, నరకపు, పాత్రం.... అన్నీ నవారీ అంటిలోకి చేరిపోయాయి. మళ్ళీ కొంత బంత నేనున్న యిల్లు నత్తలూళ్ళన్న పోయింది.

"ఎవ్వరు తీసుకోవ్వ అంటే కట్టు..."

మూడు వెయివంతముంటే మార్గంలో వున్నాడు పరసీంహులు. అంతలో యిసువకమ్మల గేటు పీలకిరలాడిన నత్తాడి. అంతలో ఎవ్వరెవ్వరై యి కట్టిక తీసుకుంటులు గేటుకులాడిన తల్లి. అందికి తాతాదితాంటి గిడ్డకు తోలకోవ్వ, అందికి పూచ్చి వాటి అంటుకున్నాడు పరసీంహులు.

గడ్డ వదిలింది. గిడ్డతోవాయి అంటి. అందిలో వాయి నత్తమూర్తి.

"అతికిపోయావు గానీ, వెళ్ళవోయీ పంతులూ!" తెనువెంటనే వీడ్చా.

అంటి తెంకటాది మేడ ఎటువంటి నత్తి మెట్టి వాటో కలుసుకుంది. తం పై తెల్ల మేడ కైపు చూచాడు నత్తమూర్తి. వ్యక్తం చేయడానికి ఏళ్ళని కొండంత మూగ వాళ్ళను మోస్తున్న అతడి పుద్గయం (ప్రీతిని తుచాతున కల్గిపోతున్నట్లుంది. ఈ మేడలో ఎక్కడిందో నకజం. మంచి గంధపుకొయ్యతో వొమ్మను చేసి మలయానిలం తాంటి మనసు విచ్చి, అమృత కలం తాంటి గుండె విచ్చి భగవంతు డీ తోవానికి తింపించిన పంకజం లేవటి ఉదయం విన్నవోయిన ఆ పూరింటిని చూచి ఎంతగా విలసిల్లుందో? ద్వారం దగ్గర నిల్చుని వాగ్రత్తగా ఉండమని చెబుతూ ఏకట్రాకి వారిపోయింది, పంకజం. అదేమీ అతరుసరిగా కనిపించడం?

(నత్తమూర్తి)

కృతుంబ నియంత్రణ

గర్భనిరోధానికి

ప్రతి సువింపదగిన ఔషధమున్నై టేబ్లెట్స్ (గర్భనిరోధముచేయుచు) తిరిగివచ్చింది! వేసుకొని మంగిమందు 2 రోజులు మందు వాడిన యడల గర్భధారణ కాకుండా చేయును.

ఐండియాలోను, బదేశాలలోను ఈమందువాడిన వారు అయోచితంగా తనకయోగ్యతాపత్రము అనుపందియున్నారు...

ప్రతివారూ తీసుకొను

SEENU & CO.

22, K. TANDAVARAYA GRAMANI ST. - MADRAS-21.

(4000 PAKS REGISTERED UNDER G.O. NO. 1121, HEALTH)

రెక్స్ జెల్లీ

తంటికింపైనది.. మంచెరుచియైనది.. చాలామంచిది!

అదిగో వర్షపుదీగం తలవారము, దీనిని తయారుచేయుట ఎంతో సులభం. రెక్స్ జెల్లీ క్రిస్టల్ను కేడి వీడితో కలిగించండి. తదనాక 2 ఫైలు (20 టెక్సులు) అగులని కానందినంత వచ్చిళ్ళ కలపండి. అదిని ఒక అచ్చులోపోసి జెల్లీ గడ్డనదువరకు మించి గడ్డ మీద వుంచండి. అది నులువుగా కీర్తమయ్యే పుష్పకరమైన ప్రీతి యగు ఇంటి చలచారము, కోలుకుంటున్న రోగులకు కూడా దివ్యమైనది. రెక్స్ జెల్లీ క్రిస్టల్స్ కి దుడులో లభించుచున్నది. తానెల్లీ, స్టాబెల్లీ, లెమన్, పైచావీర్, ఆరెంజ్, రెడ్డి.

కార్న్ (పాడక్స్) కో, (ఇండియా) ప్రయివేట్ లి.

జాతీయ తాళకడేశలో ఏజెంట్లు: ప్యారి అండ్ కంపెనీ, రిమిటెడ్

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికను చదవండి!

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికను చదవండి! అని వివరించబడింది...

ఈ చిన్న చిత్రానికి ఈనో ఒక గ్లాసుకు నిల్వలో కలిపిన అది మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా మారుతుంది. అంబులను పోగొట్టి వికారమును నివారిస్తుంది. పెరియరుల కొంగే ఈనో 'గ్రూడ్ పాక్ట్' పొత్తులుగా మనవియున్నాయి. అది కడుపులో అస్వస్థతను వేగముగా పోగొట్టి వీరకత్తిని క్రమపరచి, వీరక ఉపయోగమును కల్పించును.

ఈనో అమెకు వెంటనే గుణమిచ్చింది

ఈనో
'ఫ్రూట్ సాల్ట్'

ఈనో మరియు 'గ్రూడ్ పాక్ట్' అను మూలముల రిజిస్టరు చేయబడిన ప్రేమ మార్కులు

వీరప (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

అను, మానవులకూ మాత్రానికీ భేదములుగా మారు
అను, అనుభవవల్ల అర్థం చేసుకోడం అంటు
కోటికి-నాగా పరిణతి పొందిన అంతుకోటికి సహజ
మొందునని తెలుస్తున్నది.

విశ్వసనీయ మానవులనిడం, శంభులు తొట్టి
పుట్టేలో (మానసిక తోడలు గుడ్డుకుంటే తలిగారో
తెలియదు. కానీ ప్రేమ, పురుష, విశేషం పొందిన
మానవులు మాత్రం అల్పశ్రేణి అంతువుండుండి
పరిణతిపొందిన అంటు శ్రీధరులంబానికి మాత్రం
కానీనీడంకొక్కటే వున్నది.

ఈ అంటు శ్రీధరులు ఏర్పడుతున్న భాషలు
వివిధ ప్రాంతముల్లో వివిధ ధ్వనులు కలయికవల్ల
ఏర్పడినమాటలయినా, అన్ని ప్రాంతములవారి
భాషలోనూ కొన్ని శబ్దములు విధిగా వుంటవి.
ఆ శబ్దములు అచ్చంబి, శాబ్దంబి రెంటు విధ
ములుగా వుంటవి.

ఒక జీవి మరొక జీవికి అత మనోగతాధిప్తాయ
ములు తెలియజేయుడానికి అనవసరం కలగంగానే,
అందుకు ఒక శబ్దములుగా జేయాలి. లేదా అత
అతడుములలో దానికి తెలిసే వివ్యాసములుగా
జేయాలి. ఆ కంఠవాయన వివ్యాసములే భాషాధి
పయనములు.

ఆ అనుభవవల్ల ప్రపథమంలో ఉత్పత్తి అయిన
శబ్దాన్ని అంగిలిలోనే ఉత్పత్తి అయివుంటవి.
అలా అంగిలిలో ఉత్పత్తి అయిన శబ్దాలే అచ్చులు
అనిపిస్తుంది. ఇవన్నీ నోరుతెరిచి, నాలుక మొక భాగ
మును ఒక స్థితిలోవుంచి, గాలిని శబ్దరజ్జువుల
వ్వారా బలంగా నడిపితే ఉత్పత్తి అవుతవి. అచ్చు
లలో ఆ ఆ ఇ ఈ ఉ ఓ ఏ పీ టీ డీ టాల్లా
పుట్టినవే. ఋ ఋౌ ృ ృౌ నాలుక చివరకు పై
దంతములవద్ద వుంచినప్పుడుఉత్పత్తి అయ్యేశబ్దములు.
కాని వాటిని అచ్చులలో ఎందుకు చేర్చారో అర్థం
కాదు ఈ పై అక్షరములకు ఉచ్చరించడానికి
నోరు తెరిచివుండాలి. ఆ అక్షరమును ఉచ్చరిస్తూ
నోరు మూస్తే ఆ గాలి అంగిలిని నిండి కొంత ముక్కు
తంత్రముల వ్వారా బయటికివచ్చి 'వో' శబ్ద

మనమూ-మనదేహాస్థిత్తి

(15వ పేజీ తరువాయి)

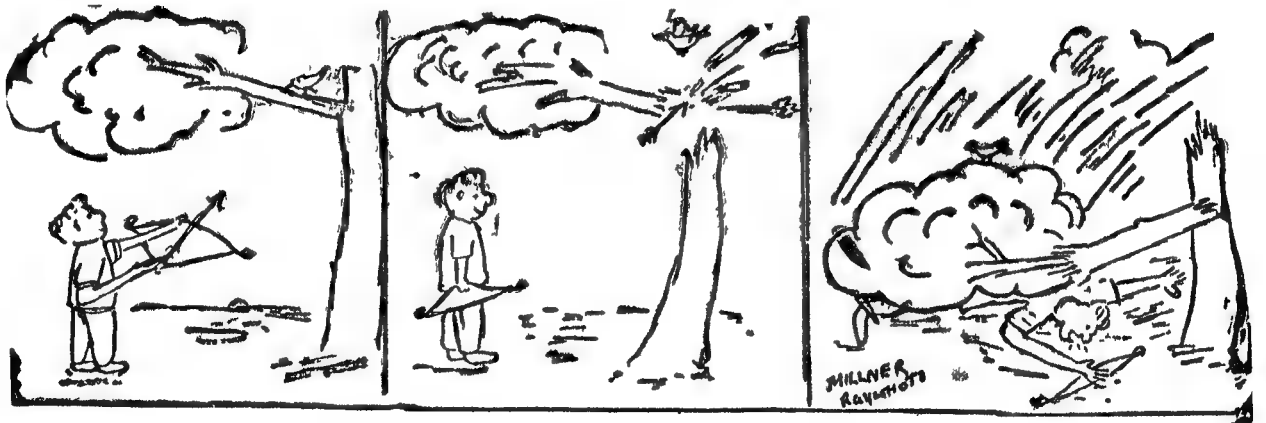
వుడుతుంది. అచ్చులలో జేచి వున్నదిస్తూ నోరు
మూసికొ 'వో' శబ్దం ఆ భాష శబ్దాన్ని అనుక
రిస్తూ వస్తుంది.

మాటలురాని పనినిగ్గుకు అచ్చుల పట్టుదానికి
నోరు తెరచుకుంటానికి అలలలలలలలలల. ఆ మాట
లంటూ, ఆ విశ్వ నోరు తెరుస్తాము. కొంత
కాలానికి యీ శబ్దంవచ్చే నోరు తెరవానిది విశ్వ
తెలుసుకొంటుంది. అలా తెరుచుకుంటే నోట్లో
అకలినితీర్చే తుచివున్న అచారం వడుతుందని
అనుభవవల్ల తెలుసుకుంటుంది. మానవుల అది
భాషలో శబ్దాన్ని అచ్చులలోనే పరిమితమైవుండి
వుండాలిలేమిస్తుంది. కాంతమాత అంతువులు
చేసే శబ్దాలనూ, వక్షలుచేసే శబ్దాలనూ అనుక
రించగా మిగతా శబ్దాలు ఉచ్చరించడం మానవులు
నేర్చుకుని, అటు తరువాత వారికి అనుగుణముల
నేర్చుకుంటారనిపిస్తుంది. కాకిలాగా కా కా అనాలి,
కోయిలలాగా కో కో అనాలి, కోహో అనాలి, తిరుపు
పిట్టలాగా తూతూ అనాలి, అవులాగా అంబా
అనాలి మానవుడు ప్రయత్నించినప్పుడు నాలకను
అనేక స్థితిములలో వుండి చూచి పీ పీ నంలో
ఆ శబ్దం ఉత్పత్తి అవుతున్నదో జ్ఞప్తి వుండుకొని
వుంటాడు కొన్నాళ్లకు కొన్ని శబ్దాలు మాత్రం
ఉచ్చరించవచ్చుననీ, ఇతర శబ్దాలు తన నోటితో
రావనీ గ్రహించివుంటాడు. అరవంలో శ పచ్చిపాతము
మొయన శబ్దం యితర భాషలలో కనిపించదు.
విమయనా ప్రపంచంలో భాషలోనయినా శబ్దాలు
రెరికి మించివుండవు.

మనవారు, శబ్దాలు తొండన సమయంలో తిప్పుడు
డమరుకుంటే ఉత్పత్తి చేసిన ధ్వనులను,
ఋములు విని నేర్చుకుని తరవాత వారికి
నేర్పరంటారు. మరికొందరు మానవులు వక్షలను

అనుకరించారంటారు. అంటే మానవులకుముందే
వక్షలు ఎక్కువ శబ్దాలను ఉచ్చరించివుండేవన్న
మాట. అప్రయత్నంగా ఉచ్చరించగలిగిన శబ్దములు
అచ్చుల శబ్దములు. భాష, ప్రారంభమును
గురించి, శబ్ద ప్రారంభమును గురించి
అనుకుంటే అదే అధిప్తాయములు వెళ్ళిపోతారు.
కాని పిల్ల సంభవించే కరమైందిగాలేదు. మ్యాటన్
వండితుడు దశ రెండవ మాత్రంలో నందానినిక
'అవ్యక్తి' (External force) అనికల్పన
చేసి స్పష్టీకరణ కలాపానికి కారణమై వచ్చే
అది శబ్ద సముదాయాన్ని కూడా స్పష్టీకరి
మానవులు తమ వాతవ్యంలో అవ్య శబ్దములను
వాయి కలయికవల్ల భాషా సాగితాదులను ఏర్పరచు
కొనేటట్లు చేసేదేమో చెప్పలేము. ఆ అదిశక్తి
అదికర్మయే శబ్ద స్పష్టీయమో? విమయనా అనవర
మునుబట్టి మానవులు స్పష్టీయమువు ముప్పై
అనూ వారు చేసే సమయనూ, అధిపత్తింబడానికి
ఆ యీ ప్రాంతములవారు, కొన్ని శబ్దములను
తేర్చి మాటలు నిర్మించుకున్నారు. వాగవికర పేరిగిన
కొద్ది అనవరములూ, ముప్పైలూ, వర్మలూ, వాటిని
వర్ణించే మాటలూ అధికమై ప్రతి వాటివారికి
భాషమూ, శ్రవ్యమూ, దృశ్యమూ అయిన అవర
వదకాలం భాషాభాషంలో యేర్పడింది. ఈ మాట
లలో కొన్నింటినయినా ప్రతివారూ విధంగా
ఉచ్చరించగలిగివుండాలి. లేకపోతే వారి గోడు ఇతరు
లకు అర్థంకాదు. సంఘ జీవితంలో వారికి చాలా
నష్టము తేర్చుడుతుంది. నలుగురిలో వారు
నవ్వంపాలు అవుతారు. ఉనికికొనన్న వారు చేసే
కృషిలో విఫలమై పోతారు. మాటలురానివారు
అన్నంతినవచ్చు. పెళ్లి చేసుకోవచ్చు. పిల్లలను కన
వచ్చు. కాని వారి జీవితం నర్త వున్నంతైనా వాగవిక
జీవితంగా వుండదు.

వచ్చేవారం మాటలాడడంలో వుండే కొన్ని పద
తల రోపాలనూ, వాయి కారణాలనూ నివారణోప
యాలనుగురించి చెప్పిస్తాను. ★

చిత్రకారు: ఎ. జి. మిల్నర్ (రాయచోటి)

న్యూ థిల్లి లే ఖ

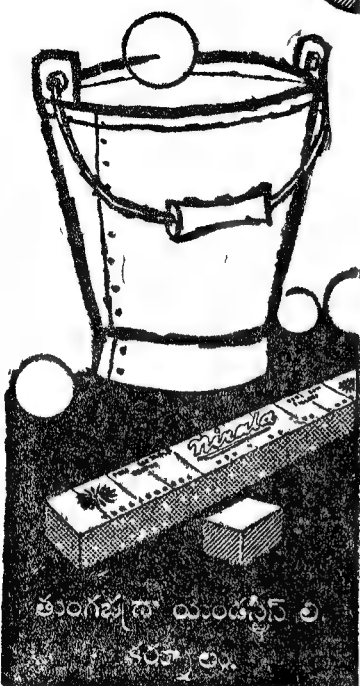
(7-వ పేజీ తరువాయి)

బట్టలను ఎంతో శుభ్రముగా ఉతుకునుటకు

నిరాల

బార్ సబ్బు వాడండి

శుంగభద్రా యిండ్స్ లి

చెన్నై

వంతమైన వారములు ఏర్పడటం శ్రీ నెహ్రూజ్ ఇష్టంలేదు. ఈ విషయంలో ఆయన మహాత్మా గాంధీ వద్దతికి (తనంతటి వారసులను శ్రీ నెహ్రూజ్ నవో తయారు చేయటం) పూర్తిగా నిష్ఠం అట్లా అని తానెదో 120 ఏళ్ళు బతుకు తానని చెప్పటంలేదు తనకున్న ఇంధనాన్ని లేచు వత్తుల నింది భర్త వేస్తున్నానని తెలిసి ఆయన తన తరువాత వారసుని విషయంగాని, తనంత వాణ్ణిగా ఒకటి పరిగణించేందుకు గాని అనవ్యంతు కంటారు పైగా ఎవరన్నా ప్రధాన మంత్రి తరువాత వారసుణ్ణి మకుంటే, వాణ్ణి నిష్కర్షగా అణచినేయటం జరుగుతోంది.

కొంతకాలం క్రిందటిదాకా శ్రీ మొరార్జీ దేశాయి నెహ్రూ తరువాత భారత ప్రధాన మంత్రి అవుతారని అనుకున్నారు. ఉపనాయక ఎన్నిక విషయంలో నెహ్రూ మంత్రాంగం ఏమిటంటే 11 డిప్యూటీ మొరార్జీ, జగజీవన్ రామ్ (హిసం ఈయన ప్రధాని వద్దకి వగలే కలలు కంటున్నారు) లను అణచినేయటం ఉపనాయకత్వానికి ప్రధానమంత్రి వద్దకి లంకె లేదని (శ్రీ జగజీవన్ రామ్) కాంగ్రెసు పార్టీకి చెప్పినట్లు కూడా తెలుస్తోంది.

ఇంతవరకు అందిన వత్రికల వార్తలను బట్టి (ఈ వార్తలను ఎవరు ఖండించలేదు ముండి 1), ప్రధాన మంత్రి, ఉపనాయకుని ఎన్నిక నిర్ణయ మైన రోజునే జరగాలని చెప్పినట్లు తెలుస్తోంది. అయితే వజ్రచిహ్నం తొలిరోజు ప్రచారం చేసు కోటం అయిన నిరసించారు. ఈ ప్రచారం వల్ల తమ శ్రేయస్సు శ్రీ శుష్క మీసలకు చెప్పిందో లేదో ఇంకా తెలియదు. ఏది ఏమైనా, ప్రధాన మంత్రి మూడు రోజుల క్రిందటి దాకా ఉప నాయకుని ఎన్నిక వల్ల ముముఖం ఉన్నారనీ, అయిన శ్రేయస్సు ఎదిరించుకుందానే ప్రధానం నిర్ణయంగా జరుగుతున్న దనీది మాత్రం మూటికి మూకుపోళ్ళు నిజం.

వరిగా ఈ కమయంతోనే డిగ్రీజం రోజుకి (కాంగ్రెస్) ప్రవేశించింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ నయా నేతల్లో ఒకదాంట్లో, నభ్యులందరు తమ పీఠా పాత్రను వదులుకొని, ఉపనాయకుని తామే నియమించవలసిందిగా ప్రధాన మంత్రిని అర్థం చేశారు. కనుక, హిసం ప్రధాన మంత్రి ఉపనాయకుని నియమించేందుకు ఏర్పాత యో విషయాన్ని వచ్చే పార్లమెంటు సమావేశం వరకు వాయిదా వేసేందుకు అధికార మిచ్చిన కాంగ్రెసు పక్షంతు తమలో గల ఏకాభిప్రాయం తెలియజేసి ఒక రివ్యూనం ముసాయిదాను తయారు చేశారు అంటే, మొన్న మొన్నటిదాకా ఉపనాయకుని ఎన్నిక జరపాలను కున్న ప్రధాన మంత్రి తమ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకుని ఇప్పుడీ ఎన్నికల వాయిదా వల్ల ముముఖత తూరేస్తున్నారన్నమాట—ఇదీ, దీని తాత్పర్యం. వచ్చే రోజునా తర్వాత ప్రధాన

మంత్రి రోజునభాగం, రాజ్యసభకు ఒకరువెరిసి ఇద్దరు ఉపనాయకులు అందాలని ప్రతిపాదించారు. ఇక్కడా ప్రధాన మంత్రి తొందరపడ్డారనీంది. అనలాయన ఇలా గాకుండా మహమ్మదీయుల మంచి, సిక్కుల మంచి నిష్పక్షాతుల మంచి, క్రైస్తవుల మంచి ఒక్కొక్కరిగా అమాంబావతూ నలుగుర్యయినా ఉపనాయకులుగా ఉండేందుకు కోరాల్సింది.

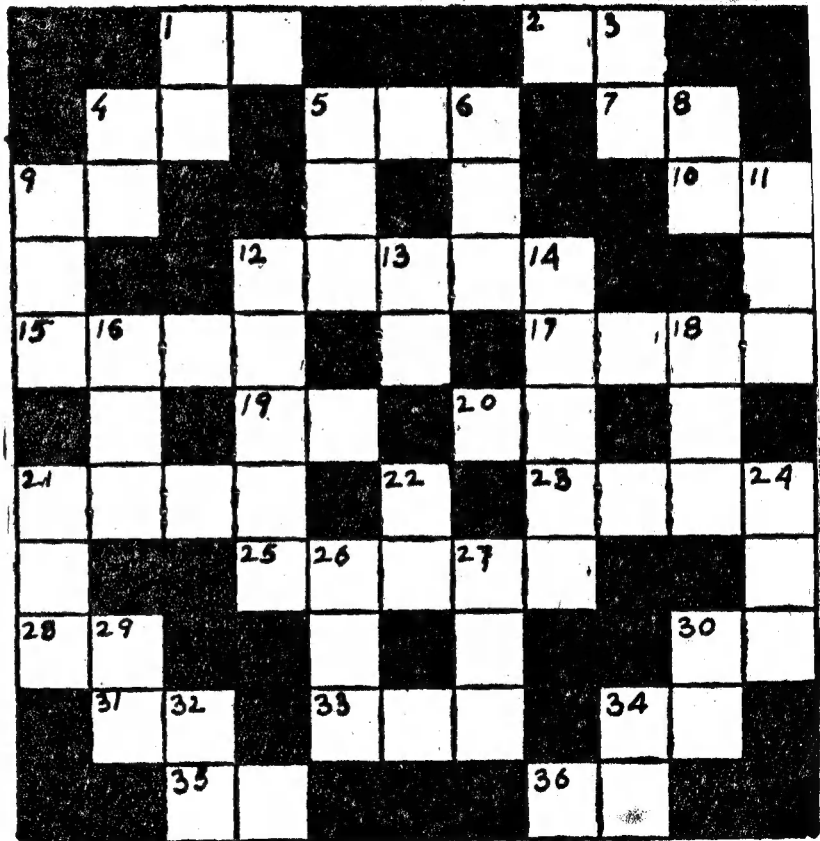
అనలా తేననందువల్ల ఒక తాభముంది దీని వల్ల మొరార్జీ దూరంగా ఉంచేందుకు, కాంగ్రెస్ కార్యవర్గాన్ని పూర్తిగా అల్పసంఖ్యక ప్రతినిధుల మయం చేసేందుకు మహా చక్కగా పిలవ్వేది. తాము డిగ్రీగా మారితే తప్ప ప్రధాన మంత్రి పోయి నివారించలేరు ఉపనాయకుల్ని నియామకం చేసే అధికారం పార్టీ ఆయన కిచ్చినదని వల్ల ఆయన డిగ్రీ కాకతప్పదు రాజ్యసభకు ఎవర్ని ఉపనాయకులుగా నియమించాలనీది లేత పోయింది. శ్రీ హస్తీజ్ ఇబ్రహీం నియామకం జరుగుతుంది. ఇహ, రెండో స్థానానికి అనగా రోజునభాగం ఈ విషయంపై తమ బుద్ధి తోస్తున్న విషయాన్ని కూడా ప్రధాని వెల్లడించారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో ఇంకరోజు నభ్యుల రాకూడ తనుకుంటున్న డా. నుబ్బారాయన్ ప్రధాని మన సుతో ఉన్న వ్యక్తి అంటే మన ప్రధానికీ, మొరార్జీ వల్ల సముఖర లేకపోవగని, వ్యవహారవీరం వల్ల ఇచ్చితంగా ఇష్టంలేదు అని చెప్పుకోవచ్చు.

ఈ ఇబ్బల్లో ఏ రొట్టూ లేకుండా బయట వడింది ఒక్క శ్రీశుష్క మీసన్ మాత్రమే ఈయన మొరార్జీ ఉపనాయకత్వాని కేమో అవరోధంగా నిలిచాడు జగజీవన్ రాం అంటే పెద్ద ఇష్టమూ లేదు. వారు పూర్తిగా మొరార్జీ వ్యతిరేకులు ఇదీ, మన ప్రధాని మంత్రిమండలిలో ఉన్న వాళ్ళు.

ఈ వారంతంలో ముగిస్తున్న పార్లమెంటు బడ్జెటునుమానేకాన్సిలక్కు సరిసీంటోవరోకనంచేద్దాం. కేంద్రమంత్రివర్గం నిర్ణాంతోనే గాక, బడ్జెటు అంచనాల అమోదంలో కూడా ఏమిట్లా తొలి వద్దకుల్లో వనరత్యంపైనే యావ్వం పొగుతోంది. అంగ్ల ప్రభుత్వం తన హయా ములో బడ్జెటు అంచనాలపై సామాన్యమైన దాన్ని ఇరికి వడ్డలు వోటింగు వద్దతిన అమో దించటమనే సాంప్రదాయాన్ని ప్రవేశ పెట్టింది. ఆ కాలంలోనే భర్తలను అడవు చేసేందుకు కొంత ప్రయత్నం కూడా జరిగింది స్వతంత్రులన్ని తర్వాత కూడా వెనకటి మాదిరిగానే బడ్జెటు వడ్డలపైనే ఏవో కొన్ని ముఖ్య విధానాలపై వా వరిపాలన వద్దకులపై వా వర్గ జవరణం వరిపా ట్నైంది. కానీ, అర్థిక విధానంపై డెబ్బతిమ్మన్న వ్యయం అడుపు ప్రయత్నం మేమి జరిగిందనీదు. తమ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనం ప్రధానం తీవర వ్యయం మీద ఏమి లేదని అర్థిక మంత్రి తమ కొల అంచనాన అంచనాలు అధారంగా ప్రకటించారు. అభివృద్ధి కెందుకున్న అర్థిక వ్యవస్థలో భరలు పెరుగుత తప్పదని, అసటి సాండిత్యమే ఉన్న మురొకతమందే అర్థిక శక్తి వేళ్ళు మురొక రోజు నిష్కలంపై ప్రవేశించారు. ★

అక్షర

1. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
2. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
4. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
5. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
7. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
9. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
10. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
12. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
15. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
17. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
19. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
20. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
21. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
23. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
25. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
28. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
30. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
31. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
32. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
34. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
35. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
36. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.

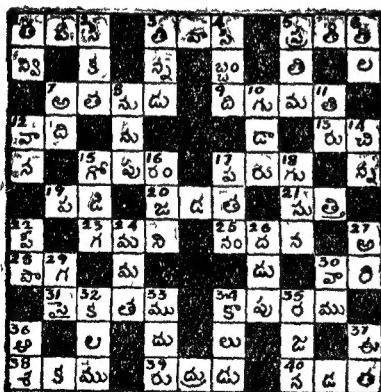

నిలువు

1. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
3. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
4. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
5. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
6. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
7. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
9. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
11. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
12. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
13. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
14. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
15. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
16. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
17. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
18. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
21. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
22. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
24. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
26. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
27. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
29. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.

30. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
32. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.
34. పిరికిని దేవుని ఒక పెద్ద అం.

కర-ప గణ్య సుడికట్టుకు జవాబు

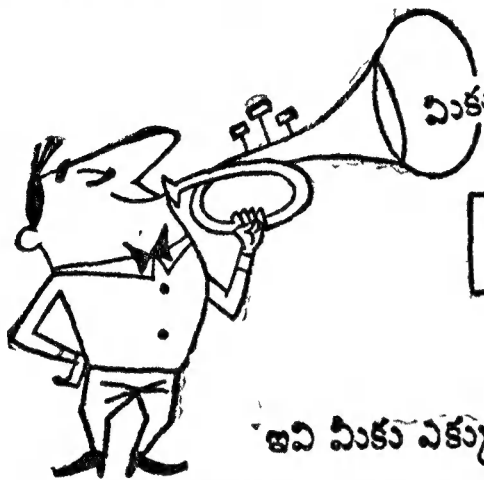

అక్షర పత్రికా కార్యక్రమం

ది పాత్రా యును-“పిల
అంటే పిల్లల కాళి?”
కాళి-“రలలై వుండే చిన్న
ములక సార్.”

కదిలో క్షులో క్షులు
కోరుగా దెబ్బలాడుతున్నారు.
వారిని పోయే వారందరు
వింతగా చూస్తున్నారు. దెబ్బ
లాడే వారిలో ఒకడు ఏమయ్యా
మీకు హృదయము లేదా!
ఎంత సేపటినుంచి కొట్టుకొను
చున్నా ఎవరు అడ్డమురాదు
గదయ్యా అన్నాడు.

క. ఆనంద

మీకు సంతోషకరమైన వార్త...

2 కొత్త

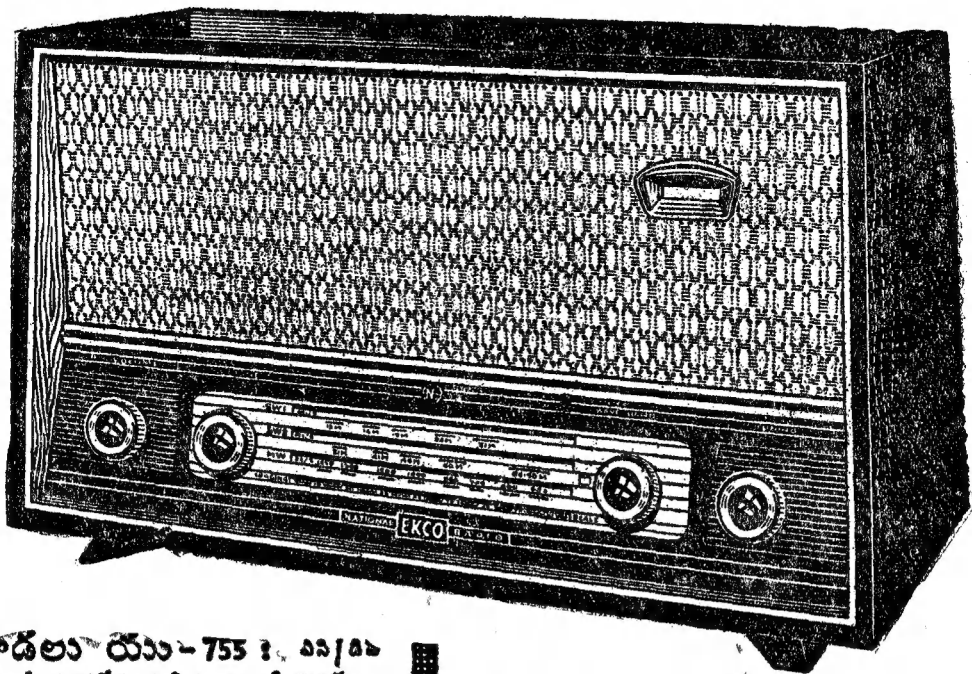
నేషనల్ ఎకో

రేడియోలు

ఇవి మీకు ఎక్కువ ప్రవణానందమును కల్గిస్తాయి !

ఇదిగో రెండు అందమైన, కొత్త రేడియోలు! వీటిని నేషనల్-ఎకో, వారు మీకు ఎక్కువ ప్రవణానందమును కల్గించుటకు తీవ్రంగా వ్యాపారము చేశారు. ఇందులో ఒకటి ఆరేణు మీద పనిచేస్తుంది, రెండవది టై-క్యాబరి మీద పనిచేస్తుంది. ఇవి మీకు సైన్ వీసర్ క్యారియెర్లలో అనుభవజ్ఞులు.

రెండింటి హై-ఫ్రెక్వెన్సీ కర్లు మరియు అకర్లచేయమైన డయర్ స్టేజులు కలవు. వీటిమీదపచ్చే ప్రోగ్రాములు వీనులకు విందుగా ఉంటాయి! ఇవి పూర్తిగా మాన్యువల్ క్లెయిరింగ్! మీ డ్యగరలోనున్న నేషనల్-ఎకో రేడియో దిండును వీటిని ఉచితముగా పెట్టమని నేడే వివరించండి !

మోడల్ A-755 : ఎస్/డి
ఆరేణు మీద పనిచేస్తుంది. క్లెయిర్, క్లెయిర్లు.
టోన్ కంట్రోలు. ధర రు. 325.00. ఎకో పైన్
మరియు స్టాండ్ పన్నులు అదనము.

మోడల్ B-755 : టై క్యారియెర్.
ఆరేణు మీద పనిచేస్తుంది. టోన్ కంట్రోలు.
క్యాబరి వాడకము దాం కల్గినది.
ధర రు. 325.00. ఎకో పైన్ మరియు స్టాండ్
పన్నులు అదనము.

నేషనల్-ఎకో రేడియోలు ప్రస్తుతము

— ఎం మాన్యువల్ క్లెయిరింగ్ రేడియోలు !

జనరల్ రేడియో & అప్లయన్స్ లిమిటెడ్

కొంగర . కంకణ . మద్రాసు . ఢిల్లీ . బెంగళూరు .
కొంగర . కంకణ . మద్రాసు . ఢిల్లీ . బెంగళూరు .

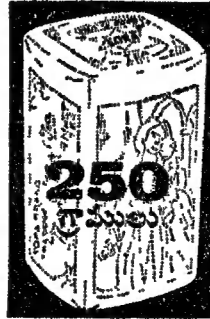
PWT-GRA. 2259

ఇప్పుడు బ్రాక్ బాండ్ టీ

మెట్రిక్ తూకపు
ప్యాకెట్లలో

లభిస్తున్నాయి

ఇప్పటి నుండి బ్రాక్ బాండ్ టీ ప్యాకెట్లు
పైని తెల్పిన 500 గ్రాములు, 250 గ్రాములు,
100 గ్రాములు, 50 గ్రాముల మెట్రిక్ తూకంలో
లభించును. ఇవి ఇంచుమించు 1 పౌను,
½ పౌను, ¼ పౌను, 2 టాన్సుల పూర్వపు
ప్యాకెట్ల తూకానికి సమానం.

మామూలుగా మీరే బ్రాక్ బాండ్ టీ ప్యాకెట్లను
కొంటార్ మీ దుకాణదారుతో చెప్పితే దాదాపు
దానికి సమానమైన మెట్రిక్ తూకపు ప్యాకెట్లను
మీకు యిస్తారు. గుర్తుంచుకోండి! తూకంలో
మార్పువచ్చినా బ్రాక్ బాండ్ టీ నాణ్యతలో
కాతాదనంలో ఏలాంటి మార్పులు లేవు.

మీ ప్రియమైన

బ్రాక్ బాండ్ టీ

మెట్రిక్ తూకాలలో కొనండి

బ్రాక్ బాండ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

HYDRA 378

త్యేక విడుదల

FLOODLIGHT

STUDIO CITY
SARMA